

Nordiska ministerrådet

Planer och budget 2016

**Nordiska ministerrådet
Planer och budget 2016**

Nordiska ministerrådet
Planer och budget 2016

ISBN 978-92-893-4412-8 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4413-5 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2015-795>

ANP 2015:795

© Nordiska ministerrådet 2015

Omslagsfoto: ScanPrint as/Nordisk ministerrådet

Tryck: Scanprint as
Upplaga: 550

Printed in Denmark

www.norden.org/nordpub

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet ska stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
Telefon (+45) 3396 0200

www.norden.org

Indholdsfortegnelse

Forord	10
NSK/MR-SAM BESLUTNING	11
Læsevejledning	13
Den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2016	15
Budgettets fordeling på budgetpostkategorier	17
Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget	18
Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2016	20
Hovedlinjerne i budget 2016	20
Hovedlinjer i Nordisk Ministerråds politiske prioriteringer 2016	20
Samarbetsministrarna	22
Generel indledning	22
Prioriteringsbudget	25
Formandskabsdelen	26
<i>Finsk formandskabspulje</i>	26
1-8012 Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna	26
1-8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten	26
1-8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck	27
1-8015 Ett innovativt och öppet Norden med velstående människor 2020	28
1-8016 Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi (blå vägkarta)	29
1-8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden	29
1-8018 The Rising North	30
<i>Danmarks formandskabspulje</i>	31
1-8008 Vækst	31
1-8009 Velfærd	32
1-8010 Værdier	33
1-8011 Det blå Arktis	34
<i>Islands formandskabspulje</i>	35
1-8005 Den nordiska spellistan	35
1-8006 Velfærdsvakten	36
1-8007 Bioekonomi-initiativet	36
<i>Sveriges formandskabspulje</i>	38
1-8001 NordMin	38
1-8003 Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar	39
1-8004 Läring på arbetsplats (LPA)	39
Øvrig del af prioriteringsbudgettet	40
1-8110 Testcenter	40
1-8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst	41
1-8112 Elmarknaden	42
1-8113 Grønne tekniske normer og standarder – Norden som standardmaker	43
1-8114 Grønt offentligt indkøb	44
1-8115 Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering	45
1-8116 Främja integration av miljö och klimat i utvecklingssamarbetet	47
1-8118 Särskilda prioriteringer Grøn tillvæxt	48
1-8210 Hållbar nordisk välfärd	49
1-8212 Välfärd och kost	50
1-8310 Klimavenligt byggeri	50
1-8311 Kultur og kreativitet – KreaNord initiativet	51

1-8312 Offentligt-privat-partnerskab om planteforædling i Norden	51
1-8313 Ny Nordisk Mad	52
1-8410 Politiske prioriteringer	53
1-8411 Politiske initiativer i nærområderne	53
1-8420 Profilering og positionering	54
1-8510 Nye tværgående initiativer	55
Nordisk ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet	57
1-0410 Föreningarna Nordens Förbund	57
1-0425 Bidrag til Grønland	58
1-0435 Generalsekretærens disponeringsreserv	58
1-0460 Hållbart Norden	59
1-1011 Informationsaktiviteter	60
1-1012 Norden i Fokus	61
1-1030 Hallo Norden	62
1-1036 Grænsehindringsråd	63
1-1050 Tjänstemannautbyte	64
1-2534 Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	65
1-0180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)	65
Internationalt samarbejde	67
1-0820 Kunskapsuppbygning och nätverk	67
1-0980 Partnerskab och gränsregionalt samarbete	68
1-0960 NGO-verksamhet i Östersjöregionen	69
1-0970 Ministerrådets kontor i nordvästra Ryssland	70
1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	71
1-0850 Internationellt samarbete	72
1-0870 Arktiskt samarbejdsprogram	73
1-0950 Hvideruslandsaktiviteter	74
1-0990 Samarbetet med Nordens grannar i Väst	75
Uddannelse og forskning	76
Generel indledning	76
Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser	79
2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning	79
Politikudvikling	80
2-2560 Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder	80
2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde	81
2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	82
2-3127 Politikudvikling voksnes læring	83
Mobilitets- og Netværksprogrammer	84
2-2513 Nordplus	84
2-2515 Nordic Master Programme	85
2-3100 NordForsk	86
Forskning i øvrigt	88
2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	88
2-3181 Nordisk Institutt for sjørett (NIFS)	89
2-3182 Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)	90
2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	91
2-3185 Nordisk Samisk Institut (NSI)	92
Social- og Helsepolitik	93
Generel indledning	93
Projektmedel	94
3-4310 Projektmidler – Social- og helsvårdspolitik	94
3-4311 Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	96
3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	96
3-4340 Nomesko og Nososko	97
3-4382 NIOM A/S – Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer	98

Institutioner	99
3-4380 Nordens Välfärdscenter (NVC)	99
3-4381 Nordic School of Public Health NHV*	101
Kulturpolitik	102
Generel inledning	102
4-2203 Dispositonsmidler Kultur	105
4-2205 Nordisk Kulturfond	105
4-2206 Nordisk Råds priser	106
4-2208 Strategiska satsningar	107
Børn og Unge	109
4-2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)	109
Film og Media	110
4-2221 Nordisk computerspilprogram	110
4-2222 Nordisk Film- og TV-fond	111
4-2228 NORDICOM	112
Kunstområdet	113
4-2251 Kultur- og Kunstprogrammet	113
4-2253 Nordisk översättsstøtte	114
4-2254 Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	115
Nordiske Kulturhus	116
4-2270 Nordens hus i Reykjavik	116
4-2272 Nordens hus på Färöarna	118
4-2274 Nordens Institut på Åland	120
4-2277 Nordens Institut på Grönland (NAPA)	121
4-2548 Kulturkontakt Nord	122
Andra kultursatsningar	123
4-2232 Prioriterade verksamheter	123
4-2234 Samiskt samarbete	125
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	126
Generel inledning	126
5-6420 Ny nordisk mad	128
Fiskeri	129
5-6610 Projektmidler – Fiskeri	129
Jordbrug	131
5-6510-1 Projektmidler – Jordbrug	131
5-6520 Kontaktorgan for jordbrugsforskning	132
5-6585 Nordisk Genresource Center (NordGen)	133
Levnedsmidler	135
5-6810 Projektmidler – levnedsmidler	135
5-6830 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	137
Skovbrug	137
5-6310 Projektmidler – Skovbrug	137
5-6581 Samnordisk skogsforskning (SNS)	138
Jämställdhet	140
Generel inledning	140
6-4410 Projektmedel – Jämställdhet	142
6-4420 MR-JÄMs stödordning	143
6-4480 Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	144
Närings-, Energi- och Regionalpolitik	145
Generel inledning	145

Näring	147
7-5140 Projektmedel – Näring	147
7-5180 Nordisk Innovation	148
7-5280 Nopef	149
Energi	150
7-5141 Projektmedel – Energi	150
7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	151
Regional	152
7-5143 Implementering av samarbejtsprogram, demografi, arbejdsgrupper og projektmedel	152
7-5151 NORA	153
7-5160 Gränsregionalt samarbete	154
7-6180 Nordregio	155
Miljö	157
Generel indledning	157
8-3310 Dispositionsmedel – Miljö	159
8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper	160
8-3312 Nordisk Råds miljøpris	162
8-3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond	163
8-6720 SVANEN – Nordisk Miljömærkning	164
Arbetslivspolitik	166
Generel indledning	166
9-4110 Projektmedel i øvrigt - Arbejdsliv	168
9-4111 Arbejdslivs fasta utskott	169
9-4120 Nordjobb	170
9-4130 Kommunikation om arbejdsliv	170
9-4180 Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljöområdet (NIVA)	171
Ekonomi- og Finanspolitik	172
Generel indledning	172
10-5210 Ekonomi- og Finanspolitik	173
Lagstiftning	174
Generel indledning	174
11-7110 Projektmedel – Lagstiftning	175
Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2016	176
Forhandlinger med Nordisk Råd og det opnåede kompromis	176
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	177
Betalingsordningen for højere uddannelser	178
Indbetalinger fra landene	178
Landenes prognostiserede indbetalinger i national valuta	179
Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet	180
Besparelse i det nordiske budget 2014 – 2016	180
Udviklingen i udisponerede midler 2012 – 2014	180
Nordisk Ministerråds institutioner ikke-forbrugte midler	182
Budgettets udvikling i perioden 2005 – 2016	183
Likviditetens udvikling	184

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO	185
Bilag 2 - Status 31.12 2014 på budgetpostniveau	192
Bilag 3 – Økonomiske delegeringsregler i Nordisk Ministerråd	197
Bilag 4 – Förteckning över förkortningar	198

Forord

Det nordiske regjeringssamarbeidet gjennomgår for tiden en omfattende moderniseringsreform. Budsjettet for 2016 er både i form og innhold i stor grad preget av dette. Innretningen og oppbyggingen av budsjettboken er videre utviklet fra 2015 med intensjonen om å presentere et budsjett med tydelige målformuleringer og konkrete resultater. Innholdet i budsjettet viser et dynamisk politisk samarbeid som fanger opp aktuelle og nye prioriteringer.

Budsjettet bygger på budsjettanvisningene som samarbeidsministrene vedtok tidligere i år. Videre er budsjettet basert på innspill fra de 10 fagministerrådene. Budsjettet for 2016 har en samlet reduksjon på 1 % i forhold til budsjettet for 2015. Denne reduksjonen er fordelt på de to største sektorene, nemlig samarbeidsministrenes eget budsjett samt utdannings- og forskningssektoren med henholdsvis 70 og 30 % av reduksjonen. Gjennom målrettede prioriteringer har disse to sektorene selv fordelt reduksjonene på sine respektive budsjetter. Alle de øvrige sektorer får videreført sine budsjetter på samme nivå som i 2015.

Gjennom prioriteringsbudsjettet videreføres formannskapsinitiativene fra Islands formannskap i 2014 og Danmarks formannskap i 2015. Det er også satt av 15 MDKK til de initiativer som vil bli iverksatt under det finske formannskapet i 2016 under overskriftene vann, natur og mennesker.

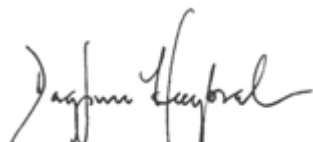
Internasjonal profilering og posisjonering av Norden er et politisk satsningsområde etter at samarbeidsministrene vedtok en strategi for dette i 2014. I budsjettet for 2016 er det satt av 10 MDKK som en del av prioriteringsbudsjettet til dette. Sammenhold med også annen finansiering, vil 2016 bli et år med virkelig gode muligheter til å iverksette målrettede tiltak for å profilere og posisjonere Norden i verden.

Det er i prioriteringsbudsjettet også satt av midler til nye politiske initiativer. Hensikten med disse midlene er å medfinansiere gode tverrgående initiativer i sektorene. I budsjettet for 2016 ligger det tre slike initiativer: Klima og bæredyktig utvikling, Nordisk statistikk samt Demokrati, inkludering og sikkerhet. Disse initiativene er gode eksempler på at det nordiske regjeringssamarbeidet responderer på aktuelle utfordringer i Norden og iverksetter initiativer som er politisk dagsaktuelle. Budsjettet inneholder også en ny tverrsektoriell nordisk satsning mot menneskehandel. Flere sektorer er involvert i det nye programmet.

Budsjettet inneholder viktige politiske satsninger i alle sektorer. Gjennomføring og oppfølging av strategiske gjennomlysninger, for eksempel i helsesektoren og arbeidslivssektoren, står sentralt i budsjettet. Det vil også være et kontinuerlig fokus på å bryte ned grensehindre. Likeledes vil det internasjonale samarbeidet fortsatt prioriteres. På grunn av beslutningen om å avvikle virksomheten ved informasjonskontoret i Nordvestrussland, er det satt av midler til relevante og målrettede politiske initiativer i Nordens nærrområder.

Det har i budsjettprosessen vært dialog med Nordisk råd. Som en følge av de budsjettforhandlinger som er gjennomført, ble det inngått et budsjettkompromiss. Dette kompromisset er i sin helhet tatt inn i budsjettboken. De relaterte sektorbudsjetter og budsjettposter skal leses i sammenheng med dette kompromisset.

København 25. november 2015

Dagfinn Høybråten
Generalsekretær i Nordisk ministerråd

27. 10. 2015

NSK/MR-SAM BESLUTNING

Nordisk Ministerråd godkender, med forbehold for de nationale parlamenters godkendelse, vedlagte budget for år 2016 på totalt 922,464 MDKK (2015 -prisniveau).

Ministerrådet finansieres for langt størstedelens vedkommende gennem bidrag fra de nordiske landene efter en fordelingsnøgle, som årlig fastsættes af Ministerrådet som de respektive landes andel af den samlede nordiske bruttonationalindkomst. Derudover har Ministerrådet indtægter fra øvrige aktiviteter, der udgør ca. 1,5 % af budgettet.

Fordelingsnøglen for landenes indbetalinger for år 2016 er:

Danmark	19,4 %
Finland	15,7 %
Island	0,8 %
Norge	32,3 %
Sverige	31,8 %

Aftalen om overenskomst om tilgang til højere uddannelse påvirker landenes indbetalinger til det nordiske budget ved at selve betalingsordningen håndteres via Ministerrådets budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland deltager ikke i betalingsordningen. Det er taget hensyn til de berørte landes gensidige betalinger jf. overenskomsten i de involverede landes endelige bidrag til Ministerrådets budget.

Ved fastsættelsen af budgettet anvender Ministerrådet det aritmetiske gennemsnit af Danmarks Nationalbanks månedsgennemsnitskurser i perioden 1. oktober 2014-30. september 2015¹:

100 EUR	=	745	DKK
100 ISK	=	5,0	DKK
100 NOK	=	85	DKK
100 SEK	=	80	DKK

Til prisopregning af institutionernes tilskud og projektmidler benyttes følgende opregningsfaktorer:

1. Omregningsfaktorerne for bidrag til institutionerne for år 2016 er:

Danmark	1,5 %
Finland	1,1 %
Island	4,5 %
Norge	2,75 %
Sverige	0,99 %

2. Omregningsfaktoren for projektmidler er 1,7 % for år 2016.

Landenes indbetalinger til budgettet for år 2016 sker i henhold til Nordisk Ministerråds Økonomireglement § 7.

¹ Da Danmarks Nationalbank ikke længere noterer ISK, er kursen på ISK beregnet ud fra det aritmetiske gennemsnit af Den islandske Nationalbanks månedsgennemsnitskurser i perioden 1. oktober 2014-30. september 2015.

Ministerrådet har bemyndiget generalsekretæren til

- at tage beslutning om institutionernes budget, når det gælder omregning til og udbetaling i anden valuta
- at tage beslutning om omdisponeringer på op til og med 300.000 DKK mellem budgetposter indenfor totalrammen.

Samarbejdsministrene fastsætter rammen for kultur/uddannelse/forskning til 391.281 TDKK (2015-prisniveau). De ansvarlige ministerråd skal inden for denne ramme fastsætte detailfordelingen for deres respektive områder i henhold til Aftalen om kulturelt samarbejde artikel 15.

Læsevejledning

Budget 2016 består af tre dele:

Den indledende beskrivelse af Nordisk Ministerråds prioriterede indsatser for 2016 består af de overordnede planer for virksomhedsåret 2016. Hertil kommer tre tabeller, der viser den samlede økonomi i det nordiske samarbejde, herunder 1) den samlede ramme for budgettet fordelt på politiske områder (ministerråd), 2) fordelingen på budgetkategorier (projekter, institutioner mv.) samt 3) hvor 'bundet' budgettet er i aktiviteter, der årligt gentages.

Hoveddelen af budgettet, som er den mest omfattende del, indeholder oversigt over samtlige budgetposter, inddelt efter de 11 ministerråd. Hvert ministerråd indledes med en kort beskrivelse af formålet med samarbejdet inden for ministerområdets område, dets strategiske målsætninger for budgetåret samt beskrivelse af de overordnede resultater for senest afsluttede regnskabsår – 2014.

Budgettet er baseret på mål og resultatstyring med fastsættelse af mål og resultater på de enkelte budgetposter. Hver enkelt budgetpost indeholder oplysninger om budgetårets budget, de to seneste års budgetter, hvor stor en del af budgettet der blev disponeret sidste år, samt hvem der befyndes til at træffe beslutning om anvendelsen af bevillingen. Herudover er der til hver budgetpost en beskrivelse af formålet med bevillingen.

Som noget nyt indgår der i budget 2016 for institutionerne en note vedrørende budgetposter som institutionerne eventuelt forvalter i tillæg til egen bevilling. Hertil kommer oplysninger om eventuelle særlige dispositionsbestemmelser for institutionernes bestyrelser vedrørende dele af institutionernes budget. Dette følger af ny styringsmodel for institutionerne, som træder i kraft per 1. januar 2016.

Budgetposterne er inddelt i 4 forskellige kategorier: projektmidler, programlignende aktiviteter, institutioner og organisationsbidrag. Se fordelingen og uddybende forklaring i nedenstående afsnit, der viser budgettet i hovedtal.

Sidste del af budgettet består af tværgående oversigter, herunder oplysninger om finansieringen fordelt på lande og betalingsordningen for højere uddannelse. Hertil kommer historiske data om udviklingen i det samlede budget, likviditeten, og de udisponerede midler samt nogle bilag med bl.a. budgettet i euro, økonomiske delegeringsregler og en fortegnelse over brugte forkortelser. Hertil kommer oversigt over institutionernes egenkapital.

Forklaring til budgetstruktur og budgetpost- kategorier i hoveddelen

Inddeling

Budgettets hovedinddeling er det enkelte ministerråd. Præsentationen af hvert ministerråd indledes med en beskrivelse af hele arbejdet med fokus på politiske målsætninger, nye initiativer og ændringer i forhold til foregående budgetår samt de opnåede resultater fra senest afsluttede budgetår.

Budgetposter

De enkelte budgetposter præsenteres ensartet indholdsmæssigt ved hjælp af fire budgetposttyper; 1) Projektmidler, 2) Programlignende aktiviteter som rummer samarbejdsorganer, rene programmer, støtteordninger/samarbejdsorgan og arbejdsgrupper 3) Institutioner/virksomheder samt 4) organisationsbidrag. Under hver budgetpost er der fokus på mål for budgetåret, mål for året hvori

budgettet udarbejdes (det vil sige 2015 for nærværende budget) samt de væsentligste resultater for senest afsluttede budgetår (det vil sige 2014 for nærværende budget),

Hver budgetpost har en 5 cifret nummerering. Det første ciffer er samarbejdsområde, hvilket modsvarer rækkefølge og inddeling i nedenstående afsnit, der viser budgettet i hovedtal. Anden til femte ciffer er løbenummer indenfor ministerrådet, og dermed budgetpostens unikke numeriske id. Endelig er der for hver budgetpost i parentes angivet, hvilken budgetkategori budgetposten hører under.

Specielle rubrikker

I budgetpostene for projektmidler viser rubrikken Disp./Bud.14, hvor stor andel af 14-budgettet i procent, som er disponeret i løbet af 2014. En disponering er en beslutning om at bruge penge fra en budgetpost til et bestemt formål. Det disponerede beløb kan udbetales til formålet i budgetåret og i de 2 på følgende år, og Nordisk Ministerråd har en forpligtelse overfor det angivne formål i denne tidsperiode. En ikke udbetalt disposition vil efter 3 år blive indtægtsført i ministerrådets regnskab og tilbagebetalt til landene.

For så vidt angår videreførselsreglen for udisponerede midler på budgetpostniveau, er det muligt at videreføre 15 % af årets bevilling på en budgetpost, dog med en minimumsgrænse på 150 TDKK.

I budgetposterne for institutioner styret med resultatkontrakt viser rubrikken, NMR fin. 14 den procentvise andel af institutionens totale indtægter i 2014 som blev finansieret af Nordisk Ministerråd (fra regnskabet). Finansieringen fra Nordisk Ministerråd omfatter både basisbevilling og eventuelle projektmidler.

Den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2016

Den totale udgiftsramme for 2016 for Nordisk Ministerråd er i alt **927.546 TDKK**, som er 1 % reduktion i rammen i forhold til budget 2015 (2015 priser). Dette svarer til en reduktion på 19,3 MDKK.

Rammen kan specificeres således:

Sammensætningen af den samlede ramme	TDKK
Budget 2015	931.782
1 % besparelse	-9.318
Vedtaget budget 2016 i 2015 priser	922.464
Prisomregningseffekt til 2016 prisniveau	16.863
Valutaomregningseffekt	-11.781
Total i 2016 priser	927.546

Til budgetrammen for 2016 (i 2015 priser) lægges effekten af pris- og valutaomregningen med de prisomregningsfaktorer og valutakurser, som vises på side 11 og det giver den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråd for 2016.

Effekten af prisomregningen i budget 2016 betyder en inflationskompensation på 16.863 DKK, svarende til en gennemsnitlig prisopregningsprocent på 1,8 %. Effekten af valutaomregningen til DKK af institutionernes bevillinger i national valuta betyder en reduktion i budgettet på 11.781 TDKK. Det skal dog understreges, at det ikke har nogen realvirkning på budgettets størrelse (og landenes indbetalinger) eller på størrelsen af institutionernes bevillinger. Valutakursernes benyttes alene til at omregne institutioners bevillinger, som udbetales i domicillandets valuta, til DKK.

På næste side ses fordeling af udgiftsrammen på budgetsektorer for 2016.

SAMMENSTILLING AF BUDGET 2016 OG 2015 (løbende priser)

	Budget	Budget	Difference	
	2016	2015	+/-	%
1. MR Samarbejdsministrene	253.984	255.258	-1.274	-0,5%
a. Prioriteringsbudgettet	75.641	74.375	1.266	1,7%
b. Internationalt samarbejde	68.919	74.320	-5.401	-7,3%
i. Heraf kontorerne*	15.560	21.330	-5.770	-27,1%
c. Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter og sekretariatet	109.424	106.563	2.861	2,7%
i. Heraf sekretariatet (NMRS)	78.150	77.560	590	0,8%
2. MR Uddannelse og forskning	222.919	228.116	-5.197	-2,3%
a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	3.316	3.680	-344	-9,3%
b. Politikudvikling mv.	15.440	15.481	50	0,3%
c. Mobilitets- og netværksprogrammer	77.713	75.735	2.432	3,2%
d. Nordforsk (institution)	104.153	111.296	-7.708	-6,9%
e. Forskning i øvrigt	22.297	21.924	373	1,7%
3. MR Social- og Helsepolitik	38.732	38.956	-224	-0,6%
i. Heraf Nordens Velfærdcenter (institution)	19.794	20.335	-541	-2,7%
4. MR Kulturpolitik	170.551	167.143	3.408	2,0%
a. Generelle kultursatsninger	51.085	46.284	4.801	10,4%
b. Børn og Unge	6.139	6.036	103	1,7%
c. Film og Media	31.283	35.062	-3.779	-10,8%
d. Kunstmrådet	31.258	33.210	-1.952	-5,9%
i. Heraf Nordiske Kulturhuse (institutioner)	44.219	42.793	1.426	3,3%
e. Andre kultursatsninger	6.567	3.758	2.809	74,7%
5. MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	39.572	39.769	-197	-0,5%
a. Fiskeri	6.303	6.198	105	1,7%
b. Jordbrug	20.692	21.204	-512	-2,4%
i. Heraf NordGen (institution)	19.484	20.016	-532	-2,7%
c. Levnedsmidler	6.610	6.500	110	1,7%
d. Skovbrug	5.967	5.867	100	1,7%
6. MR Ligestilling	9.023	8.873	150	1,7%
7. MR Närings-, Energi- og Regionalpolitik	130.773	132.686	-1.913	-1,4%
a. Näring	87.766	89.619	-1.853	-2,1%
i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	70.326	72.471	-2.145	-3,0%
b. Energi	10.461	10.582	-121	-1,1%
i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	6.261	6.452	-191	-3,0%
c. Regional	32.546	32.485	61	0,2%
i. Heraf Nordregio (institution)	10.954	11.254	-300	-2,7%
8. MR Miljø	44.907	44.157	750	1,7%
9. MR Arbejdsmarkedspolitik	13.839	13.632	207	1,5%
i. Heraf NIVA (institution)	3.403	3.370	33	1,0%
10. MR Ekonomi og Finanspolitik	1.841	1.810	31	1,7%
11. MR Lagstiftning	1.405	1.382	23	1,7%
Totalt nordisk budget	927.546	931.782	-4.236	-0,5%

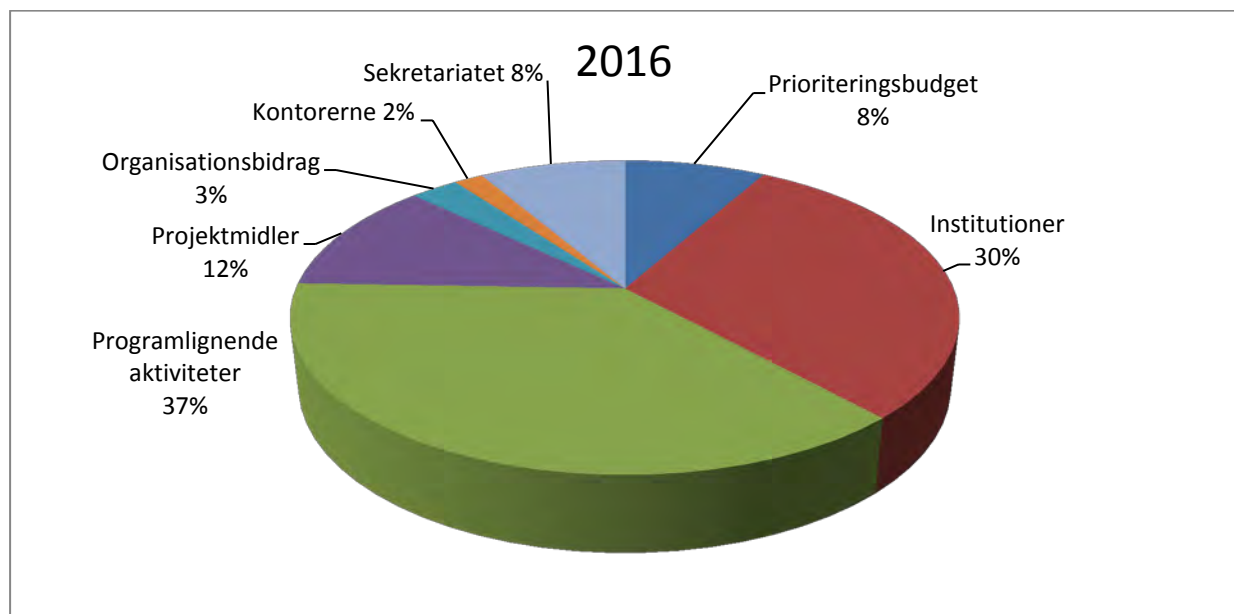
*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

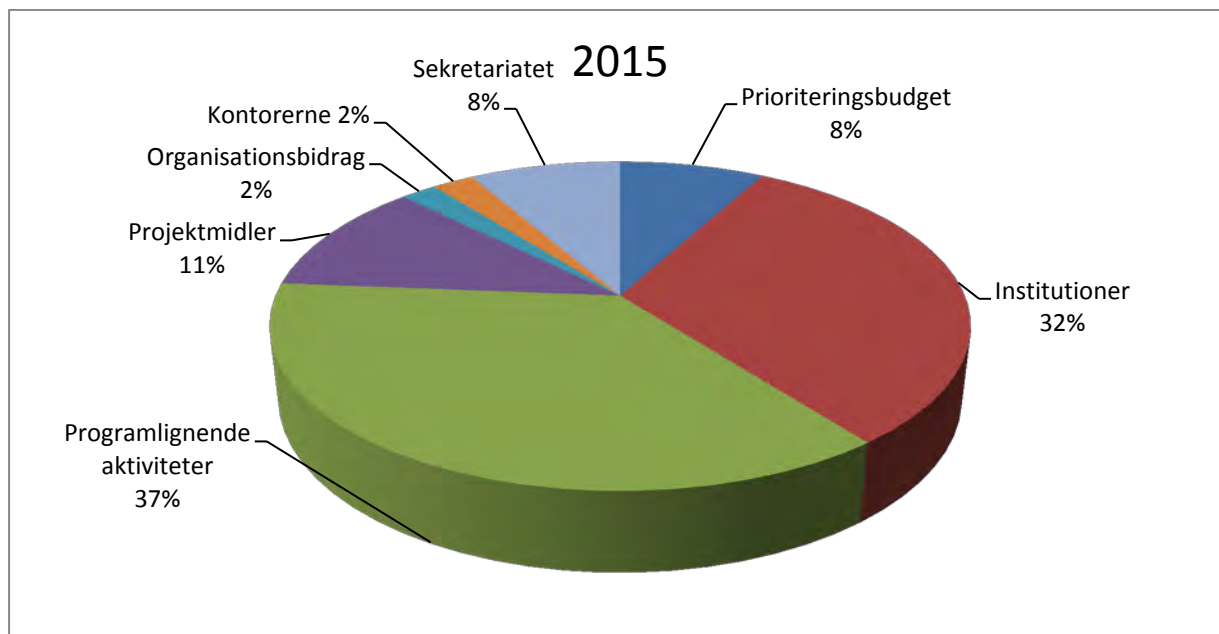
Budgettets fordeling på budgetpostkategorier

Nedenfor vises budgettet fordelt på budgetkategorier. Foruden de fire kategorier, *projektmidler*, *programlignende aktiviteter*, *institutioner* og *organisationsbidrag*, er prioriteringsbudgettet skilt ud som selvstændig kategori. Derudover er bevillingerne til ministerrådssekretariatet og kontorerne i Estland, Letland, Litauen og i Nordvestrusland, defineret som institutioner, men vist separat i diagrammerne nedenfor.

Nedenstående tabel viser udvikling i budgettets fordeling på udgiftskategorier. Nordicom er fra og med 2016 omlagt fra at være institution til samarbejdsorgan.

I TDKK	Budget 2016		Budget 2015	
Prioriteringsbudget	75.641	8,2%	74.375	8,0%
Institutioner	278.594	30,0%	293.550	31,5%
Programlignende aktiviteter	346.550	37,4%	342.547	36,8%
Projektmidler	107.311	11,6%	103.887	11,1%
Organisationsbidrag	25.740	2,8%	18.533	2,0%
Kontorerne	15.560	1,7%	21.330	2,3%
Sekretariatet	78.150	8,4%	77.560	8,3%
I alt	927.546	100%	931.782	100%

Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget

Det nordiske budget er ikke bundet ud over det enkelte budgetår, hvorfor nedenstående tabel alene tjener det formål at vise, hvor stor en andel af budgettet der årligt træffes beslutning om *før* budgettets vedtagelse, og hvor stor en andel af budgettet, der træffes beslutning om *efter* budgettets vedtagelse; dvs. hvor mange midler, der udmøntes i løbet af det givne budgetår. I forhold til sidstnævnte vises således, hvilke mål og aktiviteter, der årligt træffes beslutning om at videreføre i regi af det nordiske samarbejde.

Budget 2016 i 2015 priser		Fordelt på sektorer										
Nordisk budget total	922.464	MR-U	MR-S	MR-K	MR-FJLS	MR-LIG	MR-NER	MR-MILJØ	MR-A	MR-FIN	MR-LOV	MR-SAM
Træffes beslutning om inden for budgetåret	103.971											
Projektmidler	61.916	3.280	5.811	12.049	975	3.493	6.686	4.241	907	1.810	1.382	21.282
Programlignende aktiviteter	42.055	7.480	3.015		11.491	2.842	4.750					12.477
Faste aktiviteter	818.493											
Prioriteringspulje	74.375											
Projekter, programmer mv.	342.860	106.576	9.795	102.819	7.287	2.538	24.449	35.717	9.355			44.324
Institutioner	380.026	107.985	20.335	45.818	20.016		90.177	0	3.370			92.325
Organisationsbidrag	21.232	6.457					6.624	4.199				3.952

Udmøntes inden for budgetåret:

Midler der benyttes til korte, enkeltstående og tidsbegrænsede projekter. Det er midler, der tildeles på ad hoc basis, og i løbet af budgetåret. Der er tale om midler, hvor der ikke er truffet nærmere beslutning om mål og aktiviteter i forbindelse med budgettets vedtagelse.

Faste aktiviteter:

Denne del af tabellen viser midler til aktiviteter, der historisk er støttet over flere år i det nordiske budget. Det drejer sig om:

Prioriteringspuljen: Samarbejdsministrene har truffet beslutning om oprettelsen af en pulje, der kan udmøntes til nye, større tværgående prioriterede satsninger.

Projekter, programmer mv.: Midler tilhørende budgetkategorierne projekter eller programlignende aktiviteter. Dette kan være kontraktbundne midler eller midler hvor Nordisk Ministerråd har givet signal om eller der ligger en hensigtserklæring om finansiering over flere år. Det drejer sig om fx støtteordninger og større programmer og eventuelt samarbejdsorganer og arbejdsgrupper.

Nordiske institutioner: Denne kategori er kun aktuel for de nordiske institutioner og sekretariater. Det drejer sig om bevilling til disse enheder, som modtager en fast årlig bevilling.

Organisationsbidrag: Midler tilhørende denne kategori indeholder støtteordninger til organisationer som f.eks. NORA, Svanen, Samisk samarbejde og Foreningerne Nordens Forbund.

Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2016

Hovedlinjerne i budget 2016

Nordisk Ministerråd er et forum for det formelle samarbejde mellem de nordiske regeringer. Ministerrådets arbejde er reguleret af Helsingforsaftalen, der senest blev ændret i 1995.

Det er de nordiske samarbejdsministre (MR-SAM), der har det overordnede ansvar for at koordinere ministerrådets arbejde. Herudover udføres samarbejdet i 10 fagministerråd.

Formandskabet for Nordisk Ministerråd skifter årligt og roterer mellem landene. Finland afløser i 2016 Danmark som formandskabsland for Nordisk Ministerråd.

De nordiske samarbejdsministre har besluttet, at det nordiske budget i 2016 skal reduceres med 1 %. Af denne besparelse tages henholdsvis 70 % fra samarbejdsministrenes eget budget, mens de resterende 30 % tages fra uddannelses- og forskningsministrenes (MR-U) budget.

I 2015 blev de prioriterede satsninger Grøn Vækst og Bæredygtig Nordisk Velfærd afsluttet, hvilket har skabt plads for nye tværgående strategiske satsninger under de nordiske samarbejdsministres prioriteringsbudget i 2016. *Se i øvrigt afsnit om hovedlinjerne for de politiske prioriteringer nedenfor.*

I indeværende år fortsættes formandskabsprojekterne fra Island (2014) og Danmark (2015) mens Finland som siddende formandskab lancerer sine prioriterede formandskabsprojekter.

Budgettet er udarbejdet på baggrund af fagministerrådenes indspil til prioriteringer, og fremsættes som generalsekretærens budgetforslag i juni 2015, som herefter sendes i national høring i de nordiske lande, hvorefter samarbejdsministrene i september når til enighed om budgetforslaget. Det endelige budget for Nordisk Ministerråd i 2016 vedtages af de nordiske samarbejdsministre i oktober 2015 efter drøftelser med Nordisk Råd.

Hovedlinjer i Nordisk Ministerråds politiske prioriteringer 2016

I 2013 fik generalsekretæren mandat til at se på mulighederne for at effektivisere og forbedre det nordiske regeringssamarbejde i Nordisk Ministerråd. I overensstemmelse med mandatet blev der i løbet af efteråret 2013 og foråret 2014 udarbejdet moderniseringsrapporten "Nyt Norden". På baggrund af rapporten traf samarbejdsministrene juni 2014 beslutning om en ambitiøs reformpakke, som implementeres i perioden 2014-16. Målene med reformen er at opnå 1) *et stærkt nordisk samarbejde på ministerniveau, herunder et nyt nordisk budget*, 2) *et effektivt sekretariat*, 3) *mere nordisk nytte fra projekt- og programvirksomheden* samt 4) *en bedre styring af de nordiske institutioner*.

Et af de værktøjer der styrker det nordiske regeringssamarbejde er de nordiske samarbejdsministres prioriteringsbudget som har eksisteret siden 2013. Formålet med prioriteringsbudgettet er at muliggøre og facilitere igangsættelsen af nye og større og tværsektorielle satsninger samt de enkeltes landes formandskabsprojekter.

I 2016 vil den øvrige del af prioriteringsbudgettet blandt andet blive brugt til at følge op på Nordisk Ministerråds nye strategi for profilering og positionering fra 2015 for at sikre at de nordiske landes konkurrenceevne og internationale indflydelse styrkes gennem samordnede profilerende aktiviteter i et fælles initiativ.

Dertil kommer tre nye tværgående satsninger der omfatter et nordisk statistiksamarbejde, miljø og klima samt en ny fælles nordisk satsning der skal styrke demokrati, inkludering og sikkerhed gennem bekæmpelse af social marginalisering, ekstremisme og religiøs diskriminering.

I 2016 vil der desuden være fokus opfølgning af de strategiske gennemlysninger af henholdsvis sundhedssektoren (Könberg-rapporten) og arbejdslivssektoren. Der vil desuden igangsættes endnu en strategisk gennemlysning af en sektor inden for Nordisk Ministerråd.

Nordisk Ministerråd prioriterer også det arbejde som støtter mennesker og virksomheders grænseoverskridende aktiviteter i Norden. *Grænsehindringsarbejdet* ligger således fortsat højt på den politiske dagsorden i Nordisk Ministerråd. Der sker blandt andet en koordinering og samarbejde mellem landene i nationale lovgivningsprocesser samt implementering af EU-lovgivning.

Nordisk Ministerråds internationale samarbejde fokuserer i 2016 på at udvikle samarbejdsrelationerne man har med Nordens nabolande og andre aktører.

Samarbetsministrarna

Generel indledning

Formål og Fakta Samarbejdsministrene er ansvarlige for det nordiske regeringssamarbejde på vegne af de nordiske statsministre og har en koordinerende rolle i mange af de tværgående aktiviteter i det nordiske samarbejde. Det gælder eksempelvis det nordiske prioriteringsbudget, det internationale samarbejde og de fælles nordiske aktiviteter.

Nordisk Ministerråds internationale samarbejde har til formål at sikre stabilitet og samarbejde med Nordens nærområder samt nordisk nytte i verden. Samarbejdet omfatter Estland, Letland og Litauen og Nordvestrusland i øst, Tyskland og Polen i syd og blandt andet Canada i vest samt det arktiske samarbejde. Desuden har Nordisk Ministerråd en politik for aktiviteter i Hviderusland, hvor man primært fokuserer på demokratiudvikling, støtte til civilsamfundet og uddannelse af unge hviderussere.

Nordisk Ministerråd har også et nært samarbejde med de øvrige regionale aktører og organisationer i Nordeuropa, heriblandt Østersørådet, Barentsrådet og Arktisk Råd. I de seneste år er samarbejdet med EU desuden blevet udviklet på en række områder. Nordisk Ministerråds internationale samarbejde omfatter også nordisk samarbejde i en global kontekst.

Øvrige fælles nordiske aktiviteter under samarbejdsministrene omfatter eksempelvis Bæredygtig Udvikling og Grænsehindringsrådet. Dertil kommer poster af teknisk og administrativ karakter som bidrag til Vestnorden, udveksling af tjenestemænd og generalsekretærens disponeringsreserve. Resterende budgetposter har primært et kommunikations- og formidlingsperspektiv.

Strategiske målsætninger 2016 De strategiske målsætninger for 2016 tager udgangspunkt i samarbejdsministrenes vision for det nordiske samarbejde. Visionens søjler er: Et grænseløst Norden, et innovativt Norden, et synligt Norden og et udadvendt Norden.

Samarbejdsministrene vil i 2016 fortsat arbejde for at det nordiske samarbejde forbliver et dynamisk redskab til at håndtere fælles nordiske politiske udfordringer. Dette skal blandt andet gøres gennem den endelige implementering af anbefalingerne fra moderniseringsrapporten Nyt Norden.

Til dette arbejde har samarbejdsministrene blandt andet prioriteringsbudgettet til rådighed der skal anvendes til at igangsætte nye, større og prioriterede satsninger. Prioriteringsbudgettet er opdelt i en formandskabsdel og en øvrig del.

Indenfor rammen af prioriteringsbudgettet 2016 vil samarbejdsministrene fokusere på de strategiske satsninger under det finske formandskab, arbejdet med profilering og positionering af Norden, politiske initiativer i Nordens nærområder samt nye tværgående initiativer. Dertil kommer nye strategiske gennemlysninger af relevante sektorer samt opfølgning på eksisterende gennemlysninger.

Prioriteringsbudgettet 2016 er på i alt 75,641 MDKK. Af disse udgør formandskabsdelen godt 45 MDKK og er dermed øremærket til formandskabsinitiativerne. Midlerne øremærkes til et formandskab fra og med formandskabsåret og tre år frem. I 2016 afsættes 15 MDKK til Island (formandskab 2014), 15 MDKK til Danmark (formandskab 2015) og 15 MDKK til Finland (formandskab 2016). Den øvrige del af prioriteringsbudgettet (29,874 MDKK), som kendetegner de største ændringer af prioriteringsbudgettet 2016, anvendes i 2016 til at finansiere nye tværgående initiativer, strategiske gen-

nemlysninger, arbejdet med profilering og positionering af Norden samt politiske initiativer i Nordens nærområder. Muligheden for at finansiere disse satsninger er blevet muliggjort med afslutningen af ministerrådets større programmer Grøn Vækst og Bæredygtig Nordisk Velfærd i 2015.

Indenfor rammen for det internationale samarbejde vil fokus i 2016 være på udvikling af samarbejds muligheder med Nordens nabolande og andre aktører samt udvikling af eksisterende finansieringsinstrumenter.

Samarbejdsministrene besluttede i 2015 at gennemføre en besparelse på 1 % på det nordiske budget i 2016 på i alt 9,318 MDKK i 2015 priser. 70 % af denne besparelse skal afholdes på samarbejdsministrenes budget svarende til 6,523 MDKK. For samarbejdsministrenes vedkommende vil denne besparelse, i lyset af ændringerne i Ruslandssamarbejdet, blive udmøntet på budgetposterne *1-0820 Kunskapsuppbygning och nätverk* (0,523 MDKK) samt *1-0970 Ministerrådets kontor i nordvästra Ryssland* (6 MDKK).

Ministerrådets resultater i 2014

I 2014 har formandskabsdelen under prioriteringsbudgettet bidraget til at igangsætte de islandske formandskabsprojekter Bioøkonomi, Velfærdsvagten og Nordic Playlist. Der til kommer videreførelsen af formandskabsprojekterne fra 2013 under det svenske formandskab i form af Nordmin, Forbedrede emissionsopgørelser af kortvarige klimapåvirkende luftforureninger og Læring på arbejdspladsen.

Prioriteringsbudgettet har fortsat finansieret statsministerinitiativerne Grøn Vækst og Bæredygtig Nordisk Velfærd samt afsluttet flere globaliseringsprojekter som eksempelvis Nordic Built, der er blevet brugt som grundlag for et dansk formandskabsprojekt i 2015.

Samarbejdsministrene traf i 2014 beslutning om deres vision for det nordiske samarbejde, der fremover skal bygges på de fire følgende søjler: Et grænseløst Norden, et innovativt Norden, et synligt Norden og et udadvendt Norden.

Arbejdet med modernisering af Nordisk Ministerråd resulterede i 2014 i rapporten *Nyt Norden* der indeholdt 39 anbefalinger til et mere effektivt og politisk nordisk samarbejde. Samarbejdsministrene vedtog på den baggrund en ambitiøs reformpakke, som skal sikre, at Nordisk Ministerråd forbliver et stærkt og relevant redskab for de nordiske regeringer i mødet med nye politiske udfordringer.

Samarbejdsministrene vedtog i 2014 en strategi for profilering og positionering af Norden for at sikre at de nordiske landes konkurrenceevne og internationale indflydelse styrkes gennem samordnede profilerende aktiviteter i et fælles initiativ.

Samarbejdsministrene har i 2014 bidraget til finansiering af rapporten, *Det fremtidige nordiske sundhedssamarbejde*, under ledelse af tidligere svensk sundhedsminister Bo Könberg. Rapporten opstillede 14 konkrete forslag til forbedring af det nordiske sundhedssamarbejde, som ministerrådet arbejder med en opfølgning af.

Moderniseringsreformen:

Samarbejdsministrene vedtog 26. juni 2014 en samlet reformpakke, der danner grundlag for en omfattende fornyelse af det nordiske regeringssamarbejde, og som vil sætte et varigt præg på samarbejdet. Reformpakken er under implementering i 2014-2016.

Fire mål med moderniseringsreformen:

- Forstærket samarbejde på ministerniveau samt et bedre budget
- Mere tydelig ejerstyring af de nordiske institutioner
- Mere målrettet brug af nordiske projekter
- Et effektivt sekretariat som initierer og følger op på politiske beslutninger

Forstærket politisk samarbejde

Reformens fokus er på at styrke det politiske samarbejde i Nordisk Ministerråd, herunder ved større fokus på strategi og udvikling af fællesnordisk politik og fællesnordiske løsninger, sikre et budget med integreret mål og resultatstyring som forudsætning for prioritering og styring af det nordiske samarbejde, herunder også et styrket samarbejde med Nordisk Råd i budgetprocessen. Hertil kommer endvidere fokus på internationale spørgsmål samt styrket tværsektorielt samarbejde på politisk niveau.

Institutionsreform:

Ny styringsmodel, hvor bestyrelsen fortsætter et fagligt ansvar, men hvor det formelle juridiske og økonomiske ansvar for institutionen placeres hos direktøren som rapporterer til generalsekretæren. Der indføres et årligt bevillingsbrev, som præciserer de i budgettet og resultatkontrakten fastsatte mål. Direktøren rekrutteres af generalsekretæren i dialog med bestyrelsen.

Nordiske projekter:

Klart mål for projekter og programmer og god opfølgning på resultater, hvor viden og resultater skal formidles og udnyttes bedre med løbende og systematisk feedback til relevante politiske udvalg. Til grund herfor ligger blandt andet en mere effektiv administration samt fokus på mere sammenhængende projekteraktiviteter.

Et effektivt sekretariat:

Et effektivt sekretariat, der støtter op under det politiske samarbejde ved at stille forslag til fælles nordiske løsninger og gennemføre det politisk vedtagne, er en forudsætning for et effektivt nordisk samarbejde. Sekretariatet skal være en drivkraft i udvikling af det nordiske samarbejde

Prioriteringsbudget

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum Prioriteringsbudgettet (TDKK)		75.641	74.375	1.266	1,7%
<i>Formandskapspuljen, Finland</i>		<i>15.256</i>	<i>0</i>	<i>15.256</i>	<i>-</i>
1-8012	Statistisk utredning över nordisk rörlighet och för- måner över gränserna	3.814	0	3.814	-
1-8013	Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten	763	0	763	-
1-8014	Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljö- avtryck	763	0	763	-
1-8015	Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	2.288	0	2.288	-
1-8016	Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	2.288	0	2.288	-
1-8017	Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden	1.526	0	1.526	-
1-8018	The Rising North	3.814	0	3.814	-
<i>Formandskapspuljen, Danmark</i>		<i>15.256</i>	<i>15.226</i>	<i>30</i>	<i>0,2%</i>
1-8008	Vækst	4.068	4.060	8	0,2%
1-8009	Velfærd	4.068	4.060	8	0,2%
1-8010	Værdier	4.577	4.568	9	0,2%
1-8011	Det blå Arktis	2.543	2.538	5	0,2%
<i>Formandskapspuljen, Island</i>		<i>15.255</i>	<i>15.225</i>	<i>30</i>	<i>0,2%</i>
1-8005	Den nordiska spellistan	2.034	2.030	4	0,2%
1-8006	Välfärdsvakten	3.051	3.045	6	0,2%
1-8007	Bioekonomi-initiativet	10.170	10.150	20	0,2%
<i>Formandskapspuljen, Sverige</i>		<i>0</i>	<i>15.225</i>	<i>-15.225</i>	<i>-100,0%</i>
1-8001	NordMin	0	10.150	-10.150	-100,0%
1-8003	Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföreningar	0	2.030	-2.030	-100,0%
1-8004	Lärande på arbetsplats	0	3.045	-3.045	-100,0%
<i>Prioriteringspuljen</i>		<i>29.874</i>	<i>28.699</i>	<i>1.175</i>	<i>4,1%</i>
1-8111	Uddannelse og forskning inden for grøn vækst	0	4.060	-4.060	-100,0%
1-8112	Elmarknaden	0	1.015	-1.015	-100,0%
1-8113	Grønne tekniske normer og standarder - Norden som standardmaker	0	2.639	-2.639	-100,0%
1-8115	Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering	0	4.568	-4.568	-
1-8116	Främja integrationen av miljö och klima i utveck- lingsarbetet	0	508	-508	-
1-8118	Särskilda prioriteringar Grön tillväxt	0	406	-406	-
1-8210	Hållbar nordisk välfärd	0	11.165	-11.165	-
1-8212	Välfärd och kost	0	785	-785	-
1-8410	Politiska prioriteringar	6.102	3.553	2.549	71,7%
1-8411	Politiske initiativer i nærømråderne	3.432	0	3.432	-
1-8420	Profilering og positionering	10.170	0	10.170	-
1-8510	Nye tværgående initiativer	10.170	0	10.170	-
Opdelt på kategorier		75.641	74.375	100%	100%
Projektmidler		19.704	5.482	26,0%	7,4%
Programlignende aktiviteter		55.937	68.893	74,0%	92,6%

Formandskabsdelen

1. Projekter under formandskabsdelen af prioriteringsbudgettet initieres af formandskabet og godkendes af MR-SAM. Formålet med prioriteringsbudgettet er at muliggøre igangsættelse af nye og større tematiserede satsninger med fokus på aktuelle politiske prioriteter inden for Nordisk Ministerråd. I 2015 godkendte MR-SAM nye retningslinjer anvendelse af formandskabsdelen af prioriteringsbudgettet, hvilket indebærer at projekterne herunder som udgangspunkt:
- er større strategiske og innovative satsninger (som hovedregel projekter på minimum 5 mio. DKK årligt), som skaber nordisk merværdi
 - har deltagelse fra minimum tre nordiske lande
 - maksimalt gives støtte i tre år
 - er tænkt ind i den ramme, som eksisterende nordisk samarbejde udgør, herunder også tidligere og pågående formandskabsprojekter, således at man undgår duplikation men samtidig tilstræber sammenhæng.

*Finsk formandskabspulje*1-8012 Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.814.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Målet för projektet är att producera statistik som beskriver fenomenet rörande identifierade gränshinder i Norden. Preliminärt kommer följande områden att kartläggas: pendling (sysselsättning), flyttrörelse, studier och sociala förmåner.

Forvaltningsorgan Statistikcentralen, Finland

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Genomgång av tillgängliga register och planering av produktion samt planering av intervjuundersökning.	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	763.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Projektets direkta målsättning är att utveckla forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten. Genom forskarutbyte och en ökad utväxling av forskningsidéer och -tankar strävar projektet till att förstärka den utrikes- och säkerhetspolitiska forskningen på områden som är strategiskt viktiga för de nordiska länderna. Projektet eftersträvar även en ökad nordisk utrikespolitisk diskussion.

Forvaltningsorgan Utrikespolitiska institutet i Finland

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Målsætningen är att få en snabb och synlig start för utbytesprogrammet. Samtliga medverkande institut deltar i projektets synliggörande bl.a. genom sina webbsidor och gemensamt utvecklat marknadsföringsmaterial.</p> <p>Målet är att skapa en administrativt lätt modell för ansökningen och förvaltandet av programmet.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	763.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Målet för projektet är att klargöra hur Svanen skulle kunna förhålla sig till, och ha nytta av, miljöavtrycket PEF för att främja hållbar konsumtion och produktion. Samt hur Svanen skulle kunna bidra till uppföljningen av EU:s framtida riktlinjer om produkters miljöinformation. Målet är också att utreda hur Svanens produktspecifika kriterier beaktar resurseffektivitet och lämplighet till cirkulär ekonomi. Man avser också klargöra om och hur Svanen kan fungera som en viktig konkurrensfaktor för nordiska produkter på europeiska marknader.

Forvaltningsorgan Finlands miljöcentral (SYKE)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Utreda hur livscykelanalys hittills har använts i utvecklingen av produktspecifika Svanen-kriterier</p> <p>Påbörja analys av möjligheter och behov för miljöavtryck-relaterade Svanen-kriterier för några produktgrupper, och ta fram första exempel på sådana kriterier.</p> <p>Planera en workshop till början av 2017, där man diskuterar och vidareutvecklar de första resultaten om livscykelanalys och miljöavtryck-relaterade Svanenkriterier.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8015 Ett innovativt och öppet Norden med velmående människor 2020

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.288.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Projektet *ett innovativt och öppet Norden med velmående människor 2020 – lika möjligheter till välfärd, utbildning, kultur och arbete* ska bidra till ett tvärsektorielt nytänkande i det nordiska samarbetet genom att insamla nordiska initiativ från social- och hälsovården, utbildnings- och kultursektorn, arbets- och näringslivet samt från jämställdhetssektorn. Man strävar efter att både i nordiska och internationella sammanhang synliggöra den nordiska välfärdsmodellen samt dess hållbarhet och utvecklingspotential samt belysa dess ambitioner och tillämplighet.

Forvaltningsorgan Social- och hälsovårdsministeriet
Undervisnings- och kulturministeriet
Arbets- och näringsministeriet

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Målet är att bearbeta och utveckla projektets innehållsmässiga, tvärsektorielle och nordiska dimension. Genom ett medborgarkafé strävar man efter att kunna insamla synpunkter och visioner om den framtida nordiska välfärdsmodellen i syfte att ge ett samlat medborgarbudskap till beslutsfattarna.</p> <p>Målsättningen är att synliggöra modellen och dess hållbarhet i nordiska och internationella sammanhang samt att profilera den nordiska välfärdsmodellen genom att bilda ett nordiskt expertnätverk från de olika sektorerna. Med hjälp av kartläggningen eftersträvar man även att utveckla det tvärsektorielle nordiska samarbetet inom utvalda spetsområden samt att skapa en nordisk plattform som nordiskt tvärsektorielt kunskaps- och kompetenscenter inom välfärdsområdet.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8016 Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi (blå vägkarta)**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.288.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi ska bidra till att identifiera och förstärka de nordiska ländernas nuvarande och potentiella samarbetsområden inom blå bioekonomi och skapa en vägkarta för att utnyttja resurserna och potentialen i de nordiska sötvattnen och haven och ta fram nya innovationer.

Forvaltningsorgan Jord- och skogsbruksministeriet samt Naturresursinstitutet, Finland

Mål och resultatoppföljning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>En förstudie om blå bioekonomi i de nordiska länderna färdigställs och en konferens om blå bioekonomi hålls i Finland i juni 2016. Utgående från dessa fastsätter Nordiska ministerrådet (EK-Fisk 2016) en vägkarta för blå bioekonomi (fokusområden).</p> <p>Ordförandeskapsprojektet genomförs i nära samarbete med ordförandeskapsprojekten <i>Nord-Bio</i> och <i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis</i>.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.526.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Projektet Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden ska bidra till att ge resultaten från rapporten ”Arctic Freshwater Synthesis (AFS)” nordiskt mervärde genom att identifiera och utreda behov för fördjupande arbete med beaktande av de nordiska ländernas särdrag angående deras nordligaste vatten-ekosystem och biodiversitet.

Forvaltningsorgan Finlands miljöcentral SYKE

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>En utvärdering av den socio-ekonomiska nyttan av användning och skötsel av ytvatten i nordliga/arktiska områden i de nordiska länderna görs.</p> <p>Förekomsten av potentiella konfliktsituationer och motstridigheter av intressen i samband med användningen av tillgängliga vattenresurser ska fastställas.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

1-8018 The Rising North

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.814. 000	-	-	0%	NSK/MR-SAM

Formål Rising North's formål er at implementere nordisk profilering og positionering ved at fokusere på internationalisering af nordiske iværksætter –økosystemer, det vil sige en eller flere organisationer, der samarbejder om etablering af nye virksomheder.

Projektet har til formål at fremskynde internationalisering af Nordens iværksætter – økosystemer og forsøgsvist at facilitere et netværk for samarbejde i økosystemet på tværs af offentlige, private og almennyttige organisationer. Projektet fokuserer på eksisterende aktiviteter med et pan-nordisk fokus.

Forvaltningsorgan Startup Foundation

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Komme overens om et adfærdskodeks for Rising North deltagerne i projektet.</p> <p>Lancere ”Rising North” projektet samt web-understøttelse, der skal bruges i projektperioden skal anvendes til kommunikation og præsentation af løbende ideer og resultater.</p> <p>Sikre at fire nordiske byer/rådhus aktive-rer lokale som en del af Rising North-programmet.</p> <p>Fremskynde lancering af lancering af internationale aktiviteter i projektet. Målene er, at 1) fremvisning nordiske nystartede virksomheder. 2) Etablere investor-interesse rettet mod Norden. 3) Fremskynde hjælp og understøttelse til internationale iværksætter aktiviteter.</p>	Programmet igangsättes i 2016.	Programmet igangsättes i 2016.

Danmarks formandskabspulje

1-8008 Vækst

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.068.000	4.060.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at videreudvikle de positioner hvor Nordens styrkepositioner inden for bæredygtig vækst og beskæftigelse, allerede er synlige. Gennem inddragelse af flere ministerråd og arbejdes der med tre delprojekter, der fokuserer på henholdsvis udvikling af bæredygtige og attraktive byer (MR-NER), udvikling af en resourceeffektiv nordisk mode- og tekstilproduktion (MR-M) samt en bedre og mere miljørigtig udnyttelse af havets biologiske ressourcer (MR-FJLS).

Forvaltningsorgan Erhvervsstyrelsen
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Miljøministeriet/styrelsen
Fiskeriministeriet, Færøerne

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Nordic Built Cities</i> Fremme udviklingen og eksporten af nordiske innovative løsninger af attraktive, smarte og bæredygtige byer samt promovere disse løsninger i og uden for Norden.</p> <p>I tæt dialog med nordiske virksomheder og eksportorganisationer m.fl. samle resultaterne fra projektet og det nordiske charter (Nordic Built Charter) i materiale, som kan bruges i markedsføring af Norden og nordiske virksomheder, som leverandør af state of the art serviceydelser og produkter til byrum.</p> <p><i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis.</i> Fortsat fokus på ”Alt i land” og makroalger. Videreudvikling i tæt samarbejde med det islandske formandskabsprogram NordBio og det finske formandskab i 2016.</p> <p><i>Udvikling af en resourceeffektiv nordisk mode- og tekstilproduktion</i> At implementere første del af tekstilhandlingsplanen og få iværksat de konkrete initiativer i planen. Derudover skal der i 2016 søges yderligere understøttelse af planen</p>	<p><i>Nordic Built Cities</i> At fremme dialogen om og udviklingen af innovative koncepter for attraktive, smarte og bæredygtige byrum i Norden.</p> <p>At promovere disse koncepter i og især uden for Norden til gavn for nordiske virksomheders vækst og beskæftigelse.</p> <p>Gennemføre tre konkurrencer hvor der udvælges 8 nordiske byrum – ét fra hvert af de nordiske lande – hvor konsortier indsender konceptskitser for omdannelsen af de otte byrum.</p> <p><i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis.</i> Projektet indeholder flere delprojekter som hver især adresserer erhvervsrelevante bioøkonomiske problemstillinger. Fokus bliver på ”Alt i land” og makroalger. Konferencen ”Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis” finder sted på Færøerne i primo juni. Konference om recirkulationsanlæg i akvakulturen afholdes. Endvidere arrangeres aktiviteter i Danmark, Færøerne og Grønland,</p>	<p>Programmet blev igangsat i 2015.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
og evt. forankring i andre relevante sektorer.	<p>hvor tang præsenteres som mad.</p> <p><i>Udvikling af en ressourceeffektiv nordisk mode- og tekstilproduktion</i></p> <p>At opstille konkrete initiativer og handlingsplan for en mere ressourceeffektiv og bæredygtig nordisk mode- og tekstilproduktion, der kan sikre at de nordiske lande fremover arbejder målrettet inden for dette område til gavn for miljøet, beskæftigelse og eksport.</p>	

1-8009 Velfærd

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.068.000	4.060.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål

Programmet fokuserer på to udvalgte velfærdsområder for at udvikle den nordiske velfærdsstat: Digitale løsninger, der kan gøre en konkret forskel på en række borgernære områder (MR-NER) og et struktureret vidensamarbejde inden for god pædagogisk praksis og god undervisning til brug for praktikere med henblik på at understøtte bedre faglige resultater, at betydningen af negativ social arv mindskes og at børn og unge oplever en øget trivsel (MR-U).

Nordens fælles ressourcer og viden på disse områder skal udnyttes for at sikre velfærd på længere sigt.

Forvaltningsorgan

Undervisningsministeriet
Erhvervsstyrelsen

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Det digitale Norden</i></p> <p>Iværksætte initiativer, der kan ruste Norden digitalt til fremtidens udfordringer.</p> <p><i>Viden, der gør børn dygtige og livsduelige</i></p> <p>Forummet som blev etableret i 2015 skal ved udgangen af 2017 have udviklet vidensamarbejdet mellem de nordiske lande, defineret en fremtidig model for samarbejdet og bidraget til at øge praktikeres adgang til og brug af viden. Der vil endvidere være foretaget konkrete kortlægninger</p>	<p><i>Det digitale Norden</i></p> <p>Iværksætte initiativer, der kan ruste Norden digitalt til fremtidens udfordringer for velfærd.</p> <p><i>Viden, der gør børn dygtige og livsduelige</i></p> <p>Etablering af et tværnordisk forum, der skal styrke det nordiske samarbejde om at udvikle og anvende viden, så god undervisning og god pædagogisk praksis i endnu højere grad gør børn og unge så dygtige de kan, og at børn og unge oplever en øget trivsel.</p>	Programmet blev igangsat i 2015.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
af, og udviklet viden om og forslag til, hvordan der i de nordiske lande arbejdes med praktikers adgang til og brug af viden, der gør børn og unge dygtige og livsduelige med udgangspunkt i de relevante udfordringer (lave faglige resultater, mindsning af negativ social arv) på dagtilbuds- og grundskoleområdet.		

1-8010 Værdier

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.577.000	4.568.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at udnytte og udbygge den positive internationale omtale Norden har fået de seneste år. Programmet vil fokusere på ny nordisk mad (MR-FJLS) og øget turisme (MR-NER), men skal også igangsætte en langsigtet indsats for en fælles international branding af Norden med fokus på fælles nordiske kulturfremstød som Nordic Cool (MR-K). Arbejdet skal ske i overensstemmelse med Nordisk Ministerråds nye strategi for profilering og positionering 2015-2018.

Forvaltningsorgan Nordisk Innovation/Visit Denmark
Kulturministeriet/styrelsen
FOOD Fødevarerministeriet
Nordic Economic Policy Review (NMR)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Ny nordisk turisme</i> Øge kendskabet til Norden gennem færdiggørelse af den nye strategi for international profilering og positionering. Ny Nordisk Turisme vil med udgangspunkt i turismesektoren i Kina, afprøve potentialet og behovet for nordiske netværk, der kan profilere Norden internationalt og øge antallet af turismeovernatninger fra Kina til alle Nordiske lande med 7,5 % per år.</p> <p><i>Konceptudvikling af Nordic Cool</i> Implementering av koncept för nordiska kulturfestivaler i utlandet på en konkret destination där det ska genomföras en festival 2017.</p>	<p><i>Ny nordisk turisme</i> Øge kendskabet til Norden gennem færdiggørelse af den nye nordiske brandingstrategi. Ny nordisk turisme vil med udgangspunkt i turismesektoren i Kina, afprøve potentialet og behovet for nordiske netværk, der kan profilere Norden internationalt.</p> <p><i>Konceptudvikling af Nordic Cool</i> Promovere nordisk kerneværdier som ligestilling, demokrati, og inddragelse internationalt gennem fælles kulturfremstød som baseres på erfaringerne fra kulturfestivalen Nordic Cool i Washington DC i 2013.</p>	Programmet blev igangsat i 2015.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Nordic Food Festival</i> Festivalområdet Det Kolde Nord på Nordic Food Festival plus 2 presseture for 12 journalister og arrangeret tur for 8 indkøbere.</p>	<p><i>Nordic Food festival</i> Øge kendskabet og interessen for nordisk madkultur og fødevarer gennem etablering af en Nordic Food Festival. Desuden mere fokus på udbredelse af fødevarer fra det højeste nord som Island, Grønland og Færøerne gennem madsymposiet New Nordic Ultra.</p> <p><i>Tidsskriftet Nordic Economic Policy Review (NEPR)</i> Præsentere relevant forskning, der belyser flere problemstillinger, som er aktuelle for den økonomiske politik i et nordisk perspektiv. Fokus på policy relevante analyser og anbefalinger. Kommunikerer ved policy seminar og udgivelse af tidsskriftet.</p>	

1-8011 Det blå Arktis

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.543.000	2.538.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at sikre en bæredygtig udvikling i arktis med landenes befolkninger i centrum. Havet er essentielt for fremtiden i Arktis, og derfor vil programmet fokus være på henholdsvis den stigende maritime aktivitet (ArcticWeb) og beskyttelsen af biodiversiteten i Ishavet. Programmet skal understøtte arbejdet i Arktisk Råd, der er det primære forum for drøftelser i og om Arktis.

Forvaltningsorgan Søfartsstyrelsen
Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Grønland

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>ArcticWeb</i> At operationalisere støtteværktøjet til Search and Rescue (SAR). At fokusere på indhentning af brugertilbage meldinger på de udviklede værktøjer. Værktøjerne videreudvikles efter behov på den baggrund. At fortsætte arbejdet med at udvikle en fælles maritim arktisk portal.</p>	<p><i>ArcticWeb</i> Forbedre sejsikkerheden i Arktis ved at udvikle konkrete værktøjer til brug for skibe, rederier og myndigheder. Det indebærer udvikling af en fælles maritim webportal, der gennem udveksling af data kan bidrage til at sikre det enkelte skibs sejlads i dette område.</p> <p><i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten.</i></p>	Programmet blev igangsat i 2015.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten.</i> At udføre tre skibssurveys ved Grønland.</p> <p>At fortsætte arbejdet med data-analyse, database og videnskabelig rapport med henblik på den fælles nordiske protokol.</p>	<p>Projektet vil udvikle en fælles nordisk protokol til kortlægning og monitorering af havbundens biodiversitet og sårbarhed og dermed danne et bedre grundlag for Økosystembaseret Forvaltning.</p>	

*Islands formandskabspulje*1-8005 Den nordiska spellistan**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.034.000	2.030.000	2.032.000	100%	MR-K

Formål

Det nordiska musikexportprogrammet har som syfte att lansera nordisk musik till den nordiska allmänheten och vidare. Initiativet syftar också till att möjliggöra tillgängligheten av den nordiska spellistans innehåll, som reflekterar det som är relevant, intressant och populärt i den intranordiska regionen vid olika tidpunkter. Dessutom ska initiativet bidra till att öka förståelsen för konsumentbeteenden samt att respondera på dessa genom partnerskap med befintliga legala Internettjänster. Genom att göra detta kan initiativet bidra till att lyfta värdet av det nordiska varumärket och öka nordisk musik- och kulturkonsumtion.

Forvaltningsorgan

Nordic Music Export Program (NOMEX)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Att uppdatera den nordiska spellistan och vidareutveckla spellistekonceptet med fler genrer baserat på undersökningsresultat 2015. Fortsatt internationell profilering med tyngpunkt på Nordamerika och Asien. Identifiering av nya strömmande media tjänster på marknaden, inklusive den största, Beat, från Apple, samt initiering av samarbete med ett urval av dessa.</p> <p>Fortsatt dialog med alla nationella radiostationer i Norden med syfte att initiera ett pan-nordiskt musikradio-program, och analys av tjänster med potential att utvecklas till att profilera nordisk musik över Internet.</p>	<p>Att etablera den nordiska spellistan i Europa och ingå partnerskap med strömmande tjänster och utvalda festivaler och medieverksamheter (focus på Storbritannien, Tyskland och Frankrike). Fokus ligger också på att utveckla exklusiva digitala evenemang med relevanta artister.</p> <p>Dessutom fokuseras under 2015 på att förbereda aktiviteter för USA och Asien samt att översätta den nordiska spellistans innehåll till aktiviteter som utvecklas på andra kontinenter.</p>	<p>Att skapa kännedom om den nordiska spellistan i den nordiska regionen.</p> <p>Att uppnå 50000 unika webbsidebesök, 7500 Facebook fans, 3000 Twitterföljare och 2000 prenumeranter på nyhetsbrevet.</p>

1-8006 Valfärdsvakten

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.051.000	3.045.000	3.048.000	100%	MR-S

Formål Projektet den nordiske velfærdsvagt skal undersøge effekterne af finanskriser på de nordiske velfærdssystemer, og hvordan de nordiske velfærdssystemer kan møde de kommende års udfordringer; specifikt indenfor helse, social og velfærd. I projektet udvikles blandt andet indikatorer til at følge udviklingen af velfærdssystemerne i de nordiske lande, inkl. helserelaterede indikatorer. Hertil kommer en undersøgelse af, hvilket beredskab de nordiske lande har for at møde kriser, og hvilket beredskab der mangler samt en undersøgelse af effekten af finanskriser og deres konsekvenser før velfærdssystemerne. Projektet er en del af programmet Holdbar Nordisk Velfærd.

Forvaltningsorgan Velfærdsministeriet i Island

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Nordiske velfærdsindikatorer</i> At udarbejde et forslag til nordiske velfærdsindikatorer.</p> <p><i>Beredskab ved fare</i> Projektet afrapporterer analyserne af fremadrettede udfordringer på velfærdsområdet mv. Der vil desuden indgå vurdering af potentialerne i oprettelse af funktioner tilsvarende den islandske velfærdsvagt i forhold til at håndtere krisers betydning for velfærdsområdet.</p> <p><i>Kriser og velfærd</i> Der skal etableres en database med oplysninger om tiltag som myndighederne i de nordiske lande har anvendt for at formindske påvirkningen af kriser.</p>	<p><i>Nordiske velfærdsindikatorer</i> Der skal laves en første udgave af Nordiske velfærdsindikatorer som publiceres i 2015.</p> <p><i>Beredskab ved fare</i> Der skal gennemføres en evaluering af den islandske velfærdsvagt, <i>risk mapping</i> af de største udfordringer på velfærdsområdet i Norden i den nærmeste fremtid og en evaluering af svagheder i de nordiske velfærdssystemer.</p> <p><i>Kriser og velfærd</i> Videre opbygning af en database med oplysninger om handlinger som myndigheder har brugt i de nordiske lande for at formindske Påvirkningen af kriser samt en evaluering af effekt af tiltag.</p>	<p>Initiativet blev på begyndt i 2014 under det islandske formandskab. Initiativet har tre delprojekter, som alle blev etableret i 2014 med projektgrupper med deltagelse fra alle de nordiske lande. I 2014 er desuden gennemført en evaluering af den islandske Velfærdsvagt.</p>

1-8007 Bioekonomi-initiativet

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	10.170.000	10.150.000	10.160.000	98%	MR-FJLS

Formål Satsningen på bioekonomin är en viktig del i arbetet med grön ekonomisk tillväxt och hållbarhet. Bioekonomi bygger på ett ekonomiskt system där användningen av biobaserade produkter, restprodukter och andra produkter som uppstår under bearbetningen, optimeras för att minska avfallet i värdekedjan, trycket på miljön, och maximera värdet i värdeked-

jan. Målet är också att göra de nya generationerna medvetna om viktigheten av grön tillväxt och hållbarhet. Det islandske ordförendeskaps bioekonomi-initiativ er et tre årigt program, som startade i 2014. Arbejdet er baseret på det Nordiska Bioekonomiinitiativet, som er initieret af MR-FJLS.

Det nordiska initiativet om bioekonomi syftar till att reducera 1) negativ miljöpåverkan och säkra hållbar användning av resurser inom alla samhällsområden, 2) reducera avfall och maximera utnyttjande och förtjänst av biologiska resurser, 3) reducera avfallsproduktion samt öka återvinningen. Här till kommer 4) främja innovation, grönt näringsliv och regional utveckling samt 5) öka förnybar energi i transportsektorn samt förnybar energi i fiske och godstransport till sjöss. Slutligen att 6) säkra medvetenheten om grön tillväxt och hållbar utveckling i ett långsiktigt perspektiv med nya initiativ var kreativitet används som forsknings och undervisningsmetod.

Aktiviteter under bioekonomi-initiativet genomförs i perioden 2014-2016.

Forvaltningsorgan Satsningen är organiserad i ett flertal projekt, som förvaltas av olika institutioner, myndigheter och ministerier, som Landgræðsla ríkisins (Soil Conservation Services Iceland), MATIS Island, Islands Energidirektorat, Islands Skogstyrelse och Islands Utbildnings-, forsknings- och kulturministerium.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Der planlægges en slutkonference for NordBio i 2016, hvor erfaringer, resultater og rekommandationer bliver præsenteret og diskuteret.</p> <p>Afslutning af hovedprojekterne: Innovation in the Nordic Bioeconomy, WoodBio, ERMOND, Marina og Biophilia.</p>	<p>Realisering og etablering av den nordiska bioekonomipanelen, som ska anvisa strategiska möjligheter och insatser för att främja hållbara nordiska bioekonomier.</p> <p>Fortsättning av projekten: Innovation in the Nordic Bioeconomy, WoodBio, Økosystemernes modstandskraft for at reducere effekter af naturkatastrofer (ERMOND), Marina samt Biophilia</p> <p>Koordinera existerande nordiska analyser och kartläggningsaktiviteter samt eventuell igångsätta nya analyser och kartläggningsaktiviteter.</p>	<p>Under 2014 fokuserar initiativet på att stärka det nordiska samarbetet kring nya initiativ med tvärsektorieellt samarbete inom forskning, utveckling och innovation.</p> <p>Detta ska ske i nära samarbete med industri och utbildningsinstitutioner.</p>

Sveriges formandskapspulje

1-8001 NordMin

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	10.150.000	10.160.000	98%	MR-NER

Formål NordMin ska föra samman aktörer inom den nordiska gruv- och mineralsektorn för att stärka en hållbar nordisk gruvnäringens konkurrenskraft genom innovation, näringsutveckling och samverkan. NordMin ska synliggöra gruv- och mineralnäringens betydelse för en grön tillväxt i Norden. NordMin ska fungera som en forsknings- och innovationsplattform för befintliga och framtida nordiska samarbeten inom området och utformas i dialog med aktörer inom industrin, akademien och från andra berörda myndigheter.

Forvaltningsorgan Luleå tekniska universitet (LTU).

Mål- och resultatuppföljning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Under 2016 kommer de resterande överförda medlen att användas till följande:</p> <p>Genomföra workshops för att identifiera nyckelutmaningar och samarbetsprojekt inom definierade teman.</p> <p>Avsluta och rapportera resultaten från de fem forsknings- och innovationsprojekten inom programmet.</p> <p>Avsluta igångsatta vidareutbildningsprogram med gemensamma nordiska kurser inom relevanta teman</p> <p>Avsluta initierade förprojekt baserade på resultaten från genomförda workshops.</p>	<p>Genomföra workshops för att identifiera nyckelutmaningar och samarbetsprojekt inom definierade teman,</p> <p>Genomföra forsknings- och innovationsprojekt inom fem olika program,</p> <p>Vidareutbildningsprogram med gemensamma nordiska kurser inom relevanta teman,</p> <p>Initiera förprojekt baserade på resultaten från genomförda workshops.</p>	<p>Arbetsplan för programmet 2013 – 2015 är upprättad och implementerad.</p> <p>Forsknings- och innovationsprojekt inom fem olika program har startats.</p> <p>En strategisk forsknings- och innovationsagenda, plan för workshopar och seminarier i syfte att diskutera frågor av vikt för branschens utveckling är framtagna.</p> <p>Två workshops har genomförts i syfte att skapa plattformar för post 2016 samarbete inom ramen för NordMin, samt att belysa aktuella frågor inom gruv- och mineralnäringen.</p> <p>Kontakter tagna med nationella program och projekt som kan ansluta till och utvecklas inom ramarna för NordMin-programmet.</p> <p>Utlysning av förstudieprojektmedel är genomförd.</p> <p>Arbetet med att ta fram en handlingsplan för fortsatt finansiering av nätverket och långsiktiga prioriteringar, identifiera och bjuda in fler organisationer i samarbetet har inletts.</p>

1-8003 Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföroreninger**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	2.030.000	2.032.000	100%	MR-M

Formål Projektet ska öka kunskapen om de faktiska utsläppen av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar från källor i Norden och identifiera åtgärder för att minska dessa utsläpp i de Nordiska länderna. Sotutsläpp ska särskilt studeras och det ska ges stöd till de nordiska förhandlarna om ett sotavtal inom ramen för Arktiska rådet (Task Force on Black Carbon and Methan, TFBCM).

Forvaltningsorgan IVL Svenska Miljöinstitutet, Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Projektet är planerat avslutat med 2015.	Mätningar är klara och analyserade. Resultaten ska redovisas, det kommer förslag på emissionsfaktorer baserat på mätningarnas resultat och annan information. Rekommendationer för nordiska emissionsinventeringar och förslag på åtgärder för att minska de Nordiska ländernas utsläpp av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar presenteras.	Projektmöten har hållits löpande i 2014. Ett detaljerat förslag till ett mätprogram har tagits fram. Projektets resultat har presenterats vid en workshop i Gent, Belgien i regi av <i>CLRTAP Task Force on Emmission Inventories and projections</i> under temaet ”småskalig förbränning och arbetsmaskiner”.

1-8004 Lärning på arbetsplass (LPA)**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	3.045.000	3.048.000	100%	MR-U

Formål Det 3-årige utviklingsprosjektet om læring på arbeidsplass har som formål å møte de utfordringer de nordiske landene står ovenfor knyttet til å sikre lærlinge- og praksisplasser og kvaliteten innen læring på arbeidsplass, samt å øke andelen som fullfører videregående opplæring. Prosjektet er rettet mot både ungdom og voksne.

En målsetning med prosjektet er at erfaringene blir drøftet på det nasjonale nivå, og kan bidra til økt viten og politikktutvikling på nasjonalt og nordisk nivå om læring på arbeidsplass.

Prosjektet er en del av programmet Holdbar nordisk velferd.

Forvaltningsorgan Statens skolverk, Sverige.

Mål og resultatopfølging		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	<p>Stimulere til et utviklingsarbeid om læring på arbeidsplass i Norden, samt bidra til økt viten og politikktutvikling på nasjonalt og nordisk nivå om læring på arbeidsplass.</p> <p>Dette finner sted gjennom erfaringene fra de lokale, regionale og nasjonale nivå, samt gjennom totalt 7 nordiske møteplasser i landene og Færøyene og Åland, samt en sluttkonferanse og sluttrapport.</p>	<p>Gjennom prosjektet er det igangsatt lokale, regionale og nasjonale prosjekt i hvert land og Færøyene og Åland. Mål, utfordringer og resultat fra disse blir diskutert på de nordiske møteplassene (konferanser).</p> <p>Det ble i 2014 gjennomført møteplasser i Norge, Færøyene, Island og Åland, der ideer og erfaringer ble diskutert, blant annet knyttet til rekruttering til yrkesfag, rådgivning og karrierevalg, samarbeid skole og bedrift, dimensjonering, læreplasser og arbeidslivets behov for kompetanse i Norden.</p> <p>I tillegg til lokalt og nasjonalt utviklingsarbeid, er det også initiert regionalt samarbeid som for eksempel innen byggområdet mellom Dalarna-Värmland-Oslo-Akershus.</p>

Øvrig del af prioriteringsbudgettet

1-8110 Testcenter

Prosjektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	828.000	99%	MR-NER

Formål Prosjektet ska undersöka möjligheterna för att utveckla ett nordiskt samarbete omkring existerande nationella ordningar där grön energiteknologi kan testas och utvecklas i stor skala, samt undersöka möjligheterna och mervärdet av att etablera nya gemensamma nordiska test-, och demonstrationsanläggningar.

Mål og resultatopfølging		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	I 2015 vil resterende overførte midler blive brugt til følgende: Relevante forslag til policy inom nordiska test- och demonstrationsanläggningar ska utarbetas och presenteras för de nordiska statsministrarna. ÅK-N och ÅK-FJLS slutrapporterar projektet till statsministrarna i juni 2015.	Prosjektet ska bidra till ökat fokus på näringslivets behov och intressen samt möjligheter att realisera potentialen inom bioraffinaderier. Som delansvariga för projektet startade ÅK-N och ÅK-FJLS upp projektet under år 2014.

1-8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	4.060.000	3.759.000	100%	MR-U

Formål Formålet med dette sektorprogram er at fremme børn, unge og voksnes kompetencer til at handle bæredygtigt og ressourcebevidst. Det gælder både som forbruger, som samfundsborger og som arbejdstager på fremtidens arbejdsmarked, hvor effektiv og bæredygtig udnyttelse af energi og naturressourcer i stigende grad kommer til at sætte rammerne for vækst og hverdagsliv i Norden. Gennem sektorprogrammet tilrettelægges MR-U en række undervisnings- og forskningsindsatser om bæredygtig udvikling, grønne løsninger rettet mod elever, studerende og undervisere på alle niveauer i uddannelsessystemet samt mod forsknings- og innovationsmiljøer i Norden. Indsatsen er en del af Grøn Vækst-programmet.

Forvaltningsorgan Foreningerne Nordens Forbund (FNF)
Voksenopplæringsforbundet/Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL)
Aalto Universitet/Nordisk Netværk for Bæredygtige Universiteter
Undervisnings-, Forsknings- og Kulturministeriet i Island
NordForsk, Nordisk Energiforskning og Nordic Innovation
Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete (CIMO)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til følgende:</p> <p><i>Klimaduellen</i> Minimum 200 deltagende skoler i Klimaduellen i perioden 2015-16 og en jævn fordeling af deltagende skoler i mellem de nordiske lande.</p> <p><i>Pilotprojekt om voksnes læring</i> Der gennemføres en faglig evaluering af pilotprojektet. Resultater og viden fra projektet lægges til grund for en videreførelse af projektet i regi af efteruddannelsesinstitutioner for voksenundervisere.</p> <p><i>Forsknings- og innovationsprogram om Grøn Vækst</i> Programmet skal udvikle ny fremtidsrettet viden og innovative løsninger relateret til samfundsmæssige omstillinger forårsaget af klimaændringer og energiudfordringer, ved at bringe de bedste forskere i Norden indenfor klima, miljø, energi sammen med</p>	<p><i>Styrke børn og unges bevidsthed om klimaudfordringerne og udvikle deres kompetencer til at handle ressourcebevidst og energieffektivt.</i> Målet er at mindst 300 skoler deltager i den nordiske klimadag, at der etableres mindst 70 skolepartnerskaber omkring undervisning i bæredygtig udvikling og at skolerne samlet sparer mindst 2500 ton CO2 som følge af deltagelsen i Klimadagen.</p> <p><i>Udvikling af voksnes viden og kompetencer om bæredygtig adfærd både som forbruger, fagprofessionel og medborger.</i> I 2015 evalueres pilotprojektet om uddannelsesmodul for voksenundervisere om bæredygtig udvikling. Målet er at modulet skal kunne permanentgøres og fra 2015 give deltagere formel studiekompetence.</p> <p><i>Ruste børn og unge (0-18 år) til fremtidens kompetencebehov i en økonomi baseret på Grøn Vækst.</i></p>	<p>Undervisningsmateriale, temaer og konkurrencer om energi, klima og miljø har siden november 2014 været tilgængeligt på fem sprog og er fuldt integreret på læringsportalen Norden i Skolen. 61 skoler er tilmeldt og konkurrencens website har haft 11.000 unikke brugere. I 2014 var temaet energiforbrug i fokus, hvor elever skulle måle skolens og hjemmets energiforbrug i dagligdagen. Klimaduellen har bidraget til at udvikle børn og unges bevidsthed, ansvar og handlekompetencer i forhold til afhjælpning af klima- og miljøudfordringer.</p> <p>Nordiske efteruddannelsesorganisationer har lanceret en pilotuddannelse i bæredygtig udvikling. I 2015 vil projektet blive evalueret med henblik på at afklare om uddannelsen/modulet for voksenundervisere kan udbydes i en større skala og som et permanent efteruddannelsesstilbud til voksenundervisere i Norden.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>erhvervsliv og innovasjonsmiljøer. Programmet vil gennem anvendelse af forskellige kommunikationskanaler bidrage til bred anvendelse af programmets resultater.</p> <p><i>Green Campus – Ecoliteracy</i> Mindst 20 nordiske universiteter deltager i projektet og gennemfører test af studerendes ecoliteracy inden udgangen af 2016.</p> <p><i>Nordic Master om Grøn Vækst</i> At gennemføre udbud i 2015 og 2016, der støtter udvikling af to nordiske masterprogrammer om Grøn Vækst, klima og bæredygtig samfundsudvikling.</p> <p><i>Biophilia</i> At alle nordiske lande samt Åland, Grønland og Færøerne fortsat deltager i Biophilia distriktssamarbejde og har haft besøg af videnstoget inden udgangen af 2016.</p>	<p>Målet er at vi i Norden får mere viden om, hvilke undervisningsmetoder der virker i forhold til at fremme børn og unges</p> <p>Understøttelse af overgangen til et biobaseret samfund gennem forsknings- og innovationsprojekter i klimaudfordringerne og bioøkonomi.</p>	<p>NordForsk, Nordisk Energiforskning og Nordic Innovation er i 2014 gået sammen om at udvikle et større tværfagligt forsknings- og innovationsprogram om grøn vækst med titlen <i>Green Growth - Understanding Societal Challenges</i>. Programmet har et samlet budget på ca. 80 MNOK og skal bidrage til bred anvendelse af resultater f.eks. inden for uddannelse, erhvervsliv og den offentlige forvaltning.</p> <p>Biophilia-programmet har i 2014 etableret distriktssamarbejder i alle de nordiske lande samt Åland, Færøerne og Grønland omkring lokale netværk mellem skoler, kulturinstitutioner og forskningsmiljøer. Alle de nordiske lande har i 2014 nedsat en tværfaglig styregruppe og udvalgt et distriktssamarbejde, hvor man vil undervise i Biophilia i 2015-2016. Der er endvidere etableret en samarbejdsplatform for forskere i Norden, som skal fremme unges interesse i forskning og uddannelse gennem en nordisk turné med forelæsninger, kurser og interaktiv undervisning (Videnstoget).</p>

1-8112 Elmarknaden

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	1.015.000	1.173.000	94%	MR-NER

Formål At fremme forbrugerfleksibilitet på det nordiske elmarked gennem øget samarbejde mellem ledende aktører indenfor industri- og servicesektoren, for på den måde at dele erfaringer og best practice i forbrugerfleksibilitet og energieffektivisering.

Forvaltningsorgan Nordisk Energiforskning

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	Projektet afrapporteredes til energiministrene ved deres møde i Reykjavik 2015. Ministrene besluttede at give Elmarkedsgruppen i opdrag at arbejde videre med konklusionerne fra rapporten.	Analysen ”Tiltak for mer effektivt forbruk i det nordiske elektrisitetsmarked” blev afsluttet med en rapport som er behandlet i elmarkedsgruppen. Rapportens hovedkonklusion er, fremme af forbrugerfleksibilitet bør ske i en forståelse af fremtidig efterspørgsel, og det derfor er vanskeligt at lave en overordnet strategi. Forbrugerfleksibilitet behandles i stedet for løbende i elmarkedsgruppens arbejde.

1-8113 Grønne tekniske normer og standarder – Norden som standardmaker

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	2.639.000	3.251.000	100%	MR-NER

Formål Del a: Formålet med indsatsen er at fjerne barrierer for handel indenfor bæredygtigt byggeri ved at koordinere tekniske normer og standarder på visse områder.

Del b: At belyse mulighederne for et øget og mere permanent nordisk samarbejde om markedskontrol af energirelaterede produkter og energimærkning. Et fælles nordisk samarbejde om markedskontrol vil bl.a. medføre støtte til de nordiske forbrugere, producenter og myndigheder i forbindelse med gennemførelsen af EU's ecodesign- og energimærkningsdirektiver.

Forvaltningsorgan Del a: Nordisk Innovation og Miljømærket Svanen
Del b: Energimyndigheten, Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Del a:</i> I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til at udarbejde europæiske standarder inden for Indendørsklima og frivillige klassificeringsstandarder, og Holdbar renovering af eksisterende bygninger.</p> <p>Endvidere er målet at EU Kommissionen bygger fremtidige regulering inden for Future EU regulation on product and building declarations på det fælles nordiske indspil.</p> <p><i>Del b:</i> Programmet afsluttedes i 2015.</p>	<p><i>Del a:</i> Målet er at bidrage til at iværksætte Europæiske standarder indenfor de tre projektområder. Dette forudsætter aktivt samarbejde med Kommissionen og Den Europæiske Standardiseringsorganisation CEN og dens medlemsorganisationer, samt andre vigtige stakeholders.</p> <p>Endvidere er målet for 2015, at der færdiggøres fælles nordiske kriterier for svanemærkning af renovering af bygninger.</p> <p><i>Del b:</i> Projektet Challenges - hur ska man upprätthålla god marknadskontroll av svåra, stora, kom-</p>	<p><i>Del a:</i> De tre arbejdsgrupper inden for Indendørsklima og frivillige klassificeringsstandarder, Future EU regulation on product and building declarations, samt Holdbar renovering af eksisterende bygninger færdiggjorde fælles nordiske indspil til en videre europæisk proces. De tre fællesnordiske indspil er udarbejdet på baggrund af en grundig dialog og høringsproces med industri og forskningsinstitutioner.</p> <p><i>Del b:</i> Delprojektet Strategiska Nordiska Produkter- Värmepumpar (rekommendationer för samarbeten kring dessa produkter) och</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>plexa produkter - gennemføres. Projektet om Barriereer for marknadskontrol og Arbejdsmetoder framåt slutføres. Fokus på kommunikation, publicering av resultat samt slutrapportering. Ett slutseminarium och en slutrapport för Nordsyn planeras under hösten 2015.</p>	<p>Survey SME (undersökning kunskapsläge och behov hos värmebranschen) genomfördes och rapporterades. Effekt-projektet slutfördes; resultatet visar 28 miljoner Euro i sparad energikostnad för en marknadskontrollkostnad på 2 miljoner Euro i de nordiska länderna.</p>

1-8114 Grønt offentligt indkøb

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	2.540.000	100%	MR-NER

Formål Att genomföra de nordiska statsministrarnas arbetsgrupp om grön tillväxts förslag från år 2011 om en analys av ett nordiskt samarbete inom grön offentlig upphandling avseende styrmedel och inköpsstandarder.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til følgende:</p> <p>Projektet ska etablera ett nordiskt nätverk på lokal nivå för kapacitetsuppbyggnad.</p> <p>Fokus ligger på bl.a. gemensamma workshops/studiebesök, utbyte av kunskap och best practice samt gemensamma marknadsdialoger:</p> <p>Att ta fram gemensamma riktlinjer för implementeringen av de nya EU direktiven gällande offentlig upphandling.</p> <p>Att ordna ett nordiskt seminarium hösten 2016 om grön tillväxt genom offentlig upphandling;</p> <p>Att ta fram långsiktig plan för fortsatt nordiskt samarbete mellan centrala och lokala myndigheter inom ramen för grön offentlig upphandling.</p> <p>Projektet slutrapporteras i december 2016.</p>	<p>I 2015 vil resterende overførte midler blive brugt til ÅK-N behandler en fördjupad projektansökan i medlet av maj 2015. Projektet "Green growth through Public Procurement" inleds.</p> <p>Under 2015 påbörjas: etableringen av ett nordiskt nätverk på lokal nivå för kapacitetsuppbyggnad och gemensamma riktlinjer för implementeringen av EU direktiven gällande offentlig upphandling.</p>	<p>För att identifiera områden och produktgrupper där gröna inköpsstandarder är mest effektiva i förhållande till andra insatser och undersöka möjligheterna för att samordna gröna inköpsstandarder på nordisk nivå utarbetades rapporten "Status on GPP in the Nordic countries", som publicerades i februari 2014. Analysen visar att Norden inte uppnår fördelar med att samordna gröna inköpsstandarder, eftersom det redan görs på nationell och EU-nivå. Däremot framhålls styrkan i en gemensam nordisk marknad, som ger större köpkraft och möjlighet att ställa mer specifika krav på produkterna. Ledarskapets betydelse för implementeringen av gröna kriterier vid offentliga inköp lyfts även fram.</p> <p>ÅK-N beviljade 2,9 miljoner dkk för projekt om grön offentlig upphandling i december 2014. En fördjupad projektansökan skulle utarbetas och sändas till ÅK-N för kommentarer.</p>

1-8115 Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	4.568.000	6.736.000	100%	MR-M/MR-FJLS

Formål Både affald- og madspildsprojekterne har været en del af Grøn Vækst initiativerne som blev initieret af statsministrene.

Delprojekt vedr. affald: Projektet sigter mod at øge genbrug og genanvendelsen af materialer og samtidig kontrollere farerne ved spredning af farlige emner på tekstil- og plastaffaldsområdet. Både øget genbrug og genanvendelse har en positiv effekt på miljøet, dels gennem muligheden for at mindske CO2-udslip fra forbrænding, men frem for alt ved at genanvendte råvarer erstatter jomfruelige råvarer, hvilket resulterer i en mindskning af energi- og ressourceforbruget.

Delprojekt vedr. Madspild: Formålet er at reducere madspild uden at gå på kompromis med fødevarerens sikkerhed

Forvaltningsorgan *Delprojekt vedr. Madspild:* Livsmedelverket i Sverige
Delprojekt vedr. affald: Naturvårdsverket i Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Delprojekt vedr. affald</i> Projektet afsluttedes i 2015.</p> <p><i>Delprojekt, Madspild</i> Projektet forsætter i 2016 med resterende overførte midler og skal bidrage til:</p> <p>At fremkomme med definitioner og metoder samt data for primærproduktion, der gælder for madspild.</p> <p>En kortlægning af hvordan holdbarhedsmærkningen bestemmes i Norden. Dette skal danne grundlag for at kunne tage stilling til eventuelle ændringer vedr. anvendelsen af mærkningerne omkring holdbarhed.</p> <p>Ved håndtering af fødevarer vil der blive udvekslet erfaringer og ske en kortlægning af de forskellige løsninger, der bliver gjort i Norden.</p>	<p><i>Delprojekt vedr. affald</i> Initiativet skaber kendskab til konsekvenser af en grøn omstilling af plast- og tekstilaffaldshåndtering på miljø og økonomi, inklusiv potentiale for grønne jobs.</p> <p>Projekterne leder til handling og konkrete initiativer. Der sker et frivillig engagement og en forpligtigelse for bæredygtig tekstilaffaldshåndtering og genbrug hos sektorens aktører.</p> <p>Forankring af projektresultater angående tekstil- og plastaffald hos relevante aktører i branchen samt beslutningstagere.</p> <p>Målene for 2014 og 2015 på tekstilområdet gennemføres hovedsageligt via arbejde hen imod en frivillig forpligtigelse og et adfærdskodeks for sektorens aktører på tekstilområdet, via at udarbejde et grundlag til de nordiske landes beslutninger om strategier indenfor indsamling, sortering, genbrug</p>	<p><i>Delprojekt vedr. affald</i> Der blev arrangeret en workshop for hvert temaområde, hvor de foreløbige resultater blev præsenteret og drøftet med de relevante aktører. Begge workshops fik stor opbakning fra de relevante aktører.</p> <p>Hvert projekt har udarbejdet en projektrapport, som er blevet trykt. Derudover er der også blevet lavet policybriefs, som sammenfatter resultaterne. I alt er der blevet trykt 17 publikationer. Herunder bl.a. konkrete vejledninger til hvordan man bedre kan sortere og dermed genanvende plast på genbrugsstationerne (återvinningscentraler), særligt om hvordan genbrug af WEEE kan øges og hvordan landene kan forbedre sine indsamlingssystemer for plastaffald fra husholdninger.</p> <p>For at bidrage til en øget genanvendelse og øget materialegenanvendelse af tekstil er der udviklet et certificeringssystem for aktører der indsamler og sorterer tekstil,</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>og genanvendelse af tekstiler samt via forslag til styremiddelpakker for at øge genbrug og genanvendelse og skabe grønne jobs indenfor tekstilaf-faldsområdet. På plastområdet inkluderer de konkrete aktiviteter blandt andet udvikling af vejledninger for indsamling af plastemballage fra husholdninger optimering af WEEE-plast værdikæden i forhold til både genanvendelse og håndtering af farlige stoffer, sortering af plastaffald på genbrugsstationer (återvinningscentraler).</p> <p><i>Delprojekt, Madspild</i> Fremkomme med definitioner og metoder samt data for primærproduktion, der gælder for madspild.</p> <p>En kortlægning af hvordan holdbarhedsmærkningen bestemmes i Norden. Dette skal danne grundlag for at kunne tage stilling til eventuelle ændringer vedr. anvendelsen af mærkningerne omkring holdbarhed.</p> <p>Ved håndtering af fødevarer vil der blive udvekslet erfaringer og ske en kortlægning af de forskellige løsninger, der bliver gjort i Norden.</p>	<p>forskellige mulige styremidler og nye forretningsmodeller er blevet sammenstillet og analyseret derudover er der udviklet en fælles nordisk strategi med konkrete handlinger for de forskellige aktører. Resultaterne viser et potentiale på over 4000 nye grønne jobs, som kan skabes i tekstilbranchen i Norden samtidig med at miljøpåvirkningen af tekstilkonsumtionen mindskes og Nordens konkurrencekraft øges.</p> <p><i>Delprojekt, Madspild</i> Fremkomme med definitioner og metoder samt data for primærproduktion, der gælder for madspild. Der er blevet arbejdet for enslydende definitioner og anvendelse af samme metodik i Norden med udgangspunkt i det arbejde, der foregår indenfor det EU-finansierede forskningsprojekt FUSIONS.</p> <p>En kortlægning af hvordan holdbarhedsmærkningen bestemmes i Norden. Dette skal danne grundlag for at kunne tage stilling til eventuelle ændringer vedr. anvendelsen af mærkningerne omkring holdbarhed. Der er udgivet en rapport vedr. denne kortlægning og den er bl.a. blevet anvendt som et bidrag til retningslinjerne i EU på området.</p> <p>Ved håndtering af fødevarer er der sket en udveksling af erfaringer og en kortlægning af de forskellige løsninger, der bliver gjort i Norden. Der er udgivet en rapport, der også har givet inspiration til det arbejde der foregår i EU-regi.</p>

1-8116 Främja integration av miljö och klimat i utvecklingssamarbetet

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	508.000	508.000	100%	MR-M

Formål Projektets formål er at fremme integreringen af miljø og klima i udviklingssamarbejdet. Opgaven ligger udenfor det formaliserede nordiske samarbejde, idet udviklingssamarbejde hører under udenrigsministrene. I ekspertgruppen for projektet indgår således repræsentanter fra udenrigsministerierne i de forskellige nordiske lande.

Forvaltningsorgan Global Subsidies Initiative (GSI), International Institute for Sustainable Development (IISD), Geneve.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Projektet afsluttedes i 2015.	Præsentere projektets resultater i relevante fora, herunder bl.a. de forberedende møder til FN's klimakonferencer i Paris 2015 (COP21). Samt følge op og justere rekommandationerne til relevante fora.	<p>Resultaterne fra projektet indikerer, at en reformering af subsidierne kan reducere den globale CO₂-udledning med op til mellem 6 og – 13 % inden 2050. Projektet har leveret en række vigtige konkrete og operationelle resultater, som hver især bidrager direkte til arbejdet med udfasningen af statsstøttede fossile brændsler, hvilket omfatter en beregningsmodel, som gør det muligt at kalkulere, hvor meget udviklingslandene kan reducere deres emissioner ved at udfase statsstøtten til fossile brændsler. Dertil kommer en teoretisk baggrundsrapport udgivet i 2014, som beskriver mulighederne for et tættere nordisk samarbejde om omlægningen af subsidier til fossile brændsler. Desuden er der blevet udarbejdet en "How to - guidebook", som operationaliserer ovenstående data og viden og hjælper landene til helt konkret at indregne det individuelle lands budgetterede reduktioner i CO₂-udledninger ved at reformere statsstøttesystemet til fossile brændsler projektdesign.</p> <p>Projektresultaterne er kommunikeret og anvendt i forbindelse med en række internationale klimaforhandlinger, bl.a. COP20 i Lima og UNFCCC's klimakonferencer i 2014.</p>

1-8118 Särskilda prioriteringer Grøn tillväxt

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	406.000	499.000	100%	Generalsekretæren

Formål Formålet er at profilere de nordiske lande som ledende indenfor grøn vækst og øge kendskabet til nordiske grønne løsninger både i Norden og internationalt. Indsatsen er en del af Grøn Vækst-programmet.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til at formidle slutresultater fra det samlede initiativ, inklusive en afslutningskonference i foråret 2016 med centrale stakeholders.</p> <p>Grøn vækst programmet slutrapporteres som helhed til de nordiske statsministre i 2016.</p>	<p>Styrke arbejdet med webmagasinet ”Green Growth the Nordic Way” samt øge kommunikationsoutput fra de enkelte projektledere.</p> <p>Endvidere sikre formidling af resultater fra initiativet som en del af NMRs samlede kommunikation op mod COP21, inklusive deltagelse på UNFCCC i Bonn i juni, SDG Summit i New York i september og World Efficiency i Paris i oktober.</p> <p>Hertil kommer formidling af resultater af de projekter, som har relevans ift cirkulær økonomi dagsordenen på World Resource Forum i Davos i oktober.</p> <p>En samlet rapport om programets status fremlægges for de nordiske statsministre i 2015.</p>	<p>Yderligere etablering af webmagasinet ”Green Growth the Nordic Way” som kanal for at kommunikere statsministrenes grøn vækst initiativ samt det nordiske samarbejde om bæredygtig udvikling og bioøkonomi i bred forstand.</p> <p>Ved årets slut var der knap 1000 abonnenter, fra over 20 lande og mere end 10 IGOs, hvilket var målsætningen. Der arbejdes målrettet med at placere de individuelle artikler i andre udgivelser og hver artikel kommer ud vi mindst 5 andre kanaler. En evaluering viste stor tilfredshed blandt læserne (karakter 5 ud af 7) og NMR som kilde vurderes som værende meget troværdig (karakter 6 ud af 7).</p> <p>Endvidere vellykket deltagelse på EU Kommissionens Green Week, samt velbesøgt kommunikationskursus afholdt for projektlederne med henblik på at styrke de enkelte projekters egen kommunikationsindsats. Efterfølgende har flere af projekterne af egen drift haft avis og TV indslag.</p>

1-8210 Hållbar nordisk välfärd

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	11.165.000	13.208.000	85%	MR-S/MR-U

Formål Programmet Hållbar nordisk välfärd syftar till att hitta innovativa lösningar för att förnya de nordiska välfärdssamfunden för Nordens 25 miljoner invånare. Lösningarna ska bidra till ökad kvalitet och jämlikhet i utbildning, arbete, hälsa och omsorg. Detta uppnås genom finansiering av konkreta insatser och skapandet av nordiska plattformar för dialog och kunskapsutbyte. De lösningar som tas fram inom ramen för programmet synliggörs och profileras i och utanför Norden.

Programmets mål ska realiseras genom konkreta projekt och aktiviteter inom tre insatsområden: 1. Utbildning och arbete för välfärd, 2. Forskning för välfärd och 3. Infrastruktur för välfärd.

Programmet gäller för perioden 2013 – 2015.

Forvaltningsorgan Programmet är organiserat i ett flertal projekt, som förvaltas av olika institutioner, myndigheter, privata företag och konsulter, som t.ex. Statens skolverk i Sverige, Nordens Välfärdscenter och NordForsk. Nordiska ministerrådet leder och koordinerar programmet och dess tvärgående aktiviteter inom programmets tre insatsområden.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet Hållbar nordisk välfärd slutrapporteras som helhet till de nordiske statsministre i 2016.	<p>Presentera och sprida resultat och konkreta lösningsförslag inom programmets tre insatsområden och de enskilda projekten, för att på så sätt bidra till kunskapsutbyte inom Norden.</p> <p>Följa upp Könberg-rapporten om det framtida nordiska hälso-samarbetet.</p> <p>Bedöma om och hur olika resultat bör vidareföras nordiskt, nationellt och eventuellt profileras utanför Norden.</p>	<p>Sammanlagt 18 projekt har satts igång och dessa utvecklas som planerat.</p> <p>I september 2014 genomfördes det en halvvägs-konferens för programmet som fokuserade på preliminära resultat och kunskaps-spridning. Konferensen var en fortsättning på lanseringskonferensen som genomfördes i augusti 2013. Målgruppen för dessa arrangemang har varit kontaktpersoner från länderna, projektledare, medlemmar i ämbetsmannakommittéer samt andra nordiska aktörer. Vidare har det avhållits diverse seminarier och workshops inom de olika projekten, eller tvärgående mellan projekt, bl.a. våren 2014 då det genomfördes nationella seminarier i varje land (undantaget Danmark) där programmet och de enskilda projekten blev presenterade och diskuterades.</p> <p>Läs mera om de enskilda projekten och konkreta resultat i programmet i rapporteringen till statsministrarna på www.norden.org/valfard.</p>

1-8212 Velfärd och kost

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	785.000	1.016.000	98%	MR-FLJS

Formål Formålet er at implementere den nordiske handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet gennem kost og fysisk aktivitet

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	Selve fejringen af 5 års jubilæum for nøglehulsmærket skete på en vellykket dag i Stockholm, hvor de forskellige lande fremlagde status, herunder forbrugerundersøgelser og udbredelse af anvendelse af mærket. Herunder var der også fokus på evidens og effekt af det nordiske ernæringsmærke.	Der blev sat fokus op kommunikation af de nordiske næringsstofanbefalinger, herunder igennem analyser og samarbejde med det nordiske ernæringsmærke, nøglehullet.

1-8310 Klimavenligt byggeri

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	5.690.000	100%	EK-NER

Formål Det fællesnordiske innovationsprogram for klimavenligt byggeri skal styrke Norden som foregangsregion indenfor klimavenligt byggeri, og være med til at sikre innovation, vækst og eksport på området. Programmet skal have en tæt tilknytning til markedet, og være i samspil med nationale programmer og satsninger på området.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2014.	Programmet afsluttedes i 2014.	I 2014 gennemførtes et call for proposals indenfor forretningsmodeller, demonstration og eksport. 13 projekter fik støtte. Programmet har også været med til at starte det nordiske showroom i Masdar City som skal sætte fokus på eksport af nordisk byggeri. Showroomet åbende i februar 2015. Programmet er afsluttet og har leveret input til programmet NordicBuild Cities.

1-8311 Kultur og kreativitet – KreaNord initiativet**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	4.064.000	95%	EK-NER/MR-K

Formål KreaNord startede i 2008 som et globaliseringsinitiativ og har været et tværfagligt nordisk program mellem erhvervssektoren og kultursektoren. Formålet har været at styrke vækstmulighederne og beskæftigelsen i de kulturelle og kreative erhverv i Norden. KreaNords virksomhed blev afviklet i 2015, med økonomisk støtte fra MR-NER og MR-K, hvor der blev foretaget en evaluering af KreaNord, afholdt et afsluttende arrangement og den sidste projektvirksomhed gennemførtes.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	I 2015 var målet at integrere KreaNord i den ordinære virksomhed eller videreføre det i andre nordiske initiativer. Som en del af KreaNords afviklingsplan var målet derfor at evaluere hele programmet og afholde et afsluttende arrangement som kunne synliggøre resultaterne, og spille ind i erhvervssektorens fortsatte arbejde med kulturelle og kreative erhverv.	I 2014 gennemførte KreaNord projekter med fokus på entreprenørskab, finansiering, erfaringsudveksling og tværfagligt samarbejde i Norden inden for kulturelle og kreative erhverv. Indsatserne har bidraget til arbejdet med at opfylde KreaNords fire policy anbefalinger besluttet af MR-NER og MR-K i 2010.

1-8312 Offentligt-privat-partnerskab om planteforædling i Norden**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	508.000	100%	MR-FJLS

Formål MR-FJLS igangsatte i 2011 et offentligt-privat partnerskab om planteforædling i Norden. Formålet med partnerskabet er, at revitalisere den nordiske planteforædling for at styrke landenes tilpasning til klimaforandringer og er samtidig et væsentligt element i ministerrådets arbejde med bioøkonomi. Målet med budgetposten er, at sikre 50 % fra landene og 50 % fra virksomhederne. Sekretariatsbetjeningen af partnerskabet varetages af NordGen.

Forvaltningsorgan NordGen

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2014.	Programmet afsluttedes i 2014.	Projektets tema fik bla. fremgang ved et vellykket seminar, hvor deltagere i det allerede etablerede partnerskab lagde grunden til en videreførelse af arbejdet i 2015 og fremad. På MR-FJLS blev landene enige om at fortsætte finansieringen af partnerskabet under egne budgetposter.

1-8313 Ny Nordisk Mad

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	508.000	100%	MR-FLJS

Formål

Ny Nordisk Mad er en konkret og værdiskabende og innovativ satsning, der med udgangspunkt i Manifest for et nyt nordisk køkken, har til formål, at styrke det tværsektorielle samarbejde, som favner mad, kultur, kreative industrier, turisme og erhverv med henblik på at skave ny inspiration. Indsatsen under denne budgetpost relaterer sig til budgetpost 5-6420 Ny Nordisk Mad under MR-FJLS, og skal bidrage til at synliggøre det nordiske arbejde med Ny Nordisk Mad i og uden for Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2014.	Programmet afsluttedes i 2014.	Året 2014 var det sidste år i programperioden 2010-2014 hvilket medførte at stor del af aktiviteterne bestod i at runde af og afklare hvordan visse aktiviteter inden for programmet kunne fortsættes i samarbejde mellem landene. Det handler især om branding af nordiske fødevarer og videreførelse af den omfattende netværksaktivitet som er blevet opbygget inden for Ny Nordisk Mad. En slutrapport forventes til midten af maj 2015.

1-8410 Politiska prioriteringar**Projektmidler**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.102.000	3.553.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål

I overensstemmelse med moderniseringsrapporten Nyt Norden skal Nordisk Ministerråd regelmæssigt og inden for udvalgte sektorer udrede muligheden for udvikling af det politiske samarbejde ligesom man har gjort i en udredning af tidligere svensk minister Bo Könberg på sundhedsområdet og gennemlysningen af arbejdslivssektoren der blev iværksat i 2015. Formålet er at identificere hvor det største potentiale for nordisk samarbejde inden for en sektor ligger.

Budgetposten kan anvendes til at delfinansiere en egentlig udredning samt den indledende fase af opfølgningen på en udredning. Delfinansieringen bør dog ledsages af finansiering fra den respektive sektor. Sektorfinansieringen bør afhænge af størrelsen på sektorens budget.

Der er ikke tale om en længerevarende eller fast delfinansiering af nye indsatser som følger af en udredning af en sektor.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>I 2016 vil midlerne fra denne post først og fremmest gå til opfølgning på anbefalinger fra udredningen af arbejdslivssektoren der er udført i løbet af 2015 samt opfølgning af Könberg-rapporten i social- og hel-sesektoren.</p> <p>I 2016 vil der desuden blive udvalgt en ny sektor til en strategisk gennemlysning og arbejdet med gennemlysningen vil blive igangsat.</p>	<p>I 2015 delfinansieres opfølgningen af den uafhængige udredning af sundhedssektoren med ca. 3 MDKK.</p> <p>I 2015 delfinansieres desuden gennemlysningen af arbejdslivs-sektoren med ca. 0,5 MDKK.</p>	<p>Budgetposten blev oprettet i 2015.</p>

1-8411 Politiske initiativer i nærområderne**Projektmidler**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.432.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål

Som følge af MR-SAM's beslutning om at afvikle virksomheden på Nordisk Minister-råds informationskontor i Nordvestrusland på ubestemt tid – og i lyset af den politiske udvikling i Nordens nærområder – vurderes det relevant under prioriteringsbudgettet at afsætte midler til andre målrettede politiske initiativer i Nordens nærområder.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Budgetposten vil give mulighed for at imødekomme forslag til initiativer, som er politisk forankrede i landene.	Programmet blev igangsat i 2016.	Programmet blev igangsat i 2016.

1-8420 Profilering og positionering

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	10.170.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Nordisk Ministerråds arbejde vedr. international profilering og positionering af Norden følger op på Strategi for international profilering og positionering af Norden, vedtaget af Samarbejdsministrene i oktober 2014. Formålet er i fællesskab at styrke Nordens og de nordiske landes konkurrenceevne og internationale indflydelse gennem samordnede profilerende aktiviteter. Budgetposten skal i tråd med den vedtagne strategi bruges med sigte på medfinansiering fra forskellige samarbejdspartnere.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Omsætte <i>Strategi for international profilering og positionering af Norden</i> til visuel synlighed gennem målrettede aktiviteter, fx strategi for digital tilstedeværelse og udvikling af visuel identitet.	Via en omfordeling af midler fra Budgetpost 2020 Globaliseringsforum blev der i 2015 prioriteret 1 mio. kr. til internationalt profileringsarbejde under budgetpost 1-8410/Politiske prioriteringer.	
Bidrage til og styrke synlighed og opmærksomhed omkring Norden, gennem tilstedeværelse på arrangementer/events, der udvælges i samarbejde med referencegruppen for profilering og positionering af Norden.	Målet for profileringsstrategiens første år har været at påbegynde implementeringen af strategien internt i det nordiske samarbejde, samt eksternt i forhold til samarbejdspartnere.	
Skabe større opmærksomhed omkring Norden gennem udvikling af egne profilerende aktiviteter.	Under overskriften <i>New Nordic Climate Solutions</i> gennemføres et pilotprojekt for profilerings- og positioneringsarbejdet, i form af et internationalt fremstød for nordiske klima-, bæredygtigheds- og grønne løsninger.	

1-8510 Nye tværgående initiativer

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	10.170.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Denne budgetpost bidrager til at muliggøre igangsættelse af nye og større tematiserede satsninger med fokus på aktuelle politiske prioriteter inden for Nordisk Ministerråd. Budgetposten giver desuden mulighed for sektorerne at opnå del i prioriteringsbudgettet til at forfølge disse aktuelle politiske prioriteringer. Ved disponeringen af disse midler bør der være delfinansiering fra de relevante sektorer i form af match funding, hvilket betyder at medfinansieringen i hovedreglen bør være 50 %, men ses i lyset af sektorens samlede budget. Medfinansieringen fra sektorerne er med til at sikre at projektforslagene er udtryk for højt prioriterede problemstillinger som sektoren ønsker at adressere.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Nordisk Statistik, 3 MDKK</i> Skal give beslutningstagere og analytikere et samlet og overskueligt grundlag for planlægning, analyser og beslutninger på forskellige niveauer ved at indsamle, kvalitetssikre og vedligeholde aktuel nordisk statistik om de nordiske befolkninger og arbejdsmarkeder. Målene realiseres i tæt dialog med det kommende finske formandskabs prioriteringsprojekt om udvikling af statistik med relevans for grænsehindringsarbejdet i Norden og sammen med statistikformidlingsprojektet (Nordisk dataportal), der udvikles som en del af moderniseringsreformen Nyt Norden reformen.</p> <p><i>Klima og bæredygtig udvikling, 3 MDKK</i> Skal bidrage til at det nordiske samarbejde optimerer, faciliterer og støtter opfølgningen af COP21 bedst muligt. Det skal ske gennem relevante, konstruktive og operationelle indsatser, både med udgangspunkt i resultaterne fra COP21 og med afsæt i de eksisterende aktiviteter indenfor klima og klimaforhandlinger i det nordiske samarbejde som eksempelvis konkrete indsatser som bidrager til det høje ambitionsniveau for reducere af udslip i Norden og udviklingslande, klimafinansiering, Fossil Fuel Subsidy Reform, målrettet klimakommunikation, markanvendelse</p>	<p>Programmet igangsættes i 2016.</p>	<p>Programmet igangsættes i 2016.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>og bæredygtig byudvikling. Umiddelbart efter COP21 igangsættes en proces, for at konkretisere og udvikle en plan for opfølgningen af COP21 der også tager hensyn til medfinansiering fra relevante aktører.</p> <p><i>Demokrati, inkludering og sikkerhed, 4 MDKK</i></p> <p>Som følge af de senere års terrorbegivenheder i Norden initierer Nordisk Ministerråd i 2016 en målrettet og tværsektoriel indsats for at fremme demokratisering, inklusion og sikkerhed, og derved forebygge radikaliserings og ekstremisme i Norden. Med afsæt i de nordiske værdier om ytringsfrihed, aktivt medborgerskab og social lighed, skal projektet bidrage til at dele og udbrede viden om effektive løsninger og god praksis på tværs i Norden. I 2016 vil MR-SAM medfinansiere konkrete projektforslag fra sektorerne, som kan understøtte dette formål.</p>		

Nordisk ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Samarbejdsministrene (TDKK)		109.424	106.563	2.861	2,7%
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	31.274	29.003	2.271	7,8%
1-0410	Föreningarna Nordens Förbund	3.282	3.227	55	1,7%
1-0425	Bidrag til Grönland	737	725	12	1,7%
1-0435	Generalsekretærens disponeringsreserv	419	412	7	1,7%
1-0460	Holdbart Norden	3.077	3.026	51	1,7%
1-1011	Informationsaktiviteter	5.250	5.162	88	1,7%
1-1012	Norden i Fokus	4.362	4.289	73	1,7%
1-1030	Hallo Norden	6.799	6.120	679	11,1%
1-1036	Grænsehindringsråd	4.972	4.889	83	1,7%
1-1050	Tjänstemannautbyte	1.173	1.153	20	1,7%
1-2534	Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	1.203	0	1.203	-
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	78.150	77.560	590	0,8%
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	78.150	77.560	590	0,8%
Opdelt på kategorier		109.424	106.563	100%	100%
	Projektmidler	13.108	12.889	12,0%	12,1%
	Programlignende aktiviteter	12.944	12.162	11,8%	11,4%
	Institutioner	78.150	77.560	71,4%	72,8%
	Organisationsbidrag	5.222	3.952	4,8%	3,7%

1-0410 Föreningarna Nordens Förbund

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.282.000	3.227.000	3.244.000	100%	FNF

Formål

Foreningerne Nordens Forbund er koordineringsorgan for Norden-foreningernes aktiviteter, og Forbundets sekretariat administrerer foreningernes fælles projekter og repræsenterer foreningerne i kontakterne med Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Foreningerne Nordens Forbund vil bidrage til en aktiv samfundsdebat, påvirke det officielle nordiske samarbejdes beslutningstagere og tage initiativer, der kan medvirke til at fordybe det nordiske samarbejde indadtil og udadtil, fremme fri bevægelighed i Norden og kontakten mellem de nordiske borgere.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
FNF arbejder for at fremme det folkelige nordiske samarbejde på alle niveauer.	FNF vil fremme nordisk skole-samarbejde og udvikling af portalen Norden i skolen.	Internetportalen <i>Norden i Skolen</i> er blevet udviklet med diverse nye komponenter, bl.a. med en ny undervisningssektion omkring klima og miljø.
FNF vil fremme nordisk skole-samarbejde og forstærke forståelsen af nabosprogene.	Det skal også satses på grøn vækst og udvikling af undervisningsmateriale for nordiske skoler.	Udover forvaltningen af <i>Nordjobb</i> har Forbundet under året taget initi-

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>FNF arbejder for afskaffelse af grænsehinder og for øget mobilitet på det nordiske arbejdsmarked ved diverse initiativer.</p> <p>FNF er forvaltningsorgan for Nordisk Sprogkoordination.</p>	<p>Desuden vil der arbejdes for at nedbryde grænsehindringer og fremme det fælles nordiske arbejdsmarked.</p> <p>FNF skal også fokusere på at udvikle portalen/mødepunktet for netværket for nordiske organisationer, ONN.</p> <p>FNF er forvaltningsorgan for Nordisk Sprogkoordination.</p> <p>Der vil også blive lagt vægt ved dialog med Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.</p>	<p>ativ til projekterne <i>Entreprenørskab over grænser</i> og <i>Nordisk Jobstart</i>. Det førstnævnte vender sig til unge mennesker som står langt fra arbejdsmarkedet og det andet til arbejdssøgende nyuddannede.</p> <p>Forbundet har under året arbejdet med at udvikle internetportalen <i>Nordiske Netværk.</i>, som skal fremme samarbejde og informationsformidling.</p> <p><i>Nordisk Sprogkoordination</i> opfyldte i 2014 de overordnede mål, at opbygge og etablere en god koordinering af aktørerne inden for Nordisk sprogkoordination samt at igangsætte diverse initiativ inden for Sprogkoordinationens rammer.</p>

1-0425 Bidrag til Grønland

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	737.000	725.000	729.000	100%	Generalsekretæren

Formål Bidraget ska säkerställa västnordiska ämbetsmäns möjlighet för att delta i det nordiska samarbetet. Bidraget har tidigare gått till Färöarna, Island och Grönland. Sedan 2009 utgår bidrag enbart till Grönland.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Att ge res-stöd till grönländska ämbetsmän för deltagande i det nordiska samarbetet.	Att ge res-stöd till grönländska ämbetsmän för deltagande i det nordiska samarbetet.	Bidraget har i 2014 använts som res-stöd för grönländska ämbetsmäns deltagande i det nordiska samarbetet.

1-0435 Generalsekretærens disponeringsreserv

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	419.000	412.000	414.000	86%	Generalsekretæren

Formål Generalsekretærens disponeringsreserve står til generalsekretærens rådighed. Reserven gør det muligt for generalsekretæren at igangsætte projekter og undersøgelser. Reserven skal ikke benyttes til at tildele ekstra midler til institutioner, embedsmandskomitéer eller sekretariatet til formål som har været prøvet ved den ordinære budgetbehandling.

2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At sætte fokus på særlige problemstillinger og dække uforudsete udgifter for afsluttede projekter samt igangsætte nye projekter og undersøgelser.	At sætte fokus på særlige problemstillinger og dække uforudsete udgifter for afsluttede projekter samt igangsætte nye projekter og undersøgelser.	I 2014 er midlerne først og fremmest brugt til administrative omkostninger i forbindelse med konsulentbistand til udredningen af reglerne for statsstøtte og moderniseringsarbejdet. Dertil kommer udgifter til formidlings- og kommunikationsvirksomhed der har været fokuseret opå en film om nordisk samarbejde i forbindelse med Nordisk Råds session 2014.

1-0460 Hållbart Norden

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.077.000	3.026.000	3.042.000	89%	NSK/MR-SAM

Formål

De nordiska samarbetsministrarna har beslutat att allt arbete som görs inom ramen för Nordiska ministerrådet ska ha ett integrerat hållbarhetsperspektiv. Budgetposten *Hållbart Norden* ska användas till aktiviteter som bidrar till att nå denna målsättning och för att sätta igång pilotprojekt som stödjer implementeringen av den *Nordiska strategin för hållbar utveckling - Ett gott liv i ett hållbart Norden*.

Anslaget ska också användas för att förstärka kommunikationsinsatser kring NMR:s hållbarhetsarbete, inklusive uppföljningen av de nordiska indikatorerna för hållbar utveckling. Aktiviteterna ska riktas både till Norden, dess närområden och internationellt. NMR ska även följa upp och implementera Rio+20 konferensens resultat, härunder arbetet med globala hållbarhetsmålsättningar.

Målen för 2016 är i enlighet med strategin för hållbar utveckling som godkänts av samarbetsministrarna.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Stödja implementeringen av strategin generellt och i förhållande till ministerrådets facksektorer. Vidareutveckling av hållbarhetsportalen GRO för att garantera att verktyget är relevant och användbart. Engagera ministerrådets facksektorer i arbetet med hållbar utveckling. Främja implementeringen av strategin genom att initiera tvärssektoriell projektverksamhet. Delta aktivt i det internationella	Främja implementeringen av strategin genom att initiera tvärssektoriell projektverksamhet inom följande prioriteringar: <i>Hållbar konsumtion och produktion:</i> Norden ersätter en konsumtionskultur med en hållbar återanvändningskultur baserad på miljöanpassad produktion och konsumtion. <i>Uppföljning och implementering av Rio+20 konferensens resultat,</i> med fokus på folklig förankring av den globala hållbarhetsdag-	Implementeringen av den Nordiska strategin för hållbar utveckling – <i>Ett gott liv i ett hållbart Norden</i> inleddes. För att stärka sektorernas arbete med hållbarhetsintegrering, togs i 2014 fram en elektronisk hållbarhetsportal GRO, på adressen www.gro.norden.org . Verktyget innehåller även en kommunikationsmodul, med syfte att förstärka kommunikationen kring ministerrådets aktiviteter inom hållbar utveckling. För att stärka implementeringen

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>arbetet om hållbar utveckling, speciellt inom EU, OECD och FN.</p> <p>Följa upp FN:s konferens för hållbar utveckling Rio+20, härunder arbetet med de globala hållbarhetsmålsättningarna, Sustainable Development Goals.</p> <p>Kommunikationsinsatser om NMR:s hållbarhetsarbete ska förstärkas. Bl. a genom en uppdaterad rapport om nordiska indikatorer för hållbar utveckling i 2016.</p>	<p>ordningen, särskilt beträffande förhandlingar om globala hållbarhetsmål.</p> <p>Kommunikationsinsatser om NMR:s hållbarhetsarbete ska förstärkas. Bl. a genom rapport om nordiska indikatorer för hållbar utveckling 2015.</p> <p>Genomförandet av verktygsprojektet ska följas upp och minister rådets facksektorer ska stödjas i arbetet med hållbar utveckling.</p> <p>Redogörelse om implementeringen av strategin ska läggas fram vid Nordiska rådets session 2015.</p>	<p>av strategin genomfördes en utlysning för tvärssektoriella projekt. Sammanlagt 2,7 MDKK delades ut till tre projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald</i> - <i>KONNECT: Förmedling av forskningsresultat om hållbarhetsutmaningar via konst och kultur</i> - <i>Ekosystemtjänster: Genetiska resurser till de vilda kulturväxterna</i> <p>De nordiska indikatorerna för hållbar utveckling har uppdaterats kontinuerligt på ministerrådets hemsida. NMR utgav också i en tryckt version av <i>Nordic Sustainable Development Indicators 2014</i>.</p>

1-1011 Informationsaktiviteter

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	5.250.000	5.162.000	5.086.000	100%	Generalsekretæren

Formål

Syftet med kommunikationsaktiviteterna, som är en del av Kommunikationsavdelningens verksamhet, är att stödja Nordiska ministerrådets politiska mål. De ska öka dialogen och förstärka relationerna med det omgivande samhället samt skapa ett större engagemang för nordisk politik hos intressenter nationellt och internationellt.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Stärka Nordens konkurrenskraft och internationella inflytande.</p> <p>Med samma syfte och mål som ovan lägga vikt vid uppföljning samt fortsatt arbete med att ta fram stödande verktyg.</p> <p>Implementera och aktivera strategin för profilering av Norden i Norden.</p> <p>Fortsat udvidelse og udvikling af NordPub samarbejdet.</p>	<p>Implementera och aktivera den nya nordiska strategin för internationell branding av Norden, det senare i första hand i samarbete med ordförandelandet Danmark.</p> <p>I linje med ovan nämnda strategi öka genomslagskraften för det nordiska samarbetet inom Norden.</p> <p>Fortsatt implementering av kommunikationsstrategin samt ett moderniserat arbetssätt för kommunikation i hela organisationen.</p>	<p>Ny kommunikationsstrategi i linje med visionen togs fram för beslut i början av 2015.</p> <p>En strategi för internationell profilering och positionering av Norden togs fram och beslutades.</p> <p>Den fælles nordiske publikationsplatform, NordPub, lancerades den 26. marts 2014 (www.norden.org/nordpub).</p> <p>Till raden av arenor för synlighet och genomslagskraft av den nor-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Gøre nordiske forskningsrapporter tilgængelige gennem fortsat fortsat udvikling og test af Open Access policy fase II.</p> <p>Implementering af fase II i Nyt Norden projektet, Nordisk dataportal, med fokus på bedre udnyttelse af fælles-nordiske statistikkeresourcer samt etablering af et stabilt driftsmiljø for visualisering af den nordiske dataportal.</p> <p>I syfte att oppnå högre kvalitet och större effektivitet implementera en bättre styrning, samordning av och arbetssätt inom kommunikationsarbetet i det nordiska samarbetet.</p> <p>I syfte att i linje med målsättningarna i Nytt Norden samt kommunikationsstrategin se över de digitala kommunikationskanalerna och dessas användning, i synnerhet norden.org.så att det politiska Norden görs mer synligt.</p> <p>I syfte att höja synligheden för det nordiska samarbete via medierna utveckla och anpassa NMR:s nyhetsverksamhet med sikte på det framtida medielandskapet.</p>	<p>I linje med kommunikationsstrategin stärka ledningskommunikationen i organisationen.</p> <p>Skapa omedelbar och löpande tillgång till färsk nordisk statistik genom digitalisering.</p> <p>Säkra servicegraden vad gäller fakta om gränshinder för medborgarna i hela Norden.</p> <p>Genomföra nästa steg för Open access.</p>	<p>diska politiken tillades Suomi Arena i Finland.</p> <p>Utvecklingen och användandet av digitala kanaler för att öka tillgängligheten till det nordiska samarbetet intensifierades. På så sätt ökades synligheten av den politiska debatten, den kunskap som genereras samt den konkreta nyttan som man som medborgare kan ha av samarbetet.</p> <p>Beslut om att som en del av Nytt Norden genomföra en översyn av den totala organisationens kommunikationsresurs samt av möjligheterna att bättre tillgängliggöra nordisk statistik.</p> <p>Forundersøgelser for igangsættelse af Nyt Norden projekt om nordisk statistik igangsattes i efteråret 2014 under navnet Nordisk dataportal.</p> <p>Med hjælp av rekryteringsåtgärder samt kompetensudvekkling sikrades tillgängligheten och kvalitén av tolkning och översättning på Nordens språk, i synnerhet isländska.</p>

1-1012 Norden i Fokus

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.362.000	4.289.000	4.423.000	97%	Generalsekretæren

Formål *Norden i Fokus* har til formål at synliggøre Nordisk Ministerråds vision om et grænseløst, innovativt, udadvendt og synligt Norden gennem arrangementer, der indgår i og relaterer til de nationale, politiske debatter rundt om i Norden

Forvaltningsorgan Danmark – Nordisk Ministerråd (kommunikationsafdelingen)
 Finland – Kulturkontakt Nord
 Island – Nordens Hus
 Norge – Nordic Innovation
 Sverige – Nordens Velfærdscenter

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At gennemføre 60 seminarer, debatter og events som sætter Norden på dagsordenen i relation til de nationale, politiske debatter eksempelvis på de politiske festivaler i Allinge, Almedalen, Arendal, Suomi Areena og den nye politiske festival i Island i Vatnsmýrin.	At gennemføre 60 debatter og events som sætter Norden på dagsordenen i relation til de nationale, politiske debatter primært på de politiske festivaler i Allinge, Almedalen, Arendal og Suomi Areena.	70 debatter og events i samarbejde med interne og eksterne partnere blev gennemført. Heraf blev hovedparten afviklet på de politiske festivaler i Allinge, Almedalen, Arendal og Suomi Areena.

Arrangementerne planlægges og afvikles ideelt i samarbejde med interne samarbejdspartnere (Udenrigsministerier, Nordisk Råds delegationer, institutioner mv.) og eksterne samarbejdspartnere som organisationer, NGO'er, medier osv.

1-1030 Hallo Norden

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.799.000	6.120.000	5.823.000	100%	Generalsekretæren

Formål Hallo Nordens formål er at understøtte privatpersoners mobilitet i Norden. Dette gøres ved at informere og vejlede borgere, der har brug for information når de skal flytte, arbejde eller studere i et andet nordisk land. Hallo Nordens informationer findes på www.norden.org og personlige service yder pr. mail, telefon og via netsidernes spørgeformular. Hallo Norden gør et enklere at være borger i Norden. I 2016 er budgettet for denne budgetpost øget med 565.000 DKK for at sikre en mere rimelig fordeling af fællesudgifterne til hjemmesiden www.norden.org mellem Hallo Norden og den øvrige virksomhed. Midlerne er taget fra budgetpost 1-0180 Ministerrådets sekretariat.

Forvaltningsorgan Danmark – Foreningen Norden
 Finland – Foreningen Norden
 Island – Foreningen Norden
 Norge – Foreningen Norden
 Sverige – Foreningen Norden
 Åland - Foreningen Norden
 Færøerne - Nordisk Atlantsamarbejde (NORA)
 Grønland - Nordens Institut i Grønland (NAPA) (fra 2015)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At øge trafikken på Norden.org/Hallo Norden med min. 100.000 besøg	At øge trafikken på Norden.org/Hallo Norden med 200.000 besøg i forhold til 2014.	900.000 besøg på Hallo Nordens netsted. Det er en stigning på ca. 20.000 besøg i forhold til 2013. Grunden til at stigningen ikke har været så stor som forventet skyldes budgetnedskæringer som har medført, at Hallo Norden ikke har brugt digital annoncering.
At indsamle og registrere samtlige grænsehindringer i Nordisk Ministerråds grænsehindringsdatabase samt bidrage til en nordisk portal for erhvervsivet med fokus på grænsehindrings-spørgsmål.	At indsamle og registrere samtlige grænsehindringer i Nordisk Ministerråds grænsehindringsdatabase. At besvare spørgsmål fra nordiske borgere, der ønsker at arbejde, bo eller studere i et andet nordisk land.	Hallo Norden har bidraget til

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At afholde min. 20 seminarer og møder med myndigheder for at informere om vigtige aspekter af det at arbejde, bo og studere i Norden.</p> <p>At målrette Hallo Nordens services til udvalgte målgrupper: Studievejledere og jobcentre.</p>	<p>At informere myndigheder, sagsbehandlere, organisationer og organisationer om vigtige aspekter af det at arbejde, bo og studere i Norden,</p> <p>At implementere ny informationsstruktur på Hallo Nordens net-sider.</p>	<p>øget information til borgere og interessenter ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besvare 2842 personlige henvendelser - Afholde 14 seminarer og bidrage til yderligere 28 arrangementer - Orienterere om grænsehindretil Nordisk Ministerråds grænsehindringsdatabase.

Målene for Hallo Norden søges realiseret hovedsageligt via udvikling af Hallo Nordens sider på Norden.org, digital annoncering via Google samt direkte digital spørgeservice til brugere.

1-1036 Grænsehindringsråd

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.972.000	4.889.000	5.076.000	93%	Generalsekretæren

Formål Bevillingen har til formål at sikre finansieringen af Grænsehindringsrådets aktiviteter samt øvrige aktiviteter relateret til grænsehindringsarbejdet mellem de nordiske lande. Overordnet set skal bevillingen lette menneskers og virksomheders grænseoverskridende aktiviteter i Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Grænsehindringsrådet udvikler en fælles handlingsplan sammen med arbejdsmarkedets parter i Norden med fokus på grænsehindretil erhvervslivet.</p> <p>Der afklares 5-10 grænsehindretil.</p> <p>Informationstjenesterne gennemfører tre løsningsorienterede workshops i samarbejde med Grænsehindringsrådet. Disse skal sikre beslutningsgrundlag for arbejde med løsninger.</p> <p>En nordisk portal for erhvervslivet startes op i samarbejde med de grænserregionale informationstjenester.</p>	<p>Gennemføre en fælles handlingsplan for informationstjenester. Planen er udarbejdet i fællesskab mellem sekretariatet, Hallo Norden og de grænserregionale aktører og informationstjenester.</p> <p>Gennemføre handlingsplanen for forebyggelse af grænsehindretil. Handlingsplanen, der udarbejdes i 2013, vil tage afsæt i dels sikring af samarbejde i udarbejdelse af lovgivning på nationalt plan, dels samarbejde om gennemførelse af EU-regulering.</p> <p>Arbejde med et antal udvalgte grænsehindretil. Hvert medlem er ansvarlig for hindringer, der drives med støtte fra sekretariatet. Det er et mål at der udarbejdes et velfungerende samarbejde med</p>	<p>Implementeringen af Grænsehindringsrådets handlingsplan samt organisering af Grænsehindringsrådets arbejde er påbegyndt under det islandske formandskab. Den skal sikre at målene i strategien nås og de planlagte aktiviteter gennemføres</p> <p>Tre grænsehindretil blev afklaret i 201: Landene arbejder ikke videre med spørgsmål om arbejdspraktik, Island arbejder ikke videre med spørgsmålet om blanket E 104, et spørgsmål om sprogkrav til danske lærlingeuddannelser blev afklaret.</p> <p>En fælles handlingsplan og strategi for Hallo Norden og de grænserregionale aktører er udviklet og gennemført.</p> <p>Den indeholder aftaler om samarbejde om grænsehindringsdata-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Handlingsplanen for forebyggelse af grænsehindre udfoldes.</p> <p>De ni konkrete initiativer undersøges og sættes i drift hvis muligt</p>	<p>relevante ministerråd og embedsmandskomiteer.</p>	<p>sen, samarbejde internt mellem organisationer og samarbejde mellem sekretariatet og organisationerne</p> <p>En strategi og handlingsplan for det forebyggende arbejde mod grænsehindre er påbegyndt og vil blive gennemført i 2015-2016. Den indeholder ni konkrete aktiviteter, der skal sikre samarbejde mellem landene på lovgivningsområdet</p> <p>Udredning af samarbejde mellem de nordiske ombudsmandsinstitutioner vil blive gennemført i 2015. Den skal sikre et tættere samarbejde mellem ombudsmandsinstitutionerne og undersøge om dekan indgår i grænsehindrarbejdet.</p>

1-1050 Tjänstemannautbyte

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.173.000	1.153.000	1.321.000	65%	Kontaktgruppen

Formål

Syftet med stipendieordningen Nordiskt tjänstemannautbyte är att stärka möjligheten för statsanställda i Norden att få ökad kunskap om förvaltningsstrukturer och arbetsmetoder i de andra nordiska länderna och Färöarna, Grönland och Åland. Nordiskt tjänstemannautbyte bidrar även till kompetensutveckling för den enskilde och för sändande och mottagande myndighet genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom olika sektorer i hela Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Målet är att stärka de fackliga nätverken mellan statliga tjänstemän och statliga myndigheter i de nordiska länderna.</p>	<p>Målet är att stärka de fackliga nätverken mellan statliga tjänstemän och statliga myndigheter i de nordiska länderna.</p>	<p>Målet från 2013 att öka antalet stipendiater från i synnerhet Sverige och Norge är uppfyllt. Antalet stipendiater från Sverige har ökat från 1 till 8 stycken och från Norge från 4 till 12 stycken. Ökningarna beror på riktade insatser mot myndigheternas HR avdelningar genom seminarier och liknande, också inom andra nordiska fora.</p>

1-2534 Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.203.000				Styret for NSU

Formål Enligt kompromisset med Nordisk Råd om budget 2016 er Nordisk Sommeruniversitet (NSU) flyttet fra MR-U til MR-SAM.

NSU er et nordisk netværk for forskning og tværfaglige studier. Målet er at give forskere og studerende en god platform og gode netværk til samarbejde, udveksling af erfaringer og udvikling af nye idéer.

1-0180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)

Institution

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
DKK	78.150.000	77.560.000	78.204.000	0%	Institutionen

Formål Nordisk Ministerråds sekretariat er et politisk sekretariat for Nordisk Ministerråd. Sekretariatet skal effektivt løse de opgaver som Nordisk Ministerråd giver sekretariatet. Sekretariatet bidrager på opdrag af de nordiske landes og Færøerne, Grønland og Ålands regeringer samt på generalsekretærens initiativ til at udvikle og forstærke det nordiske samarbejde og fremme de nordiske interesser i verden.

Nordisk Ministerråds sekretariats mission er følgende:

- Initiere, iværksætte og følge op på politiske beslutninger
- Udvikle viden som skal danne grundlag for fælles løsninger
- Etablere netværk med henblik på udveksling af nye erfaringer og ideer

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Sekretariatet skal fortsat bidrage til at udvikle, modernisere og effektivisere nordisk samarbejde gennem implementering af moderniseringsrapporten Nyt Norden.	Sekretariatet skal fortsat bidrage til at udvikle, modernisere og effektivisere nordisk samarbejde gennem implementering af moderniseringsrapporten Nyt Norden.	I 2014 vedtog MR-SAM implementeringsplanen for generalsekretærens moderniseringsopdrag som beskrevet i moderniseringsrapporten Nyt Norden. Det løbende moderniseringsarbejde koordineres og varetages af sekretariatet.
Sekretariatet skal aktivt understøtte arbejdet med strategien for profilering og positionering af Nordisk Ministerråd.	Sekretariatet skal også bidrage til at udvikle det nordiske samarbejde ved at tage nye samarbejdsinitiativer og fremme de nordiske interesser i verden.	MR-SAM vedtog i 2014 en strategi og implementeringsplan for profilering og positionering af Norden på baggrund af sekretariatets forslag. Sekretariatet vil løbende bidrage til at understøtte det videre arbejde.
Sekretariatet vil arbejde for at sikre at de nye retningslinjer for projekter under prioriteringsbudgettet implementeres på bedst mulige måde.	Desuden forbereder sekretariatet behandlingen af sager i ministerrådene, samarbejdskomiteen og embedsmandskomiteen og implementerer beslutningerne.	Med henblik på at forstærke sekretariatets fokus på sikker drift vedrørende forvaltningen af nordiske midler og i tråd med Nyt Norden
Desuden forbereder sekretaria-		

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
tet behandlingen af sager i ministerrådene, samarbejdskomiteen og embedsmandskomiteen og implementerer beslutningerne.		har generalsekretæren oprettet en controllerfunktion med opstart efterår 2014. Sekretariatet har i 2014 startet arbejdet med employer branding for at sikre en bredere rekruttering, herunder øge antallet af kvalificerede ansøgninger blandt alle de nordiske lande, dels gøre sekretariatet mere kendt og attraktiv som arbejdsplads.

Internationalt samarbejde

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Internationalt samarbejde (TDKK)		68.919	74.320	-5.401	-7,3%
1-0820	Kunskapsopbygning och nätverk	27.560	27.622	-62	-0,2%
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	2.517	2.475	42	1,7%
1-0960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	6.432	6.324	108	1,7%
1-0970	Ministerrådets kontorer i Nordvestrusland	0	9.496	-9.496	-100,0%
1-0810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	15.560	11.834	3.726	31,5%
1-0850	Internationelt samarbejde	1.783	1.753	30	1,7%
1-0870	Arktisk samarbejdsprogram	8.864	8.716	148	1,7%
1-0950	Hvideruslandsaktiviteter	4.574	4.498	76	1,7%
1-0990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.629	1.602	27	1,7%
Opdelt på kategorier		68.919	74.320	100%	100%
	Projektmidler	21.225	20.870	30,8%	28,1%
	Programlignende aktiviteter	32.134	32.120	46,6%	43,2%
	Institutioner	15.560	21.330	22,6%	28,7%

Som følge af at russiske myndigheder listet Nordisk Ministerråds kontor i Nord-Vestrusland som "utenlandsk agent", besluttet samarbejdsministrene i mars 2015 å avvikle virksomheten ved kontoret på ubestemt tid.

Kontorets kapasitet reduseres i løpet av 2015 til et minimum som skal til for å ivareta forpliktelsene i gjeldende avtaleforhold med Russland. Prosjektporteføljen gjennomgås med sikte på å avklare hva slags aktivitet som kan og bør videreføres i annen regi enn Russlandskontoret og hva som må avvikles helt. I den situasjonen som har utviklet seg i regionen, søkes det å få til en dreining av Ministerrådets innsats bl.a. mot Baltikum med utgangspunkt i kontorene i Tallin, Riga og Vilnius. Den konkrete anvendelse af de regionale bevilgningene til "kunnskap og nettverk", NGO-programmet og "partnerskab og grenseregionalt samarbeid" vil bli vurdert tilpasset i lyset af denne utvikling.

Som følge av de inntrufne endringer er bevilgningen til informationskontoret i Nordvestrusland slått sammen med bevilgningen til de øvrige kontorene. Denne samlede bevilgningen er i budsjettforslaget for 2016 redusert med 6 millioner kroner som følge av avvikling av kontorets virksomhet i Russland.

1-0820 Kunskapsopbygning och nätverk

Programlignende aktiviteter					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	27.560.000	27.622.000	27.962.000	96%	NSK/MR-SAM

Formål Budgetposten har til hovedformål at skabe nettverk mellem de nordiske lande og i nærområdet; fortrinnsvis de baltiske lande og Nordvestrusland, for der igennem at skabe kontakt på alle niveauer i samfundene og bidrage til stabilitet i regionen.

Nedennævnte mål for 2016 er i overensstemmelse, dels med de af MR-SAM besluttede retningslinjer for samarbejdet med Nordvestrusland henholdsvis med Estland, Letland og Litauen fra 2014, dels med senere MR-SAM beslutninger.

Forvaltningsorgan Forvaltningsorganer er primært NMRs kontorer i Østersøregionen og nordiske institutioner, m.fl. Pga. afviklingen af virksomheden på kontorerne i Nordvestrusland indgår de ikke i det videre arbejde

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At videreudvikle de nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer, som finansieres af budgetposten.</p> <p>Med udgangspunkt i det eksisterende program for Kundskabsopbygning og Netværk at udvikle nye programmer og indsatser i forhold til Nordvestrusland, der kan etableres og forvaltes uden hjælp fra NMR kontoret i Skt. Petersborg.</p> <p>At opbygge netværk på tværs af Østersøen og derigennem udvikle det nordisk-russiske, det nordisk-baltiske og det nordisk-baltisk-russiske samarbejde.</p> <p>De konkrete aktiviteter vil blive besluttet løbende inden for de overordnede rammer.</p>	<p>At videreudvikle programmet for Kundskabsopbygning og netværk samt de Nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer, som finansieres af budgetposten.</p> <p>At opbygge netværk på tværs af Østersøen og derigennem udvikle det nordisk-russiske, det nordisk-baltiske og det nordisk-baltisk-russiske samarbejde.</p> <p>I samarbejdet med Rusland vil der være særligt fokus på støtte til demokratiudvikling og civilsamfund samt på grænseoverskridende problemstillinger såsom menneskehandel, miljøproblemer og økonomisk kriminalitet.</p> <p>Samarbejdet med de baltiske lande har fokus på de fælles mobilitetsprogrammer indenfor offentlig administration henholdsvis kultur.</p>	<p>Det nordisk-russiske og nordisk-baltisk-russiske samarbejde blev videreudviklet med udgangspunkt i de nye retningslinjer for samarbejdet fra 2014.</p> <p>Opbygning af netværk gennem udvikling og gennemførelse af nordisk-russiske projekter er foretaget.</p> <p>Der har eksempelvis været afholdt konferencer og seminarer om energieffektivitet.</p> <p>NGO-samarbejde er blevet styrket gennem etablerede netværker støttet af NMR,</p> <p>Endvidere har der været aktiviteter om demokratiudvikling og parlamentarikersamarbejde.</p>

Parallelt med at den operationelle virksomhed for Ministerrådets kontorer i Nordvestrusland afvikles, vil Nordisk Ministerråd vurdere og beslutte om gennemførelse af Kundskabsopbygning og Netværk på områder af fælles nytte i Rusland og øvrige lande i nærområdet.

1-0980 Partnerskap och gränsregionalt samarbete

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.517.000	2.475.000	2.438.000	90%	NSK/MR-SAM

Formål Formålet med Nordisk Ministerråds internationale samarbejde med Nordens nabolande er at bidrage til skabelse af en stabil og økonomisk stærk region. Dette gælder først og fremmest Østersøregionen og Barentsregionen, men også Arktis og nabolandene mod syd og vest.

I overensstemmelse med MR-SAM beslutninger og strategier er de nedenfor nævnte mål fastlagt for 2016.

Forvaltningsorgan Forvaltningsorganer er primært nordiske institutioner og NMRs kontorer i Østersøregionen.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At fremme det grænseregionale samarbejde i Østersø- og Barents-regionen gennem aktiv deltagelse i de relevante regionale fora, udvikling af projekter af betydning for EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension samt samarbejde med de øvrige regionale råd.</p> <p>At NMR deltager som en synlig aktør i det regionale samarbejde i Østersøregionen, Barentsregionen og andre af Nordens naboer. For eksempel vil NMR være medarrangør sammen med Sverige for EU-Østersøstrategiens årlige strategiske årsmøde. Ligeledes har NMR en koordinerende rolle i flere af vigtige elementer i forbindelse med gennemførelsen af næste fase af EU's Østersøstrategi – blandt andet initiativet om at fremme bioøkonomi og innovation.</p>	<p>At fremme det grænseregionale samarbejde i Østersø- og Barents-regionen gennem aktiv deltagelse i de relevante regionale fora, udvikling af projekter af betydning for EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension samt samarbejde med de øvrige regionale råd.</p> <p>At NMR deltager som en synlig aktør i det regionale samarbejde i Østersøregionen, Barentsregionen og andre af Nordens naboer.</p>	<p>NMR har haft særligt fokus på EU's Østersøstrategi og på indsatser inden for handlingsplanen for strategien, eksempelvis indenfor bioøkonomi og kultur.</p> <p>Indenfor bioøkonomi har NMR samarbejdet med CBSS om fælles ledelse af et tværgående indsatsområde i handlingsplanen.</p> <p>NMR har fortsat arbejdet indenfor den Nordlige Dimensions partnerskaber.</p>

1-0960 NGO-verksamhet i Östersjöregionen

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.432.000	6.324.000	6.231.000	92%	NSK/MR-SAM

Formål Formålet med NGO programmet er at styrke civilsamfund i Østersøregionen. Programmet støtter projekter, der gennem partnerskaber på tværs af regionen fremmer viden og erfaringsdeling mellem NGO'erne i de baltiske lande, Nordvestrusland, Polen og Hviderusland inden for en række prioriterede områder, f.eks. indenfor områder som miljø, omsorg for børn og andre udsatte grupper samt demokratiudvikling. Programmet administreres af Nordisk Ministerråds Sekretariat i København.

Budgetposten finansierer endvidere nordisk-baltiske NGO samarbejde.

I overensstemmelse med den af MR-SAM besluttede strategi er nedenstående mål fastlagt for 2016.

Forvaltningsorgan Nordisk Ministerråds Sekretariat er forvaltningsorgan for NGO programmet for Østersøregionen. Nordisk Ministerråds kontorer i Estland, Letland og Litauen er forvaltningsorganer for nordisk-baltisk NGO samarbejde.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At yde støtte til projekter med fokus på udvikling af civilsamfundet i Østersøregionen. Projekterne er indefor områder som miljø, omsorg for børn og andre udsatte grupper samt demokratiudvikling.</p> <p>At sprede kendskab til programmet i regionen, således at nye NGO'er bliver involveret.</p>	<p>At yde støtte til projekter med formålet at understøtte styrkelse af civilsamfundet i Østersøregionen.</p> <p>At implementere de nye ansøgningsprocedurer.</p>	<p>Programmet ydede støtte til 14 projekter med det samlede beløb på DKK 5.343.233.</p> <p>Ansøgningsprocessen foregik gennem den nye online ansøgningsportal. Portalen lettede væsentligt administration af programmet.</p>

1-0970 Ministerrådets kontor i nordvästra Ryssland

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
DKK	0	9.496.000	9.383.000	100%	Institutionen

Formål Budgetposten har frem til og med 2015 finansieret driften af ministerrådets kontor i Nordvestrusland.

På baggrund af de russiske myndigheders beslutning om at registrere Nordisk Ministerråds kontor i Rusland som "NGO, der fungerer som udenlandsk agent" besluttede MR-SAM i marts 2015 at afvikle al udadvendt aktivitet under kontoret. Der vil dog indtil videre blive opretholdt en minimumstilstedeværelse i Nordvestrusland, som finansieres fra budgetpost 1-0810 *Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland*. Budgetændringerne vil også kunne give plads til en styrket indsats ved kontorerne i Estland, Letland og Litauen som følge af ændringerne i regionen.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Budgetposten udgår fra og med 2016.	<p>Budgetposten finansierer kontorets drift.</p> <p>Målet er at kontoret på en række områder og i samarbejde med sekretariatet i København udvikler det nordisk-russiske samarbejde på en række områder, herunder Programmet for Kundsopsbygning og netværk, NGO-samarbejde og initiativer til støtte for demokratiudvikling og civilsamfund, aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med Danmarks formandskab, Nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes repræsentationer.</p> <p>Arbejdet foregår indenfor NMRs retningslinjer for samarbejde med Nordvestrusland.</p>	<p>Kontoret i Nordvestrusland har gennemført og understøttet en lang række aktiviteter i Nordvestrusland.</p> <p>Kontoret har bidraget til at udvikle netværk og gennemføre projekter af fælles nordisk-russiske nytte, blandt andet med fokus på demokratisk samfundsudvikling, åbne relationer og at fremme betingelserne for økonomisk samarbejde og handel..</p> <p>Desuden har kontoret gennemført aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med Islands formandskab.</p>

1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
DKK	15.560.000	11.834.000	11.694.000	100%	Institutionen

Formål Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen er en del af ministerrådets sekretariat og har til formål at fremme og udvikle det nordisk-baltiske samarbejde og bidrage til Nordenfremmende indsatser i samarbejde med de nordiske landes ambassader i landene.

NMR fastholder desuden indtil videre en minimumstilstedeværelse i Nordvestrusland i overensstemmelse med indgåede aftaler mellem NMR og Rusland (Memorandum of Understanding). Forøgelsen af budgetposten er begrundet med dette forhold og ønsket om en styrket indsats i forhold til Estland, Letland og Litauen. Forøgelsen er finansieret med midler fra budgetpost 0970.

I overensstemmelse med de af MR-SAM besluttede retningslinjer for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen fra 2014 samt senere MR-SAM beslutninger med hensyn til aktiviteter i Rusland er der fastlagt nedennævnte mål for 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Kontorerne skal bidrage til NMRs arbejde med EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension, videreudvikling af eksisterende programmer for nordisk-baltisk samarbejde, aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med Finlands formandskab samt Nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes ambassader i landene.</p> <p>Opretholdelse af en tilstedeværelse i Nordvestrusland, der opfylder aftalerne med Rusland (Memorandum of Understanding).</p>	<p>Budgetposten finansierer kontorenes drift. Kontorerne har fokus på at bidrage til NMRs arbejde med EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension, videreudvikling af eksisterende programmer for nordisk-baltisk samarbejde, aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med Danmarks formandskab samt Nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes ambassader. Arbejdet foregår indenfor NMRs retningslinjer for samarbejde med Estland, Letland og Litauen.</p>	<p>Kontorerne i Estland, Letland og Litauen har gennemført og understøttet en lang række aktiviteter i landene.</p> <p>Kontorerne har bidraget til at udvikle netværk og gennemføre projekter af fælles nordisk-baltisk nytte, blandt andet med fokus på migration og bekæmpelse af menneskehandel.</p> <p>Kontorerne har bidraget til NMRs arbejde med EU's Østersøstrategi, navnlig inden for kreative industrier (særligt Riga) og bioøkonomi (Tallinn).</p> <p>Kontoret i Vilnius har fået en større rolle i administrationen af NMRs Hvideruslandsaktiviteter.</p> <p>Desuden har kontorerne gennemført aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med Islands formandskab.</p>

1-0850 Internationellt samarbejde

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.783.000	1.753.000	1.727.000	100%	Generalsekretæren

Formål

Formålet er at sikre international opmærksomhed på det nordiske samarbejde. Budgetposten finansierer indsatser, som fremmer Norden og Nordens virksomhed, som har fokus på kontaktskabelse og udvikling af nye initiativer, og initiativer i forbindelse med nye politiske udfordringer i Nordens naboområder eller udenfor Norden.

Der gives prioritet til samnordiske initiativer og initiativer af tværsektoriel karakter. Midlerne uddeles til udarbejdelse af informationsmateriale, rapporter, udredninger/analyser, afholdelse af konferencer, mm.

I overensstemmelse med MR-SAM beslutninger og strategier er de nedenfor nævnte mål fastlagt for 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At identificere og bidrage til projekter der sikrer internationalt opmærksomhed på det nordiske samarbejde.	At udvikle projekter, der styrker Nordisk Ministerråds og de nordiske landes rolle på den internationale scene. Målet er at styrke det nordiske indsats. Relevante samarbejdsprojekter vil blive udviklet i løbet af året.	<p>Play Nordic: Projektet blev gennemført af de nordiske ambassader og var det første led i det fremtidige samarbejde mellem NMRS og de nordiske ambassader.</p> <p>Forstudie "Lessons Learned from the Nordic Fair Society" udarbejdet af Crisis Management Initiative. Forstudiet undersøger om og hvordan nordiske erfaringer kan bidrage til at opbygge "fair global society".</p> <p>Nordisk konference "Cool North – Cultural Diplomacy in the Nordics". Konferencen undersøgte nordisk udenrigs- og kulturelt diplomati og præsenterede strategier, der har været med til at skabe et succesfuldt nordisk samarbejde med Rusland og de baltiske lande.</p> <p>Side eventet "Addressing Overweight and Obesity". Eventet blev afholdt i forbindelse med FAO/WHO-konferencen "Better nutrition – better lives". Det overordnede formål med eventet var at foreslå fleksible politiske rammer for at løse nutidens store ernæringsudfordringer og identificere prioriteter for styrket internationalt samarbejde om ernæring.</p>

1-0870 Arktiskt samarbejdsprogram

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	8.864.000	8.716.000	9.335.000	94%	NSK/MR-SAM

Formål

Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram 2015-2017 har til formål at skabe og/eller bidrage til bæredygtig udvikling i Arktis samt skabe nordisk nytte ved brug af midlerne i samarbejdsprogrammet til projekter, initiativer og tiltag. Målsætningen med det arktiske samarbejdsprogram er at understøtte processer, projekter og initiativer, som bidrager til ovennævnte. Endvidere skal samarbejdsprogrammet være med til at understøtte arbejdet i Arktisk Råd og andre relevante internationale og regionale fora.

I overensstemmelse med MR-SAMs godkendelse af det arktiske samarbejdsprogram for 2015-2017 blev der truffet beslutning om at øremærke 2 mio. DKK til "politiske prioriteringer", således at der – overordnet set – arbejdes med en åben ansøgningsrunde (forvaltet af Nordregio) og en pulje for politiske prioriteringer (forvaltet af Nordisk Ministerråds sekretariat). Endvidere arbejdes der med nedennævnte fastlagte mål for 2016.

Forvaltningsorgan

Nordregio er forvaltningsorgan for den åbne ansøgningsrunde af det arktiske samarbejdsprogram.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At gennemføre processen for den åbne ansøgningsrunde rettidigt og professionelt med henblik på at give støtte til projekter, tiltag og initiativer, der understøtter den overordnede målsætning.</p> <p>De politiske prioriteringer under det arktiske samarbejde skal bidrage til at løfte det nordiske samarbejde højere op på den nordiske og internationale dagsorden i overensstemmelse med samarbejdsministrenes vision.</p> <p>At formidle tungtvejende og relevante resultater af projekter støttet af det nordiske arktiske samarbejde i centrale fora vedr. Arktis (fx Arctic Circle, Arktisk Råd, Arctic Frontiers etc.).</p> <p>At bidrage til projekter, der understøtter de nordiske landes prioriteringer i det arktiske samarbejde.</p>	<p>Nytt nordisk arktisk program fra 2015. Implementere og udvikle initiativ og projekt i henhold til prioriteringer i det nye program.</p>	<p>I den åbne ansøgningsrunde for det arktiske samarbejdsprogram blev der bevilget midler til 31 projekter (til i alt 6.313.000 DKK).</p> <p>I puljen for de politiske prioriteringer blev der bevilget midler til overordnede projekter, der bl.a. støttede udgivelsen af den store opslagsbog (ca. 600 sider) om sårbare natur- og miljøområder i Arktis "Biodiversity Assessment" og bidrog til konferencer om hhv. CSR og ligestilling i Arktis</p>

1-0950 Hvideruslandsaktiviteter

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.574.000	4.498.000	4.432.000	98%	NSK/MR-SAM

Formål Formålet er at støtte aktiviteter, der fremmer demokratiudvikling i Hviderusland.

I overensstemmelse med de af MR-SAM besluttede retningslinjer for Hvideruslandsaktiviteter er nedenstående mål fastlagt for 2016.

Forvaltningsorgan Målene realiseret i koordination med NMRS kontor i Vilnius.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Afklare fremtiden for Trust Fondens mandat for det hviderussiske eksiluniversitet i Vilnius (EHU), der udløber i slutningen af 2016.</p> <p>Udvikle nye initiativer til fremme af demokratisk samfundsudvikling i Hviderusland.</p>	<p>I lyset af at Trust Fondens mandat (EHU) udløber i slutningen af 2016, vil fokus være på fortsatte konsolidering af virksomheden.</p> <p>Ligeledes vil udvikling af nye aktiviteter prioriteres. Aktiviteterne vil have til formål at fremme en demokratisk samfundsudvikling i Hviderusland.</p>	<p>Budgetposten støttede følgende projekter og initiativer:</p> <p>Det hviderussiske eksiluniversitet, EHU, i Vilnius. EHU er et af de vigtigste instrumenter, der kan bidrage til en demokratisk samfundsudvikling. EHU administreres af Trust Fonden, som NMRS har ansvar for.</p> <p>Tv-stationen BELSAT. BELSAT har til formål gennem forskellige TV-udsendelser til den hviderussiske befolkning at fremme en uafhængig nyhedsformidling og opinionsdannelse. Sendefladen omfatter nyhedsprogrammer, debatprogrammer og mere underholdningsprægede serieprogrammer.</p> <p>European Cultural Festival i Minsk. Formål var at informere forskellige grupper i det hviderussiske samfund om EU's initiativ om Eastern Partnership (EaP) og ikke mindst om selve EU.</p>

1-0990 Samarbetet med Nordens grannar i Väst

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.629.000	1.602.000	1.578.000	96%	NSK/MR-SAM

Formål Samarbejde med Nordens naboer i Vest har til formål at stimulere øget samarbejde med naboer i vest samt udvikle nye samarbejdsprojekter. De midler, der står til rådighed, skal anvendes til aktiviteter og initiativer, som ligger i tråd med retningslinjerne for samarbejdet. Projekterne skal involvere én eller flere af naboerne i vest og forventes at kunne bidrage til et langvarigt samarbejde. NSK har besluttet, at det fra 2012 er et krav, at minimum 50 % af et projekts budget skal medfinansieres fra partneren fra naboerne i vest.

I overensstemmelse med de besluttede retningslinjer er nedenstående mål fastlagt for 2016.

Forvaltningsorgan NMRS

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At udvikle projekter som involverer én eller flere partnere af naboerne i vest og som forventes at kunne bidrage til et langsigtet samarbejde.	Utvikle projekter som involverer en eller flere av naboene i vest og som forventes å kunne bidra til utviklingen av et langsiktig samarbeid.	Der blev i 2014 givet midler til tre projekter i Canada (nærmere betegnet Québec) og et projekt med en amerikansk partner.
At fortsætte og konsolidere samarbejdet med provinsregeringen i Québec med afsæt i det i februar 2015 afholdte ”International Symposium on Northern Development” med henblik på at udvikle konkret samarbejde på områder af gavn.	De områdene som prioriteres og løftes frem i retningslinjene er: Det marine området. Hertil kommer Næring, miljø, klima og energi. Endvidere Utdanning, forskning og innovasjon samt Kultur og Helse.	Der blev arbejdet intenst med udviklingen af en bæredygtighedskonference med provinsregeringen i Québec: ”International Symposium on Northern Development”, som blev gennemført i februar 2015 med 450 deltagere. Et konkret produkt fra bæredygtigheds-konferencen var et ”Letter of Intent” (LoI) mellem NMR og Québec. Det er hensigten, at LoI skal resultere i konkret samarbejde på områder af fælles relevans og gavn.
At udvikle samarbejde der retter sig mod USA som led i strategisk brug af midlerne i budgetpost 1-0990 og som understøttelse af implementering af ”strategien for international profilering og positionering”.	Det er besluttet at det fra 2012 er krav om minst 50 % medfinansiering fra naboene i vest. Gjennomføre NMR deltakelse på bærekraftighedskonferanse i Québec i februar 2015.	

Uddannelse og forskning

Generel indledning

Formål og Fakta Ministerrådet for Uddannelse og Forskning (MR-U) har ansvar for Nordisk Ministerråds samarbejde om uddannelsespolitik og forskningspolitik, fra børnehave/førskole til grundskole, ungdomsuddannelser, voksenuddannelse og folkeoplysning samt højere uddannelse, ligesom MR-U koordinerer ministerrådets samarbejde om IT-politik og sprogpolitik. Formålet med MR-U's arbejde er at bidrage til et velfungerende, grænseløst nordisk uddannelses-, forsknings- og innovationsområde for at sikre, at Norden bliver en foregangsregion for kompetenceudvikling og forskning af høj kvalitet. Samtidig skal det fælles værdigrundlag, som ligger i en nordisk sprog- og kulturidentitet videreudvikles.

Strategiske målsætninger 2016 MR-U's nye samarbejdsprogram fra 2015 ligger i forlængelse af den tidligere strategi for uddannelse og forskning, nordisk IT-politik og sprogpolitik.

MR-U fortsætter i 2016 sit samarbejde om konkrete nordiske uddannelsesinitiativer og uddannelsesprogrammer som *Nordplus*, *Nordisk Sprogkoordination (NOSK)*, *Nordisk Master* og *Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL)*.

Målet er at skabe uddannelser, så alle børn, unge og voksne, drenge og piger, kan blive så dygtige som de kan i et godt psykisk og fysisk læringsmiljø, at betydningen af social baggrund mindskes, og at alle får mulighed for at lære og udvikle sig gennem hele livet.

Der vil være fokus på et stærkt nordisk videnssamarbejde, mødepladser for erfaringsudveksling, videndeling, læring og gensidig inspiration.

Indenfor højere uddannelse tager samarbejdet udgangspunkt i den øgede internationale konkurrence, som gør det centralt at påvise styrkeområder samt at bidrage til øget mobilitet inden for kundskabssektoren. Der vil være fokus på at styrke samarbejdet om pædagog- og læreruddannelsen, udøvelsen af pædagog- og lærerprofessionen samt efter- og videreuddannelse, så hele spektret af lærerfaget dækkes. Endvidere vil der være fokus på at styrke nordiske uddannelsesinstitutioners konkurrencekraft på det internationale marked samt at fremme mobiliteten i Norden eksempelvis gennem *Nordic Master-programmet* og *Nordplus-programmet*. Nordic Master har eksisteret siden 2007 og har været finansieret af bl.a. globaliseringsmidler samt øvrige budgetposter. Fra 2016 får programmet sin egen budgetpost.

I 2016 videreføres arbejdet med at opsamle og formidle de væsentligste resultater af de tværsektorielle programmer Holdbar Nordisk Velfærd og Grøn Vækst, som MR-U har bidraget til (jf. budgetposterne 1-8210 og 1-8111).

I lyset af de senere års terrorbegivenheder i Norden besluttede MR-U i 2015 at sætte fokus på et styrket nordisk uddannelsessamarbejde om social mobilitet, inklusion og demokratisk dannelse. Som led i MR-SAM's initiativ i prioriteringsbudgettet om demokrati, inkludering, sikkerhed og bekæmpelse af antisemitisme fortsætter arbejdet i MR-U i 2016 blandt andet med et tværsektorielt initiativ, der skal kortlægge nordisk viden og formidle god praksis i de nordiske uddannelsessystemer og derigennem bidrage til at forebygge radikaliserings af unge i Norden.

Det overordnede mål med det forskningspolitiske samarbejde er at styrke kvaliteten og synligheden af den nordiske forskning gennem tværvidenskabelige og sektorovergribende forskningsprogrammer. *NordForsk* koordinerer det nordiske forskningssamarbejde

(jf. budgetpost 2-3100). I 2016 skal NordForsk gennemføre en vurdering af hvilke forskningsområder, som bør prioriteres i nordisk forskningssamarbejde fremover, inklusive samarbejdsorganernes virksomhed. Ud fra disse vurderinger skal NordForsk planlægge en eventuel finansiering af samarbejdsorganernes virksomhed fra og med 2017.

Fra og med 2014 har Nordisk Sommeruniversitet (NSU) ikke længere sin egen budgetpost. Videreudvikling af det nordiske forskningssamarbejde i regi af videnskabelige netværk er fortsat en prioritet for MR-U, men det sker ud fra forskningsrådenes prioriteringer og gennem *NordForsk* i en koordinerende rolle.

Det nordiske IT-samarbejde sigter på at gøre det lettere for borgere og virksomheder i Norden at bevæge sig på tværs af grænser og øge kvaliteten af den digitale offentlige forvaltning i Norden.

Det nordiske sprogsamarbejde vil fortsat fokusere på at videreudvikle det fælles værdigrundlag, som ligger i nordisk sprog- og kulturidentitet samt bidrage til et fokus på parallelsproglighed og at styrke børn og unges gensidige forståelse af dansk, norsk og svensk.

Som led i Nordisk Ministerråds strategi for international profilering og positionering af Norden, vil MR-U blandt andet have fokus på at undersøge forudsætningerne for profilering og efterspørgslen af nordiske uddannelser internationalt.

Samarbejdsministrene besluttede i 2015 at gennemføre en besparelse på 1 % på det nordiske budget 2016 på i alt 9.318 TDKK i 2015 priser. 30 % af denne besparelse skal afholdes på budgettet for Uddannelse og forskning (MR-U) svarende til 2.795 TDKK. For MR-U's vedkommende vil denne besparelse blive udmøntet på budgetposterne 2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning (400 TDKK), 2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde (95 TDKK), 2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur (8 TDKK), 2-3127 Politikudvikling voksnes læring (107 TDKK), 2-2513 Nordplus (674 TDKK) og 2-3100 NordForsk (1.511 TDKK).

I henhold til kompromisset med Nordisk Råd om budget 2016 er midler til Nordisk Sommeruniversitet (NSU) flyttet fra MR-U til MR-SAM, i alt 1.203 TDKK, se budgetpost 1-2534. Disse midler er fordelt pro rata på alle budgetposter, dog undtaget de fem samarbejdsorganer.

Ministerrådets resultater i 2014

Resultatberetningen for MR-U beskriver her de resultater, som ligger ud over resultaterne beskrevet under de enkelte budgetposter. Der kan være tale om tværsektorielle resultater og aktiviteter der finansieres af andre sektorer, så som programmerne *Holdbar Nordisk Velfærd* og *Grøn Vækst* og samarbejdet med nabolandene.

På uddannelsesområdet har MR-U i regi af programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* blandt andet styrket arbejdet med entreprenørskab i folkeskolen, haft fokus på at mindske frafaldet i ungdomsuddannelserne gennem en vidensbank mod frafald samt bidraget til at belyse lærlinge- og praktikpladsproblematikken og øge kvaliteten i den arbejdsforlagte undervisning for unge og voksne gennem projektet Læring på arbejdsplads.

MR-U bidrager til at belyse ligheder og forskelle mellem de nordiske uddannelsessystemer gennem et mangeårigt samarbejde om fælles nordiske analyserapporter på skoleområdet. I 2014 blev rapportern *Northern Lights on TIMSS and PIRLS 2011* præsenteret på en konference i Norge. TIMSS står for Trends in International Mathematics and Science Study, og PIRLS står for Progress in International Reading Literacy Study.

MR-U har i 2014 skabt rammer for nordisk netværksdannelse og videndeling på skoleområdet gennem den fælles nordisk konference *Norden viser vej* for praktikere på 0-18 års området. Konferencen blev gennemført med opbakning fra Nordisk Råd. Som opfølgning på konferencen har Danmark som et af sine tre-årige formandskabsprojekter initieret et større nordisk videnssamarbejdsprojekt for praktikere.

Nordplus programmet har i 2014 bidraget til at udvikle uddannelserne i Norden og Baltikum og til at fremme nordisk-baltisk sprog- og kulturforståelse ved at yde tilskud til 395 projektsamarbejder, netværk og udvekslinger med deltagelse af over 2800 uddannelsesinstitutioner/organisationer. Se mere på www.nordplusonline.org.

På området *højere uddannelse* har MR-U bidraget til at fremme samarbejdet, arbejdsdeling og koncentration (SAK) mellem nordiske videregående uddannelsesinstitutioner med fokus på små akademiske områder. Arbejdet har resulteret i et antal aktive samarbejder mellem de nordiske hovedstaders universiteter, blandt andet i fælles forskerskoler.

Det treårige projekt *nordiska kunskapstriangelnätverk* afsluttedes med en præsentation af konkrete, opnåede resultater og udvikling af metoder ved en konference i Europaparlamentet i november 2014.

I 2014 blev en ad hoc gruppe inden for området *kvalitet i højere uddannelse* nedsat. Gruppen, som består af et antal udvalgte eksperter fra nationale myndigheder, institutioner og departementer, skal foretage en afrapportering på sit arbejde ved udgangen af 2015.

NordForsk har i 2014 videreført de store samfinansierede nordiske programsatsninger: Topforskningsinitiativet, globaliseringsinitiativet, eScience, forskningsprogrammerne inden for uddannelsesforskning, samfundssikkerhed, Arktis samt inden for helse og velfærd. Endvidere har NordForsk inden for programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* initieret et nordisk samarbejde om register- og biobank- og interventionsforskning gennem en forbedret tilgang til nordiske datakilder. NordForsk har også etableret nye programmer om kønsbalance i forskningen, grøn vækst og neutronforskning. Inden for e-infrastruktur er der oprettet nye projekter, blandt andet om deling af følsomme oplysninger og nordiske *Cloud-tjenester*. For mere information, se budgetpost 2-3100 eller www.nordforsk.org.

Den *nordisk-russiske samarbejdsaftale inden for højere uddannelse og forskning* (Memorandum of Understanding) som gjaldt i 2012-2014 er forlænget i tre år, da ingen af parterne har opsagt aftalen. Rammerne for samarbejdet er beskrevet i et programdokument for 2012-2014. Samlet set er der uddelt nordiske midler til 16 projekter inden for højere uddannelse og til tre forskningsprojekter i løbet af programperioden.

I 2014 er der sket fremskridt for *Baltic Ring*, som er et projekt mellem de nordiske lande og øvrige lande omkring Østersøen om et højhastighedsnet, der skal understøtte forskningsinfrastrukturen og dermed forskningssamarbejdet i regionen. De dele af ringen, der kan etableres er nu etableret. Initiativet er derfor ikke længere et flagskibsprojekt i handlingsplanen for EU's Østersøstrategi.

Fra 2014 er *sprogsamarbejdet* koordineret under et forvaltningsorgan med det formål at styrke og synliggøre sammenhængen i arbejdet. Ad hoc gruppen på sprogområdet, med medlemmer udpeget af henholdsvis EK-U og EK-U, har fulgt virksomheden i løbet af året. Ad hoc gruppens anbefalinger og redegørelse vil blive lagt frem i efteråret 2015.

Det nordiske *IT-samarbejde* har inden for rammerne af EU's eIDAS gennemført et nordisk projekt om grænseoverskridende offentlige digitale tjenester til borgere i Norden i

2014 (eID (digital signatur) og eSENS (digital infrastruktur)). Projekterne understøtter landenes implementering af EU's digitale indsatser og bidrager til at udvikle det europæiske samarbejde omkring grænseoverskridende digitale tjenester for borgere og virksomheder i Norden og EU. Arbejdet sammenfattes i en rapport, der lægges frem i juni 2015.

		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
MR-U (TDKK)		222.919	228.116	-5.197	-2,3%
<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>		<i>3.316</i>	<i>3.680</i>	<i>-364</i>	<i>-9,9%</i>
2-2505	Dispositionsmedel Uddannelse og forskning	3.316	3.680	-364	-9,9%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>15.440</i>	<i>15.481</i>	<i>-41</i>	<i>-0,3%</i>
2-2544	Det nordiske sprogsamarbejde	6.997	7.015	-18	-0,3%
2-2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	566	568	-2	-0,4%
2-3127	Politikudvikling voksnes læring	7.877	7.898	-21	-0,3%
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	<i>77.713</i>	<i>75.735</i>	<i>1.978</i>	<i>2,6%</i>
2-2513	Nordplus	74.073	75.735	-1.662	-2,2%
2-2515	Nordic Master Programme	3.640	0	3.640	
	<i>Institution</i>	<i>104.153</i>	<i>111.296</i>	<i>-7.143</i>	<i>-6,4%</i>
2-3100	NordForsk	104.153	111.296	-7.143	-6,4%
	<i>Forskning i øvrigt</i>	<i>22.297</i>	<i>21.924</i>	<i>373</i>	<i>1,7%</i>
2-3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	9.155	9.002	153	1,7%
2-3181	Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	2.729	2.683	46	1,7%
2-3182	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	4.325	4.253	72	1,7%
2-3184	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	4.418	4.344	74	1,7%
2-3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.670	1.642	28	1,7%
Opdelt på kategorier		222.919	228.116	100%	100%
	Projektmidler	10.879	11.263	4,9%	4,9%
	Programlignende aktiviteter	107.887	105.557	48,4%	46,3%
	Institutioner	104.153	111.296	46,7%	48,8%

Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser

2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning

Projektmidler					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.316.000	3.680.000	2.939.000	84%	EK-U

Formål Formålet med dispositionsmidlerne er at finansiere politisk relevante initiativer, særligt med henblik på bredt at udmønte MR-U's strategiske satsninger og udvalgte initiativer i det aktuelle formandskabsprogram samt til at gennemføre aktuelle studier og analyser samt evalueringer af projekter og programmer m.m.

Fra og med 2015 er denne budgetpost slået sammen med budgetpost 2-2560 Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder. Alle midler er samlet på denne budgetpost. Formålet med ad hoc grupper er kunne finansiere arbejdsgrupper, tænketanke m.m., der

nedsættes med henblik på at frembringe aktuelle politiske indspil og underlag i MR-U's arbejde.

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 400 TDKK svarende til 11% i forhold til 2015.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Udmøntning af MR-U's strategiske satsninger og udvalgte indsatser under det finske formandskab ved at gennemføre analyser, udredninger, studier, evalueringer mv. Det sker blandt andet gennem det fortsatte samarbejde om at profilere Norden som attraktiv region. Endvidere finansiering af aktuelle ad hoc arbejdsgrupper og deres indspil til MR-U.	Udmøntning af MR-U's strategiske satsninger og udvalgte indsatser under det danske formandskab ved at gennemføre analyser, udredninger, studier, evalueringer mv. Det sker blandt andet gennem det fortsatte samarbejde om at profilere Norden som attraktiv region. Fra og med 2015 finansiering af aktuelle ad hoc arbejdsgrupper og deres indspil til MR-U.	Udmøntning af MR-U's strategiske satsninger og udvalgte indsatser under det islandske formandskab. Se budgetpost 2-2560 for oversigt over nedsatte ad hoc grupper i 2014. Midlerne er endvidere anvendt til finansiering af en ikke-tematiseret Nordic Master.

Politikudvikling

2-2560 Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	0	2.595.000	85%	EK-U

Formål Budgetposten er fra og med 2015 lagt sammen med budgetpost 2-2505 Dispositions- midler – Uddannelse og Forskning.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
		I 2014 fandtes følgende Ad hoc arbejdsgrupper under MR-U: Ad hoc-grupp för juridiska och administrativa hinder, Ad hoc gruppen for e-Science 2013, Ad hoc-gruppen på språkområdet, Ad hoc gruppen for revidering af Reykjavikdeklarationen, Ad hoc-grupp för vissa forskningsinfrastrukturfrågor och styrningsfrågor rörande NordForsk.

2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde

Prosjektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.997.000	7.015.000	6.911.000	92%	ÅK-U

Formål

Det nordiske språksamarbeidet har til formål å styrke nabospråkforståelsen mellom dansk, norsk og svensk, både i tale og skrift. Språksamarbeidet skal videre ha et fokus på hvorvidt nordiske tiltak på språkområdet vil kunne bidra til å understøtte aktuelle nasjonale innsatser i oppfølgingen av Deklarasjon om nordisk språkpolitikk (språkdeklarasjonen). Formålet skal oppnås gjennom en styrket koordinering mellom avtalte aktiviteter og en tydelig sammenheng mellom aktiviteter og de politiske prioriteringer. Det legges særlig vekt på målgruppen barn og unge.

Forvaltningsorganet administrerer gjennom oppdraget Nordisk språkkoordinasjon koordineringsfunksjonen, selvstendige initiativer og øremerkede aktiviteter ivaretatt av sentrale aktører i språksamarbeidet. Forvaltningsorganet skal videre bidra til å styrke informasjons- og kommunikasjonsarbeidet på språkområdet. Oppdraget er beskrevet i rammeavtale for 2014 – 2018.

Ekspertergruppen Nordens Sprogråd bidrar som faglig referansegruppe til kvalitetssikring av virksomheten

Ansvar for språkområdet deles mellom MR-U (hovedansvar) og MR-K (sektoransvar).

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 95 TDKK svarende til 1,4% i forhold til 2015.

Forvaltningsorgan

Foreningene Nordens forbund (FNF)

Mål og resultatoppfølging		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Å sikre en tydelig og synlig sammenheng i språksamarbeidet, inklusive det tverrsektorielle perspektiv gjennom tiltak som bidrar til en økt forståelse mellom nabospråkene dansk, norsk og svensk, i skrift og tale. Målgruppene barn og unge og deres undervisere er sentrale for virksomheten på språkområdet, og samvirket med relevante nasjonale aktører er viktig i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet.	Målet er en styrket koordinering av tiltak for å tydeliggjøre sammenheng og synligheten i språksamarbeidet, inklusive det tverrsektorielle perspektiv. Tiltakene i språksamarbeidet skal primært bidra til en økt forståelse mellom nabospråkene dansk, norsk og svensk, i skrift og tale. Målgruppene barn og unge og deres undervisere er sentrale for virksomheten på språkområdet, og samvirket med relevante nasjonale aktører er viktig i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet. Språksamarbeidet skal videre der det er mulig bidra til å understøtte den nasjonale oppfølging av språkdeklarasjonen.	Midlene har bidratt til å styrke koordineringen mellom tiltakene på språkområdet og bidra til en tydeligere sammenheng i realiseringen av MR-U's språkpolitiske prioriteringer og et fokus på de tverrsektorielle perspektiver i språksamarbeidet. Målgruppene barn og unge og deres undervisere er sentrale for virksomheten på språkområdet, og midlene har også bidratt til utviklingen av Foreningene Nordens egen læringsportal <i>Norden i Skolen</i> .

	<p>Ad hoc-gruppen på sprogområdet leverer i 2015 anbefalinger til det økte fokus på sprogsamarbejdet tværsektorielle perspektiv.</p> <p>Det legges to redegørelser om sprogsamarbejdet frem for Nordisk råd i 2015.</p>	
--	---	--

Målene søges hovedsageligt realiseret gennem kurs og konferanser rettet mod lærere, lærer- og universitetsstudenter, og nettverksvirksomhed i Nettverket for sprogmyndene i Norden, Nordisk gruppe for parallell-språklighed og Nordisk tegnspråknetværk. Forvaltningsorganet skal bidrage til at styrke informations- og kommunikationsarbejdet på sprogområdet.

2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	566.000	568.000	560.000	100%	ÅK-U

Formål Det nordiske IT-samarbejde er organiseret i et uformelt forum for statslige IT-direktører i de nordiske lande. Formålet er overordnet at *kvalificere, koordinere og videreudvikle* Nordisk Ministerråds og de nordiske landes IT-politik inden for prioriterede indsatsområder, hvor der er synergi og nordisk nytteværdi. Det gælder særligt udviklingen af den digitale infrastruktur i Norden og i EU, hvor der er støtte nytte for landene i erfaringsudveksling, videndeling og koordinering af offentlige IT-løsninger.

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 8 TDKK svarende til 1,4% i forhold til 2015.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 - Opnåede resultater
<p>Formidle det nordiske eID-projekt i landene og i relevante fagministerråd samt sikre at projektets resultater integreres i fyrtårnsprojektet 'Det digitale Norden' under Nordic Innovation i 2016.</p> <p>Følge op på eID-projektets resultater gennem afholdelse af nordiske ekspert-workshops omkring prioriterede indsatsområder.</p>	<p>Gennemføre og formidle et nordisk IT-projekt, der skal bidrage til at sikre at digitale signaturer (eID) kan anvendes på tværs af grænser i Norden.</p> <p>Projektet sammenfattes i en rapport med konkrete anbefalinger til videre implementering i landene, der lægges frem for Nordisk Ministerråd i juni 2015 til behandling i relevante fagministerråd</p>	<p>IT-samarbejdet har i 2014 gennemført et nordisk projekt om eSENS, som led i EU's digitale agenda for eGov.</p> <p>På baggrund af en række nordiske pilotforsøg har projektet bidraget til at kvalificere og udvikle grænseoverskridende digitale tjenester for borgere og virksomheder i Norden som led i den europæiske indsats for at skabe øget interoperabilitet i mellem de europæiske digitale tjenester. Projektet sammenfattes i en rapport, der lægges frem for IT-direktørerne i juni 2015.</p>

2-3127 Politikudvikling voksnes læring

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	7.877.000	7.898.000	7.781.000	100%	EK-U

Formål

Nordisk Ministerråds program for voksnes læring, Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL), er en mødeplads for alle aktører involveret i voksnes læring i Norden. NVL skal følge og analysere udviklingen inden for området, bygge netværk, informere om nordisk samarbejde, sprede resultater og erfaringer fra rapporter, projekter og udviklingsarbejder på møder og konferencer samt bidrage med underlag til Nordisk Ministerråds arbejde. NVL skal også bidrage til at synliggøre resultater fra Nordplus Voksen, se budgetpost 2-2513.

Der er formuleret fire overordnede mål for NVL i programdokumentet for 2013-2017: 1) fremme udvikling og implementering af strategier for livslang læring og kompetenceudvikling, 2) bidrage til personlig udvikling og demokratisk deltagelse, 3) fremme samspillet med Nordplus programmet samt 4) informere struktureret og strategisk om erfaringer og resultater fra nordisk og europæisk samarbejde om voksnes læring.

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 107 TDKK svarende til 1,4% i forhold til 2015.

Forvaltningsorgan

Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>NVL vil i 2016 fortsætte sit arbejde med at skabe bedre muligheder for efteruddannelse og kompetenceudvikling for voksne, fremme innovation og entreprenørskab gennem voksenuddannelsesindsatser samt styrke voksnes muligheder for vejledning og validering af kompetencer opnået i eller uden for uddannelsessystemet.</p> <p>NVL ska satsa på djupare synergier och samarbete mellan flera nätverk som kan bidra till kompetensutveckling av vuxenutbildare och utveckling av vuxeutbildningssystemen.</p>	<p>NVL's verksamhet fokuserar på teman; innovation i vuxnas lärande, lärande i arbetslivet, vägledning, validering och flexibilitet i utbildningar.</p> <p>NVL vill underlätta övergången mellan arbetsliv och utbildning genom insatser inom åtminstone fyra av NVL:s nätverk. Här är det viktigt att identifiera och synliggöra utmaningar knutna till förbättring av dialogen och samordning av insatser för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningssystem och arbetsplatslärande.</p> <p>NVL ska satsa på att hitta synergier och samarbete mellan flera nätverk som kan främja innovation i kompetensutveckling av vuxenutbildare. Tre av NVL:s nätverk vill i samarbete skapa diskussion och nya idéer om hur digitala verktyg och</p>	<p>NVL har samlat in och systematiserat aktuella forskningsresultat inom nordiskt prioriterade teman och resultaten presenteras på sida: http://www.nordvux.net/tema/forskningsresultater</p> <p>Nätverk för professionalisering av vuxenutbildare har under 2014 analyserat erfarenheter från lärmiljöer som visar på nytänkande i hur man etablerar, organiserar lärande och utbildning på ett innovativt och entreprenöriellt sätt. Nätverket har genomfört fem studiebesök hos utbildningsorganisationer eller projekt som alla kännetecknas av innovativa arbetsmetoder. Ett forskarteam har sammanställt resultaten och lyft fram särskilt viktiga faktorer och principer för att utveckla kompetenser som främjar innovation och entrepreneurial mindset.</p> <p>Under 2014 har två nordiska nätverk och ett Europeisk nätverk fördjupat samarbete kring utbildning av lärare i</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>metoder støjder og berikar alla områden inom vuxenutbildningen, och hur vuxenutbildning på detta sätt kan involvera fler deltagare i lärande.</p> <p>NVL vill facilitera erfarenhetsutbyte mellan nyckelorganisationer i Norden och de nordiska EU-Agenda-koordinatorerna för att diskutera gemensamma utvecklingsområden på nordisk nivå i ljuset av The Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) resultaten och andra relevanta initiativ kopplade till Danmarks orförandeskap i NMR i 2015.</p>	<p>grundläggande litteracitet för vuxna.</p> <p>NVL har etablerat en ny nordiskt nätverk <i>Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv</i> som ska synliggöra utmaningar i relation till utbildning och kompetensförsörjning i arbetslivet.</p> <p>NVL har i 2014 etablerat en ny nordiskt nätverk. Samarbejdet er endvidere udvidet og omfatter i 2014 ca. 250 samarbejdsinstitutioner.</p> <p>NVL har aktivt implementeret sin strategi for information og kommunikation og arbejdet med etablering av kommunikationsplattformer for varje NVL:s nätverk. Nätverken har fått nya och bättre möjligheter att informera kontinuerligt om sitt arbete och göra resultaten lättillgängliga.</p> <p>Se årsrapporten for 2014 for NVL på www.nordvux.net.</p>

Mobilitets- og Netværksprogrammer

2-2513 Nordplus

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	74.073.000	75.735.000	74.616.000	100%	EK-U

Formål Nordplus er Nordisk Ministerråds største uddannelsesprogram inden for livslang læring. Nordplus består af fem delprogrammer Nordplus Horizontal, Nordplus Junior, Nordplus Højere Uddannelse, Nordplus Voksen og Nordplus Nordiske Sprog.

Formålet med Nordplus er fastlagt i programdokumentet for Nordplus:

Styrke og udvikle det nordiske uddannelsessamarbejde og bidrage til at skabe et nordisk-baltisk uddannelsesområde;

Støtte, bygge på, drage nytte af og sprede innovative produkter og processer på uddannelsesområdet gennem systematisk udveksling af erfaringer og god praksis;

Bidrage til udviklingen af kvalitet og innovation i uddannelsessystemerne for livslang læring i deltagerlandene gennem uddannelsessamarbejde, samt samarbejde med arbejdslivet om udviklingsprojekter, udveksling og netværksbygning;

Fremme nordiske sprog og kultur og gensidig nordisk-baltisk sproglig og kulturel forståelse;

Styrke sprogforståelsen særligt blandt børn og unge i de nordiske sprog, primært dansk, svensk og norsk;

Stimulere interessen for, kundskaben om og forståelsen for de nordiske sprog.

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 674 TDKK svarende til 1% i forhold til 2015. (Herudover er der i 2016 overført 1.800 TDKK til finansiering af den nye budgetpost, Nordic Master Programmet, se budgetpost 2-2515).

Forvaltningsorgan

Nordplus administrationen er baseret på et konsortium udpeget af Nordisk Ministerråd, bestående af fem nationale programkontorer i hvert af de nordiske lande, som hver er udpeget som hovedadministratorer for et specifikt Nordplus delprogram. Nordplus administrationen inkluderer de tre nationale programkontorer for Nordplus i henholdsvis Estland, Letland og Litauen, samt de tre informationspunkter for Nordplus i Grønland, Færøerne og Åland, som er tilknyttet de nationale programkontorer i henholdsvis Danmark og Finland. En af de fem hovedadministratorer er af Nordisk Ministerråd udpeget som hovedkoordinator for Nordplus administrationen.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 - Opnåede resultater
<p>At støtte nordisk/baltisk samarbejde inden for uddannelsesområdet ved at styrke kendskabet til og brugen af Nordplus.</p> <p>At styrke udbredelsen og udnyttelsen af resultaterne af Nordplus projekter.</p> <p>At styrke kvaliteten af ansøgninger og projekter under Nordplus.</p> <p>At øge yderligere udnyttelsesgraden af Nordplus programmets budget.</p> <p>At beslutte og forberede implementeringen af et nyt Nordplus program fra 2017.</p>	<p>Målet er i 2015, at alle inden for det nordiske og baltiske uddannelsessamarbejde, som Nordplus henvender sig til, oplever at Nordplus er et velfungerende program, som klart bidrager til de opstillede formål.</p> <p>Målet er, at programmets nye hovedkoordinator i tæt samarbejde med landenes programkontorer og Nordplus programkomite viderefører og udvikler en smidig administration og en strategisk styring af programmet.</p> <p>Målet er at drage nytte, viden og indsigt af den evaluering, som i 2014 pågår af hele Nordplus-programmet.</p> <p>Målet er derved at igangsætte drøftelser og forslag til, hvordan et nyt Nordplus-program kan udformes fra 2017 og frem.</p>	<p>For at støtte nordisk/baltisk samarbejde inden for uddannelsesområdet, er der gennem Nordplus i 2014 igangsat 395 godkendte projekter på baggrund af i alt 645 modtagne ansøgninger.</p> <p>November 2014 blev det i Vilnius arrangeret et arbejdsseminar om uddannelse og arbejdsliv, der sigtede på at skabe input til, hvordan Nordplus bedre kan understøtte samarbejder og projekt, der søger at styrke samspillet og sammenhængen mellem uddannelse og arbejdsliv. Seminaret, som Nordplus programkomite og administration stod bag, samlede i alt 57 personer fra Norden og Baltikum.</p> <p>Læs mere om blandt andet en række gode projekter som er startet på www.nordplusonline.org</p>

2-2515 Nordic Master Programme

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.640.000	0	0	0%	EK-U

Formål

Nordic Master är Nordiska ministerrådets utbildningsprogram inom högre utbildning. Programmen har finansierats från olika källor, men år 2016 får programmet en egen budgetpost. Minst tre nordiska universitet eller högskolor organiserar gemensamt två-åriga, engelskspråkiga masterprogram. Programmet är ett exempel på strukturellt sam-

arbete mellan nordiska universitet och högskolor. Till skillnad från Nordplus deltar inte de baltiska länderna i Nordic Master.

Syftet med Nordic Master är att:

Internationalisera högre utbildning genom ett samspel av nordiska och icke-nordiska studenter, både från Europa och utifrån Europa.

Utveckla och underlätta samarbetet för universitet och högskolor i Norden genom att systematiskt uppmärksamma och lösa hinder och utmaningar i organiserandet av gemensamma studieprogram.

Erbjuda masterprogram som baserar sig på excellens och hög kvalitet

Erbjuda forskningsbaserade program som möjliggör både en forskarkarriär och framgång i arbetslivet.

Utveckla samarbete mellan högre utbildningsinstitutioner och den nordiska industrin och arbetslivet.

Uppnå goda och mätbara resultat vad gäller studerandenas kompetenser och kunskaper, också gällande specifikt nordiska kompetenser och kunskaper.

Hjälpa studeranden och andra medverkande aktörer att bilda nyttiga nätverk. Förutom ämnesspecifika kompetenser ska studeranden få erfarenheter och kunskap om nordisk kultur, forskning och arbetsmöjligheter.

Til finansiering af Nordic Master er der i 2016 overført 1.800 TDKK fra hver af budgetposter 2-2513 Nordplus og 2-3100 NordForsk.

Forvaltningsorgan Nordic Master administreras av Centret för internationell mobilitet i Finland (CIMO).

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Målsättningen för 2016 är att utlysa minst tre nya Nordic Master program. MR-U finansierar två program, och medlen kan sökas av alla akademiska områden. Ett program har temat grön växt och finansieras med medel från grön växt.		

2-3100 NordForsk

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
NOK	122.533.000	123.662.000	123.859.000	47%	Institutionen
Modsv. DKK	104.153.000	111.296.000	121.382.000		

Formål NordForsk koordinerar Nordiskt samarbete om forskning och forskningsinfrastruktur. Målet är att främja kvalitet och effektivitet samt relevans av nordiskt forskningsarbete.

Det gäller såväl områden där de nordiska länderna har en internationell styrkeposition som strategiskt betydelsefulla områden, där en gemensam nordisk satsning behövs för att bygga upp en forsknings- och utbildningskompetens av internationell kvalitet och styrka.

NordForsk ska främst utforma initiativen utifrån de nationella forskningsfinansierande organens prioriteringar. Förslag till initiativ kan också identifieras av forskningsvärlden och Nordiska ministerrådet. Samarbetet ska kunna omfatta såväl grundforskning som mer praktiskt tillämpade inriktningar.

Som led i udmøntningen af en samlet besparelse på MR-U's budget i 2016 er budgetposten beskåret med 1.511 TDKK svarende til 1% i forhold til 2015. (Herudover er der i 2016 overført 1.800 TDKK til finansiering af den nye budgetpost Nordic Master Programmet, se budgetpost 2-2515).

Kontaktperiode og -status NordForsk har ett treårigt mål- och resultatkontrakt för perioden 2015-2017.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Stärka den nordiska forskningens kvalitet och synlighet genom storskaliga, tvärvetenskapliga och sektörövergripande forskningsprogram formulerade i syfte att tackla stora samhälleliga utmaningar och försäkra sig om en uthållig samhällsutveckling.</p> <p>NordForsk kommer att fortsätta sin redan inledda satsning på hälsa- och välfärdsområdet. Målet är att den nya kunskap som frambringas ska bidra till kostnadseffektivitet och ökad kvalitet inom de 21:a århundradets nordiska välfärdstater.</p> <p>Speciellt viktigt är att utnyttja den unika tillgång på data, t.ex. de biobanker, arbetsmarknads- och utbildnings- migrationsregister som finns i Norden till sin fulla potential och därigenom bidra till utvecklandet av det 21:a århundradets nordiska välfärdstater.</p> <p>Fortsätta att utveckla forskningsprogram som bidrar till att skapa kritisk massa inom prioriterade områden t.ex eScience och Morgondagens utbildning.</p> <p>Inleda satsningar på strategiskt universitetssamarbete som syftar till framväxt av gränsöverskridande allianser och infrastrukturkonsortier. Det nordiska mervärdet är ökad kvalitet och effektivitet genom gränsöverskridande samarbete.</p>	<p>Målet år 2015 är att vidareföra NordForsks uppdrag baserat på de uppdaterade stadgarna från år 2014 samt in i en ny strategiperiod.</p> <p>Målet är att främja nordiskt forskningssamarbete bl.a. genom att:</p> <p><i>Stärka</i> den nordiska forskningens kvalitet, styrka och synlighet genom stärkt forskningssamarbete över landsgränser. Det realiserar främst genom storskaliga, tvärvetenskapliga och tvärsektorielle forskningsprogram som svarar på stora samhälleliga utmaningar; aktiviteter som bidrar till den nordiska forskningens synlighet och konkurrenskraft i Europa och globalt; samt skapande av kritisk massa inom prioriterade områden.</p> <p><i>Främja</i> nordiskt samarbete kring väsentlig forskningsinfrastruktur och på så sätt bidra till högkvalitativ forskning samt effektivt utnyttjande av resurser; Det realiserar huvudsakligen via gemensamma nordiska satsningar, bidrag till etablering av relevant forskningsinfrastruktur samt harmonisering av existerande infrastrukturer, t.ex. hälso- och sociala register.</p> <p><i>Bidra</i> till att ta fram kunskapsgrundlag för samhällelig nytta</p>	<p>Utvärderat satsningarna på Välfärd, Mat, Kost och Hälsa samt Toppforskningsinitiativet inom Klimat, Energi och Miljö. Utvärderingarna visar att det varit svårt att goda resultat inte kunnat uppnås utan nordiskt samarbete.</p> <p>En annan effekt konstaterades vara av samarbetet att en ung generation forskare utbildats och fått tillgång till viktiga internationella nätverk.</p> <p>Inom nationellt prioriterade områden har nya forsknings-satsningar gjorts när det gäller Jämställdhet, Grön Tillväxt och Neutronforskning. Alla dessa initiativ har omfattande nationell medfinansiering.</p> <p>En uppdaterad eScience Action Plan har utarbetats. Fokus är på eScience, e-Infrastruktur och utbildning. Den lägger grunden för utveckling av forskningen och forskningsmetoderna i den nya digitala världen. Inom e-Infrastruktur nya projekt igångsatts, bland annat inom delning av sensitiva data samt inom nordiska moln tjänster.</p> <p>Innlett samarbetet om sociala- och hälsoregister, biobanker, samt vidarefört nordisk samarbete om kliniska studier. I anslutning härtill har speciella analyser gjorts av legala och</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Ett vigtigt mål for all vår verksamhet är att främja internationellt samarbete för att göra nordisk forskning och nordiska forskare internationellt ledande.</p> <p>Ordna mötesplatser där nordiska beslutsfattare möter forskare. Ämnen som kan behandlas är ny kunskap om Samhällssäkerhet, Ansvarig utveckling av Arktis, klimatförändringar etc.</p> <p>Ny kunskap ska också göras offentligt tillgänglig för både forskare och medborgare i Norden.</p> <p>All verksamhet sker på grundlag av nationella prioriteringar.</p> <p>NordForsk ska genomföra en utvärdering av samarbetsorganens verksamhet vad gäller vetenskaplig kvalitet och nordiskt mervärde. NordForsk ska också genomföra en värdering av vilka ämnen/fält/områden som bör prioriteras i nordisk forskningssamverkan framöver, inklusive samarbetsorganens verksamheter.</p>	<p>(beslutsfattare inom offentlig och privat sektor). Det realiseras främst genom aktiviteter som ökar det nordiska forsknings- och forskningsinfrastruktursamarbets synlighet; analyser och rådgivning; samt skapande av ett forum för forskningspolitisk debatt.</p> <p><i>Säkra</i> en god förankring av institutionens aktiviteter i nationella prioriteringar och ett effektivt utnyttjande av resurser.</p> <p>NordForsk vill också prioritera och bidra till ett ökat och effektivt administrativt samarbete mellan de nordiska institutionerna i Oslo.</p>	<p>etiska frågor av stor betydelse för utvecklingen av detta område.</p> <p>Bidragit till förverkligandet av ett europeiskt forskningsrum genom vidareutveckling av NordForks aktiviteter. I tillägg har NordForsk styrkt användningen av existerande program som utgångspunkt för samarbete med länder utanför Norden. Härigenom har NordForsk bidragit till att förverkliga visionen om ett gränslöst, synligt och innovativt Norden.</p> <p>Särskilt dialogen med ”Science Europe” och ”European University Association” har gjort det möjligt för NordForsk att utveckla principer för förverkligade av jämställdhet och öppen tillgång till publikationer samt data samt för öppen internationell rekrytering i alla NordForks aktiviteter.</p>

Forskning i øvrigt

2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	9.155.000	9.002.000	8.869.000	100%	Styret for Nordita

Formål Norditas främsta uppgift är grundforskning på högsta internationella nivå inom teoretisk fysik. Institutet bedriver även vetenskapliga program med stort nordiskt deltagande bestående av månadslånga perioder av intensiv forskning kring ett specifikt tema. Nordita driver ett stipendiatprogram för högt meriterade unga forskare och för utbildning av doktorander vid kurser och forskarskolor samt genom forskarhandledning.

Forvaltningsorgan Kungliga Tekniska Högskolan

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Världsledande forskning</i> som leder till minst 120 publikationer i granskade tidskrifter.</p> <p><i>Utbildning av Nordita postdocs för framtida professurer</i>, särskilt i de nordiska länderna. Der rekryteras 6 nya postdocs, varav 3 är nordiska.</p> <p><i>Organisera 6 månadslånga program</i> inom alla områden av teoretisk fysik, samt flera kortare konferenser. Högt meriterade forskare från hela världen, inklusive Norden, kommer att uppmuntra till nya samarbeten och nya idéer.</p> <p><i>Två sommar/vinterskolor för doktorander</i> för att introducera dem till nya spännande områden inom fysik.</p> <p><i>Nya aktiviteter</i> Skapa gemensamma postdoc och andra tjänster med nordiska universitet. Bidra till uppbyggnad av ett nordisk center i kondenserande materiens fysik. Månadslånga besök för 8 nordiska "Visiting PhD's".</p>	<p><i>Arbeta</i> för en mer stabil långsiktig finansieringsmodell för institutet tillsammans med nordiska och svenska intressenter.</p> <p><i>Attrahera</i> ledande nordiska och internationella forskare inom teoretisk fysik till 6-7 vetenskapliga program.</p> <p><i>Publicera</i> över 100 vetenskapliga artiklar i ledande tidskrifter</p>	<p>De viktigaste målen för 2014 har uppnåtts.</p> <p>Projektmedel har erhållits från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW) stiftelsen och två The European Research Council (ERC) projekt har beviljats likväl som ett projekt från Norges vetenskapsråd.</p> <p>Rekryteringen med Uppsala universitet är slutförd och resulterat i två lektorer där en har externa medel för sin verksamhet. Även ny direktör har rekryterats.</p> <p>153 vetenskapliga artiklar har publicerats under året.</p>

Målen skall förverkligas främst genom gruppforskning och individuell forskning inom flera områden i teoretisk fysik, samt genom att organisera vetenskapliga aktiviteter som program och konferenser samt forskarskolor. Samt colloquium verksamhet. Forskarutbildning på doktorand och postdoktorsnivå är viktiga delar i aktiviteterna och gäst program för nordiska och internationella forskare. Vidare genom marknadsföring i de nordiska länderna öka kunskapen om Nordita.

2-3181 Nordisk Institutt for sjørett (NIFS)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.729.000	2.683.000	2.643.000	98%	Styret for NIFS

Formål Nordisk institutt for sjørett har som formål å fremme forskning og undervisning i de nordiske land i sjørett, alminnelig transportrett, energi- og petroleumsrett og beslektede fagområder. Instituttet skal videre opprettholde en høy kompetanse i alminnelig formuerett.

Forvaltningsorgan Oslo Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Instituttet vil videreføre ansettelse av en professor II fra Finland, en forsker II fra	Det langsiktige mål er å <i>bevare og videreutvikle NIFS som nordisk kompetansesenter i sjørett</i> . Dette	Antall innleverte doktoravhandlinger: ingen Kommentar: Sterk forsinkelse i noen

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Finland (via InterTran projektet i Helsinki), en professor II fra Danmark samt videreføring av støtte til nordisk samarbeid i forskningsnettverk.</p> <p>Et mål for 2016 er at resultattallene ligger på snittet for de siste 5 år, som bl.a. vil innebære:</p> <p>Innleverte doktoravhandlinger 2 Publikasjoner i serie 14 Bøker 4 Publiserte manus 45 Studentavhandlinger 31 Kurs 12 Utlån bibliotek 6766</p>	<p>forutsetter at forskning, undervisnings- og kompetanseindikatorer holdes stabilt innenfor den naturlige variasjon som ligger i virksomhetens natur.</p> <p>Et mål for 2015 er at resultattallene ligger på snittet for de siste 5 år, som bl.a. vil innebære:</p> <p>Innleverte doktoravhandlinger 2 Publikasjoner i serie 11 Bøker 7 Publiserte manus 50 Studentavhandlinger 31 Kurs 12 Utlån bibliotek 7500.</p>	<p>phd prosjekter</p> <p>Utgitte publikasjoner i serie 20 Utgitte bøker (inklusive pensum) 2 Antall publiserte manuskripter på engelsk 19</p> <p>Publiserte manuskripter/ferdige manusk. 38</p> <p>Innleverte studentavhandlinger 32</p> <p>Deltagere i forskerutdanning 8 Nordiske studenter (hvorav Nordplus) 32 (26) Gjennomførte kurs 15 Studenter til eksamen 626 Antall kveldsseminarer 9 Deltagere på kveldsseminar 288 Mottakere av seminarmateriale 1570 Antall utlån biblioteket 5431 Tilvekst til biblioteket 400 Deltagelse i internasjonale nettverk o.l.13</p>

Målene søkes realisert hovedsakelig via forskning og forskerutdanning, undervisning i forskjellige valgfag, videreutdanning gjennom seminarer og kurs, opprettholdelse av fagbibliotek, rådgivende virksomhet i forhold til offentlige myndigheter, advokater og de aktuelle næringsinteresser, internasjonalt samarbeide og publisering og annen forskningsformidling.

2-3182 Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.325.000	4.253.000	4.190.000	98%	NIAS styre

Formål NIAS er en nordisk kundskabs- og ressourceplattform som fokuserer på det moderne Asien og relationerne mellom Norden og Asien. NIAS utfører forskning, publicerer og formidler asienkundskaber, og er et tværfagligt mødested for nordiske asienprojekter og nettverk samt for internasjonale forskere. Det digitale bibliotek står til rådighed for 26 nordiske universiteter og centre, og stipendieprogrammet tilbyder ophold ved NIAS.

Forvaltningsorgan Københavns Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Fastholde og utvikle eksisterende kerneaktiviteter: styrke forskningsinfrastrukturen, informations digitalisering, open acces, og gjæsteforsker pro-</p>	<p><i>Viden om Asien.</i> Fokuserer på Asien og Norden/Europa i et komparativt perspektiv. Et fokusområde vil være <i>relationer</i> mellom Norden og Asien. Arbejdet hermed vil</p>	<p>Modtog 42 nordiske MA/PhD kandidater, afholdt 22 seminarer internt, og 43 seminarer eksternt. NIAS forskere publicerede 5 monografier, 25 artikler i kvalitets-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>grammet for nordiske og asiatiske forskere.</p> <p>Etablere 1-3 interdisciplinære og tvær-kulturelle forskningsprojekter med fokus på relationerne mellem Asien og Norden.</p> <p>Fremme kundskaber om Asiens samfund, kultur, økonomi og politik, specielt udenfor de traditionelle Asienstudier, herunder stå til rådighed for samfundsinstitutioner og erhvervs-liv.</p> <p>Udgive en skriftserie (digitalt & papir) om asiatiske forhold af særlig interesse for nordiske offentlige institutioner og private virksomheder.</p> <p>Fortsat styrke samarbejdet med nordiske institutioner om udvikling af asienkundskaber.</p>	<p>inddrage nordiske og asiatiske forskere, i et tværkulturelt og interdisciplinært samarbejde.</p> <p><i>Udvikle et nordisk/europæisk center of excellence indenfor Asienstudier i et tæt samarbejde med vore partnere i NNC (Norden) og EA (Europa), samt i Asien.</i></p> <p><i>Nordisk/Europæisk satsning indenfor Asienforskning. NIAS skal udgøre en naturlig base for et nordisk/europæisk center of excellence, via netværk i Norden, Europa og Asien.</i></p>	<p>tidsskrifter, 16 kapitler i videnskabelige værker, samt 28 andre udgivelser. 90 interviews i nordiske medier. 13 NIAS Press monografier, 8 af dem nordiske.</p> <p>Biblioteket digitalt. Antal brugere stigende: NIAS: 24.357 hits, Asia Portal: 16.272 og NIAS Press: 13.539. NIAS med i det nordiske open acces projekt (DiVA) det digitale videnskabelige arkiv.</p> <p>Årets NNC konference og PhD kursus afholdt i Island med stor Nordisk og Asiatisk deltagelse.</p> <p>Det ny Fudan center på NIAS blev aktivt. Aftale med Yonsei universitet i Seoul om samarbejde indenfor forskning. Fudan og Yonsei er med i NIAS platformen Asien og Arktis. <i>European Alliance for Asian Studies</i> gen-etableret, enighed om fælles PhD kurser.</p>

2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.418.000	4.344.000	4.280.000	98%	Styret i NORDVULK

Formål Nordisk Vulkanologisk Center (NordVulk) har til formål at fremstå som en fælles Nordisk kompetence indenfor forskning i vulkanologiske processer og relaterede emner, herunder klimatiske påvirkninger samt råstof dannelser.

Forvaltningsorgan Islands Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At forstærke det nordiske samarbejde indenfor geologi/geofysik</p> <p>At agere vært for minimum 5 stipendiater indenfor emnet vulkanologiske processer.</p> <p>At publicere minimum 15 peer-reviewed videnskabelige artik-</p>	<p><i>Lede eller deltage i internationale forskningsprojekter indenfor geologi/geofysik.</i></p> <p><i>Agere som vært for minimum 4-5 unge nordiske forskere og/eller forskningsstuderende indenfor emnet vulkanologiske processer.</i></p>	<p>Ledte "FutureVolc" projektet sponsoreret af EU</p> <p>Deltog i de europæiske uddannelsesnetværk NemoH og MeMo-Volc</p> <p>Var vært for nordiske fellows; 3 i PhD forløb og 5 Post Docs</p> <p>Publicerede 19 peer-reviewed</p>

ler i internasjonale tidsskrifter. At afholde en geologisk sommerskole på PhD niveau At agere vært for Nordiske forskere på forskningsorlov	<i>Publicere</i> minimum 10 peer-reviewed videnskabelige artikler i internasjonale tidsskrifter. <i>Afholde</i> en geologisk sommerskole på PhD niveau, forudsat at eksterne bevilninger opnås.	videnskabelige artikler i internasjonale tidsskrifter Publicerede 4 populær videnskabelige artikler Afholdt en PhD sommerskole sponsoreret af NordForsk og MeMoVolc
---	--	---

2-3185 Nordisk Samisk Institut (NSI)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.670.000	1.642.000	1.618.000	100%	Styret for Samisk Høgskole

Formål Samisk høgskoles forskningsprogram ”Samisk forskning for det samiske samfunn II”, med kontraktperiode 2014-2016, har til formål å framskaffe forskningsresultater av høy kvalitet som er til nytte for det samiske samfunnet og urfolkssamfunn i øvrig. Kunnskapsutviklingen skal resultere i publisering, kapasitetsoppbygging og rekruttering innenfor disiplinene retts historie, utdanningsforskning, etikk, statistikk, språkforskning, tradisjonell kunnskap og tradisjonelle næringer. Samisk som vitenskapsspråk skal styrkes.

Forvaltningsorgan Sámi allaskuvla Sámi University College (Samisk høgskole)

Mål og resultatopfølging		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<i>Videreføring</i> av forskningsprosjekter innenfor de prioriterte fagdisiplinene.	<i>Videreføring</i> av forskningsprosjekter innenfor de prioriterte fagdisiplinene.	SH har i løpet av 2014 finansiert 6 forskningsprosjekter innenfor fagdisipliner statsvitenskap, utdanningsforskning, lingvistik, språkpolitikk, litteraturvitenskap og duodji.
<i>Gjennomføre</i> 2 forprosjekter med formålet å utvikle phd-prosjekter.	<i>Gjennomføre</i> 2 forprosjekter med formålet å utvikle PhD-prosjekter.	SH har gjennomført to forprosjekter, med formålet å utvikle PhD-prosjekter.
<i>Arrangere</i> 1 forskningskonferanse, samt Forskningsdagene.	<i>Arrangere</i> 1 forskningskonferanse, samt Forskningsdagene.	SH har gjennomført en forskningskonferanse innen litteraturvitenskap og arrangert <i>Forskningsdagene</i> for å formidle resultatene fra våre forskningsprosjekter.
<i>Publisere</i> 2 <i>Dieđut</i> -bøker og 2 nummer av <i>Sámi dieđalaš áigečála</i> .	<i>Publisere</i> 2 <i>Dieđut</i> -bøker og 2 nummer av <i>Sámi dieđalaš áigečála</i> .	SH har i løpet av 2014 publisert 4 bøker i serien <i>Dieđut</i> , og arbeidet med 2 nummer av <i>Sámi dieđalaš áigečála</i> , som publiseres i 2015.

Social- og Helsepolitik

Generel indledning

Formål og Fakta

Ministerrådet for Social- og Helsepolitik (MR-S) arbejder for at landene opnår en mere værdi ved, at udvalgte opgaver analyseres og/eller løses på nordisk plan for at øge nordisk kompetence og konkurrencekraft. Samarbejdet koncentrerer sig om udvikling og bæredygtigheden af det nordiske velfærdssamfund, og må ses i et europæisk/globalt perspektiv.

Strategiske målsætninger 2016

Det social- og sundhedspolitiske samarbejde bygger på en strategi som gælder 2013 og frem. Der er tale om et overordnet politisk dokument, som komplementeres af formandskabets prioriteringer, og det der bliver besluttet af MR-S. De strategiske tiltag er i hovedtræk koncentreret om fire mål der skal bidrage til at styrke en bæredygtig velfærd og sundhed i Norden. Det handler blandt andet om at sikre social tryghed i Norden på et arbejdsmarked under stadig forandring og en målrettet indsats for forebyggelse, f.eks. fokus på at forebygge livsstilssygdomme og at fremme psykisk sundhed. Desuden samarbejder MR-S om at styrke kvaliteten og sikkerheden i social- og sundhedsvæsenet og at fremme innovation via erfaringsudveksling og forskning indenfor sundheds-, omsorgs- og velfærdstjenesterne.

Strategien suppleres af en handlingsplan, som er en oversigt der konkret beskriver de projekter og initiativer der løber i 2016. Strategien og handlingsplanen er offentliggjort på www.norden.org

Landene ønsker at udvide og styrke samarbejdet på sundhedsområdet og vil i 2016 fortsætte diskussionen og opfølgningen af Bo Könbergs rapport *Det framtida nordiska hälsosamarbetet*. Se i øvrigt budgetpost 3-4311.

I 2016 videreføres arbejdet med at opsamle og formidle de væsentligste resultater af det tværsektorielle program *Holdbar Nordisk Velfærd*, blandt andet via opfølgningen af rapporten *Det framtida nordiska hälsosamarbetet*. Se i øvrigt budgetpost 1-8210.

Ministerrådets resultater i 2014

Resultatberetningen for MR-S beskriver her de resultater som ligger ud over resultaterne beskrevet under de enkelte budgetposter. Der kan være tale om tværsektorielle resultater og aktiviteter der finansieres af andre sektorer, så som programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* og samarbejdet med nabolandene.

I regi af programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* er der arbejdet med en række projekter på MR-S's område videreført i 2014, blandt andet inden velfærdsteknologi, socialt entreprenørskab, samarbejde indenfor velfærdsprofessioner, forskning om social ulighed i sundhed og velfærd samt kliniske multicenterstudier. Læs mere om de enkelte projekter og konkrete resultater i programmet i rapporteringen til statsministrene og på hjemmesiden www.norden.org/valfard.

Bo Könberg, har i opdrag fra MR-S og fra Generalsekretæren gennem 2013 og første del af 2014 foretaget en uafhængig udredning, der giver bud på, hvor og hvordan det nordiske samarbejde på sundhedsområdet kan udvikles og styrkes over de næste fem til ti år. Könbergs udredning resulterede i en rapport med fjorten konkrete anbefalinger *Det framtida nordiska hälsosamarbetet*. I 2014 drøftede MR-S rapporten i sin helhed og besluttede at arbejde videre med fem af anbefalingerne: højt specialiserede behandlinger (forslag 2), sjældne diagnoser (forslag 3), psykiatri (forslag 10), helseberedskab (forslag 11) og tjenestemandsudveksling (forslag 13). MR-S besluttede også at diskutere forslaget om antibiotikaresistens (forslag 1) med ministerkollegaer, som er ansvarlige for

udenrigs- og udviklingsområdet. MR-S besluttede også at fortsætte diskussionen om rapportens resterende forslag.

MR-S har i 2014 bidraget til samarbejdet med Nordvestrusland og Estland, Letland og Litauen i forbindelse med Nordisk Ministerråds program mod menneskehandel. Programmet blev i 2014 afsluttet med konferencen "Human Trafficking Today – Our Joint Baltic Sea Challenge", som blev afholdt i Skt. Petersborg. Konferencen satte fokus på menneskehandel i Østersøområdet, og på det arbejde som gennemføres i regionen.

MR-S besluttede i sommeren 2013 at nedlægge Nordic School of Public Health NHV med virkning fra den 1. januar 2015. NHV's bestyrelse har ansvaret for afviklingen af skolen. I 2014 har NHV's virksomhed været meget præget af afviklingen og den situation at NHV måtte parallelt med afviklingen fortsætte med uddannelses- og forskningsvirksomhed. NHV's uddannelses- og forskningsvirksomhed sluttede formelt den 31. december 2014.

MR-S besluttede i 2013, at opretholde højt niveau i samarbejdet inden for området folkesundhed. Landene er i gang med en drøftelse om prioriteringer og niveau for det fremtidige samarbejde, bl.a. i lyset af afviklingen af NHV.

	Budget 2016	Budget 2015	Difference	
			+/-	%
MR-S (TDKK)	38.732	38.956	-224	-0,6%
<i>Projektmedel</i>	<i>18.938</i>	<i>18.621</i>	<i>317</i>	<i>1,7%</i>
3-4310 Projekmedel - Social- och hälsovårdspolitik	4.646	4.568	78	1,7%
3-4311 Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	1.264	1.243	21	-
3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	1.142	1.123	19	1,7%
3-4340 Nomesko og Nososko	1.924	1.892	32	1,7%
3-4382 NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	9.962	9.795	167	1,7%
<i>Institutioner</i>	<i>19.794</i>	<i>20.335</i>	<i>-541</i>	<i>-2,7%</i>
3-4380 Nordens Välfärdcenter	19.794	20.335	-541	-2,7%
Opdelt på kategorier	38.732	38.956	100%	100%
Projektmidler	8.976	8.826	23,2%	22,7%
Programlignende aktiviteter	9.962	9.795	25,7%	25,1%
Institutioner	19.794	20.335	51,1%	52,2%

Projektmedel

3-4310 Projektmidler – Social- och hälsvårdspolitik

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.646.000	4.568.000	5.725.000	85%	MR-S/EK-S

Formål

Projektmidlerne koncentrerer til færre områder og større projekter og er et vigtigt virkemiddel til at udmønte MR-S politiske prioriteringer. Det er et krav at mindst tre nordiske lande deltager i projekterne.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Ny nordisk videreuddannelse, smitsomme sygdomme og hospitalshygiejne:</i> Målet er at etablere den videregående uddannelse i 2016. EK-S har i 2016 afsat 2,4 MDKK til etableringen af uddannelsen.</p> <p><i>Aktiviteter under det finske formandskab:</i> Sikre opfølgning af forslag 5, 6, 9 og 11 i rapporten <i>Det Framtida nordiska hälsosamarbetet</i>. EK-S godkendte at afsætte 1 MDKK til disse aktiviteter i 2016 hvor den største satsning bliver konference til 550.000 DKK om videreudvikling af folkesundhedssamarbejdet og den nordiske velfærdsmodel.</p> <p><i>Initiativer vedrørende menneskehandel:</i> MR-S indgår i NMR tværsektorielle program mod menneskehandel. Programmet har til formål at bidrage til landenes arbejde med forebyggelse af menneskehandel, retsforfølgelse af menneskehandlere og beskyttelse af ofre for menneskehandel.</p> <p>Programmet omfatter bidrag til styrkelse af den faglige og organisatoriske kapacitet hos relevante aktører, blandt andet gennem udveksling af viden og erfaringer samt gennem implementering af guidelines og virksomme løsninger. Programmet skal desuden styrke samarbejdet mellem specialister, der arbejder med menneskehandel i daglig praksis og på tværs af aktører.</p>	<p><i>Inklusion af udsatte unge i arbejdsliv og uddannelse:</i> Delrapporteringer af gennemgang af forskning om førtidspensionering af unge. Delrapporteringer af gennemgang af forskning om psykisk sårbare unge inden for uddannelsessektoren samt overgangen fra skole til arbejdsliv. Resultaterne fra forskningsgennemgangene kommunikerer løbende til relevante aktører i Norden, herunder til nationale myndigheder, forskere, praktikere mv.</p> <p><i>Nordisk Konvention om social bistand og sociale tjenester:</i> Iværksættelse af anbefalingerne fra analysen af bistanfskonventionen.</p> <p><i>Samarbejde om eHelse:</i> En projektplan skal udarbejdes om nordiske e-recepter. Slutrapporten for samarbejdet om nordisk eHelse præsenteres ved MR-S mødet i 2015.</p>	<p><i>Inklusion af udsatte unge i arbejdsliv og uddannelse:</i> Projektet har i 2014 fokuseret på at forberede projektets hovedleverancer, som vil falde i 2015, herunder blandt andet policyrettede, komparative analyser af unges psykiske sundhed i Norden og de nordiske landes socialforsikringssystemer.</p> <p><i>Nordisk Konvention om social bistand og sociale tjenester:</i> Analysen af konventionens anvendelsesområde blev ikke færdiggjort i 2014. EK-S skal i 2015 drøfte analysen og behovet for revision af konventionen.</p> <p><i>Samarbejde om eHelse:</i> eHälsogruppen och de tre undergrupper: Forskarnätverket, Juristnätverket och Nätverket för nordiskt eRecept har fortsatt arbetet med att ta fram gemensamma nordiska e-hälsoindikatorer och har kartlagt de juridiska och tekniska förutsättningarna för nordiskt e-recept.</p> <p><i>Det framtida nordiska hälsosamarbetet (Könberg-rapporten):</i> Rapporten og dens konkrete anbefalinger blev overleveret den 11. juni 2014 til den islandske sundhedsminister. MR-S drøftede rapporten i sin helhed den 16. oktober 2014. MR-S besluttede at arbejde videre med fem af anbefalingerne (forslag 2, 3, 10, 11 og 13) og drøfte anbefaling om antibiotikaresistens (forslag 1) med ministerkollegaer, som er ansvarlige for udenrigs- og udviklingsområdet.</p>

3-4311 Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.264.000	1.243.000	0	100%	MR-S/EK-S

Formål Rapporten *Det framtida nordiska hälsosamarbetet* har en række anbefalinger til det fremtid nordiske sundhedssamarbejde. MR-S vil drøfte og beslutte hvordan og i hvilket omfang rapportens anbefalinger skal iværksættes. Til at igangsætte og virkeliggøre dette nye samarbejde er der afsat midler under denne budgetpost.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Sjældne diagnoser (förslag 3):</i> Bidrage til styrket nordisk samarbejde om sjældne diagnoser gennem etablering af et nordisk netværk i regi af Nordisk Ministerråd.</p> <p><i>Helseberedskab (förslag 11):</i> Bidrage til at nyt udvidet mandat for helseberedskabsgruppen (Svalbardgruppen) kan træde i kraft den 1. januar 2016. Sikre en god opstart af arbejdet i gruppen.</p> <p><i>Tjenestemandsudveksling (förslag 13):</i> Bidrage til øget nordisk kompetence og konkurrenceevne på sundhedsområdet gennem flere og bedre netværk på embedsmands- og chefniveau. Efteråret 2016 skal EK-S diskutere og evt. træffe beslutning om fortsat udbytte på baggrund af erfaringer fra 2015 samt en ekstern evaluering.</p>	<p>Opgaver, som følger af de politiske beslutninger af Könberg rapporten.</p>	

3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.142.000	1.123.000	1.106.000	100%	NVC

Formål Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder (härefter Rådet) är förankrat i MR-S, men är ett rådgivande organ för hela Nordiska ministerrådet. Rådet ska fungera som plattform för kunskapsdelning och informationsutbyte mellan sakkunniga i de nordiska länderna och självstyrande områdena. Rådet får uppdrag från Nordiska Ministerrådet men har rätt att på eget initiativ lyfta

frågor och uppgifter som Rådet finner viktiga i det nordiska samarbetet på funktionshinderområdet.

Rådet består av sexton experter på funktionshindersfrågor. Hälften är utsedda av regeringar och hälften av funktionshindersorganisationernas paraplyorganisationer eller liknande i respektive nordiskt land och självstyrande område.

<http://www.nordicwelfare.org/Om-oss/Funktionshinderradet/>

I överensstämmelse med den av MR-S antagna strategin för social- och hälsoområdet för perioden 2013 och framåt har de nedan nämnda målen blivit fastlagda.

Forvaltningsorgan Nordens Velfærdscenter (NVC)

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Funktionshinderrådet fortsætter følge opp genomförandet av uppgifter och mål i handlingsplanen och Rådet medverkar i projektet <i>Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald</i> som finansieras med 1 MDKK i 2014 av den tvärssektoriella insatsen Hållbar Utveckling, budgetpost 0460. Rådet görs mer känt i nyckelmiljöer på nordisk och nationell nivå och Rådet tydliggör funktionshindersperspektiv i relevanta delar av det nordiska samarbetet.	Rådet fortsätter arbetet med att följa upp genomförandet av uppgifter och mål i handlingsplanen. Rådets arbete ska utvärderas och eventuella behov till förändringar för mandatet för Rådet kommer att kartläggas.	Rådet gav inspel till handlingsplanen för funktionshinderssamarbetet och till utredningen om eventuell revidering av den nordiska biståndskonventionen. Rådet avslutade arbetet om inkluderande kultur och medier samt trendrapporten och samlade in kunskap om våld samt genomförde ett antal informationsinsatser och möten med nordiska parlamentariker.

3-4340 Nomesko og Nososko

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.924.000	1.892.000	1.864.000	100%	Statens Serum Institut, Danmark

Formål

Bidraget til Nordisk Medicinalstatistisk Komité (NOMESKO) og Nordisk Socialstatistisk Komité (NOSOSKO) har til formål at sikre, at nordisk statistik på social- og sundhedsområdet er sammenligneligt mellem landene, at indsamle nordisk statistik på området, og gøre denne bredt tilgængelig via publikationer samt databaser på hjemmesiden www.nowbase.org. Desuden skal man sikre nordisk koordinering internationalt i relevante statistiksammenhænge. Statistikmaterialet er et værktøj som bliver anvendt til at træffe beslutninger på andre områder indenfor Nordisk Ministerråd.

I overensstemmelse med den af MR-S besluttede strategi at sikre og udbrede nordisk statistik er følgende mål fastlagt for 2016:

Forvaltningsorgan Statens Serum Institut, Danmark

Mål og resultatoppfølging		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Health Statistics for the Nordic Countries</i> og <i>Social Protection in the Nordic Countries</i>: Udgivelse af årlige publikationer med sammenlignelig nordisk statistikk.</p> <p><i>Forstudie om patientbevegelser i Norden</i>: Forstudie til projekt om patientbevegelser i Norden i samarbejde med Finlands formandskab.</p> <p><i>Formidling</i>: Implementering af ny formidlingsstrategi, herunder utvikling af hjemmeside.</p>	<p>Helsestatistik for de nordiske lande og <i>Social tryghed i de nordiske lande</i>: En publikation der bliver udgivet på dansk og på engelsk.</p> <p><i>Projekt om velfærdsindikatorer</i>: Oppfølging på projektet.</p> <p><i>Hjemmeside</i>: Videreutvikling af den fælles hjemmeside.</p> <p><i>Projekter</i>: Gennemføres til utvikling af sammenlignelig statistikk eller belysning af spesifikke social- eller sundhedspolitiske emner.</p>	<p><i>Helsestatistik for de nordiske lande</i> og <i>Social tryghed i de nordiske lande</i>: Udgivet på dansk og på engelsk.</p> <p><i>Temapublikationer</i>: <i>Projekt om Velfærdsindikatorer</i>: Opstart af projekt i samarbejde med det islandske formandskab.</p> <p><i>Projekter om Social ulighed i dødelighed, Sygefravær og Mikrosimuleringsmodeller i Norden</i>: Projekterne avsluttes i 2015.</p> <p><i>Projekt Ældres Helse</i>: Udskudt til 2015.</p> <p><i>Formidling</i>: Arbejdsgruppe for ny formidlingsstrategi. Nyhedsbrev etablert.</p> <p><i>Intern struktur</i>: Fælles møder for komiteerne NOMESKO/NOSOSKO.</p>

Målene for budget 2016 søges realiseret hovedsagelig via innsamling af sammenlignelige data og løbende revidering og utvikling af de årlige statistikkpublikationer. Der skal gjennomføres projekter til statistikkutvikling eller belysning af spesielle områder, publicering af projektresultater i spesialpublikationer, afholdelse af seminarer, samt kommunikation af alt ovenstående gjennom egen hjemmeside og database.

3-4382 NIOM A/S – Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	9.962.000	9.795.000	10.456.000	100%	NIOM AS

Formål NIOM A/S har til formål å sikre at medisintekniske produkter som benyttes innen tannpleien i Norden, oppfyller de helsemessige og tekniske krav som kan stilles med hensyn til utviklingen innen området. NIOM A/S forsknings- og informasjonsvirksomhet skal baseres på vitenskapelig grunn og være praktisk anvendelig i klinisk virksomhet for å bidra til at pasienter i nordiske land får sikre og velfungerende biomaterialer. NIOM A/S skal videreutvikle det nordiske forskningssamarbeidet gjennom økt fokus på kliniske problemstillinger. Se NIOM A/S hjemmeside på www.niom.no
I overensstemmelse med den av MR-S besluttede strategi for sosial- og helseområdet 2013 og frem er de nedenfor nevnte mål fastlagt for 2016:

Forvaltningsorgan NIOM A/S (Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer), Oslo.

Mål og resultatopfølging		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Forskning:</i> Fremskaffe informasjon om materialenes biokompatibilitet og funksjonelle gjenskaper gjennom laboratorieundersøkelser og kliniske pasientnære studier.</p> <p>Gjennomføre og koordinere tverrfaglige og samnordiske prosjekter.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> Være førstevalg når myndigheter profesjon og pasienter ønsker uavhengig informasjon.</p> <p>Publisere klinisk relevant informasjon om materialer og metoder basert på egne og andres forskningsresultater.</p> <p>Videreutvikle og vedlikeholde nettbasert informasjonsportal.</p> <p>Avholde etter- og videreutdanningskurs og seminarer for tannleger.</p>	<p><i>Forskning:</i> Genomförande och koordination av tvärvetenskapliga och samnordiska forskningsprojekt.</p> <p>Aktivt samarbeide med minst en institusjon från vart nordiskt land i ett nordiskt nätverk inom området dentala biomaterial.</p> <p>Fremskaffe ny kunnskap om kliniske og biologiske egenskaper til dentale biomaterialer som polymerer, keramer og metaller.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> NIOM A/S skall vara förstahandsvalet när helsemyndigheter, profesjon og pasienter ønsker vetenskapligt baserade svar på frågor om dentala biomaterial:</p> <p>Videreutvikle og vedlikeholde nettbasert informasjonsportal. Publisere klinisk relevant informasjon om materialer og metoder basert på egne og andres forskningsresultater. Avholde etter- og videreutdanningskurs og seminarer for tannleger</p>	<p><i>Forskning:</i> Seks av NIOMs forskningsprosjekter er samarbeid med institusjoner i Sverige, Finland, Danmark, Island og Norge.</p> <p>Åtte gjesteforskere ble tilbudt arbeidsplass ved NIOM i 2014 i til sammen 24 mndr, derav fem fra universiteter og høyskoler i Finland, Sverige og Island.</p> <p>NIOMs forskere har veiledet dr. gradskandidater, masterstudenter og bachelorstudenter.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> Nordiske tannleger gjøres kjent med NIOMs forskningsresultater og råd gjennom kurs og foredrag, publisering i nordiske tannlegetidsskrifter og via NIOMs hjemmeside.</p> <p>Nordiske tannleger mottar et månedlig nyhetsbrev fra NIOM. NIOM besvarer også en rekke henvendelser fra nordiske tannleger når det gjelder materialbruk og -valg.</p>

Målene søges realiseret hovedsakelig via nordiske gjesteforskeraktivitet, nordiske samarbeidsprosjekter, forskningsaktivitet, metodeseminarer, utadrettete aktiviteter, kurs, fortatte nyhetsbrev og publikasjoner og arbeid på hjemmesider.

Institusjoner

3-4380 Nordens Velfärdscenter (NVC)

Institusjon	Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
	SEK	24.743.000	24.500.000	24.301.000	86%	Institusjonen
	Modsv. DKK	19.794.000	20.335.000	21.142.000		

Nordens Velfärdscenter (NVC) er også forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus. NVC er sekretariatet for Rådet för nordiskt samarbeide om funksjons hinder, budgetpost 3-4320.

Formål

Nordens Velfärdscenter (NVC) är Nordiska ministerrådets huvudorgan för att främja utvecklingen inom det socialpolitiska området i Norden och dess närområde. NVC ska ge

nom utbildning, information, främjande av forskningssamarbete och spridning av forskningsresultat, utvecklingsarbete, nätverksbyggande och internationellt arbete m.m. höja kvaliteten inom det socialpolitiska området i Norden och dess närområde och genom de insatser bidra till att utveckla den nordiska välfärdsmodellen. Se NVC:s hemsida på www.nordicwelfare.se

Förutom den grundläggande budget kan NVC ta på sig uppgifter som har särskild finansiering för genomförandet av projekt och aktiviteter.

I överensstämmelse med den av MR-S antagna strategin för social- och hälsoområdet för perioden 2013 och framåt har de nedan nämnda målen blivit fastlagda för 2016.

Kontraktperiode og -status NVCs nuvarande kontrakt löper under perioden 2015–2017

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Av överordnade mål för institutionens verksamhet i 2016 kan nämnas:</p> <p>NVC genomför initiativ som ska stödja det nordiska samarbetet och som ska bidra till ländernas arbete med kvalitet på välfärdsområdet vid att fungera som ett kunskapscenter, informera, ta initiativ till lämpliga sätt att stärka och sprida kunskap inom välfärdsområdet samt genom att förmedla kontakter mellan relevanta aktörer i länderna.</p> <p>NVC följer upp handlingsplan för nordiskt samarbete på funktionshinderområdet.</p> <p>NVC bidrar till att stärka ländernas insats för personer med dövblindhet genom att erbjuda kompetensutveckling av personal.</p> <p>NVC bidrar till att stärka ländernas arbete med att förebygga alkohol- och narkotikaproblem och främja kvaliteten på missbruksvården vid aktivt att förmedla relevant forskning genom t.ex. utgivande av tidskriften NAD (Nordic Studies on Alcohol and Drugs), seminarier mv. Vidareutvecklingen av NVC:s roll inom det förebyggande området ska undersökas.</p>	<p>NVC vill förstärka sin roll som nordiskt resurs- och kunskapscenter inom det välfärdspolitiska området.</p> <p><i>Välfärdspolitik:</i> NVC förmedlar aktivt kunskap från NVC's initiativ på området välfärdspolitik till länderna, speciellt gällande familjepolitik samt ett projekt om Fosterbarn i Norden. Det genomförs landsturnéer, utbildningsinsatser och seminarier mm.</p> <p>NVC har fullföljt en kartläggning av kvalitetsarbetet i äldreomsorgen i Norden och förmedlar denna kunskap till länderna.</p> <p><i>Funktionshindersområdet:</i> Vidare utveckling av kursverksamheten på dövblindområdet, samt fortsatt erbjudanden om och utveckling av e-lärningskurser. Fortsatt fokus på specifika artiklar i FN's konvention om funktionshinder. Uppföljning av handlingsplan för nordiskt samarbete på funktionshinderområdet.</p> <p><i>Alkohol- och drogforskning:</i> NVC förmedlar aktivt kunskap om alkohol och droger bland annat genom t.ex. utgivande av tidskriften NAD (Nordic Studies on Alcohol and Drugs), och ut-</p>	<p>NVC har i 2014 nått drygt 1000 politiker, tjänstemän och representanter för brukarorganisationer i Norden genom turnéer, konferenser, seminarier och kurser. 23 nya publikationer utkom, 1210 publikationer beställdes, 287674 personer besökte NVCs hemsida (+50%) samt 708 digitala artiklar (+51%) har producerats.</p> <p>NVC har spridit kunskap om familjepolitik och uppväxtvillkor inklusive tidiga insatser i projekten "Barn i fosterhem" och "Barnfattigdom", haft fokus på den äldre generationen genom projektet "Kvalitet i äldreomsorgen" samt påbörjat ett nordiskt demensnätverk.</p> <p>NVC har ökat kompetensen bland personer som arbetar i dövblindområdet genom kursverksamhet, nätverk och per. Nyckelpersoner i Norden har fått fler verktyg för att implementera FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>NVC har arbetat med frågor som rör skador på andra än den som dricker och utveckling av missbruksvård i kommunerna, arrangerat de återkommande nordiska forskardagarna, gett ut den vetenskapliga tidskriften "NAD" (antal</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
NVC faciliterar utbyte av erfaringer på demensområdet gennem fortsatt stöd till arbetet i det nordiska demensnätverket.	<p>veckling av PopNAD webbportalen, arrangera seminarier mv.</p> <p><i>Välfärdsteknologi:</i> Uppstart av Fas 2 i det nordiska projektet inom välfärdsteknologi under "Hållbar nordisk välfärd".</p> <p><i>Arbetsinkludering:</i> Vidareutveckling och drift av Nordisk Kunskapsbank om avhopp. Vidareutveckla samarbetet med nordiska expertmiljöer kring utsatta unga. Kunskapsfördjupning om unga förtidspensionärer i Norden. Arrangera seminarer och workshops om unga, psykisk ohälsa och förtidspensionering.</p>	artikelnedladdningar ökade till 18000) som också blev utdelad en impact factor.

3-4381 Nordic School of Public Health NHV*

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
SEK	0	0	45.989.000	0%	Institutionen
Modsv. DKK	0	0	40.010.000		

*NHV er finansieret direkte af landene, og indgår derfor ikke i de akkumulerede beløb

Formål

MR-S besluttede i 2013 at nedlægge Nordic School of Public Health NHV med sigte på at skolen er afviklet senest den 1. januar 2015. Denne beslutning blev bekræftet af MR-SAM og præsenteret som Ministerrådsforslag på Nordisk Råds session i oktober 2013. Den 31. december 2014 ophørte uddannelses- og forskningsvirksomheden på NHV. Skolens bestyrelse har ansvaret for den endelige afvikling af NHV under 2015. De få resterende administrative opgaver, som ikke kan blive færdige under 2015, skal overføres til Nordens Velfærdscenter (NVC) i Stockholm.

Ifølge § 7 stk. 3 i skolens vedtægter skal skolens ejendom tilfalde Nordisk Ministerråd når virksomheden ophører. Ved lukningen af skolen i 2015 forventes at der vil være en egenkapital til rådighed for nyt nordisk samarbejde inden for området folkehelse.

Kulturpolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Syftet med det nordiske kultursamarbejdet er, enligt den av de nordiske kulturministrarna beslutade strategin för det nordiska kultursamarbejdet 2013-2020, att förvalta det nordiska kulturarvet inom historia, kultur och språk och på så sätt säkra en kontinuitet. Samtidigt är det nödvändigt att införliva nya kulturuttryck och impulser. Förändringar i kulturlivets och konstens villkor, i befolkningssammansättning, teknik med mera, ställer krav på flexibilitet och förnyelse.

Genom erfarenhets- och kompetensutbyte samt nätverksbyggande ska Norden som region utvecklas och stärkas. Språkförståelsen i Norden ska främjas och understödjas. Principerna om yttrandefrihet och armslängds avstånd ska försvaras. Ett brett förankrat kulturellt samarbete ska utveckla gemenskap och förståelse mellan invånarna i Norden och därmed bidra till de nordiska välfärdssamhällenas sammanhållning.

Strategiske målsætninger 2016 Nordiska ministerrådets strategi för det nordiska kultursamarbejdet 2013-2020 innehåller fem prioriterade teman med strategiska målsättningar:

Det hållbara Norden – Det nordiska kulturlivet stärker hållbarheten i de nordiska samhällena genom att vara tillgänglig och involverande

Det kreativa Norden - Norden utmärker sig som en levande, dynamisk och kreativ kulturregion.

Det interkulturella Norden – Alla invånare i Norden känner sig hemma och kulturellt delaktiga i Norden.

Det unga Norden – Barn och unga i Norden skapar, tar del av och har åsikter om konst och kultur.

Det digitala Norden - Nordisk kultur drar full nytta av den digitala tekniken.

Kulturministrarna framhåller att forskning och ett ökat kunskapsunderlag ska prioriteras i arbetet med att genomföra strategin. Strategin ska tjäna som styrdokument för institutioner och samlarbetsorgan inom ministerrådet för kultur. Strategin realiserar genom institutionernas egna verksamhetsmål; i budgettexter som anger prioriteringarna för kommande år; i de strategiska satsningar som kulturministrarna beslutar; genom att stärka samarbetet med de nationella kulturmyndigheterna; genom att stärka dialogen på alla nivåer och med andra sektorer; genom ordförandeskapsaktiviteter.

Ministerrådets resultater i 2014 Resultatberättelsen för MR-K beskriver de resultat som är utöver det som är beskrivet i de enskilda budgetposterna, dvs. i tillägg till det som MR-K:s institutioner, samlarbetsorgan och programverksamheter har genomfört för att realisera strategin.

Lyft och pris for nordiske barn- og ungdomslitteratur

I 2013 blev Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris uddelt første gang. Samtidig igangsatte Nordisk Ministerråd for kultur et såkaldt løft som skal skabe aktiviteter omkring børne- og ungdomslitteraturen samt om prisen.

Prisen er kommet godt fra start og der er positive signaler om at den i et vist omfang har effekt på antallet af oversættelser af børne- og ungdomslitteratur mellem landene. Således har der f.eks. ligefrem været konkurrence mellem forlag om at købe rettighederne til nogle af titlerne, allerede når de nominerede værker annonceres. Det viser, at prisen kan være med til at gøre børne- og ungdomslitteraturen mere synlig og bevirke, at forlagene er mere tilbøjelige til at satse på at oversætte og udgive nabolandenes værker. Nordisk børne- og ungdomslitteratur er velkendt og har en stærk profil ude i verden. Leipzig, Bologna, Göteborg og Frankfurt er blot eksempler på de mange bogmesser og festivaler, som prisen er blevet præsenteret på i 2014. I september gik f.eks. alle de nordiske litteraturkontorer – med Sveriges Kulturråd i spidsen - sammen om at lave en markering på

Bogmessen i Göteborg hvor de fleste af de 13 nominerede forfattere til Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris var på plads og deltog i "Ung Scen" programmet.

Blandt aktiviteterne i løftet var der også i sommeren 2014 Nordisk forfatterskole for unge på Biskops Arnö med deltagelse af unge fra ikke mindre end 7 nordiske lande og områder. Alle deltagerne i årets forfatterskole kunne benytte deres modersmål i skrivearbejdet og i kommunikationen med deres vejledere på kurset. Ved de fælles seancer foregik kommunikationen på 'blandinavisk'. Udover forfatterskolen, har løftet i 2014 givet støtte til bl.a oversættelser, seminar for författare og illustratører, forfatterbesøg på skoler, unge litteraturbloggere og netværksaktiviteter.

Kultur och hållbar utveckling

Kultursektoren har i 2013 haft et særligt fokus på holdbar udvikling. Kultur og holdbar udvikling er ét af fem prioriterede områder i Strategi for nordisk kultursamarbejde 2013 – 2020. Kultur har i 2013 blandt andet bidraget med en del-session på den nordiske holdbarhedskonference i september i Umeå hvor *bæredygtig læring og kultur* var ét af fokusområderne på konferencen. Nordisk Ministerråd er initiativtager til projektet "Culture and Sustainable Development" som er et flagskibsprojekt i realiseringen af EU's Østersøstrategi. Projektets overordnede formål er at opbygge viden om kultur som drivkraft for en bæredygtig udvikling. Dette sker gennem fremme af gode/bedste/ næste praksis for, hvordan kultur kan bidrage til en bæredygtig udvikling i Østersøregionen. Projektet "Culture and Sustainable Development" har tre tværfaglige fokusområder: Byudvikling, Kreative Industrier og Social Innovation. Projektet drives af Nordisk Ministerråds kontor i Riga og er fortsat i 2014.

Rekommandationer

Nordisk Ministerråd for kultur har i 2014 lagt en stor indsats i forhold til at behandle særligt to rekommandationer fra Nordisk Råd. Det drejer sig om rekommandation om harmonisering af vedtægterne for Nordisk Råds priser samt rekommandation om at udrede fordele og ulemper ved at sammenlægge Nordisk Kulturfond og Kulturkontakt Nord.

Harmonisering af vedtægter for Nordisk Råds priser

Nordisk Ministerråd har gennemført en analyse og en dialogproces om Nordisk Råds Priser, for at give et solidt grundlag for revideringer af vedtægterne. Analysearbejdet har involveret Nordisk Råd, Ministerrådene for Kultur og Miljø, sekretariatene ved Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd inklusive Kommunikationsafdelingen, medlemmer af bedømmelseskomiteerne og prissekretariatene. Dermed er analysens konklusioner forankrede i en bred kreds. Analysen og dens resultater blev forelagt Nordisk Råd i slutningen af 2013 og rådet har færdigbehandlet rekommandationen. Hjørnestenen i analysens konklusioner var at revidere gældende vedtægter for de 5 nordiske priser med virkning fra 1.1 2016 samt, at harmonisere det administrative arbejde omkring priserne, til den grad det er formålstjenligt. Nordisk Ministerråd for kultur har gennem 2014 arbejdet videre med at konkretisere revidering af vedtægter og harmonisering af det administrative arbejde. Et forslag til reviderede vedtægter samt en håndbog for hver af priserne er fremlagt til behandling på Nordisk Råds session 2015 og træder i kraft 1. januar 2016. Et fælles overordnet formål er skrevet ind i alle vedtægter:

Formålet med Nordisk Råds priser er at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab og miljøsamarbejde og at anerkende enestående kunstneriske og miljømæssige indsatser. Priserne skal bidrage til at synliggøre og markere det nordiske samarbejde.

Redegørelse om sammenlægning af Nordisk Kulturfond og Kulturkontakt Nord

I 2013 rekommanderede Nordisk Råd, at Nordisk Ministerråd skulle udrede, om der er effektiviserings- og rationaliseringsgevinster ved at sammenlægge Nordisk Kulturfond og Kulturkontakt Nord, og se på effekter og fordele og ulemper for det kulturpolitiske

arbejde. Nordisk Ministerråd har udformet redegørelsen og den er tilgået Nordisk Råd i midten af september 2014. Spørgsmålet om en sammenlægning af Nordisk Kulturfond og Kulturkontakt Nord har været oppe et antal gange siden Kulturkontakt Nord blev etableret i 2008. Konklusionerne på diverse rapporter og udredninger har på mange måder været enslydende: Så længe ejerstrukturen er så væsensforskellig i de to organer som tilfældet er, nytter det ikke at tale om en sammenlægning. Hidtil er der ikke været politisk ønske om eller vilje til at ændre på denne struktur. Redegørelserne har også slået fast, at begge systemer fungerer godt. Redegørelsen slår fast, at såvel Kulturkontakt Nord som Nordisk Kulturfond har høj legitimitet og at det opleves som positivt, at der findes flere typer systemer og ordninger som kan gavne forskellige typer ansøgere.

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum MR-K (TDKK)		170.551	167.143	3.408	2,0%
<i>Generelle kulturinnsatser</i>		<i>51.085</i>	<i>46.284</i>	<i>4.801</i>	<i>10,4%</i>
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	957	941	16	1,7%
4-2205	Nordisk kulturfond	34.926	34.342	584	1,7%
4-2206	Nordisk Råds priser	3.905	3.583	322	9,0%
4-2208	Strategiska satsningar	11.297	7.418	3.879	52,3%
<i>Barn och unga</i>		<i>6.139</i>	<i>6.036</i>	<i>103</i>	<i>1,7%</i>
4-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)	6.139	6.036	103	1,7%
<i>Film och media</i>		<i>31.283</i>	<i>35.062</i>	<i>-3.779</i>	<i>-10,8%</i>
4-2221	Nordisk computerspilprogram	0	4.172	-4.172	-100,0%
4-2222	Nordisk Film- og TV-fond	28.339	27.865	474	1,7%
4-2228	NORDICOM	2.944	3.025	-81	-2,7%
<i>Konstområdet</i>		<i>31.258</i>	<i>33.210</i>	<i>-1.952</i>	<i>-5,9%</i>
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	16.516	17.786	-1.270	-7,1%
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.119	3.067	52	1,7%
4-2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	11.623	12.357	-734	-5,9%
<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>		<i>44.219</i>	<i>42.793</i>	<i>1.426</i>	<i>3,3%</i>
4-2270	Nordens hus i Reykjavik	9.880	8.887	993	11,2%
4-2272	Nordens hus på Färöarna	13.692	13.490	202	1,5%
4-2274	Nordens institut på Åland	2.973	2.944	29	1,0%
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.417	6.322	95	1,5%
4-2548	Kulturkontakt Nord	11.257	11.150	107	1,0%
<i>Andra kultursatsningar</i>		<i>6.567</i>	<i>3.758</i>	<i>2.809</i>	<i>0</i>
4-2232	Prioriterede verksamheter	2.745	0	2.745	
4-2234	Samisk samarbeid	3.822	3.758	64	1,7%
Opdelt på kategorier		170.551	167.143	100%	100%
Projektmidler		12.254	8.359	7,2%	5,0%
Programlignende aktiviteter		104.567	109.208	61,3%	65,3%
Institutioner		44.219	45.818	25,9%	27,4%
Organisationsbidrag		9.511	3.758	5,6%	2,2%

Generelle Kultursatsninger

4-2203 Dispositjonsmidler Kultur

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	957.000	941.000	1.028.000	92%	MR-K/ÅK-K

Formål Budgetposten har som syfte att finansiera politiska initiativ, (inklusive policy grupper och arbetsgrupper), analyser och rapporter som ska främja arbetet med att realisera kulturministrarnas strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Medel från budgetposten ska finansiera rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser som syftar till att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet.	Medel från budgetposten ska finansiera rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser som syftar till att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet. Dessutom medel till Nordiska rådets prisgala – 300 000 DKK.	Medel från budgetposten har finansierat rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser som har syftat till att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet. Nämnas kan utredningen om en eventuell sammanläggning av Nordiska kulturfonden och Kulturkontakt Nord, dokumentation av Nordic Media and Gender Forum, medel till Nordiska rådets prisgala, beviljning till Nordiska rådets musikpris 50 år.

4-2205 Nordisk Kulturfond

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	34.926.000	34.342.000	34.525.000	100%	Fondstyret

Formål Fondens opgave er at fremme det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande. Ifølge overenskomsten omfatter Fondens virksomhedsområde det nordiske kultursamarbejde i hele dets udstrækning inden for og uden for Norden.

I overensstemmelse med den af Nordisk Kulturfonds bestyrelses besluttede strategi er følgende mål fastlagt for 2015:

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Der indarbejdes nye kriterier og retningslinjer for at søge støtte til fondens regulære pulje i 2016, som skal bidrage til at højne kvaliteten af ansøgninger. Fonden forventer at modtage ca. 1.000 ansøgninger, af dem bliver omkring 700 realitetsbehandlet og ca. 170 får støtte. Fonden vil fortsat arbejde med en kvikpulje, OPSTART, som skal gøre det lette at komme i gang med det nordiske samarbejde. Hertil forventer Fonden at behandle ca. 200 ansøgninger og give støtte til ca. 75 OPSTARTS-projekter. Fonden vil endvidere foretage en ny brugerundersøgelse. I 2016 vil Fonden udpege de projekter, som får støtte i den tematiske satsning HANDMADE. Det vil dreje sig om 3-6 projekter, og Fonden vil sammen med støttemodtagerne arbejde for at kvalificere projekterne. I sin kommunikation vil Fonden arbejde for at nå nye målgrupper og styrke sin netværkskommunikation med centrale kulturaktører i hele Norden. Målet er at højne kvaliteten og sænke tærsklen for at deltage i det nordiske kultursamarbejde.</p>	<p>På baggrund af omverdensanalysen udarbejdet af Rokkan Sentret, Bergens Universitet i 2014, og en gennemført brugerundersøgelse vil Fonden i dialog med NMR og NR udarbejde en virksomhedsplan, der skal sikre, en fortsat udvikling af Nordisk Kulturfond som et proaktivt samarbejdsorgan, der fremmer kultursamarbejdet og samhørigheden i Norden. For at fremtidssikre samarbejdet vil der fortsat være fokus på involvering af de unge borgere, og på de borgere der har rødder andre steder end i Norden.</p>	<p>Fonden har i 2014 modtaget 930 ansøgninger, realitetsbehandlet 681 og bevilget støtte til 201 projekter. Fonden har gennemført en brugerundersøgelse og modtaget en omverdensanalyse gennemført af Rokkan Sentret i Bergen. Dertil har Fonden udarbejdet og vedtaget en ny kommunikations- og brandingstrategi som bl.a. fokuserer på netværkskommunikation og udviklings af en ny visuel identitet. I juni udpegede fondens bestyrelse Årets Digitale Kulturbegivenhed 2015-2016 til at være HYBRID MATTERS. Dertil vedtog bestyrelsen på baggrund af en analyse af Årets Nordiske Kulturbegivenhed fremover i højere grad at arbejde med tematiske satsninger. I 2014 har Fonden desuden gennemført en sprogtænk tank med deltagelse af nordiske kunstnere samt en dialogworkshop med bevillingsmodtagere.</p>

4-2206 Nordisk Råds priser

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.905.000	3.583.000	3.530.000	98%	MR-K/ÅK-K

Formål

Formålet med Nordisk Råds kulturpriser er at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt at anerkende enestående kunstneriske indsatser. Priserne skal bidrage til at markere det formelle nordiske samarbejde.

Nordisk Råds fire prissekretariater for hhv. Litteraturprisen, børne- og ungdomslitteraturprisen, filmprisen og musikprisen.

Från budgetpost 4-2208 Strategiska satsningar förs 257 TDKK till budgetposten för att harmonisera antalet medlemmar i musikpriset med antalet medlemmar i litteraturpriserna.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>De fire nordiske kulturpriser uddeles jf. vedtægterne.</p> <p>Priserne skal synliggøres, profileres og markedsføres til relevante professionelle aktører og for et bredt publikum både i og uden for Norden.</p> <p>For at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt bidrage til at anerkende enestående kunstneriske indsatser vil der blandt andet blive gennemført en større markering i form af en prisuddeling.</p> <p>Ydermere skal interessen for priserne øges ved deltagelse på festivaler og messer både i og uden for Norden.</p> <p>Reviderede vedtægter for priserne skal implementeres fra 2016 sammen med en ny håndbog for hver pris som angiver hvem der har ansvar for de forskellige dele af arbejdet og som skal være en støtte i det daglige arbejde omkring prisen. Dette vil blandt andet styrke transparensen omkring arbejdet med priserne og tydeliggøre de forskellige organers mandat og ansvar.</p>	<p>De fire nordiske kulturpriser uddeles jf. vedtægterne.</p> <p>Priserne skal synliggøres, profileres og markedsføres til relevante professionelle aktører og for et bredt publikum både i og uden for Norden.</p> <p>For at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt bidrage til at anerkende enestående kunstneriske indsatser vil der blandt andet blive gennemført en større markering i form af en prisuddeling.</p> <p>Ydermere skal interessen for priserne øges ved deltagelse på festivaler og messer både i og uden for Norden.</p> <p>For at sikre en kontinuerlig udvikling og en optimering af administrationen af Nordisk Råds priser, fremlægges et ministerrådsforslag på Nordisk Råds session med forslag til reviderede og harmoniserede vedtægter for Nordisk Råds Priser (inkl. Miljøprisen). Der er tillige udformet en håndbog for hver pris som angiver hvem der har ansvar for de forskellige dele af arbejdet og som skal være en støtte i det daglige arbejde omkring prisen.</p>	<p>De fire priser blev uddelt jf. vedtægterne.</p> <p>Med målet om at synliggøre priserne og det nordiske samarbejde, er der gennemført en prisuddeling og produceret en tv udsendelse om vinderne af årets priser, som blev vist på de fem nordiske landes public service kanaler.</p> <p>Der er pågået et omfattende arbejde i en dialog mellem prisernes sekretariater og Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd for at belyse behovet for harmoniseringer og revideringer af de gældende vedtægter og administrative rammeværker og rutiner omkring priserne. Arbejdet resulterer i et ministerrådsforslag som skal træde i kraft 1.1 2016.</p>

4-2208 Strategiska satsningar

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	11.297.000	7.418.000	7.333.000	85%	MR-K/ÄK-K

Formål

Budgetposten ska understödja strategin för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020, vars överordnade teman är ”Det hållbara Norden, Det unga Norden, Det digitala Norden, Det kreativa Norden och Det interkulturella Norden.”

Nordiska datorspelsprogrammets budgetpost läggs ner (budgetpost 4-2221) och den totala budgeten för 2015 på 4.172 TDKK förs över till Strategiska satsningar. Från budgetposten förs 257 TDKK till budgetposten 4-2206 Nordiska rådets priser och 225 TDKK till den nya budgetposten Prioriterade verksamheter, 4-2232.

Medlen ska även användas till ordförandeskapsaktiviteter och konferenser som främjar arbetet med att realisera strategin, och bidra till att politiken och praktiken kan fatta beslut av relevans och implementera dessa med följande mål:

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Under 2015 ska MR-K värdera en eventuell satsning med tillhörande beslut om budgetmedel till en kunskapsresurs för nordisk kulturpolitik och nordisk kulturstatistik; kulturens roll i förhållande till civilsamhället; kultur och yttrandefrihet; digitalisering inklusive projekt om arkivportal och gemensam inköpsordning för nordiska bibliotek av medier på andra språk än skandinaviska; barns och ungas användande av digitala medier och datorspel; Nordisk kultur i världen inklusive stärkande av nordiskt-baltiskt kultursamarbete. MR-K ska under 2015 besluta om ev. medel om fortsatt satsning på nordisk musikexport och nordisk dansplattform.</p> <p>Av anslaget ska 1,3 miljoner DKK gå till Ett lyft för nordisk barn- och ungdomslitteratur.</p> <p>Av anslaget ska 1 miljon DKK gå till Nordisk Journalistcenter som stöd för yttrandefrihet och journalistik i det digitala medielandskapet.</p> <p>Budgetposten kan också ses i sammanhang med tvärsektorieella initiativ inom ramen för Prioriteringsbudgeten, t.ex Nordisk statistik.</p>	<p>Understödda det kulturpolitiska området genom att genomföra följande aktiviteter; NJC - särskilda insatser för främjande av journalistiska uppgifter i Norden, enligt överenskommelse med Nordiska Rådet. NOMEX - Nordic Music Export Program fortsatt utveckling av den nordiska samarbetsplattformen för att stärka och utveckla nordisk musik i Norden och internationellt. Profilerade Nordisk dans internationellt för att skapa större synlighet och arbetstillfällen för nordiska danskompanier genom IceHot, nordisk dansplattform. Bidra till att realisera målsättningarna i kulturministrarnas strategi för det nordiska kultursamarbetet genom ordförandeskapsaktiviteter. Synliggöra nordisk barn- och ungdomslitteratur och att öka kunskapen om ländernas barn- och ungdomslitteratur i de övriga nordiska länderna genom Ett lyft för nordisk barn- och ungdomslitteratur. Delfinansiera en utvärdering av KreaNord.</p>	<p>Budgetposten har använts till aktiviteter som syftar till att understödja strategin för det nordiska kultursamarbetet, bl.a. Nordisk Journalistcenter – genomförda kurser och kulturträffar för nordiska journalister och redaktörer med perspektiv på nya arbetsrutiner och roller och samspel mellan olika mediekanaler i det digitala Norden, som bidragit till implementeringen av kulturstrategins tema digitalisering. NOMEX - Nordic Music Export Program har framtagit verktyg som medverkar till att stärka den intranordiska musikmarknaden; bland annat Nordic Playlist och Nordic Travel Pass. Programmet har upprättat och genomfört internationellt samarbete genom nätverksplattformar och arrangemang vid festivaler i London, Madrid och Tokyo. Programmet har genomfört ett system för support av tjänster med informationsdelning kring strategier och initiativ mellan de fem nationella musikexportkontoren.</p> <p>Det nordiska dansnätverket IceHot har genomfört nätverksaktiviteter i Sydamerika, Asien och Australien, ingått en överenskommelse med American Dance abroad om utbyte samt genomfört festivalen IceHot Oslo allt för att profilera nordisk dans internationellt. Arbete med en utvärdering av projektet är igångsatt. Ett lyft för Nordisk barn- och ungdomslitteratur - se ovan under Ministerrådets resultat 2014.</p>

Børn og Unge4-2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.139.000	6.036.000	6.068.000	97%	NORDBUK

Formål

Nordiska barn- och ungdomskommittén (NORDBUK) är Nordiska ministerrådets rådgivande och samordnande organ i barn- och ungdomspolitiska frågor. NORDBUK ska samla och sprida kunskap om barn och ungas levnadsvillkor i Norden, stödja barn och ungas egen organisering och delaktighet i demokratiska processer samt främja integrering av ett barn- och ungdomsperspektiv inom Nordiska ministerrådet. I överensstämmelse med implementering av NORDBUK:s handlingsplan 2014-2017 är följande mål fastställda för 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Att främja tvärssektoriell samverkan i Nordiska ministerrådet samt att stärka förutsättningarna inom Nordiska ministerrådet att integrera barn- och ungdomsperspektiv i sin verksamhet	Att utforma en reviderad strategi för barn och unga i Norden inom Nordiska ministerrådet Att främja tvärssektoriell samverkan	NORDBUK har bidragit till att genomföra en utvärdering av ”Strategin för barn och unga i Norden”, utvärderingen har resulterat i en bra grund för revideringen av strategin under 2015. NORDBUK har bidragit till leveransen av forsknings-rapporten ”Unga utanför utbildning och arbete”, som resulterat i ökad kunskap om den nordiska forskningen på området. NORDBUK har skapat en plattform för diskussion om barns rättigheter i Norden med anledning av barnkonventionens 25 år jubileum 2014. NORDBUK:s stödordning har gett unga och ungdomsorganisationer möjlighet att genomföra nordiska projekt och samverka. Antalet ansökningar ökade med cirka 20 procent jämfört med 2013. 38 projekt/organisationer beviljades stöd under 2014.
Att öka kunskapen om barn och ungas utanförskap i Norden	Att öka kunskapen om barn och ungas utanförskap i Norden	
Att främja barn och ungas egen organisering samt inflytande och delaktighet i demokratiska processer	Att främja barn och ungas egen organisering samt inflytande och delaktighet i demokratiska processer	

Målen för 2016 realiserar huvudsakligen genom att ta fram en implementeringsplan och verktyg som stöd till sektorerna inom Nordiska ministerrådet, genomföra fler spridningsaktiviteter jämfört med tidigare år, fördela bidrag i enlighet med NORDBUK-programmets syfte samt genomföra en översyn av NORDBUK:s bidragsgivning syftande till att beakta bidragsgivningens funktion inom NORDBUK:s verksamhet.

Film og Media

4-2221 Nordisk computerspilprogram

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	0	4.172.000	6.610.000	100%	MR-K/ÄK-K

Formål Att arbeta för en ökad kvalitet och tillgång till nordiskt producerade dataspel för barn och unga (ramavtal från 1/1-2013).

Nordiska datorspelsprogrammets budgetpost läggs ner och den totala budgeten för 2015 på 4 172 TDKK förs över till budgetpost 4-2208 Strategiska satsningar.

Forvaltningsorgan NGI (Nordic Game Institute)

Kontraktperiode og -status Övriga uppgifter om beviljningen:
Kontraktperiode: 2013-2015

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Nordiska Datorspelprogram- mets nuvarande kontrakt upphör 2015.	<p>Utvecklingsstöd till spelprojekt - utdelat stöd från 2014 avslutas. 1 M DKK från 2014 överförs för att genomföra en extraordinär ansökningsomgång också i 2015. Ansökningar behandlas av den självständiga expertkommittén.</p> <p>Exportaktiviteterna justeras således att utöver deltagande i internationella mässor, etableras ett event i Reykjavik i april 2015, med syfte att samla internationella branschaktörer i Norden.</p> <p>Nordic Game Conference samt Nordic Game Award – genomförs 2015 liksom år 2013 och 2014.</p> <p>På bakgrund av behovsanalysen om utbildningsbehov som genomfördes 2014, kommer utvalda utbildningsaktiviteter att genomföras. Fokus ligger på programmets drift efter 2015.</p> <p>Insatsområdet ”broader financing” kommer att genom en rapport till den nordiska branschen genomlysas möjligheter att bli erhålla EU medel för att understödja utveck-</p>	<p>Exportaktiviteter till nordiska verksamheter och gemensamma kampanjer vid tre internationella konferenser-mässor (Game Developers Conference, San Francisco; GamesCom, Köln; Game Connection Europe, Paris). Utveckling av ett event som ska attrahera internationella aktörer till Norden.</p> <p>Nordic Game Conference och Nordic Game Award har arrangerats med högre deltagarantal än tidigare.</p> <p>Under 2014 inkom 185 ansökningar om utvecklingsstöd av spel, och utav dessa fick nio utvecklingsstöd. Detta har bidragit till att fler nordiska datorspel kan produceras av nya nordiska producenter. Den inleda undersökningen av vilket utbildningsutbud som finns i Norden har inletts, och slutförs 2015.</p> <p>Ökat fokus på att skapa bredare finansiering och fortsatt arbete med handlingsplanen för detta. Dokumentation av nordisk nytta. Säkerställande av att alla besluts-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>landet av bättre ramförutsättningar för den nordiska datorspelbranschen.</p> <p>Estland är nu en aktiv deltagare i programmet, ambitionen är att utvidga detta till att också omfatta de två andra Baltiska länderna.</p>	<p>fattare har relevant informations så att de är införstådda med programmets värde. Ökad information om finansiering av spel och aktiviteter inom EU.</p> <p>Samarbete inlett med spelbranschen i Estland, som nu har observatörpost i programmets styrelse.</p>

4-2222 Nordisk Film- og TV-fond

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	28.339.000	27.865.000	27.453.000	100%	MR-K/ÅK-K

Formål Fondens primära syfte är att främja film- och TV- produktioner av hög kvalitet i de fem nordiska länderna genom stöd till top- up finansiering av spelfilmer, TV-fiktion/serier och kreativa dokumentärer.

I överensstämmelse med den av MR-K beslutade strategin för 2013-2020 är följande mål beslutade för 2016.

Forvaltningsorgan Nordisk Film & TV Fond

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2015-2019
Kontraktstatus: Pågående

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Den nordiska audiovisuella marknaden (producenter, distributörer, publik) främjas via stöd till produktion och distribution av utvalda film- och teve/dokumentärfilmprojekt av hög kvalitet. Stöd till pan-nordiska filmkulturella evenemang vidareutvecklas.</p> <p>Projekt för barn och unga prioriteras och leder till högkvalitativa nordiska produkter.</p> <p>De nya distributionsstödförmer som tar hänsyn till nya digitala möjligheter vidareutvecklas för att fungera optimalt för brukarna.</p> <p>Fortsatt talangutveckling görs via fondens eget arrangemang Nordic</p>	<p>Den nordiska audiovisuella marknaden (producenter, distributörer, publik) främjas via stöd till produktion och distribution av utvalda film- och teve/dokumentärfilmprojekt av hög kvalitet. Stöd till pan-nordiska filmkulturella evenemang.</p> <p>Projekt för barn och unga prioriteras.</p> <p>Nya distributionsstödförmer som tar hänsyn till nya digitala möjligheter är på plats och fungerar fortsatt.</p> <p>Fortsatt talangutveckling görs via fondens eget arrangemang Nordic Talents (samarbete mellan skolor</p>	<p>Fonden har bidragit till främjandet av den nordiska audiovisuella marknaden genom att bevilja ca NOK 79 million stöd till produktion och distribution av projekt med hög kvalitet och pan-nordiska filmkulturella evenemang.</p> <p>Prioriterade projekt för barn och unga har fått bidrag med en femtedel av budgeten, vilket möjliggjort högkvalitativ produktion och distribution av film/tv projekt till barn och unga i Norden.</p> <p>Nya distributionsinitiativen har satts igång och distribution av nordiska filmer i grannländer har nästan fördubblats från 2013.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Talents (samarbete mellan skolor och bransch) och nytt utvecklingsprogram Nordic Genre Boost som inleddes 2015, bidrar till att återväxten och ny professionalism ger Norden fler kvalitativa kulturprodukter.</p> <p>Av anslaget ska 1.4 M DKK gå till Filmkontakt Nord's kort – och dokumentärfilmsverksamhet.</p>	<p>och bransch).</p> <p>Fondens nya femåriga avtal 2015-2019 startar och vidare strategi beslutas enligt prioriteringar från styrelsen efter parternas möte.</p>	<p>Innehållet i arrangemanget Nordic Talents, som skapar kontaktmöjligheten mellan nya talanger och den etablerade branschen, har förnyats som bidrar till fortsatt nordisk produktion för nordisk publik.</p> <p>Ökad publicitet och visningar av de nominerade filmerna till Nordiska Rådets Filmpris, har utvecklat dialogen mellan praktik och politik inom filmkulturområdet.</p>

4-2228 NORDICOM

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
Modsv. DKK	2.944.000	3.025.000	3.144.000		Nordicom

Formål

Verksamheten syftar till att utveckla mediekunskapen, bidra till att forskningens resultat synliggörs i behandlingen av mediefrågor på olika nivåer i både offentlig och privat verksamhet samt stimulera samarbete mellan Norden och andra delar av världen. Detta sker genom att insamla, bearbeta och förmedla kunskap från medie och kommunikationsområdet till olika brukargrupper i samhället samt främja kontakterna mellan nordiska medie och kommunikationsforskare och internationella forskningsmiljöer.

Nordicom är från och med 1 januari 2016 omlagt från att vara institution, till ett samarbetsorgan.

I överensstämmelse med den av MR-K beslutade strategin för 2013-2020 är följande mål beslutade för 2016.

Kontraktperiode Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2016.
og -status

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Utveckla Nordicom i förhållande till massmediernas förändring i Norden och världen så att Norden synliggörs både nationellt, nordiskt och internationellt. Aktiviteterna ska genomsyras av såväl relevanta frågeställningar rörande dagens medie- och kommunikations-samhälle som effektiva samarbeten med olika aktörer.</p>	<p>Genomförande och dokumentation av NordMedia 2015 (nordisk forskarkonferens).</p> <p>Utarbetande och utgivning av rapporten The Nordic Media Market 2015.</p> <p>Kunskapsförmedling via webbsidan Medie- och kommunikationsforskning i Norden.</p> <p>Grundläggande dokumentation av medieutvecklingen i Norden – marknad, distribution, innehåll,</p>	<p>Utgivning av Nordicom Review som har bidragit till att stärka dialogen mellan nordiska forskare och internationellt forskarutbyte.</p> <p>Utgivning av Nordicom-information på nordiska språk, som ytterligare understödjer det nordiska forskarsamhället.</p> <p>Samarbete med regionala och internationella organisationer enligt särskild översikt med resultat att Nordisk medie- och kommuni-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	anvendning/konsumtion. Tillhandahålla grundläggande nordisk forskningsdokumentation i sökbar databas, baserad på minst 1000 aktiva forskares forskning. Deltagande i nationella/ nordiska/internationella nätverk, projekt och organisationer inom området så att datainsamling, och kunskapsutveckling främjar kontakterna mellan nordiska medie- och kommunikationsforskare och internationella forskningsmiljöer.	kationsforskning presenterats i Nordicom och Nordicom efterfrågas som expert i en rad globala och europeiska samarbeten som EU, Unicef, Unesco, m fl. Genomförande av beställningsuppdrag från Nordiska Ministerrådet till exempel en utredning om nordisk kulturstatistik, dokumentationen av Nordic Gender and Media Forum samt MIK-arbetet som fortskred under året. Resultatet av dessa arbeten är en förstärkt kunskapsresurs för kulturpolitiska beslut inom medieområdet.

Kunstområdet

4-2251 Kultur- og Kunstprogrammet

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	16.516.000	17.786.000	17.523.000	100%	Sakkunnigruppen

Formål

Det nordiske kultur- og kunstprogram har som overordnet mål, at gennem projektbidrag, fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet. Programmet skal bidrage til at etablere det nordiske kultur- og kunstsamarbejde som et vigtigt indslag blandt kulturaktører i de nordiske lande, samt i Grønland, Island og på Færøerne, og gøre dette samarbejde synligt i en international sammenhæng.

Från budgetposten förs medel som skal tilldelas Orkester Norden (1.031 TDKK) och Nordisk biblioteksvecka (515 TDKK) till den nya budgetpost Prioriterade verksamheter, 4-2232.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:.

Forvaltningsorgan Kulturkontakt Nord

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2016
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Give kunstnere og kulturaktører støtte til kultur- og kunstproduktioner samt kreativt arbejde, via programvirksomhed og uddeling af midler.</p> <p>Stimulere til udvikling og afprøvning af nye ideer, koncepter og processer.</p> <p>Etablere nordisk kultursamarbejde og kunst som et vigtig indslag blandt kulturaktører i Norden og gøre dette samarbejde synligt i internationale sammenhæng.</p> <p>Stimulera og støtte samarbejde mellan de nordiska lande og resten af verden.</p> <p>Bidrage til at realisere kulturministrenes strategi for det nordiske kultursamarbejde 2013–2020.</p>	<p>Give kunstnere og kulturaktører støtte til kultur- og kunstproduktioner samt kreativt arbejde, via programvirksomhed og uddeling af midler.</p> <p>Stimulere til udvikling og afprøvning af nye ideer, koncepter og processer.</p> <p>At de støttede projekter bidrager til at realisere kulturministrenes strategi for det nordiske kultursamarbejde 2013–2020</p> <p>Videreudvikle metoder til at måle effekterne programmet</p>	<p>Kultur- og kunstprogrammet har i 2014 uddelt støtte for i alt 2 169 214 € fordelt på 86 projekter. I programmet er brugen af kulturmidler optimeret, så flest mulige midler går til programmets vigtigste mål: realisering af nye nordiske initiativer. For støttemodtagere er Kultur- og Kunstprogrammet en mulighed at prøve nye metoder, genrer og konstellationer. Effekten er at kompetencer og kunstneriske udtryk spredes, nye opstår og nordiske netværk inden for kultursektoren etableres og udvikles.</p> <p>Gennemgangen af de støttede projekter i programmet i 2014 viser, at de fem temaer fra kulturministrenes strategi indgår som naturlige elementer i de fleste støttede projekter med følgende procentuelle andel: bæredygtighed 38 %, kreativitet 79 %, interkultur 72 %, børn og unge 53 % og digitalisering 35 %.</p>

Målene for 2016 skal hovedsagligt nås ved at udbyde ansøgningsrunder og behandle indkomne ansøgninger, arrangere informationsmøder for at stimulere til nye og gode ansøgninger/projekter og informere om programmets muligheder og dets resultater via forskellige informationskanaler.

4-2253 Nordisk oversættelsesstøtte

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.119.000	3.067.000	3.022.000	100%	Sakkunniggruppen

Formål

Stödordningens syfte är att bidra till flera utgivningar av nordisk kvalitetslitteratur på andra nordiska språk än originalspråket (danska, färöiska, finska, grönländska, isländska, norska, samiska, svenska). Genom nationell förankring av ordningen i ett nordiskt och internationellt nätverk, skall ordningen sörja för utvecklingen och distributionen av den översatta nordiska litteraturen.

I överensstämmelse med den av MR-K beslutade strategin för 2013-2020 är följande mål beslutade för 2016.

Kontraktperiode og -status Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Nordiskt översättningsstöd ska bidra till att öka kunskapen om nordisk litteratur i de nordiska länderna och att öka tillgången till nordisk litteratur på medborgarnas egna språk. Målsättningen är även att stödet ska skapa ett grundlag för utväxling för författare i de nordiska länderna i samband med utgivning, uppläsningar, arrangemang som är kopplade till presentation av verk som är nominerade till Nordiska rådets litteraturpriser och festivalarrangemang. Översättning av nordisk barn- och ungdomslitteratur ska prioriteras.	Nordiskt översättningsstöd ska bidra till att öka kunskapen om nordisk litteratur i de nordiska länderna och att öka tillgången till nordisk litteratur på medborgarnas egna språk. Målsättningen är även att stödet ska skapa ett grundlag för utväxling för författare i de nordiska länderna i samband med utgivning, uppläsningar, arrangemang som är kopplade till presentation av verk som är nominerade till Nordiska rådets litteraturpriser och festivalarrangemang. Översättning av nordisk barn- och ungdomslitteratur ska prioriteras.	Også i 2014 blev den nordiske oversættelsesstøtte uddelt til fulde. Der er fortsat stor søgning til de finske (som skal dække både finsk og finlandssvensk), norske og svenske midler, og Island og Danmark har oplevet en stigning i antallet. Der er i 2014 i alt blevet modtaget 206 ansøgninger, hvoraf 171 er blevet imødekommet inden for de litterære genrer, som den nordiske oversættelsesstøtte dækker. De imødekomne ansøgninger fordeler sig med 44 inden for børne- og ungdomslitteratur, 110 inden for skønlitteratur og 17 inden for faglitteratur. Ansøgninger vedr. børne- og ungdomslitteraturen har oplevet en lille fremgang, og der ydes tilskud til feltet med mere end det dobbelte beløb af den øremærkede sum til formålet. De nominerede og vindende værker i Nordisk Råds litteraturpriser har en god placering i tildelingslisterne, hvilket vidner om, at der er succes med udbredelse af titlerne i Norden.

Målsättningarna för 2015 och 2016 uppnås genom att profilera stödet i litteraturnätverk, på mässor och konferenser o.dyl.

4-2254 Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	11.623.000	12.357.000	12.174.000	100%	Sakkunnigruppen

Formål Det Nordisk-baltiska Mobilitetsprogrammet för kultur beviljar stöd till konstnärer och kulturaktörer för att de ska kunna arbeta tillsammans och skapa nya nätverk tvärs över gränserna i regionen.

Från budgetposten förs medel som skal tilldelas Skandinavisk Forenings Kunsterhus i Rom (928 TDKK) till den nya budgetpost Prioriterede virksomheder, 4-2232.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:

Forvaltningsorgan Kulturkontakt Nord

Kontraktperiode og -status Kontraktperiod: 2016
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Programmet skal forstærke mulighederne for kulturelt og kunstnerisk samarbejde i de nordiske og baltiske regioner gennem øgede kontakter og nye netværk, samt at fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet blandt lokale, nationale, regionale og internationale aktører, organisationer og institutioner.</p> <p>Dette skal ske via netværksstøtte, støtte til mobilitet og kunstnerresidenser.</p> <p>Endelig skal programmet/det nordisk-baltiske kultursamarbejde blive mere kendt i regionen og internationalt.</p>	<p>Programmet skal forstærke mulighederne for kulturelt og kunstnerisk samarbejde i de nordiske og baltiske regioner gennem øgede kontakter og nye netværk, samt at fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet blandt lokale, nationale, regionale og internationale aktører, organisationer og institutioner.</p> <p>Dette skal ske via netværksstøtte, støtte til mobilitet og kunstnerresidenser.</p> <p>Endelig skal det programmet/det nordisk-baltiske kultursamarbejde blive mere kendt i regionen og internationalt</p>	<p>Nordisk Baltisk Mobilitetsprogram Kultur- og kunstprogrammet har i 2014 uddelt støtte for i alt 1 687 381 €fordelt på 383 projekter.</p> <p>Mobilitetsstøtte giver de rejsende kunstnere og kulturaktører et markant udbytte af støtten, bl.a. i form af nye netværk, kontakter, inspiration, udvikling og viden. Netværksstøtten øger helt konkret nye samarbejdsformer og partnerskab mellem individer og organisationer indenfor og på tværs af kunst- og kulturfelterne i de nordiske og baltiske lande. Støtte til Residenscentre giver plads til eksperimenter, nye møder, samarbejder og inspiration.</p> <p>Kulturkontakt Nord har gennemgået alle områder af sit arbejde omkring programmerne, så vurdering af effekten tages med i alle led af programadministration. Effekterne søges illustreret i den løbende kommunikationsvirksomhed, herunder i årsrapporten.</p>

Mål for 2016 skal hovedsagligt nås ved at udbyde ansøgningsrunder og behandle indkomne ansøgninger, arrangere informationsmøder for at stimulere til nye og gode ansøgninger/projekter og informere om programmets muligheder og dets resultater via forskellige informationskanaler. Finansiering af programmet sker ligeværdigt med bidrag fra de baltiske lande og Nordisk Ministerråd. Der til tildeles programmet et bidrag fra MR-SAM (internationalt samarbejde).

Nordiske Kulturhus

4-2270 Nordens hus i Reykjavik

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
ISK	197.597.000	189.088.000	182.870.000	89%	Institutionen
Modsv. DKK	9.880.000	8.887.000	8.412.000		

Nordens hus i Reykjavik er også sekretariat for litteraturprisen og børne- og ungdomslitteraturprisen (deler af budgetpost 4-2206). Desuden er der bevilling fra budgetpost 4-2208, Løftet for børne- og ungdomslitteratur.

Nordens hus i Reykjavik er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Nordens hus i Reykjavik (Norey) har som særlig opgave at fungere som bindeled mellem Island og det øvrige Norden med hensyn til at aktivere og stimulere den nordiske interesse i Island og formidle viden om Island til de øvrige nordiske lande.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi er følgende mål fastlagt for 2016:

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode 2014-2016
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>I 2016 er det målet at finde finansiering til at kunne påbegynde en omfattende og tiltrængt renovering af Nordens Hus som er en fredet bygning samt landskabet omkring huset. Renoveringen vil stå på i ca. 2 år og vil i perioder påvirke husets drift og aktiviteter.</p> <p>Der vil være færre men større udstillinger, målet er 3 udstillinger, der etableres med internationale samarbejdspartnere. Udstillingen Weather Diaries vil i sommermånederne kunne opleves i Nordens Hus.</p> <p>Højt profilerede litteraturarrangementer vil kunne opleves, og ny streaming teknologi bringe disse og andre aktiviteter ud til et langt større publikum i Island og verden.</p> <p>Et øget fokus på målgruppen turister i sommerperioden, med arrangementer og udstillinger der skaber bevidsthed om det nordiske samarbejde.</p> <p>Fortsat aktiv deltagelse i internationale festivaler og projekter der involverer det vestnordiske og børn og unge.</p>	<p>LITTERATUR: I 2015 øges fokus på litteratur som et naturligt omdrejningspunkt for Nordens Hus. Huset vil danne ramme for Reykjavik Litteraturfestival, International writers retreat, Hygge factorys skriveworkshops for udsatte unge, en ny serie højt profilerede månedlige forfatteraftener fra efteråret, præsentation af de nominerede forfattere til Nordisk Råds Litteraturpris, etablering af læseklubber og streaming af litterære arrangementer fra huset. Biblioteket forventes at afslutte registreringen af alle bøger i Gegnir, hvilket er med til at øge antallet af udlån.</p> <p>FILM: I samarbejde med de Nordiske ambassader præsenteres i foråret Nordisk Filmfestival og RIFF vil igen i år også være en samarbejdspartner som inddrager hele huset i seminarer og events under den meget velbesøgte filmfestival.</p> <p>SAMFUND: I juni måned indfører vi den nordiske tradition med politiske sommermøder i Island. Over 3 dage vil huset og de nærmeste omgivelser blive inddraget i en stor politisk festival med deltagelse af alle politiske partier, medier og NGO'er.</p> <p>BØRN & UNGE: inddrages i litteraturen, dels i samarbejde med Hygge Factory, dels i forbindelse med Børne og Ungdomslitteraturprisen. Både forår og efterår vil huset modtage skoleklasser fra</p>	<p>I 2014 har Nordens Hus opnået sine mål om at producere og formidle kulturelle begivenheder af høj kvalitet samt fortsat at udvikle huset som et forum for nordisk kultur. Der har været lagt vægt på børne- og ungdomsprogrammer, blandt andet med børnelitteraturfestivalen "Myrin" og en interaktiv udstilling med forbindelse til Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris. Udstillingen var yderst velbesøgt både af skoleklasser og familier. Arbejdet med børne- og ungdomslitteraturprisen er fortsat, og i slutningen af 2014 blev det offentliggjort, at Nordens Hus også overtager sekretariatet for Nordisk Råds Litteraturpris. Nordens Hus er producent af udstillingen Weather Diaries, der åbnede i Frankfurt i 2014, og derefter gik til København, hvor den vises i Museet for fotokunst til marts 2015. Udstillingen omfatter værker af 11 designere fra Island, Færøerne og Grønland og lægger således vægt på det unikke Vestnorden. Mange andre aktiviteter er blevet gennemført i Nordens Hus i 2014 for at nå målene for huset. Disse omfatter primært: litterære arrangementer, seminarer om madspild, forskellige kulturelle festivaler med fokus på musik, film og kunst, udstillinger og informationsaktiviteter om de enkelte nordiske lande og Norden.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>hele Island, som indføres i det nordiske samarbejde og nordisk litteratur.</p> <p>UDSTILLINGER: Weather Diaries rejser videre ud i verden og er således en fornem eksponent for Vestnordisk kunst og kultur. Huset præsenterer i årets løb flere udstillinger med nordisk og vestnordisk kunst.</p> <p>MUSIK: Koncertserierne 15:15 og klassisk i Vatnsmyrin sætter fokus på ny og nordisk musik både forår og efterår.</p> <p>SEMINARER: holdes løbende gennem hele året i samarbejde med nordiske brancheorganisationer og universitetet m.fl.</p> <p>ARKITEKTUR i VERDENS-KLASSE: Huset skal renoveres, og 2015 benyttes til at fundraise og planlægge de kommende års hovedrenovering af huset og landskabet omkring huset.</p>	

Målsætningen for 2016 realiseres gennem seminarier, konferenser, forelæsninger, koncerter, scenkonst, udstillinger, filmvisninger m.m.

4-2272 Nordens hus på Färöarna

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
DKK	13.692.000	13.490.000	13.330.000	68%	Institutionen

Nordens hus på Färöarna er også sekretariat for Nordisk Råds Musikpris.

Formål Nordens hus på Färöarna (NLH) har som særskild opgave at fremme nordisk kultur til Färöarna og färöisk kultur til det øvrige Norden samt at fremme og støtte det färöiske kulturlivet.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode 2015-2017
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2018.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Det er NLH's mission at være et nordisk kulturcenter og en kreativ mødeplads. Det er NLH's vision at være en aktiv og relevant kulturinstitution med en mangfoldig programvirksomhed som henvender sig til en bred interesse- og aldersgruppe. Nordens Hus overordnede strategi med hensyn til program er at programmet skal indeholde en vel balanceret blanding af store profileringsarrangementer, som produceres af Nordens Hus, mindre events, som gentages regelmæssigt og arrangementer som er initieret af andre end Nordens Hus, men lever op til institutionens kvalitetskrav.</p> <p>Et af de principper der arbejdes med i husets program er at få det meste ud af hvert arrangement, og målet er at koble besøgende udenlandske kunstnere til deres kollegaer på Færøerne med håb om nye netværksdannelse og muligt fremtidigt samarbejde. NLH prioriterer børne og ungdomskultur, både med særskilte arrangementer og med at der til alle større arrangementer i huset f.ex. Land í eygsjón, Vinterjazz, Bókadagar m.m. altid sideløbende er mindre eller større arrangementer til børn.</p>	<p>Nordens hus på Færøerne skal formidle nordisk kultur til Færøerne og færøsk kultur til Norden, samt støtte det færøske kulturliv i samarbejde med andre færøske kulturaktører. NLH vil i samarbejde med Kulturministeriet, Tórshavnar Kommune og Atlantic Airways afprøve projektet "Loftbro" som har som mål at støtte færøske kunstnere til at nå til et bredere publikum end det færøske. Projektet bliver evalueret hen imod slutningen af året og en beslutning taget om fortsættelsen. Nordens hus vil fortsætte med at prioritere børne- og ungdomskultur med festivaler, musikkonkurrence, sideprogrammer til børn og unge som del af alle større arrangementer og NLH vil oprette et rådgivende ungdomsråd som kan/skal bidrage til husets program. Nordens hus vil fortsætte med projektet "Land í eygsjón" hvor der fokuseres på et enkelt af de nordiske lande som giver mulighed for fordybelse. Nordens hus vil sætte nordisk samarbejde på spidsen i det vestnordiske projekt The Big Borealis Band, med udstillingen The Weather Diaries og med turneringen af NLH's udstilling Gisp! til Danmark, Finland og Åland. NLH skal fungere som Nordisk Ministerråds synlige brohoved og idet sikre at lokale kunstnere m.fl. informeres og støttes i forbindelse med udarbejdelse af ansøgninger til bl.a. Nordisk kulturfond og NMR's kultur- og kunstprogram. NLH er sekretariat for Nordisk Råds Musikpris.</p>	<p>Året 2014 tog, udgangspunkt i mål og resultatkontrakten samt i ministerrådets nye strategi for det nordiske kultursamarbejde, herunder.</p> <p>I 2014 blev der afprøvet nogle nye arrangementer og aktiviteter, herunder "Land í eygsjón", en kulturfestival som fokuserer på et af de nordiske lande og giver mulighed for fordybelse i det kunst og kultur og Børnekulturfestivalen, som blev afholdt for første gang i april 2014, varede en uge og overtog hele huset med arrangementer til børn, med børn og af børn. Året resulterede i over 400 arrangementer med knap 60.000 besøgende, som er en lille stigning fra 2013.</p> <p>Nordens Hus overordnede strategi med hensyn til mål- og resultatkontrakt var, ligesom i 2013, at programmet skulle indeholde en vel balanceret blanding af store profileringsarrangementer produceret af Nordens Hus, mindre gentagende events som f.eks. filmaftener, kulturcaféer, workshops produceret af Nordens Hus eller som samarbejdsprojekter med andre institutioner, foreninger m.m. Programmet levede op til dette. Endelig var der også plads til arrangementer som var initieret af andre end Nordens Hus, men levede op til institutionens kvalitetskrav.</p>

Målsætningen realiseres gennem seminarier, konferencer, forelæsninger, koncerter, scenekunst, udstillinger, filmvisninger mm.

4-2274 Nordens Institut på Åland

Institution

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
EUR	399.000	394.700	388.100	77%	Institutionen
Modsv. DKK	2.973.000	2.944.000	2.895.000		

Formål

Nordens institut på Åland (NIPÅ) har som överordnat mål att främja det åländska kulturlivet och fungera som en länk mellan Åland och det övriga Norden. Institutionen skall stimulera de nordiska intressena på Åland och förmedla kunskap om Åland till övriga Norden.

I överensstämmelse med Nordiska ministerrådets strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020 kommer NIPÅ arbeta utifrån tre målområden i 2016: 1) Barn och unga på Åland och i Norden 2) Digitala plattformar, kommunikation och förmedling och 3) Åland som interkulturell knutpunkt.

Kontraktperiode Kontraktperiod 2015-2017
og -status

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Inom målområdet <i>Barn och unga på Åland och i Norden</i> ska NIPÅ öka utbudet av nordisk barn- och ungdomskultur på Åland och utöka samarbetet med institutioner, skolor och andra aktörer som arbetar med barn och unga.</p> <p>Inom målområdet <i>Digitala plattformar, kommunikation och förmedling</i> ska NIPÅ arbeta strategiskt med att utveckla partnerskap i Norden för att bidra till skapandet och spridningen av digital konst och spridning av kulturella evenemang digitalt.</p> <p>Inom målområdet <i>Åland som interkulturell knutpunkt</i> ska NIPÅ delta i projekt och kulturella aktiviteter i samarbete med andra nordiska aktörer som stärker Norden och Åland internationellt. En ambition är att göra åtminstone en årlig aktivitet utanför Norden i samarbete med andra nordiska hus och institutioner som kan stärka den nordiska närvaron internationellt.</p>	<p>Nordens Institut på Åland har som målsättning att främja det åländska kulturlivet i samspel med kulturlivet i det övriga Norden och i samarbete med lokala kulturorganisationer. NIPÅ ska genom information och rådgivning arbeta för att lokala kulturaktörer får ökad kunskap om Nordiska ministerrådets kulturprogram. Målet är att genomföra ett gemensamt Nordisk projekt som ska realiseras utanför Norden i samarbete med de andra nordiska kulturinstitutionerna som ett led i strategin för profilering och positionering av Norden.</p>	<p>NIPÅ, har under 2014 genomfört cirka 47 projekt/aktiviteter. NIPÅ har bidragit till att 20 unga nordiska rytmiker fått tillfälle att mötas och dela sina kunskaper i form av en workshop/ Masterclass; <i>Alandia Autumn Session</i>.</p> <p>NIPÅ har samarbete med Ålands Radio och TV om 6 radio utsändningar kommit ut till helt ny publik, medverkat till att genomföra skolkonserter över hela Åland inom projektet <i>Musik i skolan</i>. Musik i skolan har dessutom bidragit till att nå ut till hela Åland.</p> <p>NIPÅ har medverkat till att nå ny publik och har experimenterat med nya metoder att nå olika målgrupper, bland annat genom <i>Kulturnatten</i> och institutionens säsongsavslutning <i>Årets Julklapp</i>.</p> <p>NIPÅ har barn och unga som tydlig målgrupp i sin verksamhet och har under 2014 medverkat i sju projekt direkt riktade till målgruppen, bland annat NIPÅ:s återkommande skrivtävling bland niondeklassare på Åland.</p>

Målen realiseras genom konsertverksamhet, utställningar, digital förmedling, barn- och ungdomsprojekt, utbyten och samarbeten med kulturinstitutioner i övriga Norden.

4-2277 Nordens Institut på Grönland (NAPA)

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
DKK	6.417.000	6.322.000	6.247.000	89%	Institutionen

NAPA's styrelse ha dispositionsrätt över institutionens fondmedel som består av cirka 4 miljoner DKK årligen. Utbetalade medel per år varierar beroende på antalet ansökningar och dess kvalitet.

NAPA er forvaltningsorgan for Hallo Norden i Grönland.

Formål

Nordens institut på Grönland (NAPA) har som uppgift att öka kunskapen om Norden och det nordiska samarbetet i Grönland. Institutionens specifika uppgifter är; att stötta, stimulera och bidra till att utveckla det grönländska kulturlivet, med särskild vikt på barn- och ungdomskultur, att upplysa Grönland om det övriga Norden, att vara ett länk avseende kultur och information mellan Grönland och de andra nordiska länderna samt Färöarna och Åland, att stötta och stimulera de nordiska intressena på Grönland. Institutionen har en egen ansökningsfond med syfte att utveckla, stödja och stimulera det grönländska och nordiska kulturlivet, med särskild betoning på barn och unga. Utbetalade medel per år varierar beroende på ansökningarnas kvalitet.

I överensstämmelse med Nordiska ministerrådets strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020 kommer NAPA arbeta utifrån tre målområden i 2016: 1) Det unga Norden, 2) Det interkulturella Norden och 3) Det hållbara Norden.

Kontraktperiode Kontraktperiod 2015-2017
og -status

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Inom målområdet <i>Det unga Norden</i> ska NAPA prioritera projekt initierade av unga, genomföra verksamheter där unga bereds möjlighet att medverka och delta och skaffa sig erfarenhet av konst och kulturverksamhet i syfte att inspirera till egna initiativ samt att genom kulturprojekt verka för att barn och unga inkluderas och bereds utrymme i kultur och samhällsliv.	NAPA ska vara en synlig aktör på den grönländska och nordiska konst- och kulturscenen, både som producent, samarbetspartner och mentor. NAPA ska bidra till att bevara det grönländska kulturarvet och ska i det arbetet samarbeta med grönländska och nordiska kulturaraktörer. NAPA ska prioritera verksamheter för och av barn och unga. NAPA ska genom information och rådgivning arbeta för att lokala kulturaktörer får ökad kunskap om Nordiska ministerrådets kulturprogram. Ytterligare målsättning är att genom gemensamma projekt utveckla samarbetet med de övriga nordiska husen och instituten. NAPA ska etablera ett Hallå Norden kontor.	NAPA har tagit ansvar för produktionen av det grönländska kulturinslaget under <i>Artic Winter Games</i> , AWG. Genom medverkan i AWG har NAPA medverkat till att ge de unga deltagarna erfarenheter som stöttar deras eget kreativa skapande och utveckling. NAPA har bidragit till samarbetet mellan de nordiska kulturskoleorganisationerna genom att arrangera en konferens om barn och ungas rätt till kulturutövande. Under 2013 arrangerade NAPA fotoutställningen <i>Gay Greenland</i> som under 2014 fortsatt att turnera. Utställningen är den första visuella dokumentationen som sätter fokus på homosexualitet på Grönland. NAPA har återigen bidragit till att främja barn och ungas skapande genom institutionens novell-
Inom målområdet <i>Det interkulturella Norden</i> ska NAPA genomföra minst en sektorsspecifik konferens om året i syfte att stärka nätverk, säkerställa kunskapsöverföring och identifiera nya utmaningar samt vara en aktiv part på minst två nordiska mötesplatser och företräda grönländskt konst och kulturliv.		

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>NAPA ska dessutom spela en central roll i arbetet med Arctic Winter Games 2016 och arrangemangets kulturprogram.</p> <p>Inom målområdet <i>Det hållbara Norden</i> ska NAPA prioritera projekt som försöker motverka olika tillgänglighetsproblem, NAPA skall genom sina prioriteringar kompensera för de särskilda logistiska utmaningar som det grönländska kulturlivet har.</p> <p>NAPA:s fondmedel syftar till att stödja det grönländska och det nordiska kulturlivet genom resestöd och projektstöd. NAPA:s styrelse ansvarar för utlysning, behandling och beslut av ansökningarna till NAPA:s fondmedel som består av cirka 4 miljoner DKK årligen. Summan varierar från år till år beroende på antalet ansökningar och dess kvalitet.</p>	<p>NAPA:s fondmedel syftar till att stödja det grönländska och det nordiska kulturlivet genom resestöd och projektstöd. NAPA:s styrelse ansvarar för utlysning, behandling och beslut av ansökningarna till NAPA:s fondmedel som består av cirka 4 miljoner DKK årligen. Summan varierar från år till år beroende på antalet ansökningar och dess kvalitet.</p>	<p>tävling för unga, <i>Allatta</i>. NAPA har medverkat till utställningen <i>Think Eat Save</i> som turnerat runt Grönland under 2014. Utställningen gav bland annat skolelever ett tillfälle att lära sig om matspill, hushållning och matlagning samt möjlighet att skapa foodwaste-skulpturer. NAPA har beviljat 72 ansökningar inom institutionens egen fond med syfte att utveckla, stödja och stimulera det grönländska och nordiska kulturlivet, med särskild betoning på barn och unga. Under 2014 har NAPA:s fond bland annat stöttat <i>Greenland eyes international film festival</i> samt musikfestivalen <i>Artic Sounds</i>. NAPA har medverkat i arbetet med en grönländsk kulturstrategi.</p>

Målen uppnås genom utställningar, barn- och ungdomsprojekt, utbyten och samarbeten med kulturinstitutioner i övriga Norden, projektstöd till nordiska initiativ och projekt med grönländska kulturintressen.

4-2548 Kulturkontakt Nord

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
EUR	1.511.000	1.494.600	1.458.800	93%	Institutionen
Modsv. DKK	11.257.000	11.150.000	10.883.000		

Kulturkontakt Nord er også forvaltningsorgan for programmerne Kultur-og kunstprogrammet (budgetpost 4-2251), Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur (4-2254) og NORDBUK (4-2212).

Kulturkontakt Nord er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Formål Kulturkontakt Nord er et administrativt og operativt sekretariat for Nordisk Ministerråds programmer. Kulturkontakt Nord udgør en nordisk mødeplads i Finland med fokus på kulturelle aktiviteter. Kulturkontakt Nord skal profilere det nordisk kultursamarbejde i Norden og internationalt.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:

Forvaltningsorgan Kulturkontakt Nord

Kontraktperiode Gældende kontrakt forlænges med et år til 31.12. 2016.
og -status

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>KKN skal gennemføre aktiviteter inden for sine tre virksomhedsområder;</p> <p>1. Spredte viden om og interesse for nordisk kunst og kultur.</p> <p>2. Fungere som sekretariat for tre nordiske støtteprogrammer: Kultur og kunstprogrammet, Nordisk- Baltisk Mobilitetsprogram for kultur og NORDBUK.</p> <p>3. Profilere det nordiske kultursamarbejde både nordisk og internationalt.</p> <p>KKNs værktøjer er bl.a.: Kulturpolitiske seminarer i hele Norden, skolebesøg, forfattermøder og udstillinger.</p> <p>Et kulturcenter og bibliotek i centrum af Helsingfors (en kulturel mødeplads).</p> <p>Økonomisk støtte gennem Nordisk Ministerråds programmer.</p> <p>Informations- og kommunikationsaktiviteter, der er oplysende, debatskabende, personlige og proaktive og som anvender mange kanaler og platforme.</p>	<p>KKN skal gennemføre aktiviteter inden for sine tre virksomhedsområder;</p> <p>1. Spredte viden om og interesse for nordisk kunst og kultur.</p> <p>2. Fungere som sekretariat for tre nordiske støtteprogrammer: Kultur og kunstprogrammet, Nordisk- Baltisk Mobilitetsprogram for kultur og NORDBUK.</p> <p>3. Profilere det nordiske kultursamarbejde både nordisk og internationalt.</p> <p>Målet med aktiviteterne er at: øge kendskabet til Norden, til nordisk kultur, til nordiske samfundsforhold og til nordisk kunst. Dette gøres f.eks via kulturpolitiske seminarer, biblioteksvirksomhed, skolebesøg, forfattermøder og udstillinger.</p> <p>KKN skal profilere det nordiske kultursamarbejde gennem at være debatskabende, personlig og proaktiv i sin kommunikation og ved at anvende mange kanaler og platforme.</p>	<p>Kulturkontakt Nord har fungeret som en central mødesplads og arrangementerne på kulturcentret og biblioteket i Helsingfors havde totalt 4229 besøgende i 2014, hvilket er næsten 2000 flere end året før. På to år er det en stigning på omkring 150 %. Det skyldes både den bevidste satsning på profilering, fornyelse og synliggørelse af aktiviteterne. I 2014 blev der fordelt 4,9 mio. euro til projekter i de fire støtteprogrammer, som Kulturkontakt Nord administrerede i 2014. Der blev i alt ansøgt om støtte på næsten 30 mio. euro. Efterspørgslen efter Ministerrådets støtte midler er således stadig meget stor, hvilket indikerer at programmerne har relevans for ansøgerfeltet. Det samlede antal ansøgninger steg fra 1677 i 2013 til 1790 i 2014.</p> <p>Kulturkontakt Nord har fortsat sin markante fremgang på de sociale medier og har i 2014 bevæget sig fra 5.000 til 6.500 'likes' på Facebook – sammen med Facebook-siden for organisationens aktiviteter i Finland ligger tilslutningen et godt stykke over 7.000.</p>

Andra kultursatsningar

4-2232 Prioriterade verksamheter

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.745.000	0	0	0%	MR-K

Formål

Syftet med den nyupprättade budgetposten är att stödja av MR-K prioriterade verksamheter som var för sig är med och utvecklar det nordiska kultursamarbetet. Verksamheterna är Orkester Norden, Nordisk biblioteksvecka, Skandinavisk Forenings

Kunstnerhus i Rom och Debutantseminariet vid Biskops-Arnö.

I överensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2016:

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom tilldelas 944 000 DKK. Målet med verksamheten under året är:</p> <ul style="list-style-type: none"> – att <i>erbjuda</i> konstnärer inom alla konstområden ett väl fungerande residensuppehåll med service, individuell rådgivning, nätverksuppbyggnad och goda arbetsmöjligheter – att <i>förmedla</i> kontakt mellan nordisk och italiensk kultur genom konst- och kulturprogram – att <i>upprätthålla</i> kommunikation och dialog mellan nordiska och italienska nätverk – att <i>finna</i> en breddad finansiering som täcker 10 % av husets totala budget. <p>Orkester Norden tilldelas 1 049 000 DKK. Målet med verksamheten under året är: att <i>skapa</i> en orkester genom att samla musikstudenter i åldrarna 15-25 år från de nordiska och baltiska länderna. Kursen ska vara i tre veckor. Målet är att <i>genomföra</i> 14 dagars repetitioner, master classes och workshops och avsluta med konsert i Musikens hus i Aalborg och en veckolång turné, preliminärt i Danmark, Norge och ev. Island.</p> <p>Nordisk biblioteksvecka tilldelas 525 000 DKK. Målet med verksamheten under året är:</p> <ul style="list-style-type: none"> – att <i>främja</i> det generella läsandet samt främja den nordiska gemenskapen och samverkan mellan nordiska och baltiska bibliotek, skolor och Nordenföreningar. – att <i>öka</i> synligheten för projektet genom att utveckla interaktiviteten på nätet. – att <i>utveckla</i> samarbetet med Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris. <p>Debutantseminariet på Nordens folkhögskola Biskops-Arnö tilldelas 229 000 DKK. Målet med verksamheten under året är:</p> <ul style="list-style-type: none"> – att <i>samla</i> debuterande författare från hela Norden för att <i>stimulera utvecklingen</i> av nya nordiska författarskap och att skapa nya nätverk mellan författare från hela Norden. 		

4-2234 Samiskt samarbejde

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.822.000	3.758.000	3.702.000	97%	Samerådet och Samiska konstnärsrådet

Formål

Formålet med organisationsbidraget til Samerrådet og Samisk Kunstråd er at støtte det samiske kultursamarbejde samt at synliggøre og formidle samiske kunst og kultur både indenfor og udenfor det samiske samfund samt fremme en samlet samisk kulturpolitik i Norden og Nordvest Rusland.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi er følgende mål fastlagt for 2016:

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Udvælgelse af stipendier og projekter som støtter og udvikler de lokale samiske kunstnere og kulturaktører. Formidling og synliggørelse af samisk kunst og kultur både inden for og uden for Norden. Etablering af kontakt til kunstnere fra andre oprindelige folk samt til andre kunstnergrupper uden for Norden. Fremme af medlemsorganisationernes økonomiske og kunstneriske interesser i forhandlinger med nationale myndigheder.	Udvælgelse af stipendier og projekter som støtter og udvikler de lokale samiske kunstnere og kulturaktører. Formidling og synliggørelse af samisk kunst og kultur både inden for og uden for Norden. Etablering af kontakt til kunstnere fra andre oprindelige folk samt til andre kunstnergrupper uden for Norden. Fremme af medlemsorganisationernes økonomiske og kunstneriske interesser i forhandlinger med nationale myndigheder.	Der blev udvalgt stipendier og projekter, som har gennemført aktiviteter som f.eks. kunstudstillinger, teaterudstillinger, kulturfestivaler, musikvideoer og dokumentarfilm. Samerådet og Samisk Kunstnerråd har formidlet og synliggjort samisk kunst og kultur og har nået et bredt geografisk område. Der er afholdt et stort samisk kulturpolitisk seminar om hvordan den samiske kultur kan fremmes i et grænseoverskridende perspektiv.

Målene søges realiseret hovedsageligt via stipendier og projektstøtte til samiske kunstnere og kulturaktører.

Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug

Generel indledning

Formål og Fakta Formålet med arbejdet inden for MR-FJLS er at fremme en bæredygtig udvikling inden for de fire sektorer fiskeri og havbrug, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug.

Arbejdet inden for MR-FJLS fokuserer på, hvordan de nordiske lande kan tilpasse sig til de globale udfordringer, og der hvor det er relevant, hvordan de nordiske lande gennem fælles bidrag kan påvirke de internationale tendenser i en for Norden positiv retning. Samarbejdet inden for MR-FJLS fastlægges i et rammeprogram, som gælder for perioder på tre år og som udmøntes gennem FJLS budgetposterne. I det gældende rammeprogram fokuseres på tre overordnede udfordringer, som alle præges af, at de er grænseoverskridende og derfor også er en del af den globale dagsorden, som Norden og MR-FJLS sektorerne må forholde sig til.

Strategiske målsætninger 2016 Arbejdet inden for MR-FJLS er styret af et rammeprogram - Ramprogram for det nordiske samarbejde indenfor fiskeri, vandbrug, landbrug, levnedsmidler og skovbrug 2013–2016. Rammeprogrammet udstikker de overordnede rammer for hvilke udfordringer samarbejdet skal arbejde i forhold til.

Konkurrencedygtig produktion, bæredygtig naturressourceforvaltning samt opretholdelse og udvikling af de nordiske velfærdssamfund.

Rammeprogrammet for de enkelte år i programperioden præciseres og komplementeres af formandskabsprogrammer. Disse udgør tilsammen handlingsprogrammet for samarbejdet.

For 2016 under finsk formandskab vil der således blive lagt vægt på, at samarbejdet inden for MR-FJLS bidrager med tiltag og løsninger i forhold til indsatserne "Natur", "Vand", og "Mennesker".

Under disse overskrifter vil bidragene fra MR-FJLS have hovedfokus på blå bioøkonomi, derudover genbrug af næringsstoffer, en nordisk konkurrence i "madhåndværk", natur og kulturturisme, landdistrikterne og digitalisering, og opfølgning på nordisk skovstrategi.

Ud over det finske formandskabsprogram for 2016, har MR-FJLS et særligt ansvar i forhold til det islandske formandskabsprogram for 2014 og det danske formandskabsprogram 2015 vedrørende bioøkonomi. Dette ansvar fortsættes i 2016 og indebærer dermed central opmærksomhed på bioøkonomispørgsmålet.

Det danske formandskab for 2015 har derudover fremmet flere sager, som også vil få strategisk betydning for indsatsen i 2016. Det gælder blandt andet i forhold til arbejdet med kortlægning af havbunden, fokus på One Health – antibiotikaresistens problematikken og opfølgning herpå og arbejdet med New Nordic Ultra og nordisk mad til at brande norden.

MR-FJLS vil også i 2016 have et internationalt fokus, hvilket vil indebære strategisk fokus på relationerne til og samarbejdet indenfor FAO, WHO, EU (EU's Østersøstrategi), OECD og Commonwealth.

Ministerrådets resultater i 2014 I 2014 blev arbejdet i MR-FJLS styret af rammeprogrammet for det nordiske samarbejde indenfor fiskeri, vandbrug, landbrug, levnedsmidler og skovbrug 2013–2016, det overordnede islandske formandskabsprogram "Grokraft Livskraft" og sektorprogram for

fiskeri og havbrug, landbrug, levnedsmidler og skovbrug 2014.

Resultaterne fra ministerrådets arbejde i 2014 disponeres overordnet set i MR-FJLS budget med udgangspunkt i de tre overordnede udfordringer, som er skitseret i rammeprogrammet: *Konkurrencedygtig produktion, Bæredygtig naturressourceforvaltning og Opretholdelse og udvikling af de nordiske velfærdssamfund*. Specifikt for resultaterne vedrørende de tre udfordringer henvises til resultaterne under de enkelte budgetposter under FJLS.

Arbejdet inden for MR-FJLS i 2014 står naturligvis ikke alene, men har sammenhæng til de foregående års indsætter. Arbejdet med bioøkonomi inden for MR-FJLS har i 2013 ledt til at bioøkonomi er blevet et centralt politisk tema i det nordiske samarbejde, og at der er igangsat en række forskellige initiativer på nordisk plan. I 2014 fremkom der resultater fra det arbejde der begyndte i 2013, bl.a. Arktisk Bioøkonomi og i EU's Østersøstrategi. Disse resultater har været udgangspunkt for videreudvikling af bioøkonomi i nordisk regi.

NMR fortsætter med at lede prioritering af bioøkonomi i EU's Østersøstrategi (EUSBSR). Hovedfokus har været på igangsættelse af aktioner og at facilitere samarbejdsprocesser og netværksdannelse. Hovedinstrumentet til at opnå resultater er indsatsen "Realizing the Bioeconomy in the Baltic Sea Region." med tilknyttede workshops, der i 2014 blev udført i Tallinn, Berlin og Warszawa. Dette resultat bidrager samtidig til ministerrådets indsats vedrørende partnerskab og grænseregionalt samarbejde.

MR-FJLS tog ansvar for udvikling og gennemførelse af et side event på FAO/WHO ICN2 (International Conference of Nutrition 2) i Rom, den nordiske indflydelse på side eventet havde stor gennemslagskraft. Der blev også til eventet udarbejdet et microsite "Nutrition – the Nordic Way", der både til selve konferencen, men også efterfølgende skal anvendes til at profilere den samlede indsats på det ernæringsmæssige område.

MR-FJLS har i 2014 derudover fortsat leveret resultater i forhold til flere tværsektorielle politiske prioriteringer. Dette gælder ikke mindst i forhold til bæredygtig udvikling og ligestilling, hvor MR-FJLS aktivt har medvirket til at skabe politisk opmærksomhed og debat.

MR-FJLS er også aktiv bidragsyder til resultater inden for Statsministrenes initiativ om Grøn Vækst. FJLS har delansvar i forhold til flere af initiativerne, men indsatsen omkring madspild, skal i sær fremhæves, hvor der er initieret en større tværsektoriel indsats til adressering af madspildsproblemet, denne indsats har været med til at facilitere en stigende tværsektoriel opmærksomhed og fælles tilgang til problemet.

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum MR-FJLS (TDKK)		39.572	39.769	-197	-0,5%
	<i>Projektmidler</i>	922	907	15	1,7%
5-6420	Ny nordisk mad	922	907	15	1,7%
	<i>Fiskeri</i>	6.303	6.198	105	1,7%
5-6610	Projektmedel - Fiskeri	6.303	6.198	105	1,7%
	<i>Jord- och skovbrug</i>	26.659	27.071	-412	-1,5%
	<i>Projektmidler - jordbrug</i>	1.208	1.188	20	1,7%
5-6510	Projektmidler Jordbrug	375	369	6	1,6%
5-6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	833	819	14	1,7%
	<i>Institutioner - jordbrug</i>	19.484	20.016	-532	-2,7%
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	19.484	20.016	-532	-2,7%
	<i>Projektmidler - skovbrug</i>	5.967	5.867	100	1,7%
5-6310	Projektmidler Skovbrug	311	306	5	1,6%
5-6581	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.656	5.561	95	1,7%
	<i>Levnedsmidler</i>	5.688	5.593	95	1,7%
5-6810	Projektmedel - Levnedsmidler	5.132	5.046	86	1,7%
5-6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	556	547	9	1,6%
Opdelt på kategorier		39.572	39.769	100%	100%
	Projektmidler	12.677	12.466	32,0%	31,3%
	Programlignende aktiviteter	7.411	7.287	18,7%	18,3%
	Institutioner	19.484	20.016	49,2%	50,3%

5-6420 Ny nordisk mad**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	922.000	907.000	1.716.000	100%	EK-FJLS (Eksekutiv)

Formål

Arbejdet med Ny Nordisk Mad er forankret inden for MR-FJLS, men har et tværsektorielt sigte. Efter to gennemførte programmer (2007-2009 og 2010-2014) går arbejdet med Ny Nordisk Mad ind i en ny fase. Denne baseres på den forudgående indsats, som været medvirkende til at igangsætte en bemærkelsesværdig forandring og udvikling.

Den nye fase for Nordisk Ministerråds indsats om Ny Nordisk Mad, som indledes i 2015 benytter sig af, at Ny Nordisk Mad er blevet kendt og i vidt omfang også integreret i tænkning og økonomi.

Indsatsen fra Nordisk Ministerråd vil derfor have fokus på at styrke netværksdannelsen på strategisk niveau blandt centrale nordiske institutioner samt at gennemføre en styrket brandingmæssig indsats.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Styregruppen for Ny Nordisk Mad skal først og fremmest fokusere på aktiviteter vedrørende branding og styrket netværksdannelse mellem myndigheder og nationale madinstitutioner og organisationer. Det kan blandt andet handle om arbejdet vedrørende Nordic Food Diplomacy.	Fra 2015 og frem styres arbejdet med Ny Nordisk Mad gennem en styregruppe med udviklings- og initieringsansvar og EK-FJLS (Eksekutiv) med budgetansvar (for så vidt angår midler allokeret fra NMR/MR-FJLS). Styregruppen opretholdes (og tilpasses) som en arbejdsgruppe under EK-FJLS (Eksekutiv). Gruppen sammensættes med op til 8 medlemmer, som kommer fra landene samt Færøerne, Grønland og Åland. Arbejdsgruppens opgave er først og fremmest, at opretholde og udvikle konceptet NNM, foruden at stimulere, behandle og udarbejde konkrete forslag til aktiviteter, projekter etc. Med henblik på anvendelse af de afsatte midler.	Året 2014 var det sidste år i programperioden 2010-2014 hvilket medførte at stor del af aktiviteterne bestod i at runde af og afklare hvordan visse aktiviteter inden for programmet kunne fortsættes i samarbejde mellem landene. Det handler især om branding af nordiske fødevarer og videreførelse af det omfattende netværksaktivitet som er blevet opbygget inden for Ny Nordisk Mad. En slutrapport forventes til midten af maj 2015.

Fiskeri

5-6610 Projektmidler – Fiskeri

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.303.000	6.198.000	6.106.000	100%	EK-FJLS (Fiskeri og Havbrug)

Formål

Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til samarbejds- og statsministrenes prioriteringer, FJLS rammeprogram 2013-2016, formandskabsprioriteringer, og fiskerisektorstrategien. Sektorindsatserne er opdelt efter hovedprioriteringerne i FJLS rammeprogram, som er konkurrencedygtig produktion, bæredygtig ressourceforvaltning og opretholdelse og udvikling af de nordiske velfærdssamfund. Den samlede indsats koncentrerer sig om bæredygtig forvaltning og udvikling af fiskeri og havbrug i Norden. Konkret gøres dette i nordisk arbejdsgruppe for fiskeri og havbrug, midlerne bruges endvidere til at støtte aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet.

Mål og resultatopfølgning - Konkurrencedygtig produktion		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
De konkrete mål er sat i relation til Finlands formandskabs projekt om blå bioøkonomi, samt det islandske formandskabsprogram NordBio og det danske formandskabs flagskibsprojekt, under Færøsk ledelse, Vækst i Blå Bioøkonomi.	Mål for 2015 konkretiseres i det danske formandskabsprogram, Vækst, Værdier, Velfærd og det Blå Arktis, i FJLS' Rammeprogram 2013-2016 og i fiskerisektorprogrammet 2015, under færøsk formandskab. Et af flagskibsprojekterne i dansk	Det overordnede islandske formandskabsprogram, NordBio, havde fokus på havets ressourcer, især i temaprojektet <i>Innovation i nordisk bioøkonomi</i> . Projektet støttede 60 mindre virksomheder i de Vestnordiske lande i udvikling og innovation af varer og

Mål og resultatopfølgning - Konkurrencedygtig produktion		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Fokusområderne for 2016 inkluderer:</p> <p><i>Større strategisk betydning af blå bioøkonomi i Norden.</i></p> <p><i>Blå bioøkonomi road map for Norden.</i></p> <p><i>Mere forsknings- og innovations-samarbejde på blå bioøkonomi områder der giver nordisk merværdi.</i></p> <p><i>Innovation i nordisk bioøkonomi.</i></p> <p><i>En nordisk bioøkonomi konference i 2016.</i></p> <p><i>Arktisk og baltisk bioøkonomi.</i></p>	<p>formandskabsprogram er <i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis</i>. Projektet indeholder flere delprojekter som hver især adresserer erhverfsrelevante bioøkonomiske problemstillinger. Fokus bliver på <i>Alt i land</i> og makroalger. Konferencen <i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis</i> finder sted på Færøerne i primo juni. Konference om recirkulationsanlæg i akvakulturen afholdes i Molde, Norge i oktober. Endvidere arrangeres aktiviteter, hvor tang præsenteres som mad. Arbejde med rammebetingelser og governance.</p>	<p>tjenester. Nogle af produkterne blev præsenterede på Konference om nordisk og arktisk bioøkonomi, <i>Nordtic</i>, der blev afholdt back-to-back med MR-FJLS. Den afsluttende konference for <i>Nordisk Marine Innovations Program</i>, blev afholdt i 2014 og ny programfase blev initieret. MIP er samarbejde mellem Nordisk Innovation, landenes innovations og forskningsråd og fiskerisamarbejdet.</p>

Mål og resultatopfølgning – Bæredygtig naturressourceforvaltning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>De konkrete mål er sat i relation til Finlands formandskabs projekt om blå bioøkonomi, samt det islandske formandskabsprogram NordBio og det danske formandskabs flagskibsprojekt, under Færøsk ledelse, <i>Vækst i Blå Bioøkonomi</i>.</p> <p>Fokusområderne for 2016 inkluderer:</p> <p><i>Større strategisk betydning af blå bioøkonomi i Norden.</i></p> <p><i>Blå bioøkonomi road map for Norden.</i></p> <p><i>Mere forsknings- og innovations-samarbejde på blå bioøkonomi områder der giver nordisk merværdi.</i></p> <p><i>Innovation i nordisk bioøkonomi.</i></p> <p><i>En nordisk bioøkonomi konference i 2016.</i></p> <p><i>Arktisk og baltisk bioøkonomi.</i></p>	<p>Mål for 2015 konkretiseres i det danske formandskabsprogram, <i>Vækst, Værdier, Velfærd</i> og det <i>Blå Arktis</i>, i FJLS' Rammeprogram 2013-2016 og i fiskerisektorprogrammet 2015, under færøsk formandskab.</p> <p>Flagskibsprojektet <i>Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og i Arktis</i> bidrager til udvikling af bæredygtig naturressourceforvaltning. Fokus bliver på samarbejde med internationale organer om profilering og promovning af det nordiske fiskerisamarbejde, bl.a. i Bruxelles i marts og i forbindelse med FN's Food and Agricultural Organization <i>Code of Conduct for Responsible Fisheries</i> Jubilæum i oktober.</p> <p>Et andet af flagskibsprojekterne i dansk formandskabsprogram er <i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten</i> der vil udvikle en fælles nordisk protokol til kortlægning og monitorering af havbundens biodiversitet og sårbarhed og dermed danne et bedre grundlag for Økosystembaseret Forvaltning.</p>	<p>Det overordnede islandske formandskabsprogram, NordBio, havde fokus på havets ressourcer, især i temaprojektet <i>Innovation i nordisk bioøkonomi</i>.</p> <p>Der blev udgivet en rapport om <i>Marine Spatial Planlægning</i>, især med hensyn til EU's Natura 2000 beskyttede naturområder. Fiskerisamarbejdet støttede aktiviteter der øgede videnskabsgrundlaget for de pelagiske bestande i nordiske have. Der blev igangsat arbejde med policy rekommandationer vedrørende klimapåvirkninger på primærerhvervene.</p>

Mål og resultatopfølgning - Opretholdelse og udvikling af de nordiske velfærdssamfund		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>De konkrete mål er sat i relation til Finlands formandskabs projekt om blå bioøkonomi, samt det islandske formandskabsprogram NordBio og det danske formandskabs flagskibsprojekt, under Færøsk ledelse, Vækst i Blå Bioøkonomi.</p> <p>Fokusområderne for 2016 inkluderer:</p> <p><i>Større strategisk betydning af blå bioøkonomi i Norden.</i></p> <p><i>Blå bioøkonomi road map for Norden.</i></p> <p><i>Mere forsknings- og innovations-samarbejde på blå bioøkonomi områder der giver nordisk merværdi.</i></p> <p><i>Innovation i nordisk bioøkonomi.</i></p> <p><i>En nordisk bioøkonomi konference i 2016.</i></p> <p><i>Arktisk og baltisk bioøkonomi.</i></p>	<p>Mål for 2015 konkretiseres i det danske formandskabsprogram, Vækst, Værdier, Velfærd og det Blå Arktis, i FJLS' Rammeprogram 2013-2016 og i fiskerisektorprogrammet 2015, under færøsk formandskab.</p> <p>Der arrangeres et samarbejdsforum mellem kystfiskerorganisationerne og turismeindustrien.</p>	<p>I 2014 opnåede fiskerisamarbejdet sine målsætninger vedrørende kystsamfundsudvikling, med at udarbejde og publicere en rapport om Kystsamfund i Nordøst Atlanten og holde en workshop om samme emne. En slutkonference om Arktis Bioøkonomi blev også holdt med fokus på Vestnorden og det høje nord.</p>

Jordbrug

5-6510-1 Projektmidler – Jordbrug

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	375.000	369.000	364.000	78%	EK-FJLS (Jordbrug)

Formål

Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til konkurrencedygtig produktion, bæredygtig ressourceforvaltning og at opretholde og videreudvikle de nordiske velfærdssamfund. Arbejdet inden for EK-FJLS (Jordbrug) sker i tæt relation til Nordisk kontaktorgan for jordbrugsforskning (NKJ), NordGen, Ny Nordisk Mad indsatsen og arbejdet omkring bioøkonomi. Komiteen råder over en mindre budgetpost, som anvendes til at understøtte mere policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet. Budgetposten understøtter det eksisterende samarbejde på nordiske jordbrugspolitiske område karakteriseret ved landenes engagement i netværk inden for området.

Mål og resultatopfølgning- Konkurrencedygtig produktion		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Fokusområderne for 2016 vil inkludere bevaring af næringsstoffer, en nordisk konkurrence i madhåndværk og natur- og kulturturisme.</p>	<p><i>Vækst, velfærd og værdier</i></p> <p>Øge kendskabet og interessen for nordisk madkultur og fødevarer gennem etablering af en Nordisk Food Festival.</p>	<p>Under det islandske formandskab blev der set fokus på plante- forædlingens rolle for bio-økonomien og udviklingen af økologisk produktion i Arktis. Det første tema fik bla. fremgang ved et vel lykket seminar,</p>

Mål og resultatopfølgning- Konkurrencedygtig produktion		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	Desuden mere fokus på udbredelse af fødevarer fra det højeste nord som Island, Grønland og Færøerne gennem madsymposiet New Nordic Ultra	<p>hvor deltagere i det allerede etablerede partnerskab lagde grunden til en videreførelse af arbejdet 2015 og fremad. På MR-FJLS blev landene enige om at fortsætte finansieringen af partnerskabet.</p> <p>Det andet tema blev til et nordisk projekt der afleverede slutrapport i foråret 2015. Rapporten belyser de fælles udfordringer for økologisk produktion i det høje nord. Disse indebærer vanskeligheder med dyrkning af kvælstoffikserende planter, mangel af halm til strøelse for husdyr og tvivlsom dyrevelfærd hos udegående dyr.</p>

Mål og resultatopfølgning – Bæredygtig naturressourceforvaltning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
De konkrete mål for 2016 vil være bevaring af næringsstoffer, en nordisk konkurrence i madhåndværk og natur- og kulturturisme.	Jordbrugssamarbejdets indsats vedrørende bæredygtig naturressourceforvaltning er i høj grad koblet til indsatsen omkring genetiske ressourcer gennem NordGen	<p>MR-FJLS igangsatte i 2011 et pilotprojekt om et offentligt privat partnerskab om plante-forædling i Norden. Målet med partnerskabet er, at styrke den nordiske planteforædling med henblik på, at styrke de nordiske landes landbrugserhvervs tilpasning til og udvikling i et forandret klima samt at styrke den nordiske planteforædling generelt.</p> <p>I 2014 blev partnerskabet fornyet og forlænget med national finansiering.</p>

5-6520 Kontaktorgan for jordbrugsforskning

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	833.000	819.000	807.000	100%	NKJ

Formål Nordisk komite for Jordbrugs- og madforskning (NKJ) har som overordnet mål, at bidrage til en viden baseret jordbrugs- og madsektor i de nordiske lande. Dette sikres gennem at fremme og støtte nordisk forskningsamarbejde i jordbrugs- og madsektorerne. NKJs arbejde skal tilføre et merværdi til forskningen på national og europæisk niveau. NKJ skal bidrage til national, nordisk og europæisk politikudformning inden for sit ansvarsområde og har en rådgivende funktion overfor Nordisk Ministerråd i forskningspolitiske spørgsmål som vedrører jordbrugs- og madforskning.

Forvaltningsorgan NKJ's sekretariat varetages af NordForsk men forventes at blive flyttet til Sveriges lantbruksuniversitet SLU og nærmere Samnordisk Skogsforskning fra 1. januar 2016. Bidraget til NKJ fra Nordisk Ministerråd anvendes til strategiske policy relaterede aktiviteter, mens sekretariatsfunktionen finansieres gennem nationale medlemsafgifter.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Under 2016 fortsætter arbejdet med at gennemføre aktiviteter enligt den nye strategin for åren 2015-2018.</p> <p>Förutom prioriteringarna på bioekonomi, klimatförändringar och <i>one health – antibiotikaresistens</i> så avser NKJ även att genom utlysningar till stöd för nätverksaktiviteter, kunna knyta till sig nordiska forskargrupper inom områden under lantbruks- och matforskning.</p> <p>Stöd till renforskning har skett som bidrag till en forskarskola och stöd till seminarier, men nya former av finansiering för utveckling av nordiska renforskningen skall prövas.</p> <p>Synergier i samarbetet med Samnordisk skovforskning (SNS) och andra Nordiska arbetsgrupper skall vidare utforskas.</p>	<p>I 2015 indledes en ny strategiperiode, som gælder for årene 2015-2018. Strategien forventes godkendt endeligt af NKJ og EK-FJLS (Jordbrug) ultimo 2014.</p> <p>Med den nye strategi vil arbejdet med at bidrage til en kundskabsbaseret udvikling for jordbrugs og madsektorerne i de nordiske lande, hermed vil der være fokus på forskning og innovation.</p> <p>Den nye strategi vil have bioøkonomi, klimaforandringer og One Health– antibiotikaresistens problematikken som de overordnede substantielle prioriteter.</p>	<p>En ny strategi for årene 2015-2018 blev udformet og godkendt af NKJ bestyrelse og EK-FJLS (Jordbrug).</p> <p><i>Nordic Bioeconomy Initiative</i>, som NKJ har hovedaktie i har dannet grundlaget for NordForsk's forslag til et nordisk forskningsprogram på grøn tilvækst, for den andel som omfatter bioøkonomi.</p> <p>NKJ havde to ansøgningsrunder for støtte i 2014. Den ene for støtte til Work-shops/seminarer /konferencer med det formål at promotere nordisk forskning og innovation inden landbruget og livsmiddelsektoren og den anden til støtte til tværsektorielle nordiske netværk i biobaseret økonomi med fokus på de nordiske udfordringer for biomasse udnyttelse og arealbrug for biomasseproduktion i samarbejde med Samnordisk skovforskning (SNS)-</p>

5-6585 Nordisk Genressource Center (NordGen)

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
SEK	24.355.000	24.116.000	23.920.000	75%	NordGen
Modsv. DKK	19.484.000	20.016.000	20.810.000		

Formål NordGens övergripande mål är att säkerställa bevarande och hållbart nyttjande av genetiska resurser (GR) i de nordiska länderna. NordGen bidrar till framtida livsmedelsförsörjningen, samtidigt som miljön och den biologiska mångfalden säkerställs genom bevarande och hållbart nyttjande av genetiska resurser av relevans och nytta för jord- och skogsbruk i de nordiska länderna.

NordGen stöder länderna och NMR med sakkunskap i såväl sak- som policyfrågor avseende Genetiska resurser.

Kontraktperiode og status Den nuværende kontrakt gælder for perioden 2015-2017. Kontrakten er opfyldt hvad angår 2014.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>NordGen kommer 2016 att aktivt bidra till det nordiska bioekonomi initiativ och öka förståelsen och tillgång till genetiska resurser. Den pågående klimatförändringen kommer att öka behovet av genetisk variation i växtförädling, djuravl och förnyelse av skogar. Ökad användning av genetisk variation kan minska jordbrukets miljöpåverkan och för att hjälpa jordbruket att anpassa sig till framtida klimatförändringar. Växtsektorn fortsätter fokus på kvalitet säkra samlingarna och säkra backup för allt material. Ett särskilt fokus kommer att ligga på den stora variationen inom proteingrödor.</p> <p>Projektet 'Private Public Partnership' som behandlar pre-breeding fortsätter i perioden 2015-2017. Syftet med projektet är att säkra utvecklingen av plantmaterial, som är tillpassat den nordiska regionen. I projektet deltar förädlingsverksamheter, universitet och myndigheter från alla de fem nordiska länderna. Husdjur sektorn kommer att fortsätta sitt arbete med att stärka service roll för nationella aktiviteter och förstärka sitt fokus på de aktiva raser i länderna. Skogssektorn fortsätter att uppföljnings arbetet efter klimat enkäten i nära samarbete med andra relevanta nationella och nordiska myndigheter med särskilt fokus på trädförädling och utsädesproduktion.</p>	<p>Utarbeta 20-årsplan för kvalitets-säkring och regenerering av genbanks frösamling.</p> <p>Växter - Inventering, grobarhets-tester och regenerering prioriterat. Focus på att effektivisera och beskydda uppförkningsfält mot externa hot. In vitro - potatissamlingen, uppstart av extern back up.</p> <p>Klimafrågor och holdbar utveckling fokus for husdjur och skog. Anpassa personalpolicy, arbetsmiljöpolicy, arbetsrutiner/strategier efter nya stadgar och det nya arbetsättet inom ministerrådet.</p>	<p>NordGen var den första nordiska institution som avslutat den nya styrings modellen som fölge av Nyt Norden och ändringarna trädde i kraft 1 januari 2015. NordGen växter havde fokus på förberedelse av 20 år plan for kvalitetssikring og regenerering av frösamlingen. Distributionen av frö ökade under 2014 och 9090 fröprover distribuerades fördelat på 891 beställare jämfört med 6132 fröprov fördelat på 613 beställare i föregående år. NordGen Husdjur har initierat ett projekt för att definiera och operationalisera begreppet hållbar avel. NordGen har etablerat nätverk och är sekretariat för Nord-Milk med forsknings-institutioner från alla nordiska länder om karakterisering av mjölk från nationell raser. NordGen Husdjur var den primära arrangör av den avslutande konferensen <i>Genetic Resources for Food and Agriculture in a Changing Climate</i> Tema 2014 NordGen skog var skogbehandling i relation till klimatförändringar, effektivitet i behandling, nordic tillgång till förädlade frö, nordiskt samarbete om bruks områden för frökilder av gran och tall.</p> <p>NordGen hade omfattande förändringar i personal under 2014 på grund av 8 årsregeln och stort arbete med att förbereda kommande förändringar för 2015. Lönehantering har tidigare varit utlokaliserat till Statens Servicecenter men NordGen har 2014 övertagit detta i egen regi och installerat ett välfungerande lönesystem.</p>

Realiseringen af NordGens mål sker i stor udstrækning gennem NordGens arbejdsgrupper og netværk. Arbejdsgrupperne og netværkene er vigtigt komponenter i NordGens arbejde. Den nordiske nytte af disse er stor, da de både er omkostningseffektive, og har stor nytte for alle de nordiske lande. NordGen er organiseret med tre afdelinger: NordGen Planter, NordGen Skov og NordGen Husdyr.

Levnedsmidler5-6810 Projektmidler – levnedsmidler**Projektmidler**

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	5.132.000	5.046.000	4.971.000	95%	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til konkurrencedygtig produktion, bæredygtig ressourceforvaltning og at opretholde og videreudvikle de nordiske velfærdssamfund, dvs. arbejde for sikre og sunde fødevarer, forbrugerbeskyttelse og et højt niveau indenfor dyresundhed og dyrevelfærd. Dette gøres konkret i regi af levnedsmiddelsektorens arbejdsgrupper. Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policyrettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet.

Forvaltningsorgan Aktiviteter i forhold til EK-FJLS (Levnedsmidler) betjenes af tre halvtids arbejdsgruppesekretærer, der er ansat på hvert sit forvaltningsorgan, for henholdsvis arbejdsgruppen for ernæring og toksikologi (Fødevarestyrelsen), arbejdsgruppen for nordisk madforvaltning og forbrugerinformation (Livsmedelverket) og arbejdsgruppen for mikrobiologi, dyresundhed og dyrevelfærd (Mattilsynet).

Mål og resultatopfølgning – Konkurrencedygtig produktion		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Kosttilskud</i> Udvikle og designe en fælles nordisk platform for kommunikation og samarbejde om kosttilskud. Det skal medvirke til at forbedre kontrol og beslutningsprocesser omkring kosttilskud og medvirke til mere sikre kosttilskud på markedet.</p> <p><i>Fødevarerikkerhed</i> Videreudvikle arbejdet med fødevarerikkerhed og -tryghed (Food safety).</p> <p><i>Tilsyn</i> Udvikle metoder for ensretning af et risikobaseret tilsyn, eksempelvis med fokus på de kulturelle aspekter i kontrollen. Derudover vil der blive afholdt et tilsynsseminar om dyrevelfærd.</p> <p><i>Forbrugerinformation</i> Videreudvikle arbejdet med redelig håndtering og omsætning samt korrekt information til forbrugerne, som herved kan træffe oplyste valg.</p>	<p><i>Dyrevelfærd</i> Videreudvikle den nordiske tradition med fokus på sunde og raske dyr, som opdrættes på en etisk forsvarlig måde.</p> <p><i>Fødevarerikkerhed</i> Videreudvikle arbejdet med fødevarerikkerhed og -tryghed (Food safety).</p> <p><i>Tilsyn</i> Udvikle metoder for ensretning af et risikobaseret tilsyn, herunder fokus på tilsynsmetodik, herunder koncerntilsyn.</p> <p><i>Forbrugerinformation</i> Videreudvikle arbejdet med redelig håndtering og omsætning samt korrekt information til forbrugerne, som herved kan træffe oplyste valg.</p>	<p><i>Dyrevelfærd</i> Et nordisk tilsynsseminar om dyrevelfærd i slagtekyllingsproduktion, og et om velfærdindikatorer i praktisk tilsyn fandt sted og der blev identificeret områder, hvor der findes grundlag for en fælles nordisk strategi for påvirkning af EU's opfølgning af sin dyrevelfærdsstrategi.</p> <p><i>Tilsyn</i> Opfølgning på kontrolkampagnen vedr. forekomst af udeklarede allergener, ikke mindst set i forhold til den nye informationsforordning fra EU.</p>

Mål og resultatopfølgning – Bæredygtig ressourceforvaltning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Hormonforstyrrende stoffer</i> Opdatere viden om forekomst af substanser, der mistænkes for at være hormonforstyrrende, i fødevarer. Denne viden skal samtidig bruges til at vurdere konsekvensen af ny EU-lovgivning på området og eventuelt påvirke denne.</p> <p><i>Drikkevand</i> Der er oprettet et nordisk-baltisk netværk vedr. drikkevand, der løbende skal fokusere på forskellige udfordringer.</p> <p><i>Veterinært beredskab</i> Der er oprettet et veterinært nordisk-baltisk samarbejde for at samarbejde om at kunne være beredte på eventuelle udbrud af sygdomme hos dyr.</p>	<p><i>Drikkevand</i> Der er oprettet et nordisk-baltisk netværk vedr. drikkevand, der løbende skal fokusere på forskellige udfordringer.</p> <p><i>Veterinært beredskab</i> Der er oprettet et veterinært nordisk-baltisk samarbejde for at samarbejde om at kunne være beredte på eventuelle udbrud af sygdomme hos dyr.</p>	<p><i>Drikkevand</i> På grund af de store udfordringer, der udpeges i de kommende år, blev der arbejdet for at oprette et permanent nordisk-baltisk netværk vedr. drikkevand. Der blev afholdt en workshop med relevante aktører, der skulle konkretisere dette arbejde.</p> <p><i>Veterinært beredskab</i> Det veterinære nordiske-baltiske netværk afholdte beredskabsøvelser.</p>

Mål og resultatopfølgning – Opretholde og videreudvikle de nordiske velfærdssamfund		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Styrke og videreudvikle arbejdet med at minimere risiko for sundhedsskader (human og dyrehelse) på levnedsmiddelområdet.</p> <p>Fokus på risiko-nytte aspektet, herunder etablering af den fælles nordisk beskrivelse af metode/indhold i risiko-nytte undersøgelser.</p> <p>Styrke arbejdet med information om helsefremmende kosthold og betydningen af fysisk aktivitet</p> <p><i>One Health – antibiotikaresistens</i> Følge op på det arbejde, der blev igangsat vedr. One Health i 2014 og 2015 .</p>	<p>Styrke og videreudvikle arbejdet med at minimere risiko for sundhedsskader (human og dyrehelse) på levnedsmiddelområdet.</p> <p>Fokus på risiko-nytte aspektet</p> <p>Styrke arbejdet med information om helsefremmende kosthold og betydningen af fysisk aktivitet</p> <p>Implementere de nordiske næringsrekommandationer og omsætte disse til anbefalinger for sammensætning af kost, samt arbejde for at lette forbrugernes muligheder for at træffe sundhedsmæssige gunstige valg.</p> <p><i>One Health – antibiotikaresistens</i> Udover det årlige møde vedr. antibiotikaresistens vil der blive afholdt et policymøde om One Health, der skal drøfte en deklARATION, der skal fremlægges på møderne i MR-FJLS og MR-S, for at styrke det nordiske samarbejde på dette område og påvirke den internationale debat.</p>	<p><i>De nordiske næringsstofs anbefalinger (NNR)</i> Den endelige udgave af NNR er udgivet, og der blev igangsat et arbejde vedr. kommunikation af NNR. Herunder anvendtes også det nordiske ernæringsmærke – Nøglehulsmærket, som i øvrigt kan fejre 5 år som nordisk mærke i 2014.</p> <p><i>One Health – antibiotikaresistens</i> Der blev afholdt det årlige møde vedr. One Health - antibiotikaresistens, for at styrke den nordiske indsats.</p>

5-6830 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	556.000	547.000	539.000	87%	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål

Formålet er at implementere den nordiske handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet gennem kost og fysisk aktivitet som en prioriteret indsats af tværsektoriel karakter.

Mål og resultatopfølgning

2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p><i>Den 11. nordiske ernæringskonference</i> Konferencen finder sted hvert 4. år, denne gang i Gøteborg. På denne konference sættes der fokus på status og det videre arbejde indenfor ernæringsområdet i Norden.</p> <p><i>Salt</i> Øge forbrugernes viden om salt og om risici ved et højt saltindtag ved hjælp af et fælles nordisk vidensgrundlag om salt og sundhed. Projektet medtænker arbejdet med det nordiske ernæringsmærke, Nøglehullet.</p>	<p><i>Monitorering af kost og motion i Norden</i> Som opfølgning på den første nordiske monitorering af kost og fysisk aktivitet, der blev gennemført i 2011, foreligger resultaterne fra den anden monitorering 2014. Denne gang er der også den første måling af alkohol og rygning medtaget.</p> <p>Resultaterne skal give et indblik i udviklingen i kost og motion – og på sigt rygning og alkohol, for at give et redskab til at kunne påvirke udviklingen i retning af en bedre velfærd for den nordiske befolkning.</p> <p><i>Markedsføring af usunde føde- og drikkevarer rettet til børn</i> Projektet vil udvikle en fælles nordisk protokol for monitorering af denne form for markedsføring.</p>	<p><i>Deltagelse i den 2. internationale ernæringskonference (FAO/WHO)</i> Der blev gjort opmærksom på de resultater, der er fremkommet som opfølgning på det nordiske samarbejde om ernæring igennem de seneste år, ikke mindst med lanceringen af micrositet: www.nordicnutrition.org.</p> <p><i>Monitorering af kost og motion i Norden</i> I den nordiske monitorering for kost og motion måles status blandt børn 7-12 år, samt voksne 18-65 år. Der blev afholdt et seminar med fokus på, hvordan de unge kan blive bedre til at deltage i monitoreringen, således at de også kan deltage i monitoreringen med succes.</p>

Skovbrug

5-6310 Projektmidler – Skovbrug

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	311.000	306.000	301.000	50%	EK-FJLS (Skovbrug)

Formål

Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til konkurrencedygtig produktion, bæredygtig ressourceforvaltning og at opretholde og videreudvikle de nordiske velfærdssamfund. Arbejdet inden for EK-FJLS (Skovbrug) sker i tæt relation til SNS, NordGen og arbejdet omkring bioøkonomi. Komiteen råder over en mindre budgetpost, som anvendes

des til at understøtte de mere policyrettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet. Budgetposten understøtter det eksisterende samarbejde på nordiske skovbrugspolitiske område karakteriseret ved landenes engagement i netværk inden for området.

Mål og resultatopfølgning-		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Fokusområderne for 2016 vil være i relation til bæredygtig vækst og bioøkonomi.	<p>Fortsat arbejde med strategiarbejdet med fokus på:</p> <p><i>Formulering af, godkendelse af og kommunikation af nye policy prioriteter i det nordiske skovpolitiske samarbejde for perioden 2015-2020.</i></p> <p><i>At styrke det nordiske skovpolitiske samarbejde inden for eksisterende samarbejder, netværk og strukturer.</i></p>	<p>Under det islandske formandskab blev der igangsat et strategiarbejde med det formål at udvikle policy prioriteringer og rekommandationer for det nordiske skovpolitiske samarbejde i perioden 2015-2020. Arbejdet blev delt op i følgende afsnit:</p> <p><i>Opfølgninger</i> på resultaterne af arbejdet med skovministrenes Selfoss deklARATION om bæredygtig skovbrug.</p> <p><i>Formulering af, godkendelse af og kommunikation af nye policy prioriteter i det nordiske skovpolitiske samarbejde for perioden 2015-2020.</i></p> <p><i>At styrke det nordiske skovpolitiske samarbejde inden for eksisterende samarbejder, netværk og strukturer.</i></p> <p>Under året 2014 blev den første del afsluttet med rapport der findes på: http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A764729&dswid=7743</p>

5-6581 Samnordisk skogsforskning (SNS)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	5.656.000	5.561.000	5.479.000	100%	SNS

Formål SamNordisk Skovforskning (SNS) skal skabe nordisk nytte ved (1) at fremme forskningssamarbejde og netværk for et bæredygtigt skovbrug og anvendelse af skovressourcer, (2) at give pålidelige, relevante og aktuelle forskningsfaglige bidrag til det nordiske skovpolitiske policy-arbejde, (3) at være en betydelig aktør i tværfaglige nordiske udfordringer inden for skovsektoren og (4) styrke Nordens position indenfor skovforskning i europæisk og international sammenhæng.

Forvaltningsorgan Sveriges Lantbruksuniversitet

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Det primære mål er at færdiggøre strategiarbejdet New Forest Solutions og aflevere det på MR-FJLS i 2016.	<p>Styrke forskning af fælles nordisk interesse for en bæredygtig skovforvaltning.</p> <p>Give forskningsbaseret policy-</p>	Under 2014 bidrog SNS med stöd till 11 nätverk og der avslutades ett projekt. Inga nya projekt startade under 2014 med föregående

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	<p>rådgivning for en bæredygtig fremtid for Nordens skove.</p> <p>Styrke Nordens position indenfor skovforskning i europæisk og international sammenhæng.</p> <p>Formidle forskningsresultater og udvikle kommunikationsaktiviteter som øger samspillet mellem forskning, erhverv og politik.</p>	<p>års beslut om en større satsning i utlysningen indfor 2015, detta på grund av får få och kvalitetsmässigt undermåliga ansökningar.</p> <p>I tillägg till tidigare vanliga kommunikationsvägar har under 2014 stort arbete lagts ned på att implementera den tvåsidiga mall för ”policy briefs”.</p>

Jämställdhet

Generel indledning

Formål og Fakta	Det nordiska jämställdhetssamarbetet inleddes 1974 och ministerrådet för jämställdhet (MR-JÄM) etablerades 1980. De nordiska ländernas samarbete kring jämställdhetsfrågor drivs av en gemensam nordisk vision om ett jämställt Norden med lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter för alla invånare oberoende av kön.
Strategiske målsättningar 2016	<p>Samarbetet baserar sig på samarbetsprogram, Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden. Programmet gäller för 2015-2018 och innehåller två övergripande teman: det offentliga rummet och välfärd och innovation. Dessutom har programmet två tvärgående teman: män och jämställdhet och hållbar utveckling med ett fokus på mångfald. Samarbetsprogrammet konkretiseras genom årliga sektorsprogram och budgeten.</p> <p>Under 2016 fortsätter MR-JÄM genomföra samarbetsprogrammet Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden. Sektorn kommer särskilt att fokusera på nolltolerans mot könsrelaterat våld samt jämställdhet och könsperspektiv i media.</p>
Ministerrådets resultat i 2014	<p>Samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbar samhälle – Nordiskt jämställdhetspolitiskt samarbete 2011-2014. Det isländska ordförandeskapet prioriterade 40-års jubileumet för det nordiska jämställdhetssamarbetet, nolltolerans mot könsrelaterat våld, jämställdhet på arbetsmarknaden och män och jämställdhet. Utöver detta fokuserade sektorn på jämställdhet i Västnorden.</p> <p>40-års jubileumet fokuserade på jämställdhet och utbildning, män och jämställdhet samt barn och unga och kulminerade i en jubileumskonferens i Reykjavik för att diskutera samarbetets resultat och framtidsmål, med fokus på jämställdhet på arbetsmarknaden, utbildning och mäns och pojkars ökade deltagande i jämställdhetsarbetet samt demokratiens status utifrån kvinnors politiska deltagande. I en paneldebatt som ordnades i samarbete med Ungdomens Nordiska Råd om ungdomars framtidsyn i jämställdhetsfrågor betonades att det nordiska samarbetet gett goda resultat under de senaste årtiondena och att samarbetet med Västnorden behöver stärkas och att det måste garanteras att samarbetet har en internationell effekt. Konferensens konklusion var att det är viktigt att öka mäns och ungdomens deltagande i jämställdhetsdebatten och garantera att olika synpunkter i den offentliga debatten.</p> <p>Könsrelaterat våld är ett folkhälsoproblem som är systematiskt, utbrett och tar sig många former. För att uppnå resultat är det nödvändigt att olika yrken samarbetar, att problem diagnostiseras på ett tidigt stadium och att det måste finnas en handlingsplan. För att förebygga problemet krävs inte minst en ökad kunskap och en satsning på jämställdhetsundervisning i allmänhet. Det är viktigt att öka det nordiska samarbetet inom detta område, vi kan lära oss mycket av varandra och bl.a. göra en gemensam granskning av hur det går att uppfylla Istanbulkonventionen när den antagits. Det var konklusionerna vid ett expertsymposium om metoder som gett bäst resultat i kampen mot könsrelaterat våld med utgångspunkt i Europarådets Istanbulkonvention.</p> <p>Jämställdhetssektorn visade sitt internationella engagemang genom närvaro vid FN:s kvinnokommission i mars 2014 som överordnat fokuserade på FN:s millenniemål. MR-JÄM arrangerade en ministerpaneldebatt om utbildning som en väg till jämställdhet och ett stärkande av kvinnors situation. Ministrarna diskuterade bl.a. hur myndigheters beslut och direkta åtgärder kan uppmuntra flickor och kvinnor att utbilda sig och arbeta inom naturvetenskapliga och tekniska yrken och öka antalet kvinnor i ledande position-</p>

er. MR-JÄM arrangerade också ett expertsymposium jämställdhetsutmaningar och hinder inom utbildningssystemet och på arbetsmarknaden.

MR-JÄM stödde Nordiskt forum 2014 i Malmö. Nordiskt forum 2014 arrangerades av organisationer ur den nordiska kvinnorörelsen och besöktes av ca 20 000 personer. MR-JÄM var i en paneldebatt om det nordiska jämställdhetssamarbetets utveckling under 40 år och framtida planer, överens om att det nordiska samarbetet ökat kunskapen om jämställdhetsfrågor och fört länderna närmare målsättningen om nordiska samhällen av välfärd, rättvisa och demokrati. Ministrarna uppmärksammade vikten av att Norden gemensamt deltar aktivt och bär ansvar på den internationella arenan. De nordiska jämställdhetsministrarna deltog även vid avslutningsceremonin där de tog emot slutdokumentet där kvinnorörelsen i Norden påminner myndigheterna om de åtaganden som de antog när de undertecknade handlingsplanen från FN:s 4:e kvinnokonferens i Peking 1995.

MR-JÄM bidrog till en tvådagars konferens om jämställdhet i Arktis där kvinnors och mäns förhållanden i de arktiska områdena i ett större sammanhang granskades och intresse riktades bl.a. mot tillgången och bestämmanderätten över naturtillgångar, könsens deltagande i beslutsfattande och politik, demografisk utveckling, och säkerhet och allmän välfärd samt könsideal i de arktiska områdena. Konferensen följs upp med en rapport och uppbyggande av ett samarbetsnät mellan forskare och andra aktörer på de arktiska områdena, t.ex. om ett ökat deltagande av kvinnor i politik och beslutsfattande, hälso- och sjukvårdsfrågor, socialtjänst, distansundervisning, kamp mot våld m.m., inleds.

”Part-Time Work in the Nordic Region II” fokuserar på de bakomliggande orsakerna till varför kvinnor arbetar deltid mer än män. Rapporten är skriven av Arbeidsforskningsinstituttet i Norge, med bidrag från forskare i alla nordiska länder. En grupp forskare med nordisk bredd har fungerat som stöd för. Rapporten beskriver den forskning som finns kring följande tre huvudförklaringar till varför kvinnor arbetar deltid nämligen hälsorelaterade förklaringar, balansering av familje- och arbetsliv eller inte möjligt att få heltidsarbete. Rapporten diskuterades under en konferens som arrangerades i samma förbindelse som en likalönskonferens.

Utan myndigheters policyutformning och samarbete med arbetsmarknadsparternas organisationer skulle det ta mycket lång tid att upplösa könsarbetsdelningen på arbetsmarknaden och utjämna löneskillnaderna konkluderade deltagarna i en likalönskonferens som diskuterad möjliga framgångsrika vägar för att utjämna kvinnors och mäns ställning på arbetsmarknaden och vilka åtgärder som effektivt minskat könsbundna löneskillnader. Lag – och avtalsbestämmelser behövs men man måste också uppmärksamma indirekt diskriminering som bl. a. visar sig i ett ogenomskinligt och komplicerat överklagandesystem och könsdiskriminering när det gäller antalet som väljer deltidsarbete för att kunna harmoniera familje- och arbetsliv och hur föräldraledigheten tas ut. Könsbunden lönediskriminering är ett mångfacetterat problem som bl. a. bygger på könsbundna utbildnings- och yrkesval konstaterade specialister och representanter för arbetsmarknadsparternas organisationer från hela Norden. En attitydförändring är nödvändig. Arbetsmarknaden måste vara attraktiv för båda könen och glesbygder måste kunna erbjuda välutbildade kvinnor välavlönade arbeten för att stoppa trenden med att unga familjer flyttar iväg. Det upprepades att arbetsmarknadsparternas organisationer bär ansvar och att det är nödvändigt att finansiera forskning om hur avtal sluts på arbetsmarknaden. Konklusionen av diskussionen är att jämställdhet på arbetsmarknaden är mycket aktuellt ämne i Norden och Europa – det nordiska nätverket för likalön är viktig redskap för att förmedla diskussionen och utvecklingen i länderna. Nordic Gender and Media Forum, <http://www.nordicgenderandmediaforum.se/>, var ett projekt som samlade experter och intressenter till diskussioner om jämställdhet i film,

reklam, datorspel och journalism. Inom ramen för projektet genomfördes fyra diskussionstillfällen, en konferens i Bergen i samband med mediedagarna där och en boklancering i samarbete med European Institute for Gender Equality (EIGE) i Vilnius. En bokantologi Making Change var ett av projektets slutprodukter. Projektet har lyft fram ojämställdhet och missrepresentation i media genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte som även väckt internationellt intresse bland annat i samband med FN:s kvinnokommission CSW (Commission on the Status of Women).

Under 2014 togs även det nya samarbetsprogrammet fram. I processen deltog Nordiska rådet, facksektorerna i Nordiska ministerrådet hördes och såväl organisationer som individer i Norden hade möjlighet att ge inspel via en öppen remissrunda som arrangerades av samarbetsorganet NIKK. Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden, gäller för perioden 2015-2018.

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
MR-Jäm (TDKK)		9.023	8.873	150	1,7%
<i>Projektmedel</i>		<i>9.023</i>	<i>8.873</i>	<i>150</i>	<i>1,7%</i>
6-4410	Projektmedel - Jämställdhet	3.552	3.493	59	1,7%
6-4420	MR-JÄMs stödordning	2.890	2.842	48	-
6-4480	Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	2.581	2.538	43	1,7%
Opdelt på kategorier		9.023	8.873	100%	100%
Projektmidler		6.442	6.335	71,4%	71,4%
Programlignende aktiviteter		2.581	2.538	28,6%	28,6%

6-4410 Projektmedel – Jämställdhet

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.552.000	3.493.000	6.379.000	100%	MR/Äk-JÄM

Formål Jämställdhetssektorns projektmedel syftar till att verkställa Nordiska ministerrådets samarbetsprogram för jämställdhetssamarbetet: Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden.

Medlen indelas i tre delar:

1. genomförande av det årliga sektorsprogrammet
2. ad hoc-initiativ (politiska prioriteringar)
3. sektorspecifik administration

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Jämställdhetssektorn syftar under året att arbeta med samarbetsprogrammets tema jämställdhet och det offentliga rummet.	Fokus under år 2015 är att igångsätta arbetet med att verkställa det nya samarbetsprogrammet, Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden.	Budgetpostens medel användes 2014 för att förverkliga samarbetsprojekt inom temana jämställdhet på arbetsmarkanden, nolltolerans mot könsrelaterat

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Jämställdhetssektorn syftar vidare att arbeta för att uppnå samarbetsprogrammets målsättning om att nolltolerans mot könsrelaterat våld.</p> <p>En målsättning är att öka samarbetet kring män och jämställdhet, genom att presentera en nordisk kartläggning med best cases samt komma med förslag till åtgärder.</p> <p>Jämställdhetssektorn syftar vidare till att fortsatt stöda Nordiska ministerrådets arbete med jämställdhetsintegrering.</p> <p>MR-JÄM indgår i Nordisk Ministerråds nye tværsektorielle program mod menneskehandel. Programmet har til formål at bidrage til landenes arbejde med forebyggelse af menneskehandel, retsfølgelse af menneskehandlere og beskyttelse af ofre for menneskehandel.</p>	<p>Under året har jämställdhetssektorn fokus på det offentliga rummet samt på jämställdhet och utbildning.</p>	<p>våld och mäns/pojkars aktiva deltagande. Vidare utgjorde 2014 40-års jubileumsår för det nordiska jämställdhetssamarbetet.</p> <p>Exempel på aktiviteter som genomförts 2014 är projektet Deltid, kön och ekonomisk fördelning samt nätverk och konferens kopplade till lika lön, jämställdhet på arbetsmarknaden i Västnorden, expertseminarium om nolltolerans mot könsrelaterat våld, jämställdhet i Arktis och Nordiskt forum för jämställdhet i medierna. Nordiska ministerrådet stödde Nordiskt Forum i Malmö 2014 och var närvarande vid FN:s kvinnokommissions möte genom en ministerpanel och en expertpanel.</p>

6-4420 MR-JÄMs stödordning

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.890.000	2.842.000	0	0%	MR/Äk-JÄM

Formål

Stödordningen skall stimulera nordiskt samarbete på jämställdhetsområdet inom ramen för jämställdhetsministrarnas samarbetsprogram och dess prioriteringar. Stödordningen syftar till att stöda projekt som inbegriper såväl nordiskt mervärde som ett jämställdhetspolitiskt mervärde. Stödordningens riktlinjer beslutas av ÄK-JÄM.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>MR-JÄMs stödordning stimulerar nordiskt samarbete genom projektstöd för aktiviteter som inbegriper nordiskt och jämställdhetspolitiskt mervärde.</p>	<p>MR-JÄMs stödordning ska för tredje året stimulera nordiskt samarbete om jämställdhet. MR-JÄMs samarbetsprogram Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden, är utgångspunkten för stödordningen.</p>	<p>MR-JÄMs stödordning andra utlysning medverkade till att förverkliga nordiskt jämställdhetssamarbete inom ramen för jämställdhetsministrarnas prioriteringar om jämställdhet på arbetsmarknaden, jämställdhet och utbildning, könsrelaterat våld och kön, etnicitet och jämställdhet. Totalt tretton projekt beviljades medel av 41 ansökningar.</p>

6-4480 Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.581.000	2.538.000	2.540.000	100%	MR/Äk-JÄM

Formål NIKK, Nordisk information för kunskap om kön, är jämställdhetsministrarnas samarbetsorgan med främsta syfte att förmedla och synliggöra nordisk jämställdhetspolitik.

Forvaltningsorgan Nationella sekretariatet för genusforskning

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
NIKKs huvudsakliga syften är att synliggöra och förmedla nordisk jämställdhetspolitik och praktik, samt att fungera som projektsektariat för MR-JÄM.	2015 är sista verksamhetsår inom ramen för NIKKs nuvarande mandat. Under året skall beslut fattas om NIKK efter 2015.	Under 2014 prioriterade NIKK att synliggöra jämställdhetssektorns arrangemang, att vidareutveckla webbplatsen och nyhetsbrev och administration av MR-JÄMs stödordning.

Närings-, Energi- och Regionalpolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Ministerrådet for Nærings-, energi- og regionalpolitik (MR-NER) arbejder for at sikre tillvækst og udvikling inden for de nordiske landene gennem at bidrage til at sikre en stabil tilgang til bæredygtige energikilder og en bæredygtig regional udvikling som fremmer en grøn tillvækst i Norden. MR-NER skal bidrage til at skabe øget konkurrenceevne, øget innovation og afskaffelse af grænsehindre for mennesker og virksomheder inden for regionen.

Strategiske målsætninger 2016 *Erhvervssektoren* i Norden skal udvikles til en foregangsregion inden for innovation, entreprenørskab, finansiering m.m. og skabe bæredygtig vækst. Derfor har erhvervssektoren igangsat 5 nye fyrtårnsprojekter under samarbejdsprogrammet for erhvervs- og innovationspolitikken 2014-17: 1) Nordisk partnerskab for entreprenørskab og finansiering, 2) Innovative nordiske digitale løsninger, 3) Nordic Built Cities, 4) Innovative nordiske velfærdsløsninger, og 5) Nordisk partnerskab for ekspansion af kulturelle og kreative virksomheder. Og endelig vil erhvervssektoren gennem Nopef aktivt samarbejde og udveksle information med både nationale og nordiske erhvervsorganisationer. Det er et mål, at Nopef bevilliger finansiering til 60 kvalificerede forstudieprojekter, og at 50 % af disse afsluttede forstudieprojekter medfører nordisk etablering af virksomheder og investeringer uden for EU/EFTA området.

Energisektoren skal, via sit energipolitiske samarbejdsprogram for 2014-17, bidrage til det grønne vækstsamfund med stabil energiforsyning og bæredygtig energi til gavn for velfærd i de nordiske lande. Det nordiske energisamarbejde skal være et redskab til yderligere harmonisering af det nordiske elmarked og markedsføring af nordiske styrkepositioner på den globale arena. Der skal fortsat arbejdes målrettet med: 1) Velfungerende energimarkeder og klimavenlige energisystemer, 2) Energieffektivisering 3) Brug af vedvarende energikilder 4) Udvikling af mere miljøvenlige energikilder til transport på sø, land, i luft og i fiskerisektoren. Der arbejdes på at igangsætte en strategisk gennemlysning af sektoren i 2016.

Regionalsektoren skal gennemføre og drive det nordiske regionalpolitiske samarbejde fremad gennem at afslutte satsninger og initiativ inden for det nordiske regionalpolitiske samarbejdsprogrammet 2013 – 2016. Programmet skal 1) Bidrage til en regionalt bæredygtig velfærdsudvikling, 2) Fremme en bæredygtig regional udvikling i Arktis, samt 3) Stimulere en grøn tillvækst i alle regioner. Arbejdet gennemføres i fire arbejdsgrupper under ÅK-R inden for 1) Velfærd/demografi, 2) Arktis, 3) Grøn tillvækst – innovation, 4) Grøn tillvækst – plansamarbejde og bæredygtige byregioner.

Nordregionens virksomheder inden for bl.a. rettede forskningsindsatser skal medvirke til en bæredygtig tillvækst og et mere konkurrencedygt og innovativt Norden. Regionalsektorens støtte til tolv Grænsekomitéer skal bidrage til et velfungerende og frugtbart grænseregionalt samarbejde, samt at reducere grænsehindre og udvikle bæredygtige grænseregioner. Regionalsektoren skal tage fremad en væstnordisk udviklingsstrategi som skal bidrage til at styrke og udvikle samarbejdet inden for regionalområdet i den nordatlantiske region (Grønland, Island, Færøerne og Kyst-Norge). Nordatlantisk samarbejde (NORA) skal udvikle en attraktiv platform for nordisk samarbejde med grannationerne, særligt nordens naboer i vest (Kanada, Skotland og Irland).

Regionalsektoren har, som en del af initiativet Nordisk statistik inden for prioriteringsbudgetten, for sigt at udvikle en regionalt profileret nordisk database med grænsoverskridende statistik om befolkning og arbejdsmarked i grænseregioner på basis af det tidligere StatNord-projektet. Database skal indeholde aktuel, tilpasset og sammenlignelig sta-

tistik från båda sidor av en nationsgräns som synliggör mobiliteten mellan de nordiska länderna.

**Ministerrådets
resultater i
2014**

Erhvervssektoren har udarbejdet et nyt nordisk samarbejdsprogram for innovation og erhvervspolitikken 2014-2017, der sikrer en fokusering af den erhvervspolitiske indsats på nordiske styrkepositioner. Man har gennemført og afsluttet visse af fyrtårnsprojekterne fra det tidligere samarbejdsprogram 2011-13. Fx er fyrtårnsprojektet Nordic Built på i alt 200 MNOK blevet gennemført.

Energisektoren afsluttede i 2014 projektet om mulighederne for en fælles nordisk indsats til fremme af forbrugerfleksibiliteten. Det viste sig, at det på nuværende tidspunkt giver mere mening at gennemføre nationale initiativer til fremme af forbrugerfleksibilitet fremfor at igangsætte et fælles nordisk initiativ til fremme af forbrugerfleksibiliteten på det fælles nordiske elmarked. Det skyldes, at potentialet for forbrugerfleksibilitet er for forskelligt i de enkelte lande til, at et fælles initiativ kan svare sig. Elmarkedsgruppen videregav projektet til NordReg (Nordic Energy Regulators), som vil arbejde videre med problematikken. . Det islandske formandskab igangsatte Nordbio projektet, hvor energisektoren er involveret i Marina projektet omkring biofuels i fiskerisektoren.

Regionalsektorn har under 2014 fortsatt sitt arbete med att genomföra satsningar och initiativ inom ramen för det regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013 - 2016. De fyra arbetsgrupper som initierats för genomförande av samarbetsprogrammet har fortsatt sitt arbete. En revidering av Vestnordenfondens stadgar har genomförts som resultat av den analys som genomförts av ÄK-R.

		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum MR-NER (TDKK)		130.773	132.686	-1.913	-1,4%
	<i>Näring</i>	87.766	89.619	-1.853	-2,1%
7-5140	Projektmidler Näring	2.020	1.986	34	1,7%
7-5280	Nopef	15.420	15.162	258	1,7%
	<i>Institutioner - Näring</i>	70.326	72.471	-2.145	-3,0%
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	70.326	72.471	-2.145	-3,0%
	<i>Energi</i>	10.461	10.582	-121	-1,1%
7-5141	Projektmidler Energi	4.200	4.130	70	1,7%
	<i>Institutioner - Energi</i>	6.261	6.452	-191	-3,0%
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	6.261	6.452	-191	-3,0%
	<i>Regional</i>	32.546	32.485	61	0,2%
7-5143	Impl. af samarbejdsprogram, demografi, arbejdsgrupper og projektmidler - Regional	5.410	5.320	90	1,7%
7-5151	NORA	6.737	6.624	113	1,7%
7-5160	Grenserregionalt samarbeid	9.445	9.287	158	1,7%
	<i>Institutioner - Regional</i>	10.954	11.254	-300	-2,7%
7-6180	Nordregio	10.954	11.254	-300	-2,7%
Opdelt på kategorier		130.773	132.686	100%	100%
	Projektmidler	11.630	11.436	8,9%	8,6%
	Programlignende aktiviteter	24.865	24.449	19,0%	18,4%
	Institutioner	87.541	90.177	66,9%	68,0%
	Organisationsbidrag	6.737	6.624	5,2%	5,0%

Näring

7-5140 Projektmedel – Näring

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	2.020.000	1.986.000	1.957.000	90%	EK-N

Formål Projektmidlerne skal anvendes til at gennemføre projekter, analyser og andre aktiviteter, som bidrager til nordisk nytte og udviklingen af et innovativt, konkurrencedygtigt og bæredygtigt erhvervsliv i Norden, herunder gennem tværsektorielle projekter.

I overensstemmelse med det af MR-NER/EK-N besluttede rammeprogram er følgende mål fastlagt for 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Øget viden i MR-N om de nordiske landes udfordringer inden for innovation og erhvervspolitik.</p> <p>Øget innovation, styrket konkurrenceevne og bæredygtighed i nordiske virksomheder gennem projekter med tydelig fællesnordisk merværdi.</p> <p>Øget synlighed og dokumentation af resultater og effekter af det nordiske samarbejde om erhvervs- og innovationspolitik.</p>	<p>Der gennemføres 5 fyrtårsprojekter, der vil understøtte satsningerne i samarbejdsprogrammet for erhvervs- og innovationspolitikken 2014-17.</p> <p>Der gennemføres en evaluering af KreaNord og en afslutningskonference.</p> <p>Der gennemføres danske formandskabsinitiativer under temaerne <i>vækst, velfærd, værdier og det blå arktis</i>.</p> <p>Evalueringer af tidligere initiativer for at styrke den fremadrettede indsats og skabe synlige resultater samt målbare effekter. Dette skal ses i sammenhæng med moderniseringsreformen.</p> <p>Der skal følges op på evalueringen af NI, hvilket skal sikre implementeringen af anbefalingerne i evalueringen.</p>	<p>Forprojekterne til fyrtårsprojekter blev gennemført og pilotprojekterne udmøntet i de egentlige fyrtårsprojekter: <i>Nordisk partnerskab for entreprenørskab og finansiering, Innovative nordiske digitale løsninger, Nordic Built Cities, Innovative nordiske velfærdsløsninger, og Nordisk partnerskab for ekspansion af kulturelle og kreative virksomheder.</i></p> <p>Rapporten <i>Nordic Exports of Goods and Exporting Enterprises</i> blev lanceret og en konference afholdt på baggrund af rapporten for at skabe bedre vidensgrundlag for policy inden for eksportområdet.</p> <p>Et fælles kontor for nordiske grønne virksomheder blev etableret i Masdar City for at øge nordiske eksportmuligheder.</p> <p>En evaluering af Nordisk Innovation blev sat i gang.</p> <p>Der blev iværksat et tættere samarbejde mellem institutionerne i Oslo for at sikre synergier og øge kvaliteten.</p>

7-5180 Nordisk Innovation

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
NOK	82.737.000	80.523.000	80.710.000	69%	Institutionen
Modsv. DKK	70.326.000	72.471.000	79.096.000		

I tillæg til den årlige bevilling gives en tilsagnsfuldmagt på 70 MNOK. Denne fordeles med maksimalt 40 MNOK 2017, 20 MNOK i 2018 og 10 MNOK i 2019.

Nordisk Innovations (NI) styre får dispositionsret til at gennemføre fagmæssige initiativer i NI. Beløbets størrelse fastsættes i en særkilt beslutning af MR-NER / EK-N.

Nordisk Innovation er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Nordisk Innovation (NI) har till syfte att bidra till ett hållbart, entreprenöriellt och innovativt näringsliv i Norden. Institutionen skall arbeta för att utveckla och stärka det nordiska näringslivet som ett av de främsta och mest konkurrenskraftiga i världen. Nordisk Innovation skall på en faktabaserad grund skapa nätverk och samarbetsplattformar mellan nordiska offentliga och privata aktörer samt säkerställa nordiskt mer-värde och synlighet.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för näringsområdet är följande mål fastlagda för 2016.

Kontraktperiode og status Nytt kontrakt 1. januar 2016

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>NI skal medvirke til, at Norden udvikles til en foregangsregion inden for: <i>innovative digitale løsninger, innovative velfærds-løsninger, grøn vækst, kulturelle og kreative industrier, og entreprenørskab og finansiering</i>. Det skal bl.a. ske ved, at fyrtårnsprojekterne i samarbejdsprogrammet gennemføres og bliver betydningsfulde nordiske satsninger i et bredt forankret samarbejde med relevante myndigheder og interessenter.</p> <p>NI skal forslå et konkret fælles-nordisk indsatsområde, som MR-N bør fokusere på de næste år, og som NI skal arbejde med i årene fremover.</p> <p>Finske formandskabsinitiativer inden for erhvervssektoren skal være igangsat med bistand fra NI.</p> <p>Øget innovation, styrket konkurrenceevne og bæredygtighed i</p>	<p>NI kommer til å fortsette arbeidet med de 5 prioriterte fyrtårnprosjektene som ble satt i gang i 2014, og programmene blir lansert med de eksisterende finansieringsverktøyene som NI har til rådighet. NI skal proaktivt skape og støtte under nettverk programmer i samarbeid med relevante myndigheter.</p> <p>NI kommer til å finansiere flere eksterne prosjekter under 2015 under bl.a.: <i>Nordic Solved, Marine Innovation, Bioøkonomi, Innovative nordiske, velferds-løsninger, Nordic Mining og Nordic Built Cities</i>. Disse skal settes i gang og følges opp i begynnelsen av 2015.</p> <p>NI skal også understøtte relevante danske formandskabinitiativer.</p> <p>NI vil prioritere at bidrage til et øget og effektivt administrativt</p>	<p>Støtte til igangsættelsen af det nye Nordiske erhvervs-og innovationspolitiske samarbejdsprogram udformning og videreførelse af arbejdet med de 5 fyrtårnsprojekter som er lagt frem i samarbejdsprogrammet.</p> <p>Disse fem programmer er: <i>Nordic Built Cities, Nordisk partnerskap for entreprenørskab og finansiering, Innovative nordiske digitale løsninger, Innovative nordiske velferds-løsninger, Nordisk partnerskap for ekspansjon av kulturelle og kreative næringer</i>.</p> <p>Endvidere fortsatte NI arbejdet på andre indsatsområder, bl.a. <i>Innovation i mineindustrien, Bioøkonomi og Marine innovation</i>.</p> <p>I 2014 fortsatte NI også Nordic Solved løsningen, hvilket er en åben og ikke-sektor specifik finansieringsmulighed til nordiske</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>nordiske virksomheder gennem projekter med tydelig fællesnordisk merværdi.</p> <p>NI skal arbejde for at reducere antallet af grænsehindringer for erhvervslivet i Norden.</p> <p>Øget internationalisering af nordiske innovative virksomheder gennem fællesnordiske initiativer.</p> <p>NI's virksomhed og arbejde skal, med udgangspunkt i resultaterne og anbefalingerne fra evalueringsrapporten, være mere strategiske og effektive end tidligere.</p>	samarbejde mellem de nordiske institutionerne i Oslo.	projekter hvor høj innovationsværdi og nordisk nytte er i centrum.

7-5280 Nopef

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	15.420.000	15.162.000	14.938.000	100%	EK-NER/Energi

Formål Nopef har till föremål för sin verksamhet att stärka nordiska små och medelstora företags (SME) internationella konkurrenskraft genom riskavlyft i form av stöd till förstudier och förberedande aktiviteter inför affärsetableringar och investeringar utanför EU/Efta-området. Nopef administreras som Trust Fund av Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO) och är inriktat på projekt relaterade till miljö, klimat och grön tillväxt.

Forvaltningsorgan NEFCO

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Nopef ska bidra till positiva miljöeffekten i projektländerna genom att stötta aktiviteter inom miljö, klimat och grön tillväxt.</p> <p>Nopef ska också bidra till ögat sysselsetting och ekonomisk tillväxt i verksamheterna som stötts.</p> <p>Minst 60 nya SME-företag ska beviljas stöd för förstudier inför internationalisering. Som ett resultat av förstudierna ska 50 % av dessa ha medfört en nordisk före-</p>	<p>Inom ramarna för tillgängliga budgetmedel och återförda projektmedel är målet att bevilja finansiering till 60 kvalificerade förstudieprojekt och att uppnå en realiseringsgrad på 40 % (d.v.s. genomförd etablering) för avslutade projekt.</p> <p>Verksamheten strävar till ett aktivt samarbete och informationsutbyte med både nationella och nordiska näringsfrämjande organisationer. Fonden stöder projekt där nordiskt intresse föreligger genom bl.a. ökad sysselsättning</p>	<p>Sammanläggningen av Nopef och NEFCO trädde i kraft den 1.1.2014. Genom sammanläggningen har Nopef upphört att verka som en självständig nordisk institution och verksamheten har övergått till en Trust Fund (Nopef TF) förvaltd av NEFCO med syftet att främja internationalisering av nordiska SME-företag, med en förnyad inriktning på projekt relaterade till miljö, klimat och grön tillväxt. Nopef beviljade 66 nya villkorslån under 2014 till ett värde av</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
tagsetablering og investering utanför EU/EFTA-området. Under 2016 ska Nopef utvärdera resultat, nytta och ekonomiska effekter från etableringar som realiserats med bidrag från Nopef under 2013.	och konkurrenskraft inom SME-sektorn, främjandet av nordisk export och investeringar, samt överföring av nordisk kompetens, teknologi och företagskultur.	totalt 2,1 MEUR, och genomförde 34 utlandsetableringar och investeringar, fördelat på 15 olika projektländer. Realiseringsgraden för avslutade lån under året steg därmed till 57 %.

Energi

7-5141 Projektmedel – Energi

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.200.000	4.130.000	4.192.000	96%	EK-E

Formål

Projektmidlerne skal blandt andet bidrage til gennemførelsen af de nordiske energiministres handlingsprogram for energisamarbejdet. Dette skal bidrage til stabil forsynings-sikkerhed, bæredygtig udvikling og velfærd for borgerne samt fremme af klima- og miljøvenlige løsninger, herunder skabelsen af forudsætninger for grøn vækst. Samarbejdet skal også bidrage til markedsføring af de nordiske styrkepositioner på energiområdet samt til de nordiske landes indflydelse på og implementering af EU-lovgivning.

I overensstemmelse med det af MR-NER besluttede samarbejdsprogram for energisektoren 2014 - 2017 er nedenstående mål fastlagt for 2016. Målene søges realiseret gennem de tre arbejdsgrupper på områderne energieffektivisering, vedvarende energi og elmarkedet, samt gennem projektaktivitet på områderne transport, branding og grøn vækst.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
De overordnede målsætninger for projektmidlernes anvendelse knytter sig til mandatet for de tre arbejdsgrupper, der gælder for perioden 2016-2017. På baggrund af beslutning i 2015 vil der evt. blive gennemført en strategisk gennemlysning af sektoren. Der vil under året blive afholdt en formandskabskonference, temaet er endnu ikke fastlagt.	Der skal udarbejdes nye mandater til sektorens arbejdsgrupper indenfor vedvarende energi, energieffektivisering og elmarkedet til opfyldelse af sektorens handlingsprogram. Herudover afholdes en højniveau konference om det nordiske elmarked med fokus på udfordringer og muligheder for Norden i den europæiske kontekst, samt en konference om kommunal og regional energiplanlægning. Projektet Nordsyn skal afsluttes og afrapporteres til MR-NER. Sektoren arbejder for en strategisk gennemlysning i 2016.	Energisektorens projektmidler har hovedsagligt bidraget til arbejdet med de prioriterede områder som er energieffektivisering, elmarkedet og vedvarende energi, der hver især har været dækket af en arbejdsgruppe. Samarbejdet har blandt andet opnået resultater gennem en øget integrering af det fællesnordiske elmarked, samarbejde omkring implementering af EU-direktiver inden for energieffektivisering samt indspil til EU's energi- og klimaramme 2030

7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)

Institution					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
NOK	7.366.000	7.169.000	7.113.000	33%	Institutionen
Modsv. DKK	6.261.000	6.452.000	6.971.000		

Nordisk Energiforskning styre får dispositionsret til at gennemføre fagmæssige initiativer i NEF. Beløbets størrelse fastsættes i en særkilt beslutning af MR-NER / EK-E.

Nordisk Energiforskning er sekretariat for Elmarkedsgruppen og Arbejdsgruppen for fornybar energi under EK-E (budgetpost 7-5141).

Formål Nordisk Energiforskning (NEF) har til formål at finansiere og fremme nordisk samarbejde om energiforskning samt give et forskningsbaseret grundlag for de energipolitiske beslutninger. NEFs opgaver varetages bl.a. ved at koble FoU til relevante energipolitiske processer, og ved at fungere som brobygger mellem industri, forskning og policy aktører. Videre skal NEF være aktør i det internationale energiforsknings samarbejde blandt andet i forhold til det europæiske forskningsrum (ERA) og International Energy Agency (IEA).

Kontraktperiode og status Ny kontrakt forventes indgået i december gælden fra 1. januar 2016

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Opfølgning på gennemførelsen af NEFs nye flagskibsprojekter lanceret i 2015.	Lancering af NEFs nye strategiske forskningsprogram og finansiering af energiforskningsprojekter i Norden med identifikation af flagskibsprojekter.	Vedtægelse af ny 4-årig strategi.
NEF vil medvirke aktivt til gennemførelsen af Nordisk Senteres fælles forsknings- og innovationsprogram Green Growth.	Prioritering og bidrag til øget og effektivt administrativt samarbejde mellem de nordiske institutioner i Oslo.	Sekretariatsmæssig støtte til Embedsmandskomiteens arbejdsgrupper.
NEF vil styrke sit bidrag til forskningsbaseret grundlag for politikudvikling gennem lancering af <i>Nordic Energy Technology Perspectives 2016</i> .	Muligheden for at øge sit bidrag til forskningsbaseret grundlag for politikudvikling gennem lancering af <i>Nordic Energy Technology Perspectives 2016 undersøges</i> .	Afslutning af NEF's deltagelse i TFI-programmet samt planlægning af samarbejdet i det kommende Green Growth program i Nordisk Senter.
Fortsat styrkelse af NEFs engagement som sekretariat for arbejdsgrupperne for el-markedet og vedvarende energi samt evt. andre arbejdsgrupper.	Udarbejdelse af nye vedtægter for institutionen.	Arbejde med gennemførelse af moderniseringsreformen i NEF og Nordisk Senter som helhed.
Påtage sig støttefunktioner for den planlagte strategiske gennemlysning af det nordiske samarbejde på energiområdet.		NEF har stået for udlysninger af projekter under ERA-Net Smart Grids Plus. Dette placerer NEF centralt i europæisk forsknings-samarbejde, og bidrager til kompetenceudbygning inden for NEF's kerneopgaver.
Styrkelse af NEFs deltagelse i internationalt energisamarbejde.		

Regional

7-5143 Implementering av samarbetsprogram, demografi, arbetsgrupper och projektmedel

Projektmedler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	5.410.000	5.320.000	5.393.000	90%	EK-R

Formål

Att genomföra det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet för perioden 2013 – 2016. Programmet ska 1) Bidra till en regionalt hållbar välfärdsutveckling, 2) Främja en hållbar regional utveckling i Arktis, samt 3) Stimulera en grön tillväxt i alla regioner.

Arbetet genomförs i fyra arbetsgrupper under ÄK-R inom 1) Välfärd/demografi, 2) Arktis, 3) Grön tillväxt – innovation, 4) Grön tillväxt – plansamarbete och hållbara stadsregioner.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2013 - 2016 är följande mål fastlagda för 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Att slutföra arbetet i de fyra arbetsgrupperna som en del i genomförandet av det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013-2016:</p> <p>Bidra till en regionalt hållbar välfärds- och demografiutveckling,</p> <p>Främja en hållbar regional utveckling i Arktis,</p> <p>Stimulera en grön tillväxt i alla regioner genom hållbart utnyttjande av naturresurser,</p> <p>Visa hur fysisk planering kan bidra till grön tillväxt i Nordens storstadsregioner.</p> <p>Att genomföra en omfattande förmedlingsinsats för att sprida resultaten av arbetsgruppernas insats till yrkesfolk på statlig, regional och kommunal nivå i hela Norden.</p> <p>Utarbeta ett nytt regionalpolitiskt samarbetsprogram för perioden 2017 – 2020.</p>	<p>Arbetsgruppen för demografi och välfärd skall under 2015 lansera Nordmap – ett nytt interaktivt web-baserat kartverktyg, presentera översikt över vilka nationella politiker och strategier som finns inom demografiområdet, igångsätta ett nytt projekt om social innovation samt samla upp på resultaten från demografiprogrammet.</p> <p>Arbetsgruppen för hållbar utveckling i Arktis skall genomföra andra och tredje faserna i Foresight-analysen, de så kallade realiserings- och genomförandefaserna på regional och nationell nivå samt genomföra studier av näringslivets utveckling och de politiska och planeringsmässiga ramarna för utvecklingen i Arktis.</p> <p>Arbetsgruppen för grön tillväxt: innovation och entreprenörskap skall supplera den nordiska översikten med regional analys, genomföra ytterligare två fördjupningsstudier – varav en om industriell symbios och en om grön export, samt påbörja arbetet med en handbok för praktiker som bygger på resultaten från de tre fördjupningsstudierna.</p>	<p>Arbetsgruppen för demografi och välfärd har sjösatt ett nytt demografi-program, utarbetat ett komplement till den så kallade demografihandboken i form av en exempelsamling med intressanta projekt och strategier för att tackla demografiska utmaningar på regional och lokal nivå samt igångsatt initiativ för att utveckla ett interaktivt web-baserat kartverktyg.</p> <p>Arbetsgruppen för hållbar regional utveckling i Arktis har genomfört den första fasen av en Foresight-analys – visionsfasen – i tolv lokalsamfund i Norge, Sverige, Finland, Island, Grönland och Färöarna, utarbetat ett omfattande bakgrundsmaterial i form av rapporter om demografi, ekonomisk utveckling och näringsliv i Arktis samt genomfört ett seminarium om storskala-projekt.</p> <p>Arbetsgruppen för grön tillväxt: innovation och entreprenörskap har utarbetat en översikt över existerande studier, analyser och program angående grön tillväxt i Norden, genomfört en fördjupad studie om bioekonomi samt med-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
	Arbetsgruppen for grøn tillvæxt: hållbara stadsregioner skall presentera resultaten av studier om sambandet mellan stadens fysiska form och dess attraktivitet respektive hur ett vardagslivsperspektiv behandlas i planeringen av några nordiska storstadsregioner, en ny studie startas upp om bostadssituationen (i samarbete med Arbetsgruppen för demografi och välfärd), samt följa upp de nationella mötena om utvecklingen i de 17 storstadsregionerna med ett nordiskt symposium och i samband med Nordregio Forum.	verkat i en rad publika arrangemang, däribland politikerveckorna i Almedalen och på Bornholm. Arbetsgruppen for grøn tillvæxt: hållbara stadsregioner har genomfört en studie av tillgången till modelleringsverktyg för att simulera framtida markanvändning och deras användning i praktisk fysisk planering, utarbetat en översikt över hur samspelet mellan fysisk planering och ekonomisk tillvæxt fungerar i de nordiska länderna, samt genomfört nationella möten med representanter för 17 storstadsregioner i Norden.

7-5151 NORA

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	6.737.000	6.624.000	6.640.000	100%	EK-R

Formål NORA skall stärka och utveckla samarbetet i den nordatlantiska regionen (Grönland, Island, Färöarna och Kust-Norge) samt med nordens grannar i väst (Kanada, Skottland och Irland). NORA bidra till att göra nordatlanten till en kraftfull nordisk region med en stark och hållbar ekonomisk utveckling. NORA skall fungera som en strategisk aktör och pådrivare i de nordatlantiska ländernas projektsamarbete.

Forvaltningsorgan NORA - Nordiskt atlantsamarbete

Mål- og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Genomföra strategiprogrammet för perioden 2012 – 2016	Genomföra strategiprogrammet för perioden 2012 – 2016	Nordatlantisk Tankesmie udarbejdede sin fjerde anbefaling om CSR i en nordatlantisk kontekst.
Stärka innovation och samarbete inom fiskeri och marina resurser,	Stärka innovation och samarbete inom fiskeri och marina resurser,	NORA gennemførte sin første online konference under overskriften Digital Arctic.
Främja differentieringen av regionens ekonomier för att skapa nya möjligheter,	Främja differentieringen av regionens ekonomier för att skapa nya möjligheter,	NORA videreudviklede sin projektportefølje med særligt fokus på inddragelse af partnere fra naboerne i vest.
Utveckla lösningar på geografiska utmaningar i regionen	Utveckla lösningar på geografiska utmaningar i regionen	

Mål- och resultatuppföljning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>NORA skall genom konkreta initiativ omsätta handlingsplanen för 2016 med fokus på att:</p> <p>Utveckla en attraktiv plattform för nordiskt samarbete med grannländerna, särskilt grannarna i väst, Kanada, Skottland och Irland.</p> <p>Bidra i realiseringen av det regionalpolitiska samarbetsprogrammets mål om att stärka en hållbar näringslivsutveckling i Arktis.</p> <p>Bidra i arbetet med att ta fram en utvecklingsstrategi för Västnorden.</p>	<p>I 2015 udmøntes de overordnede målsætninger i en handlingsplan med særligt fokus på følgende hovedpunkter:</p> <p>Formulering af vestnordisk udviklingsstrategi.</p> <p>Gennemførelse af NORA REGION CONFERENCE 2015 om internationale nichearrangementer som regionalt turismepotentiale.</p> <p>Gennemførelse af konkrete samarbejdsprojekter med naboerne i vest.</p> <p>Opfølgning på konferencen Digital Arctic.</p>	<p>NORA REGION TRENDS blev videreudviklet for at styrke portalens rolle som en væsentlig nyhedskilde om nye erhvervsudviklingsmuligheder i Nordatlanten og Arktis.</p> <p>NORA bidrog til opstart af proces, som i 2015-16 skal munde ud i den første, konsoliderede udviklingsstrategi for Vestnorden.</p>

Målen skall i huvudsak realiseras genom att skapa arenor för samarbete där gemensamma strategier och initiativ för nordatlantiska problemställningar kan utvecklas och konkreta projektsamarbeten i regionen kan initieras och förmedlas. NORA skall vara sekretariat för arbete under 2015 - 2016 med att ta fram en västnordisk utvecklingsstrategi.

7-5160 Gränsregionalt samarbete

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	9.445.000	9.287.000	9.550.000	88%	EK-R

Formål

Gränskommittéerna skall bidra till att genomföra prioriteringarna för det gränsregionala samarbetet i det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013 – 2016, Gränskommittéerna skall bidra till ett välfungerande och fruktbart gränsregionalt samarbete, samt att reducera gränshinder och att utveckla hållbara gränsregioner. Medlen fördelas för åren 2014 -2016 för att skapa bättre framförhållning och planeringsförutsättningar för gränskommittéerna. De nordiska medlen skall framförallt bidra till att upprätthålla den institutionella infrastrukturen i det gränsregionala samarbetet i Norden.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2013 - 2016 är följande mål fastlagda för 2016.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Utvärdera gränskommittéerna och dess finansiering.</p> <p>Ta fram en långsiktig finansieringsmodell för gränskommittéerna.</p>	<p>Gränskommittéerna skall inom ramen för det gränsregionala samarbetet bidra till att:</p> <p>Samla lokala och regionala aktörer.</p>	<p>En ny finansieringsmodell för perioden 2014 – 2016 för gränskommittéerna har tagits fram.</p> <p>Gränskommittéer har bedrivit verksamhet/projekt inom de prioriterade områdena i det regional-</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Gränskommittéerna skall fortsätta att inom ramen för det gränsregionala samarbetet bidra till att:</p> <p>Samla lokala och regionala aktörer; säkerställa lokal och regional förankring av det gränsregionala arbetet; samla in idéer, skapa nätverk och ekonomiska resurser till det gränsregionala samarbetet.</p> <p>Utgöra den institutionella infrastrukturen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet.</p> <p>Identifiera och bidra till en lösning av gränshinder som skapas av att det finns riksgränser inom en funktionellt sammanhängande region.</p>	<p>Säkerställa lokal och regional förankring av det gränsregionala arbetet.</p> <p>Samla in idéer, skapa nätverk och ekonomiska resurser till det gränsregionala samarbetet.</p> <p>Utgöra den institutionella infrastrukturen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet.</p> <p>Identifiera och bryta ner gränshinder som skapas av att det finns riksgränser inom en funktionellt sammanhängande region.</p>	<p>politiska samarbetsprogrammet, exempelvis:</p> <p>Ansökningar till INTERREG Nord-programmet för utvecklingsprojekt inom det arktiska området, Entreprenörskap för urbefolkning, Gränsöverskridande näringslivstjänster, Blå tillväxt, Transport/infrastruktur, Demografiska utmaningar, Ungdomsarbetslöshet, etc.</p>

7-6180 Nordregio

Institution

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
SEK	13.693.000	13.559.000	13.449.000	58%	Institutionen
Modsv. DKK	10.954.000	11.254.000	11.701.000		

Nordregio er förvaltningsorgan for de fyra arbetsgrupper under ÅK-R (budgetpost 7-5143): Velfärd/demografi, Arktis, Grön tillväxt – innovation och Grön tillväxt – hållbara stadsregioner.

Nordregio administrerar det arktiska samarbetsprogrammet för perioden 2015 – 2017 (budgetpost 1-0870).

Formål

Nordregio är en ledande nordisk forsknings institut inom regional utveckling och genomför strategisk forskning inom det regionalpolitiska området i syfte att ta fram underlag för beslutfattare på internationell, nationell och regional/lokal nivå.

Nordregio skall bidra till att genomföra och driva det nordiska regionalpolitiska samarbetet framåt, med sikte på att utveckla och stärka en hållbar utveckling i de nordiska regionerna. Nordregio skall genom sina riktade forskningsinsatser medverka till en hållbar tillväxt och ett mer konkurrenskraftigt, innovativt regionalt Norden.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2013 - 2016 är följande mål fastlagda för 2016.

Kontraktperiode og status 2013-2016

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Att löpande dokumentera och analysera den regionala utvecklingen i Norden</p> <p>Att underhålla och utveckla sin kartdatabas.</p> <p>Analysera de nordiska stadsregionernas karaktär och utveckling, samt utveckla kunskapsunderlag och användbara verktyg för planeringen av dessa.</p> <p>Utveckla sin roll som kunskapscenter för glest befolkade och perifera områden.</p> <p>Bidra till utvecklingen av regionalt differentierade innovations- och tillväxtstrategier</p> <p>Stimulera grön tillväxt i alla regioner i Norden.</p> <p>Skapa ökad förståelse för de processer som leder till ökad social integration och gemenskap under olika territoriella förutsättningar.</p> <p>Bidra till utveckling av regionalt förankrade utvecklingsstrategier för regioner och lokalsamhällen i Arktis.</p> <p>Bidra till utvecklingen av metoder för att främja lokal och regional attraktivitet samt att förbättra den regionala beredskapen inför svåra utmaningar, t ex i befolkningsutveckling.</p> <p>Öka nordisk kompetens och konkurrenskraft genom att utveckla och förmedla kunskap om regional utveckling, samt ett aktivt deltagande i europeiska forskningsprojekt och konsultuppdrag.</p>	<p>Öka nordisk kompetens och konkurrenskraft genom regional utveckling,</p> <p>Bidra till att utveckla ny kunskap och kompetens om regional och lokal utveckling och planläggning, samt forskning och politikutveckling inom det regionalpolitiska området,</p> <p>Analysera de nordiska stadsregionernas speciella karaktär och den regionala utveckling samt utveckla en interaktiv kartdatabas</p> <p>Vidareutveckla Nordregios roll som kunskapscenter för glest befolkade och perifera områden</p> <p>Bidra till utvecklingen av regionalt differentierade innovations- och tillväxtstrategier</p> <p>Implementera satsningar för att stimulera grön växt i alla regioner i Norden</p> <p>Utveckla en Nordisk Valfärdsatlas och demografisk handbok</p> <p>Utveckla foresight-analyser om utvecklingen i Arktis</p> <p>Bidra till flernivåstyrning och integrerad planering på regional nivå</p> <p>Delta i minst två uppdrag angående evaluering av EU- finansierade program.</p> <p>Nordregio deltar i minst 5 större ansökningar till Horizon 2020 och i minst 3 ansökningar till det nya ESPON-programmet.</p> <p>Havsplanering utvecklas till ett nytt kompetensområde för Nordregio, och en ny studie om bostadsförsörjningen i storstäderna och glesbygden inleds.</p>	<p>En regional översikt (state-of-the-region) som analyserar och diskuterar de viktigaste utvecklingstendenserna i Norden publicerades och fick stor spridning i media över hela Norden.</p> <p>Kartorna på Nordregios hemsida har uppdaterats löpande och ett nytt utvecklingsarbete angående ett interaktivt webmapping-system har igångsatts.</p> <p>Det andra nordiska demografiprogrammet sjuösattes och Nordregio förvaltade även det Arktiska samarbetsprogrammet med gott resultat.</p> <p>En nordisk översikt över regionala innovationsstrategier har utarbetats inom ramen för en EU-finansierad studie, och en studie av strategisamarbete om regional innovation i gränsregioner har genomförts i samarbete med OECD.</p> <p>Kunskaperna om storskalig råvaruutvinning och urbanisering i Arktis har ökat väsentligt genom nya projekt.</p> <p>Begrepp som ”territorial governance” och ”multi-level governance” har utvecklats genom deltagande i EU-projekt och resultaten har förmedlats i nordiskt sammanhang.</p> <p>Kunskapen om socialt utanförskap och fattigdom i Norden har förbättrats.</p> <p>En uppdaterad översikt över de nordiska plansystemen har utarbetats, inklusive hur klimatanpassning och ekonomisk tillväxt integreras med fysisk planering.</p> <p>Nordregio Forum genomfördes för andra året i rad och blev såväl program-som deltagarmässigt en succé.</p>

Miljö

Generel indledning

Formål og Fakta Det nordiske miljøsamarbejde skal bidrage til at bevare og forbedre miljøkvalitet og livskvalitet i Norden og påvirke internationale beslutninger.

De nordiske landes miljøsamarbejde udføres bl.a. gennem virksomheden i arbejdsgrupper og gennem Nordisk miljøudviklingsfonden (NMF) under Nordisk miljøfinansieringsselskab (NEFCO) og miljømærket Svanen. Internationalt prioriteres samarbejdet med EU og internationale miljøkonventioner fx FN's miljøprogram (UNEP), Klimakonventionen (UNFCCC) og Biodiversitetskonventionen (CBD), samt med regionale organer, fx. Arktisk Råd, Barentsrådet og Kommissionen for Østersøens miljøbeskyttelse (HELCOM).

Nordisk Ministerråds miljøsektor finansierer Nordisk Råds Miljøpris.

Strategiske målsætninger 2016

Miljøhandlingsprogrammet (MHP) dækker miljøsektorens arbejde for perioden 2013–2018. Hovedtemaerne i miljøhandlingsprogrammet er grøn samfundsudvikling, klimaforandringer og luftforurening, biologisk mangfoldighed og økosystemer, samt sundheds- og miljøskadelige kemikalier.

Programmet er sektorens vigtigste styringsdokument og udgangspunkt for miljø-samarbejdet. MHP indeholder udover ovenstående hovedtemaer blandt andet temaerne holdbar konsumtion og produktion, ressourceeffektivitet og affald, kortlivede klimadrivere, planlægning på havet og havforsuring, friluftsliv, landskab og kulturmiljø.

De overordnede strategiske mål for miljøsektoren i 2016 er, at:

Deltage i og profilere Nordisk Ministerråds miljøsamarbejde regionalt og internationalt blandt andet i forhold til følgende områder: FN's klimaforhandlinger, EU's affaldspakke, FN's biodiversitetsarbejde i regi af CBD, cirkulær økonomi både i EU, OECD og FN og EU's kemikalielovgivning, samt relevante processer angående Arktis og Barentsregionen.

Undersøge og udvikle muligheder for nordisk bidrag til processer angående EU's luftpakke, de internationale kviksølv forhandlinger, FN's biodiversitetsforhandlinger (CBD) og HELCOM.

Arbejde for at styrke monitorering og beskyttelse af økosystemer og biodiversitet på land og i havet, ikke mindst i Arktis og Barentsregionen.

Fremme ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi, arbejde for at sikre bæredygtig tekstil- og modebranche og affaldshåndtering i de nordlige og tyndt bebyggede områder.

I miljøsektoren er der ydermere planlagt en større strategisk tværgående satsning under prioriteringsbudgettet med henblik på en ambitiøs opfølgning på klimaforhandlingernes COP21 (Conference of Parties) i Paris december 2015. Det konkrete indhold afklares nærmere primo 2016 på baggrund af resultaterne fra COP21.

Forbedre tilstanden i havområderne, herunder i Østersøen, Nordøstatlanten og Arktis, bl.a. igennem arbejdet med økosystembaseret havmiljøforvaltning og indsatser mod marint affald og havforsuring.

Arbejde for giftfri kredsløb i de nordiske lande med særlig fokus på hormonforstyrrende stoffer og kombinationseffekter (cocktaileffekter).

Ved behov følge op på den midtvejsevaluering af MHP, som er foretaget i løbet af 2015.

**Ministerrådets
resultater i
2014**

Ministerrådets resultater fremkommer som et resultat af samspillet mellem politiske organer, finansiering af dagsaktuelle projekter fra dispositionsmidlerne, samt det konkrete projektarbejde i miljøsektorens otte arbejdsgrupper. De væsentligste resultater for sektoren i 2014 var:

Bæredygtig forbrug og produktion: Sektoren har bidraget med at videreudvikle et nordisk indspil til EU's ecodesigndirektiv bl.a. ved deltagelse i EU's Green Week. Derudover har man foretaget baggrundsstudier angående BAT (best available technique) om levnedsmidler og træbeskyttelse, som er indleveret til EU. Indenfor produktionssiden har man undersøgt forudsætningerne for at fremme en bæredygtig produktion af tekstiler i Tirupur, Indien, hvilket har spillet ind i det danske formandskabsprojekt om en fælles nordisk handlingsplan for bæredygtig mode og tekstil. På konsumentensiden er der udviklet skolemateriale om affaldsforebyggelse.

Affald: Sektoren har i årets løb arbejdet for, at miljøpåvirkninger fra håndtering af materialer i samfundet minimeres set fra et livscyklusperspektiv, og at forbruget af ressourcer frakobles økonomisk vækst gennem øget ressourceeffektivitet, forebyggelse og genanvendelse af affald. Sektoren har haft hovedansvaret for statsministernes Grøn vækst initiativer om affald. Her har fokus været på genbrug og genanvendelse af tekstil og plast med seks projekter og yderligere to nordiske workshops. Derudover har sektoren arbejdet yderligere med tekstil bl.a. med Life-Cycle Assessment.

Miljøøkonomi: Sektoren har i 2014 samlet viden om anvendelsen af økonomiske styrkemidler i miljøpolitikken med særlig fokus på miljøskadelige subsidier, værdisætning af miljø og økosystemtjenester og omkostningseffektiv udnyttelse og beskyttelse af naturressourcer.

Klima og luft: Sektoren har i 2014 udviklet nordisk input til klimaforhandlingerne, luftkonventionen (CLRTAP), EU, Arktisk Råd og Climate and Clean Air Coalition (CCAC) to reduce short-lived climate pollutants, startet arbejdet med NPI (Nordic Partnership Initiative on Up-Scaled Mitigation Action) med et pilotprojekt i Peru indenfor affald og et pilotprojekt i Vietnam indenfor cementsektoren, samt arbejdet med effekten af SLCP (shortlived climate pollutants) i Arktis. Bidragene har været i form af sammenfatning af vidensgrundlag, netværksdannelse, facilitering af processer og medfinansiering af projekter. Særlig fokus i 2014 indenfor det nordiske klimasamarbejde har været kommunikation af dels IPCC's 5. syntese rapport gennem komik og interaktiv web om samme rettet mod unge i Norden, samt en massiv tilstedeværelse ved samtlige klimaforhandlingsmøder i løbet af året gennem en nordisk stand og uddeling af diverse baggrundsrapporter.

Biodiversitet og økosystemer: I løbet af 2014 har sektorens arbejde med biodiversitet haft fokus på metoder og værktøjer til beskyttelse af raske økosystemer og biodiversitet. Indspil til konventionen om biologisk mangfoldighed og EU's biodiversitetsstrategi er blevet udviklet og spillet ind, herunder indspil om restaurering af ødelagte økosystemer og initiativer om bekæmpelse af invasive arter. Derudover har sektoren arbejdet med økosystemtjenester i landskabet i form af oplevelser og koblingen mellem verdensarv og bæredygtig turisme.

Hav: Sektoren har i 2014 bl.a. arbejdet med opbygning af videnskabeligt baggrundsmateriale for fælles tiltag mod forurening af nordiske hav- og kystmiljøer. Og derudover

har sektoren arbejdet særligt med marint affald, havforsuring og økosystembaseret forvaltning og kommet med konkret input om dette til samarbejdsorganer indenfor EU og de regionale havkonventioner, beskyttelse af det marine miljø i Nordøstatlanten (OSPAR) og Helsingforskonventionen om beskyttelse af Østersøen (HELCOM).

Kemikalier: Sektoren har i 2014 arbejdet målrettet mod at påvirke internationale processer bl.a. EU lovgivning og OECD forhandlinger. Det er gjort igennem udarbejdelsen af nordiske input i form af baggrundsmateriale til diskussionerne. Mere konkret har sektoren bidraget til EU's arbejde med testmetoder, bidraget til OECD's arbejde med nanomaterialer og indpil til Montreal-protokollen. Derudover har sektoren arbejdet med omkostningerne for de nordiske samfund ved hormonforstyrrende stoffer i rapporten "The Cost of Inaction".

	Budget 2016	Budget 2015	Difference	
			+/-	%
MR-Miljø (TDKK)	44.907	44.157	750	1,7%
8-3310 Dispositionsmidler Miljø	4.313	5.732	-1.419	-24,8%
8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper	24.511	22.601	1.910	8,5%
8-3312 Nordisk Råds miljøpris	610	609	1	-
8-3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.203	11.016	187	1,7%
8-6720 SVANEN – Nordisk miljömærkning	4.270	4.199	71	1,7%
Opdelt på kategorier	44.907	44.157	100%	100%
Projektmidler	4.313	5.732	9,6%	13,0%
Programlignende aktiviteter	36.324	34.226	80,9%	77,5%
Organisationsbidrag	4.270	4.199	9,5%	9,5%

8-3310 Dispositionsmedel – Miljö

Projektmidler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.313.000	5.732.000	6.247.000	97%	EK-M/MR-M

Formål

Miljøsektorens prioriteringskonto anvendes løbende under budgetåret til politisk prioriterede og aktuelle projekter og initiativer. For ansøgninger fra arbejdsgrupperne gælder det derudover, at projekterne enten skal være politisk prioriterede, tværgående satsninger, som miljøsektoren ønsker at være en aktiv del af og/eller behandle en ny miljøfaglig udfordring, som ligger udover miljøhandlingsprogrammet.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At støtte aktuelle, politisk prioriterede projekter indenfor Miljøhandlingsprogrammet 2013-2018 og særlige indsatsområder for miljøsektorens virksomhed.	At støtte aktuelle, politisk prioriterede projekter indenfor Miljøhandlingsprogrammet 2013-18 og særlige indsatsområder for miljøsektorens virksomhed.	I 2014 tildelte miljøsektoren midler til 23 projekter fra dispositionsmidler. Projekterne omhandlede aktuelle miljøpolitiske problemstillinger.
Særlig politisk prioriterede temaer under år 2016 er bl.a. at	Særlig politisk prioriterede temaer under år 2015 er bl.a. støtte	<i>Udvalgte initiativer:</i> Diverse projekter og initiativer

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
støtte opfølgningen af COP21 i Paris, udvikling og styrket anvendelse af miljømærket Svanen, opfølgningen på midtvejsevalueringen af MHP, opfølgning på NEFCOs nye strategi, at arbejde for en giftfri hverdag, at fortsat samarbejde om bekæmpelse af invasive arter, implementering af Arctic Biodiversity Assessment, at arbejde videre med beskyttelse af vådområder, bl.a. som opfølgning på Ramsar konventionens arbejde med dette, opfølgning af Aichimålene, samt løfte resultaterne fra det nordiske miljøsam arbejde særligt indenfor grøn vækst og luftforurening i regi af Economic Commission for Europe (UNECE).	til EU's arbejde omkring affald og luftforurening, klimaforhandlingernes COP 21 (Conference of Parties) i Paris, relevante processer omkring CBD, herunder opfølgning af Aichimålene, havplanlægning, marint affald, havforsuring, beskyttelse af naturen i de arktiske områder og giftfri kredsløb.	indenfor udvikling af bæredygtig tekstil og mode. Input til EU's affaldskatalog og andre affaldsreducerende initiativer. Videre arbejde med udvikling af værktøjer og metoder til planlægning på havet (Marine Spatial Planning). Udredningsarbejde til støtte for drivhusgasreducerende tiltag (mitigation). Støtte til regionale indsatser for beskyttelse af skove med særlig høj biodiversitet. Input til Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) ved et nordisk studie. Et studie om cirkulær økonomi. Udredning af omkostningerne for de nordiske samfund ved hormonforstyrrende stoffer (The Cost of Inaction).

8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	24.511.000	22.601.000	22.711.000	98%	EK-M/MR-M

Formål

Implementeringen af Miljøhandlingsprogrammet sker gennem sektorens otte arbejdsgrupper i form af såvel konkrete projekter som andre former for aktiviteter, herunder konferencer, analyser, videnskabelige og populære artikler, workshops og lignende. Både forberedelse, gennemførelse og opfølgning sker med deltagelse fra nordiske eksperter på det pågældende område.

Arbejdsgruppernes antal og tema er defineret ud fra MHP's opbygning. Det indebærer, at der under hovedtemaet "Grøn samfundsudvikling" er tre arbejdsgrupper: Affaldsgruppen (NAG), Holdbar konsumtion og produktion (HKP) og Miljø- og økonomigruppen (MEG); Under temaet "Klimaændringer og luftforurening" er to arbejdsgrupper: Klima og luftgruppen (KOL) og Den Nordiske arbejdsgruppe for globale klimaforhandlinger (NOAK); Under temaet "Biologisk mangfoldighed og økosystemer" er to arbejdsgrupper: Arbejdsgruppen for terrestriske økosystemer (TEG) og Marine økosystemer (HAV); Under temaet "Sundheds- og miljøskadelige kemikalier" er en arbejdsgruppe: Kemikaliegruppen (NKG).

Forvaltningsorgan

Hver arbejdsgruppe har en fast koordinator, som er ansat i de nordiske landes miljømyndigheder, som derved fungerer som forvaltningsorgan for den pågældende arbejdsgruppe.

Mål og resultatopfølgning – Grøn samfundsudvikling		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At arbejde mod øget resurseffektivitet, bæredygtig tekstil- og modebranche og forebyggelse af affald.</p> <p>At arbejde mod videre udvikling og konkretisering af cirkulær økonomi.</p> <p>At arbejde med afklaring af hvordan miljøsektoren bedst muligt kan arbejde med konsumentspørgsmålet.</p>	<p>At arbejde mod øget resurseffektivitet och forebyggelse af affald især angående tekstilområdet og udvikling af Svanemærket</p> <p>At bidrage til bæredygtig affaldshåndtering, især i nordlige og tyndt bebyggede områder samt på tekstil og plastområder (statsministerinitiativet).</p>	<p>At give indspil til EU's ecode-signdirektiv bl.a. ved deltagelse i EU's Green Week.</p> <p>At udvikle baggrundsstudier angående BAT (best available technique) om levnedsmidler og træbeskyttelse og indlevere dem til EU.</p> <p>At udvikle analyser, policy briefs, videnskabelig viden og baggrundsmaterialer om genanvendelsen og genbrug af tekstil og plastaffald.</p> <p>At udarbejde viden om anvendelsen af økonomiske styremidler i miljøpolitikken med særlig fokus på miljøskadelige subsidier, værdisætning af miljø og økosystemtjenester og omkostningseffektiv udnyttelse og beskyttelse af naturressourcer.</p>

Mål og resultatopfølgning - Klimaændringer og luftforureninger		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>At støtte opfølgningen og implementeringen af resultatet af COP21, samt øvrige relevante internationale processer, herunder den videre udvikling og implementering af EU's luftpakke, og løfte resultaterne fra det nordiske miljøsamarbejde særligt indenfor grøn vækst og luftforurening på Eighth Environment for Europe Ministerial Conference.</p>	<p>At støtte relevante internationale processer, herunder udvikling og implementering af EU's luftpakke, forhandlinger om kortlivede klimadrivere (SLCP) og ikke mindst klimaforhandlingerne under FN, UNFCCC. Der vil især være fokus på klimaforhandlingerne idet en ny global klimaaftale skal besluttes på COP 21 i Paris 2015. Indsatsen her drejer sig om formidling og kommunikation af FN's klimapanel (IPCC) rapporter, såvel som konkret facilitering af forhandlingsprocesser og brobygning mellem de forskellige regionale fora i form af afholdelse af tematiske workshops og seminarer før og under årets klimamøder. Desuden vil sektoren i 2015, såvel som i 2014 arbejde for at fremme udslipsreduktioner og dertil hørende rapporteringssystemer, fremme forståelsen om retfærdighed mellem landene i klimaforhandlingerne og støtte en effektiv implementering af klimafinansiering og markedsmekanismer.</p>	<p>At intensivere og nuancere kommunikationsindsatsen af klimaviden, herunder formidling af IPCC's 5. synteserapport gennem komik og interaktivt rettet mod unge i Norden, samt en massiv tilstedeværelse ved samtlige klimaforhandlingsmøder i løbet af året gennem en nordisk stand og uddeling af diverse baggrundsrapporter.</p> <p>At udvikle nordisk input til klimaforhandlingerne, luftkonventionen (CLRTAP), EU, Arktisk Råd og Climate and Clean Air Coalition (CCAC) to reduce short-lived climate pollutants.</p> <p>At have fået startet arbejdet med NPI (Nordic Partnership Initiative on Up-Scaled Mitigation Action) med et pilotprojekt i Peru indenfor affald og et pilotprojekt i Vietnam indenfor cementsektoren.</p>

Mål og resultatopfølgning – Biologisk mangfoldighed		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At støtte internationale processer indenfor biodiversitetskonventionen med fokus på opfølgelse af Aichi-målene om restaurering af natur, arbejde videre med beskyttelse af vådområder, bl.a. som opfølgning på Ramsar konventionens arbejde med dette, biodiversitetsevaluering og monitorering, havkonventionerne HELCOM og OSPAR om økosystembaseret havmiljøforvaltning, marint affald, samt arbejdet med naturbeskyttelse i Arktis, herunder opfølgningen af ABA rapporten og blandt andet gennem støtte til Arktisk Råd og Barentsrådets forskellige initiativer.	At støtte internationale processer indenfor biodiversitetskonventionen med fokus på opfølgelse af Aichi-målene om restaurering af natur, biodiversitetsevaluering og monitorering, havkonventionerne HELCOM og OSPAR om økosystembaseret havmiljøforvaltning, marint affald inkl. plastik og farlige kemikalier, havforsuring, samt arbejdet med naturbeskyttelse i Arktis blandt andet gennem støtte til Arktisk Råd og Barentsrådets forskellige initiativer.	At videreudvikle metoder og værktøjer til beskyttelse af sunde økosystemer og biodiversitet gennem indspil til konventionen om biologisk mangfoldighed og EU's biodiversitetsstrategi om restaurering af ødelagte økosystemer, initiativer om bekæmpelse af invasive arter, økosystemtjenester i landskabet og koblingen mellem verdensarv og bæredygtig turisme. At have opbygget videnskabeligt baggrundsmateriale for fælles tiltag mod forurening af nordiske hav- og kystmiljøer, og derudover have arbejdet med marint affald, havforsuring og økosystembaseret forvaltning rettet særligt mod havkonventionerne om beskyttelse af det marine miljø i Nordøstatlanten (OSPAR) og Helsingforskonventionen om beskyttelse af Østersøen (HELCOM).

Mål og resultatopfølgning – Helse og miljøfarlige kemikalier		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
At fremme giftfrit kredsløb via arbejde med kemikaliereregulering, kviksløv og hormonforstyrrende emner, samt kemikalier i produkter.	At fremme giftfrit kredsløb via arbejde med kemikaliereregulering, kviksløv og hormonforstyrrende emner, samt kemikalier i produkter.	At bidrage til EU's arbejde med testmetoder og OECDs Test Guideline. At bidrage til OECDs arbejde med nanomaterialer. At give indpil til Montrealprotokollen om ozon. At skabe baggrundsmaterialer, undersøgelser og viden om ovenstående. At udvikle viden om omkostningerne for de nordiske samfund ved hormonforstyrrende stoffer i rapporten "The Cost of Inaction".

8-3312 Nordisk Råds miljøpris

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	610.000	609.000	0	0%	MR-M/EK-M

Formål Formålet med Miljøprisen er at øke interessen for det nordiske miljøsamarbejde, samt at anerkende enestående miljømæssige innsatser. Prisen skal bidra til at markere det formelle nordiske miljøsamarbejde.

En evaluering av Nordisk Råds natur- og miljøpris forventes avsluttet høsten 2015. De endringer som MR-M/EK-M beslutter som følge av denne evaluering skal inkorporeres i anvendelsen av de bevilgede midlene, dvs. administrasjon og utdeling av Nordisk råds natur- og miljøpris, samt til synliggjøring og profilering av prisen.

Forvaltningsorgan Stortinget, Internasjonal Avdeling, Norge

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Målet er å fremme den viktige satsningen som Nordisk råds natur- og miljøpris representerer innenfor miljøsam arbeidet, skape synlighet av prisen i samarbeid med de andre Nordisk råds priser samt synliggjøre og profilere prisen som en del av de nordiske miljøministrenes samarbeid.	Godkjenning av nye vedtekter av ministrene under Sesjonen 2015, samt utdelelse av miljøprisen 2015.	Konkretisering av nye vedtekter, samt utdeling av miljøprisen 2014.

8-3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	11.203.000	11.016.000	11.297.000	100%	NEFCO

Formål Nordisk miljøudviklingsfond (NMF) startede i 1996. NMF administreres af det Nordiske miljøfinansieringsselskab, NEFCO, hvis primære formål er at fremme investeringer af nordisk miljøinteresse i Central- og Østeuropa ved at finansiere virksomheder i disse lande. Nordisk Ministerråd bidrager direkte med midler til NMF og indirekte via miljøudviklingsfonden som bl.a. anvendes til NMF Krediter og Barents Hot Spots Facility (BHSF).

Miljøudviklingsfonden er rettet mod at opnå positive miljøeffekter gennem at styrke lønsomheden for aktuelle miljøprojekter, muliggøre større risikotagning ved finansiering, fremskynde projekters gennemførelse eller udvikle nye miljøinvesteringer.

NMF's virksomhed bidrager til miljøforbedrende foranstaltninger indenfor renere produktion, energieffektivisering og landbrug, samt gennemførelse af projekter for at reducere udslippet af miljøgifter i Østersøen.

Forvaltningsorgan NEFCO, Nordic Environment Finance Corporation

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
På grund af den politiske situationen i Ukraine og Rusland vil fokus på projekter om energieffektivisering øges. Forsat prioriteres finansiering af projekter indenfor renere produktion i den private sektor, energibesparelser i den offentlige sektor, at styrke arbejdet omkring renere miljø i Barents regionen	At fortsat arbejde med miljøprojekter indenfor den arktiske region med særlig fokus på miljøgifte og finansiering af renere produktionsprojekt i den private sektor, finansiering af energibesparingsprojekter i den offentlige sektor og eliminering af Barents Hot Spots. Derudover vil projekter indenfor finansiering af projekter for at reducere udslip fra land-	Under 2014 godkendte NMF og NMF Krediter 23 nye projekter. Af disse lå 11 indenfor rammen af låneprogrammet for energibesparelseprojekter og 5 projekter under programmet for renere produktion. Antallet gennemførte, aftalte og godkendte projekter er i alt 272. Dertil kommer 70 projekter som er godkendt under Barents Hot Spots Facility

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>(Barents Hot spot), reduktion af miljøgifte i Arktis og reduktion af udslip fra landbruget til havet gennem blandt andet håndtering af gødning.</p> <p>Opfølgning af NEFCOs strategi.</p> <p>Den økonomiske målsætning for år 2016 er at godkende projekter for 23 millioner DKK.</p>	<p>bruget være i fokus.</p> <p>Den økonomiske målsætning er at godkende projekter for 23 millioner DKK.</p>	<p>(BHSF), som finansieres delvis med midler fra NMF.</p> <p>Tilsammen er 177 projekt under fonden blevet gennemført, mens 9 er blevet stoppet. Projekter under fonden bidrager direkte og indirekte til reduktioner af bl. a. kuldioxid, nitrogen/kvælstof, nitrogenmonooxid, fosfor og svovldioxid.</p>

8-6720 SVANEN – Nordisk Miljömärkning

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.270.000	4.199.000	4.137.000	100%	Nordiska miljömärkningsnämnden

Formål

Det nordiska miljömärket Svanen är de nordiska ländernas officiella miljömärkning av varor och tjänster. En frivillig gemensam nordisk miljömärkning möjliggör medvetna och miljövänliga konsumentval och medverkar till att minska den belastning som den dagliga konsumtionen orsakar för miljön.

Alla centrala beslut om det nordiska miljömärket Svanen, såsom principer och regler för verksamheten och fastställandet av kriterier, ska göras på nordisk nivå. Vidare är det viktigt att verksamheten i samtliga nordiska länder utförs enligt samma principer. Konsumenter och producenter ska kunna känna igen Svanen som ett gemensamt nordiskt miljömärke.

Det nordiska miljömärket Svanen regleras av Nordiska ministerrådet genom *Mål och principer för det nordiska miljömärket Svanen* och Nordiska miljömärkningsnämndens verksamhet och uppgifter definieras närmare i *Arbetsordningen för Nordiska miljömärkningsnämnden*. Nordiska miljömärkningsnämnden antar *Regler för Nordisk miljö-märkning* samt fleråriga strategier för Svanens verksamhet.

Forvaltningsorgan

Föreningen Nordisk Miljömärkning

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Svanen digitaliseras ytterligare, för ökad användarvänlighet och effektivitet för såväl verksamheter som konsumenter på ett samnordiskt plan.</p> <p>Svanen utnyttjar sin potential genom att nya produktområden fås med i programmet; kriterier</p>	<p>Planer fastställs för uppföljning av beslut i MR-M om resultatet av visionsarbetet Svanen 2015.</p> <p>Strategin för 2016-2020 besluts av Nordiska Miljömärkningsnämnden (NMN).</p> <p>Föreningen "Nordisk Miljömärk-</p>	<p>Samtliga kriterier och ansökningshjälp finns nu samlat på den engelska hemsidan www.nordic-ecolabel.org.</p> <p>Vägledare för energi- och klimatkrav i kriteriearbetet var färdig våren.</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>inom två nya branscher/områden beslutas under året.</p> <p>Ett tvärsgående dokument utvecklas och publiceras för att uppvisa Svanens överordnade miljöstrategi.</p> <p>Marknadsarbetet i Norden samordnas för att Svanen som instrument för producenter ska uppfattas som enhetligt.</p> <p>Insatser och utvecklingsarbete ska göras för att klargöra Svanens roll inom offentlig upphandling och underlätta för nordiska upphandlare och leverantörer att använda märkningen, både vid kravställande och vid verifikation.</p> <p>Licensiering inom Svanen ska utvecklas och koordineras nordiskt för bästa effektivitet och för att säkra likabehandling av sökande verksamheter.</p> <p>Svanen kommuniceras på den internationella arenan som ett globalt föredöme och som ett exempel på nordiskt samarbete, miljöengagemang och miljötekniskt kunnande.</p>	<p>ning" framstår som den centrala samarbetspunkten mellan ländernas verksamheter och samordnare av verksamheten i sin helhet.</p> <p>En gemensam nordisk digitaliserad samling av all information om produkter, kunder och kontakter har etablerats.</p> <p>Nya produktområden fås med i programmet. Två nya kriterier läggs fram.</p> <p>Efter att samordningen nordiskt har genomförts för kriteriearbetet och licensieringsprocessen etableras nu mer samordnat marknadsarbete.</p> <p>Erfarenheterna av Svanen förs ut på den internationella arenan som profilering av nordiskt samarbete.</p>	<p>Svanen har under kriterieutvecklingen haft stort fokus på energikrav och därmed på klimat- aspekterna av produktion och konsumtion. Detta i kombination med att Svanen under året marknadsförts som ett helhetsmärke, inkluderande klimatfrågan, har bidragit till att ingen separat klimatmärkning har etablerats i de nordiska länderna, vilken NMN såg som viktigt strategiskt mål. I Norden anser nu 55 % att Svanen är ett märke för ett "bra klimatval".</p> <p>Svanen har reviderat sin miljögiftspolicy som fokuserar på hälsa- och miljöfarliga kemikalier.</p> <p>Alla miljömärkningsorganisationer har nu ett gemensam IT-plattform och befinner sig på samma server på Island. En gemensam nordisk licensdatabas och CRM (kundhanteringsystem) har lanserats och implementerats.</p> <p>Alla miljömärkningsorganisationer har nu startat upp ett nätverk för privata inköpare och offentliga upphandlare i syfte att öka efterfrågan på svanenmärkta produkter.</p> <p>Svanen har haft en ledamot i styrelsen för GEN (Global Ecolabeling Network), och som GENs representant arbetat med revideringen av ISO 14024, ett regelverk för miljömärkning typ 1.</p>

Arbetslivspolitik

Generel inledning

Formål og Fakta Det nordiska arbetslivssamarbetet är inriktat på att analysera centrala frågeställningar, samordna och utbyta erfarenheter kring ländernas arbetslivspolitik. Aktiviteterna ska bidra till att säkra och vidareutveckla en välfungerande nordisk arbetsmarknad och ett gott arbetsliv i ett konkurrenskraftigt Norden. MR-A har ställt upp ett antal gemensamma mål för arbetsmarknads-, arbetsmiljö- och arbetsrättsområdet samt ett antal tvärgående prioriteringar. Tillsammans skapar det ramarna för det nordiska samarbetet på arbetslivs-området.

Samarbetet organiseras av Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A), som ger riktlinjerna och fördelar MR-A:s budget mellan kommitténs tre utskott samt till Nordjobb, NIVA och budgetposten ”Kommunikation om arbetsliv”.

Strategiske målsättningar 2016 De löpande strategiska målsättningarna följer det samarbetsprogram som utarbetats för åren 2013-2016. Under perioden har fokus lagts vid de långsiktiga utmaningar som följer av globaliseringen och den demografiska utvecklingen. Arbetet kommer att utgå från det finska ordförandeskapsprioriteringarna.

Den strategiska genomlysningen som inletts i A-sektorn väntas resultera i ett antal rekommendationer som berör innehållet och inriktningen på det fortsatta arbetslivssamarbetet i Norden. Under året väntas länderna förhålla sig till dessa rekommendationer och besluta hur arbetet ska drivas vidare.

Samarbetet på *sysselsättnings- och arbetsmarknadsområdet* ska understödja den gemensamma strävan att öka arbetskraftsutbudet, stärka sysselsättningen och reducera den strukturella arbetslösheten för både kvinnor och män. Ländernas mål är att mobilisera inhemska arbetskraftsresurser, stärka matchningen av utbud och efterfrågan på arbetskraft, främja livslångt lärande efter arbetsmarknadens behov, främja attraktionskraften hos arbetskraft i länder utanför EU/EES i förhållande till efterfrågan, främja koordineringen mellan relevanta myndigheter samt att bekämpa arbetslöshet bland utsatta grupper särskilt långtidsarbetslösa och unga.

På *arbetsmiljöområdet* är samarbetet inriktat på att understödja ländernas politik för säkerhet, hälsa och välfärd i arbetslivet för både kvinnor och män. Syftet är att skapa en arbetsmiljö som är attraktiv, motiverande och inkluderande, och som förebygger arbetsrelaterade fysiska och psykiska hälsoproblem. Samtidigt ska den vara utformad med hänsyn till internationella avtal och EU:s regelverk. Målet är att stärka en god arbetsmiljö på arbetsplatserna, vidareutveckla arbetsmiljöstrategier och -tillsyn, motverka oacceptabla arbetsförhållanden, ”social dumpning” och diskriminering på arbetsmarknaden. Målet är också att synliggöra betydelsen av gott ledarskap, aktivt medarbetarinflytande samt att tillvarata enskilda arbetstagares resurser.

Inom *arbetsrättsområdet* prioriteras arbetet med att följa upp villkoren för den nordiska modellen, dess utmaningar och anpassningsbehov samt belysa hur den kan upprätthållas och utvecklas i ett alltmer globaliserat arbets- och näringsliv. Utgångspunkter för det nordiska samarbetet är att säkra en rimlig balans mellan löntagarskydd och flexibilitet, främja jämställdhet och likabehandling på arbetsmarknaden samt att stärka det nordiska samarbetet i förhållande till internationella regler, i synnerhet i EU.

Ett *tvärgående prioriteringsområde* är att främja geografisk mobilitet och anpassningsförmåga genom att förebygga och undanröja gränshinder på den nordiska arbetsmarknaden.

Ytterligare teman som följer upp mera aktuella politiska och fackliga utmaningar kommer under perioden läggas fast närmare respektive ordförandeskaps sektorsprogram samt i utskottens verksamhetsplaner och temaupplägg.

Ministerrådets resultater i 2014

I maj avhölls en särskild jubileumskonferens i Reykjavik som uppmärksammade att det gått 60 år sedan den öppna nordiska arbetsmarknaden skapades. Under året fattade arbetsmarknadsministrarna beslut om att genomföra en strategisk genomlysning av arbetslivssektorn som ett led i det moderniseringsarbete som NMR genomför.

Arbetsmiljöutskottet

Utskottet fokuserade på tre teman under året; arbetsmiljöstrategier och tillsyn i de nordiska länderna; samband mellan ledarskap och arbetsmiljö samt säker arbetsmiljö under hela yrkeslivet. Under dessa teman igångsattes tre nya projekt som löper vidare under 2015. En uppskattad konferens om god arbetsmiljö genom hela arbetslivet med fokus på bl. a. samspelet mellan arbetsmiljö och ålder hölls i oktober. Fem projekt avslutades under 2014. Särskilt intressant var ett ambitiöst och unikt projekt som analyserade kopplingen mellan arbetsmiljö och produktivitet i de nordiska länderna. Studien visar att det finns ett robust positivt samband mellan god fysisk arbetsmiljö och hög produktivitet i alla länder.

Arbetsmarknadsutskottet

Utskottet fokuserade särskilt på gränshindersfrågor och arbetskraftsmobilitet i Norden, samt informationsutväxling mellan länderna kring arbetsmarknadspolitik och bekämpning av ungdomsarbetslöshet. Utskottet finansierade och igångsatte ett projekt om arbetsmarknadsutbildning i Norden i syfte att ge en helhetsbild hur länderna organiserar utbildningsinsatser för arbetslösa samt deltog i tre tvärssektoriella projekt.

Arbetsrättsutskottet

Utskottet fokuserade 2014 på "Employment relations" och minimilöner. Projektet "Europa och den nordiska aftalsmodellen" påbörjades också under 2014.

Nordjobb

Nordjobb uppnådde sitt primära mål när det gäller förmedlade arbetsplatser under året. Vid sidan av att förmedla ett förutbestämt antal jobb kunde Nordjobb bredda målgruppen dels till nyutexaminerade samt ungdomar som står utanför arbetsmarknaden och skola. Samtidigt har arbetet fortsatt för att öka differentieringen av Nordjobbs finansiering.

NIVA

NIVA fortsatte den löpande kursverksamheten under året och uppfyllde de uppsatta målen vad beträffat deltagande och kvalitet. Kursen "Occupational Skin Diseases" fick särskilt goda vitsord från deltagarna. Ett nytt ettårigt kontrakt upprättades i avvaktan på att den nya strategin kommer på plats under 2015.

Kommunikation om arbetsliv

Utgivningen av nyhetsbrev "Arbejdsliv i Norden" och "EU & Arbetsrätt" samt andra publikationer och pressmeddelanden främjade kunskap om arbetslivsfrågor och det nordiska arbetslivssamarbetet hos relevanta målgrupper såväl i Norden som internationellt. Antalet läsare av den webbaserade tidskriften "Arbejdsliv i Norden" ökade med 37 procent under hösten 2014.

Nordisk-baltisk-polska EU-informationsgruppen

Den nordisk-baltisk-polska EU-informationsgruppen träffades en gång under året.

Budget	Budget	Difference
--------	--------	------------

	2016	2015	+/-	%
MR-A (TDKK)	13.839	13.632	207	1,5%
<i>Projektmedel</i>	<i>10.436</i>	<i>10.262</i>	<i>174</i>	<i>1,7%</i>
9-4110 Projektmedler i øvrigt - Arbejdsliv	922	907	15	1,7%
9-4111 Arbejdsliv faste udvalg	4.661	4.583	78	1,7%
9-4120 Nordjobb	3.214	3.160	54	1,7%
9-4130 Kommunikation om arbejdsliv	1.639	1.612	27	1,7%
<i>Institutioner</i>	<i>3.403</i>	<i>3.370</i>	<i>33</i>	<i>1,0%</i>
9-4180 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	3.403	3.370	33	1,0%
Opdelt på kategorier	13.839	13.632	100%	100%
Projektmedler	2.561	2.519	18,5%	18,5%
Programlignende aktiviteter	7.875	7.743	56,9%	56,8%
Institutioner	3.403	3.370	24,6%	24,7%

9-4110 Projektmedel i øvrigt - Arbejdsliv

Projektmedler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	922.000	907.000	694.000	100%	EK-A

Formål

Projektmedel i øvrigt anvendes blandt annat till att genomföra ordförandeskapet prioriteringar i arbetslivssektorn och ÄK-A:s driftsbudget.

Mål og resultatopfølgning		
2016 – Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
Ett framgångsrikt genomförande av det finska ordförandeskapet i A-sektorn. Fortsatt genomförande av samarbetsprogrammet och dess prioriteringar. Genomlysningen av A-sektorn slutförs under året. Eventuellt påbörjas implementering av genomlysningens förslag.	Tre större ordförandeskapsaktiviteter kommer att genomföras: <i>Konferens</i> i mars om att bekämpa ungdomsarbetslöshet, <i>trepertsexpertseminarium</i> i april om att motverka social dumping, <i>konferensen "Bæredygtigt arbejdsmarked i Nordens udkantmråder"</i> hålls i augusti.	Ett MR-A möte avhölls i Köpenhamn i november 2014. Under det isländska ordförandeskapet genomfördes flera konkreta aktiviteter i form av temakonferenser kring jämställdhet, arbetsmiljö genom hela arbetslivet och lärande för livet. Konferenserna var generellt lyckade med högt deltagande. Särskilt uppmärksammas blev jubileumskonferensen i anledning av den gemensamma nordiska arbetsmarknadens 60-årsjubileum. Speciellt värdefulla var diskussionerna kring de framtida utmaningar som den gemensamma arbetsmarknaden står inför. Ministerbeslut och förberedande arbete med att genomföra en strategisk genomlysning av A-sektorn.

9-4111 Arbetslivs fasta utskott

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	4.661.000	4.583.000	4.989.000	85%	EK-A

Formål ÄK-A delegerar ansvaret för fördelning och användning av sektorns projektmedel till arbetsmarknads-, arbetsmiljö- respektive arbetsrättsutskotten i enlighet med samarbetsprogrammet och utskottens verksamhetsplaner. De externa sekreterarna i de tre utskotten finansieras också under budgetposten.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Inom arbetsmiljösamarbetet är målet att fortsätta stödja de nordiska ländernas politik för att skapa en arbetsmiljö som är attraktiv, motiverande och inkluderande samt att förebygga arbetsrelaterade hälsoproblem.</p> <p>Arbetsmarknadsutskottets mål är att främja kunskap för vidareutveckling och modernisering av arbetsmarknadspolitiken i Norden. Ett specifikt projekt som genomförs under året behandlar arbetsförmedlingstjänster.</p> <p>Arbetsrättsutskottet kommer följa upp villkoren för den nordiska modellen, dess utmaningar och anpassningsbehov samt belysa hur den kan upprätthållas och utvecklas i ett alltmer globaliserat arbets- och näringsliv.</p>	<p>Målen i arbetsmiljöarbetet har fokuserat på att främja vidareutveckling av arbetsmiljöstrategier och relevant kunskap för ländernas tillsynverksamhet samt att tydliggöra arbetsmiljöns betydelse för äldre arbetstagares förmåga att kvarstå i arbetslivet.</p> <p>Arbetsmarknadsutskottet ska bidra till en fortsatt modernisering av arbetsmarknadspolitiken i Norden. Under året kommer exempelvis slutrapporter presenteras om arbetsmarknadsutbildningar i Norden samt en större studie om ungdomsarbetslöshet i de nordiska länderna.</p> <p>Under 2015 förväntas arbetsrättsutskottet särskilt se närmare på implementering av tillämpningsdirektivet, kartläggning av utstationerad arbetskraft i de nordiska länderna samt dryfta aktuella teman i de nordiska länderna.</p> <p>Under året kommer utskotten beröras av genomlysningen.</p>	<p>Under året fokuserade arbetsmiljöutskottet på att vidareutveckla arbetsmiljöstrategier och tillsyn, sambandet ledarskap - arbetsmiljö samt god arbetsmiljö genom hela livet. Tre projekt finansierades under dessa prioriteringar. Ett särskilt intressant projekt som avslutades visade på ett positivt samband mellan god fysisk arbetsmiljö och hög produktivitet i de nordiska länderna.</p> <p>Arbetsmarknadsutskottet har medverkat till förbättrad förståelse av mobiliseringen av arbetskraften i Norden, med särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet, bland annat genom ett större projekt om ungdomsarbetslöshet. Man har även fortsatt stötta The Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) projektet angående data att beskriva och jämföra grundläggande kunskaper och färdigheter hos vuxna med koppling till arbetslivet.</p> <p>Arbetsrättsutskottet har under året diskuterat "Employment relations" samt minimilöner. Man har även påbörjat projektet om "Europa och den nordiska avtalsmodellen".</p>

9-4120 Nordjobb

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	3.214.000	3.160.000	3.113.000	97%	FNF

Formål Nordjobb arbetar för att öka mobiliteten för unga på den nordiska arbetsmarknaden och för att försöka förbättra språkkunskaper och kunskapen om kultur i Norden. Nordjobb förmedlar i första hand sommarjobb, bostad samt kultur- och fritidsprogram för ungdomar mellan 18-28 år.

Forvaltningsorgan Föreningen Nordens Förbund (sekretariatsfunktion)

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Under 2016 kommer Nordjobb att arbeta för att uppnå sitt primära mål när det gäller förmedlade arbetsplatser. En tydlig inriktning är att nå ut till en målgrupp som är så bred som möjligt och att arbeta för en mer differentierad finansiering.</p> <p>Ett nytt kontrakt ska tas fram efter att Nordjobb har utvärderats.</p>	<p>Under 2015 kommer Nordjobb att arbeta för att uppnå sitt primära mål när det gäller förmedlade arbetsplatser. En tydlig inriktning är att nå ut till en målgrupp som är så bred som möjligt och att arbeta för en mer differentierad finansiering.</p>	<p>Nordjobb uppnådde sitt primära mål när det gäller förmedlade arbetsplatser under året. En tydlig inriktning var att uppnå resultatet samtidigt som man nådde ut till en så bred målgrupp som möjligt. Där kan bl.a. nämnas projektet Nordisk Jobstart som har arbetat med gruppen demententer (nyutexaminerade personer från eftergymnasiala utbildningar) och projektet Entreprenörskap över gränser som har arbetat med Neets-gruppen, (Not in Employment, Education or Training).</p> <p>Nordjobb informerade vid möten med kommuner och nordiska arbetsgivare om ”Jobbresan” som modell för att hjälpa unga att hitta sysselsättning.</p>

9-4130 Kommunikation om arbetsliv

Projektmedler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.639.000	1.612.000	1.588.000	96%	EK-A

Formål Syftet är att öka kunskapen om det nordiska arbetslivet inom och utanför Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
<p>Målet är att bidra till att genomföra Informations- och kommunikationsstrategin för 2013-16 med dess fokus på tre målsättningar: 1. Stärka synligheten</p>	<p>Målet är att bidra till att genomföra arbetslivssektorns kommunikationsinsatser som syftar till: 1. Stärka synligheten och relevansen av det nordiska samarbetet 2.</p>	<p>Webmagasinet <i>Arbejdsliv i Norden</i> har under 2014 ökat kunskapen om det nordiska arbetslivet genom bland annat höjt läsarantal på både den skandinaviska</p>

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
och relevansen av det nordiska samarbetet 2. Öka tillgängligheten av relevant information 3. Bidra till att stärka debatten om utvecklingen på arbetslivsområdet.	Öka tillgängligheten av relevant information 3. Bidra till att stärka debatten om utvecklingen på arbetslivsområdet. Modernisering av hemsidan för <i>Arbejdsliv i Norden</i> påbörjas.	som engelska utgåvan. Nyhetsbrevet <i>EU & Arbetsrätt</i> har i 2014 ökat kunskapen om arbetsrätt i ett europeiskt perspektiv. Nyhetsbrevet har i ljuset av sitt specifika fokus många prenumeranter av både den elektroniska upplagan som den tryckta versionen.

9-4180 Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljöområdet (NIVA)

Institution

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	NMR fin. 14	Budget disp. af
EUR	456.800	451.800	444.200	74%	Institutionen
Modsv. DKK	3.403.000	3.370.000	3.314.000		

Formål

NIVA:s främsta uppgift är att vara ett forum för kunskapsspridning inom området arbetshälsa och arbetsmiljö. NIVA skapar nordiskt mervärde genom att organisera kurser, symposier, workshops och seminarier på avancerad nivå till hög kvalitet speciellt på områden där det saknas tillräcklig kritisk massa i ett enskilt land.

Kontraktperiode 2016 og status

Mål og resultatopfølgning		
2016 - Mål	2015 - Mål	2014 – Opnåede resultater
NIVA ska fortsätta att utveckla kursverksamheten inom området arbetsmiljö och -hälsa för att stärka det nordiska mervärdet i enlighet med strategins prioriteringar. Specifikt ska kursutbudet diversifieras vad gäller innehåll, längd och målgrupper. NIVA:s ska ta sig av nya utmaningar såsom behovet att förlänga arbetskarriärer och förebygga att individer lämnar arbetslivet i förtid. Ett mål är också att successivt bygga upp nätverk via utökade kommunikationsinsatser i syfte att stärka NIVA:s relevans i det nordiska arbetsmiljöarbetet.	Mellan 8 – 15 kursaktiviteter med sammantaget minst 300 deltagare ska genomföras. Kursverksamheten ska upprätthållas på avancerad nivå och till hög kvalitet. NIVA ska arbeta närmare med de nationella arbetsmiljöinstituten och motsvarande samt stärka nätverken såväl i Norden som internationellt. NIVA ska fortsätta sina kontaktskapande aktiviteter och antalet kurser inriktade på nordiska och internationella deltagare. NIVA ska vidare påbörja implementering av sin nya strategi. Ett nytt kontrakt ska också utformas.	NIVA genomförde 13 kursaktiviteter på arbetsmiljöområdet inklusive en konferens i samarbete med ordförandeskapet. Kurserna fick generellt goda vitsord av deltagarna och bidrog därmed till att stärka det nordiska arbetsmiljöarbetet.

Ekonomi- og Finanspolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Det nordiska samarbejdet på det økonomiska och finansiella området ska bidra till att skapa förutsättningar för att de grundläggande ekonomisk-politiska målen om stabil ekonomisk utveckling med hög sysselsättning, sunda statsfinanser och uthållig tillväxt kan uppnås.

De konkreta målsättningarna syftar bland annat till att utveckla den nordiska välfärdsmodellen, att främja den ekonomiska integrationen i Norden, med Östersjöregionen och European i övrigt samt främja gemensamma nordiska ekonomiska och finansiella intressen internationellt. EU-frågor är högt prioriterade i det nordiska samarbetet.

Sektorns arbete understöds av ett antal samarbetsgrupper som den nordiska miljö- och ekonomigruppen, den nordiska konjunkturgruppen och den nordiska skattegruppen.

Strategiske målsætninger 2016

Ordförandeskapet

Finland innehar ordförandeskapet 2016 med betoning på bl.a. att stärka informationsutväxlingen mellan de nordiska länderna och öka insikten bland de nordiska länderna kring centrala ekonomisk-politiska frågor.

Utgivning av nordisk ekonomisk-politisk forskningstidskrift

Utgivningen av tidskriften NEPR, Nordic Economic Policy Review syftar till att presentera relevant forskning som belyser en eller flera aktuella ekonomisk-politiska frågeställningar som är relevant för beslutsfattare. Utgåvan 2016 väntas eventuellt bygga på finska ordförandeskapets prioriteringar.

Gränshindersarbetet

När det gäller gränshinder i Norden på det ekonomiska området fokuseras arbetet kring gränsöverskridande skattefrågor. Det finns ett kontinuerligt samarbete, dels genom den nordiska skatteportalen, dels genom bilaterala skatteprojekt. Ytterligare insatser väntas bli aktuella via samarbetet med Gränshinderrådet.

Miljömärkning av aktiefonder

Ett projekt inriktat på att analysera förutsättningarna för att miljömärka aktiefonder genom Svanensamarbetet kan bli aktuellt under 2015 och 2016. Preliminärt betraktar såväl marknadsaktörer och beslutsfattare projektet som välkommet. Projektet väntas utföras i nära samarbete mellan Finans- och Miljösektorerna. Det praktiska genomförandet av miljömärkningen kommer därefter att hanteras av Nordiska miljömärkningsnämnden.

Ministerrådets resultater i 2014

Samarbete mot skatteflykt

De gemensamma nordiska förhandlingarna om informationsutbytesavtal på skatteområdet avslutades framgångsrikt under 2014. De nordiska länderna har genom projektet upprättat nära nog ett heltäckande nät av skatteinformationsavtal. Under året tecknade de nordiska länderna avtal med Hongkong och de tekniska förhandlingarna med Förenade arabemiraten kunde slutföras. Det preliminära resultatet för projektet som helhet innebär att betydande belopp i form av beskattningsbara kunnat återföras samt att skatteinräkningen från tidigare oredovisat kapital har ökat.

Ökonomiska instrument i miljöpolitiken och genomförande av statsministrarnas uppdrag om grön tillväxt

Miljö- och ekonomigruppen, med gemensamt deltagande från Miljö- och Finanssek-

torerna har som huvudmål att bidra till en ekonomisk utveckling som bygger på hållbara produktions- och konsumtionsmönster och att miljöbelastning och ekonomisk tillväxt inte kopplas samman.

Underr 2014 fokuserade MEG på policyutvecklingen inom tre områden: ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken, arbetet kring grön ekonomi samt ekosystemtjänster. MEG:s arbete resulterade i ett antal studier och rapporter som utgjorde värdefulla underlag för att belysa ekonomiska faktorer och styrmedel samt deras betydelse för miljön. Under 2014 publicerades bland annat en omfattande studie, *The Use of Economic Instruments in Nordic Environmental Policy 2010-2013*, samt *Ecosystem Services In Nordic Freshwater Management* med fokus på ekosystemtjänster.

Den förstnämnda rapporten ingick som en del i Finanssektorns arbete med att fullfölja statsministrarnas uppdrag att främja gröna investeringar. Den slutliga avrapporteringen kommer att ske under 2015.

Konkurrens som instrument för effektivisering av offentlig sektor

Finansministrarna utbytte erfarenheter kring konkurrens som instrument föreffektivisering på basis av det underlag som ÄK-Finans tagit fram.

10-5210 Ekonomi- och Finanspolitik

Projektmedler

Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.841.000	1.810.000	1.819.000	96%	EK-MR-Finans

Formål Stödja aktiviteter och instrument som underlättar för de nordiska länderna att uppnå de ekonomisk-politiska målen.

Lagstiftning

Generel indledning

Formål og Fakta Formålet for justitssamarbejdet er at arbejde mod en ensartet retlig udvikling i Norden i overensstemmelse med Helsingforsaftales målsætninger og opfyldelse af Justitssektorens samarbejdsprogram.

Det konkrete samarbejde inden for justitssektoren omfatter bl.a. aktuelle politiske spørgsmål og opfølgning af fælles nordiske politiske prioriteter og beslutninger samt erfaringsudveksling og initiativer generelt inden for justitsministeriernes resort. Herudover indgår samarbejde med justitsministerierne og de retshåndhævende myndigheder i de baltiske stater i justitssektorens arbejde.

Udover det formaliserede nordiske samarbejde indenfor Justitssektoren findes et løbende praktisk samarbejde, idet der på embedsmandsniveau og i myndighedsregi afholdes kontaktmøder, seminarer, drøftelser m.v. om aktuelle retlige problemstillinger mellem de nordiske lande.

Strategiske målsætninger 2016

Det retlige samarbejde skal i 2016 fortsat fokusere på udveksling af erfaringer for at arbejde for en fælles retlig udvikling i Norden, når dette er formålstjenligt. Herudover lægges der vægt på nedbrydning af grænsehindringer og på at forhindre at nye opstår.

Målsætningen omfatter også samarbejde om spørgsmål som angår udvikling af juridisk rådgivning og offentlig retshjælp, anvendelse af elektronisk overvågning som retsfølge samt forekomst og former for korruption, herunder bestikkelse (mutor) i de nordiske lande.

Det er endvidere en målsætning at bidrage aktivt til fællesnordisk initiativ om demokrati, inkludering og sikkerhed.

Ministerrådets resultater i 2014

Ministerrådet har i 2014 vedtaget et nyt Samarbejdsprogram for Justitssektoren.

Ministerrådet har besluttet at være en aktiv deltager i en fælles nordisk indsats om bekæmpelse af menneskehandel og har til det formål afsat 800.000 DKK til delfinansiering af et tværgående program om bekæmpelse af menneskehandel. Beløbet er det hidtil største som Justitssektoren har afsat til en indsats.

Ministerrådet har drøftet politiske problemstillinger om strafferetligt ansvar for juridiske personer, revision af domstolssystemer, mulighederne for overførelse af dømte til afsøning i et andet land end hjemlandet, voldsofres retsstilling samt ungdomskriminalitet.

De nordiske og de baltiske justitsministre har drøftet politiske problemstillinger om emner af fælles interesse, og bedt. Nordic Baltic Contact Group gennemføre aktiviteter om bl.a. judicial examination of child victims and witnesses og reforms in the judiciary.

Embedsmandskomiteen for lovsamarbejde har ydet økonomisk støtte til bl.a. et projekt om "Restatement of Nordic Contract Law". Formålet med projektet er at give udenlandske virksomheder og beslutningstagere bedre muligheder for at få et klart indtryk af, hvilke kontraktlige regler der gælder i de nordiske lande, og at bidrage til, at den nordiske retstradition kan påvirke den igangværende internationalisering af kontraktretten.

11-7110 Projektmedel – Lagstiftning

Projektmidler					
Valuta	Budget 2016	Budget 2015	Budget 2014	Disp./bud. 14	Budget disp. af
DKK	1.405.000	1.382.000	1.390.000	85%	MR-LAG/NÄL

Formål Formålet med budgetposten er at understøtte Justitssektorens realisering af fastsatte formål og strategiområder. Budgetposten kan anvendes dels til iværksættelse og gennemførelse af initiativer direkte af Ministerrådet, dels til økonomiske tilskud til modtagne projektansøgninger.

Nordisk Ministerråds budjet for virksomhedsåret 2016

Forhandlinger med Nordisk Råd og det opnåede kompromis

Høsten 2015 ble det gjennomført politiske forhandlinger mellom Nordisk råd og Nordisk ministerråd om ministerrådets budsjettforslag som resulterte i følgende endringer/presiseringer i budsjettet for 2016:

At NMR initierer en kartlegging om hvilke miljømerker som brukes på turistdestinasjoner nasjonalt og ut fra resultatet foreslår det fortsatte arbeidet for å fremme nordiske turistdestinasjoner.

At NMR prioriterer å følge opp policyanbefalingene i "*Climate changes and primary industries*" innenfor rammen av det vedtatte budsjett.

At NMR setter av 0,9 MDKK til aktiviteter innenfor Ny nordisk mat i 2016-budsjettet (budsjettpost 5-6420 Ny nordisk mat). I tillegg er mat en del av satsningen på profilering av Norden i 2016.

At det nordiske samarbeidet fokuserer på å bekjempe matavfall med blant annet ressurser fra Grønn vekst og NordBio-programmet med sammenlagt 2,5 MDKK til disposisjon i 2016.

At det nordiske samarbeidet innenfor regional utvikling fortsatt skal prioritere sitt arbeide med holdbar økonomisk utvikling i tynt befolkede områder.

At det avsettes 3 160 000 DKK til Nordjobb i 2016. Nordjobb skal evalueres i 2016.

At det nordiske samarbeidet innenfor næring i 2016 skal fokusere på innovative, digitale løsninger som grunnlag for produksjon i Norden.

At det settes av 1 MDKK for NJC i 2016-budsjettet, med særlig oppdrag om å arbeide strategisk med kvalitetsjournalistikk i Norden og øke synligheten av Norden. I tillegg forutsettes økonomisk støtte til NJC for aktiviteter i forholdet til Russland/Baltikum.

At som ledd i prioriteringen av bedre metoder for å kapitalisere på medisinsk forskning, skal det i 2016 utarbeides et kunnskapsgrunnlag til NMR, innenfor biobanker, registerforskning og kliniske multisenterstudier med policyimplikasjoner, senest innen juni 2016.

At arbeidsmarkedssektoren ikke pålegges besparelser i 2016. Det gjennomføres en pilotstudie om unges (yngre enn 30 år) tilpasning av språkforståelse i arbeidsrelaterte situasjoner.

At det gjennomføres et prosjekt "Friluftsliv i Norden" med en total budsjetttramme på 500 000 DKK. Via prosjektet skal barn og unges engasjement i friluftsliv og naturen styrkes. Det skal bidra til økt mosjon og dermed bedre helse blant barn og unge.

At Nordisk sommeruniversitet flyttes (organisatorisk og budsjettmessig) fra MR-U til MR-SAM og det overføres midler tilsvarende bevilgningen i 2015 til videreutvikling og fortsatte aktiviteter. Dette forutsetter at Nordisk sommeruniversitet i det videre arbeidet følger opp evalueringens kritikk og forslag.

At det settes av 3,758 MDKK til Samerådet og Samisk kunstnerråd for samisk kultursamarbeid og formidling av det samme samt å fremme en samlet kulturpolitikk i Norden og Nordvestrussland.

At det settes av et passende beløp for å styrke mangfoldig nordisk kultur i skolene i bred forstand. Det skjer blant annet gjennom å presentere et løft for barne- og ungdomslitteratur via for eksempel forfatterbesøk, arbeidet med webdistribusjon av kort- og dokumentarfilm samt gjennom programmet Demokrati, inkludering og sikkerhet.

At NMR konkretiserer kampen mot resistente bakterier gennem strategigruppen for et helhetlig såkaldt One Health-arbejds måde på tværsektoriell basis.

At NMR prioriterer arbejdet med å redusere kjemikalier og hormonforstyrrende midler i vår hverdag gjennom å øke kunnskapen om hvordan de påvirker menneskene og vår natur. NMR skal drive aktiv politikk i ulike internasjonale sammenhenger for å redusere antallet kjemikalier og hormonforstyrrende midler i vår hverdag. Utover dette vil NMR gjennom året styrke innsatsen for å informere forbrukerne i Norden.

At det skjer en styrking i den felles nordiske innsatsen gjennom et bredt innrettet tværsektorielt program for å bekjempe alle former for menneskehandel.

At implementeringen av den nye strategien for barn og unge i Norden tar hensyn til behovet for å styrke barne- og ungdomsrettsperspektivet i det nordiske samarbeidet.

At alle sektorer i NMR skal ta hensyn til likestillingens integrering i all sin virksomhet. Det vil si at alle sektorer, ikke bare ministerrådet for likestilling, skal integrere likestilling i alle politiske beslutninger.

At NMR etter nedleggelsen av Nordic School of Public Health (NHV), prioriterer midler til nye satsninger til forebygging og folkehelse.

At NMR tar det skritt å prioritere arbeidet med å markere Norden i nabo- og grenseregioner, herunder å se positivt på mulighetene for å støtte flerårige prosjekter ved informasjonskontoret i Flensburg og de nordiske ambassader i Berlin, samt utreder forslaget om et Nordens hus ytterligere, herunder bruken av begrepet.

At NMR skal redegjøre for, hvilke konsekvenser nedleggelsen av Nordisk ministerråds virksomhet i Russland har for de baltiske kontorer.

Budgettets inntægter og landenes inntbetalinger

Nordisk Ministerråds budget finansieres i første række af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt inntbetaler landene et beløb svarende til aktivitetsrammen fratrukket afgift på løn, nettorenteinntægter og øvrige inntægter, som det er vist i nedenstående tabel. Landenes inntbetalinger sker i henhold til en særskilt fordelingsnøgle, som er beregnet på basis af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalinntægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år, som i budgettet for 2016 er 2012 og 2013.

INDTÆGTER	Budget	Ford.	Budget	Ford.	Budget	Ford.	Budget	Ford.
TDKK (løbende priser)	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016
Afgift på løn	11.000		12.000		13.000		12.500	
Øvrige inntægter (f.eks. renter)	1.200		1.100		600		400	
Landenes bidrag	974.526		942.115		922.510		914.646	
- Danmark	217.319	22,3%	197.844	21,0%	184.502	20,0%	177.441	19,4%
- Finland	169.568	17,4%	153.565	16,3%	142.989	15,5%	143.599	15,7%
- Island	6.822	0,7%	6.595	0,7%	6.458	0,7%	7.317	0,8%
- Norge	285.536	29,3%	288.287	30,6%	290.591	31,5%	295.431	32,3%
- Sverige	295.281	30,3%	295.824	31,4%	297.971	32,3%	290.857	31,8%
Sum :	986.726	100%	955.215	100%	936.110	100%	927.546	100%

Betalingsordningen for højere uddannelser

Det er besluttet i Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Ministerrådets budget, og påvirker derved landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står udenfor betalingsordningen. Der tages hensyn til landenes gensidige betalinger i landenes bidrag og aftalen påvirker alene den interne fordeling af bidragene mellem landene (Danmark, Finland, Norge og Sverige). Det er i 2015 besluttet at forlænge overenskomsten til udgangen af 2018.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under Artikel 1 i overenskomsten.

Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget. Den årlige erstatning pr. studerende er 30.280 DKK i 2016.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som ligger til grund for beregningen af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Danmark	-76.830	-89.078	-85.457	-83.278
Finland	17.335	19.777	24.387	29.137
Island	0	0	0	0
Norge	46.917	58.343	59.456	57.479
Sverige	12.578	10.958	1.614	-3.338
Sum:	0	0	0	0

Indbetalinger fra landene

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd er følgende efter korrektion for betalingsordningen for højere uddannelse:

Indbetalinger efter betalingsordning og reduktion i grundkapital, løbende priser TDKK

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Danmark	140.489	108.766	99.045	94.164
Finland	186.903	173.342	167.376	172.736
Island	6.822	6.595	6.458	7.317
Norge	332.453	346.630	350.047	352.910
Sverige	307.859	306.782	299.585	287.519
Sum:	974.526	942.115	922.510	914.646

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Nedenfor vises landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i tusinder af det enkelte lands valuta, med udgangspunkt i de af samarbejdsministrene godkendte budgetvalutakurser, jfr. side 11. Beløbene inkluderer betalingsordningen.

Budget 2016 - Landenes prognosticerede bidrag i tusinder national valuta

Danmark	94.164	DKK
Finland	23.186	EUR
Island	146.343	ISK
Norge	415.188	NOK
Sverige	359.399	SEK

Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet

Besparelse i det nordiske budget 2014 – 2016

Budgetrammen for Nordisk Ministerråds budget er beskåret i år ligesom de sidste par år, i overensstemmelse med samarbejdsministrenes beslutning derom. Budgetrammen i 2016 er 1 % lavere i forhold til rammen i 2015 som svarer til en nedskæring på 9 MDKK. I 2014 var der en 5 % besparelse i forhold til budget 2013 men det svarede til 49 MDKK nedskæring i rammen og i 2015 var der 2 % nedskæring, som svarer til 19 MDKK.

Fordeling af besparelserne på sektorer*:

Besparelser i TDKK	2014 i henhold til budget 2013	% af sekt. størrelse	2015 i henhold til budget 2014	% af sekt. størrelse	2016 i henhold til budget 2015	% af sekt. størrelse
Samarbejdsministrene	-20.734	-7%	-5.138	-2%	-6.523	-3%
Uddannelse og forskning	-9.201	-4%	-4.768	-2%	-2.795	-1%
Social- og Helsepolitik	-1.772	-4%	-806	-2%	0	0%
Kulturpolitik	-8.203	-5%	-3.358	-2%	0	0%
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	-1.715	-4%	-822	-2%	0	0%
Ligestilling	-339	-4%	-178	-2%	0	0%
Nærings-, Energi- og Regionalpolitik	-5.026	-4%	-2.809	-2%	0	0%
Miljø	-1.696	-4%	-888	-2%	0	0%
Arbejdsmarkedspolitik	-535	-4%	-274	-2%	0	0%
Økonomi og Finanspolitik	-65	-4%	-36	-2%	0	0%
Lagstiftning	-50	-4%	-28	-2%	0	0%
	-49.336	-5%	-19.105	-2%	-9.318	-1%

*Besparelser pr. budgetår er sammenlignet med budgettet året inden, i dets års prisniveau.

Udviklingen i udisponerede midler 2012 – 2014

Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og programlignende aktiviteter, idet ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over midlerne, og derfor er disse midler i Ministerrådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og programlignende aktiviteter udgjorde totalt ca. 55 % af ministerrådets budget i 2014.

I forbindelse med en tidligere modernisering af budgettet og vedtagelse af Generalsekretærens forslagskatalog i 2007, besluttede MR-SAM at indføre en 20 pct. regel, kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK, som betød, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost kunne videreføres til næste år; dog kunne man altid videreføre 200.000 DKK. Denne regel er med moderniseringen af budgettet i 2014 ændret til en 15 % regel, med et minimumsbeløb på 150.000 DKK. ²

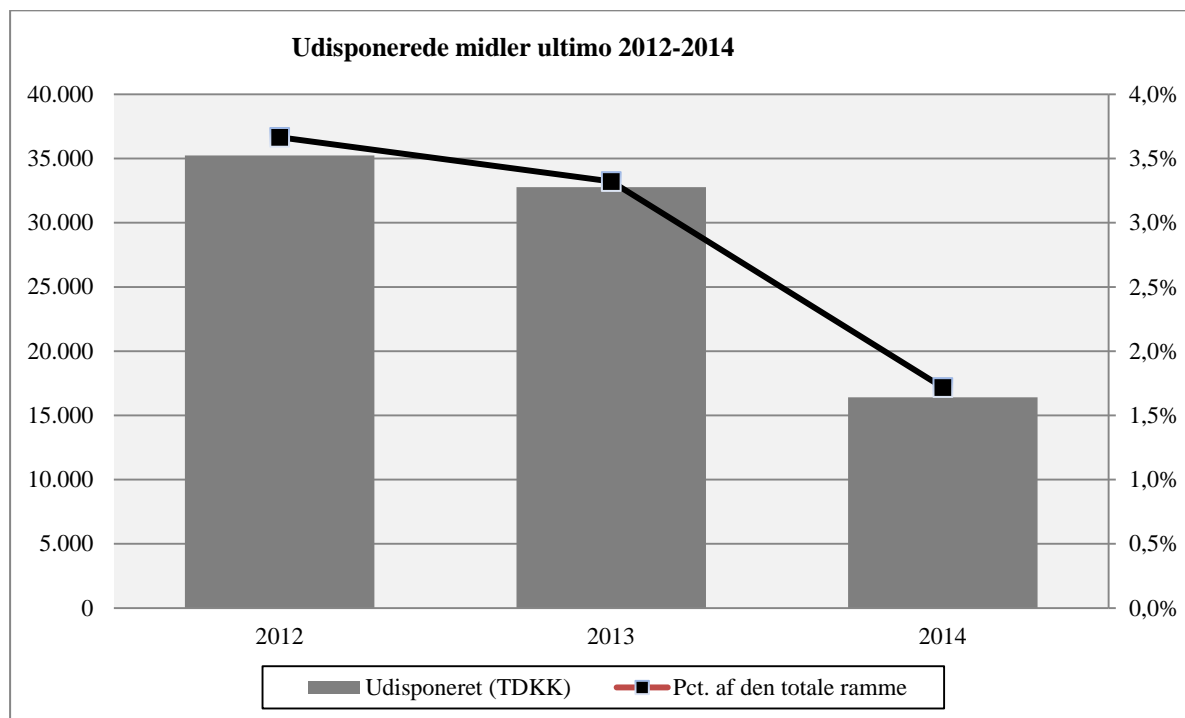
Samarbejdsministrene besluttede i maj måned 2009, at fra og med virksomhedsår 2009 skal midler, som falder for 15 pct. reglen, tilbageføres til landene. Beslutningen er taget på baggrund af, at budgetrammen i 2008 blev udvidet med et engangsløft på 35 MDKK til finansiering af globaliseringsinitiativerne.

På budgetpostniveau under hvert ministerråd viser rubrikken ”Disp./Bud 14”, hvor meget der er disponeret i budgetåret 2014 ud af 14-budgettet i procent. I bilag 2 vises ligeledes en samlet oversigt over regnskabstal på alle budgetposter.

² Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Følgende er grafisk vist de udisponerede midler i 2012 – 2014 samt en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Som det ses af grafen og den efterfølgende tabel, minskede de udisponerede midler fra 2013 til 2014 med 16 MDKK.

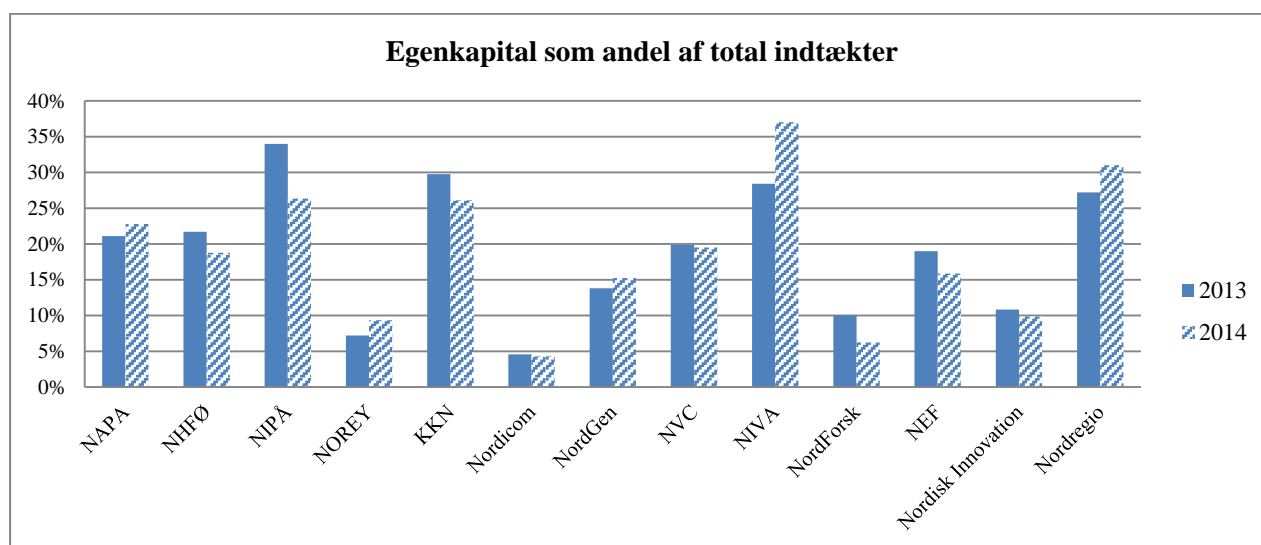

Udisponerede midler ultimo 2012-2014							
Sektor (TDKK)	2012	% af sekt. størrelse	2013	% af sekt. størrelse	2014	% af sekt. størrelse	Beskåret jf. 15 % regl.
Prioriteringsbudgettet	-		3.242	4%	3.939	5%	2.318
Internationalt samarbejde	6.969	7%	8.474	9%	2.618	3%	105
Uddannelse og forskning	10.612	5%	11.064	5%	1.442	1%	56
Social- og Helsepolitik	361	1%	897	2%	865	2%	37
MR-FJLS	623	2%	856	2%	593	1%	103
Kulturpolitik	1.548	1%	788	0%	1.714	1%	306
Ligestilling	465	5%	1.045	11%	28	0%	0
MR-NER	1.450	1%	781	1%	2.347	2%	0
Miljø	672	2%	716	2%	629	1%	0
Arbejdslivspolitik	1.028	8%	1.103	8%	883	6%	84
Økonomi og Finanspolitik	165	9%	54	3%	67	4%	0
Lagstiftning	223	16%	188	13%	209	15%	45
Øvrig virksomhed	11.128	6%	3.564	3%	1.071	1%	1.746
SUM	35.244	3,7%	32.772	3,3%	16.405	1,7%	4.800

Nordisk Ministerråds institutioner ikke-forbrugte midler

Midler til Nordisk Ministerråds institutioner i Ministerrådets budget er altid pr. definition 100 % disponerede. De eksterne parter (institutionerne) har dispositionsretten over midlerne. De midler som institutionerne ikke har foretaget en beslutning om anvendelse til, bliver ved årets udgang den enkelte institutions egenkapital. Institutionens egenkapital skal sikre, at institutionen er solvent og tillige har den nødvendige likviditet til at dække løbende udgifter i institutionen.

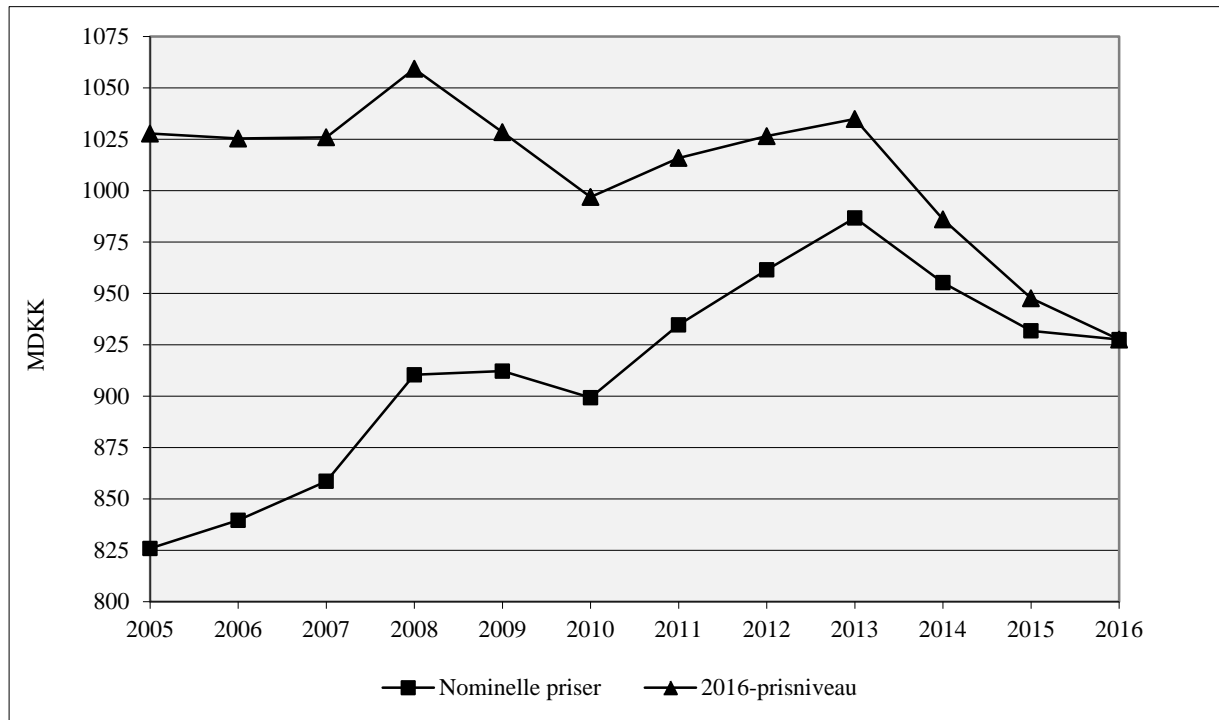
Nedenstående graf viser størrelsen af egenkapitalen som andel af institutionernes samlede indtægter åren 2013 og 2014. Tabellen viser nøgletal for institutionernes økonomi i 2014 – med forbehold for regnskabernes endelige godkendelse.

Nordiske institutioner - Regnskab 2014 (Omregnet 1.000 DKK)										
Institution	Indtægter				Udgifter			Årets resultat	Likvide beholdning	Overførte midler / Egenkapital
	I alt	Fra NMR (basisbevilling)	Fra NMR (projektbevilling)	NMR %	I alt	Administration	% adm.			
NAPA	6.988	6.247	-	89%	7.007	1.477	21,1%	-18	2.781	1.593
NHFØ	20.761	13.330	743	68%	21.022	2.810	13,4%	-261	5.007	3.899
NIPÅ	3.783	2.895	-	77%	4.502	1.077	23,9%	-720	973	997
NOREY	12.868	8.412	3.006	89%	12.812	2.432	19,0%	55	696	1.205
KKN	13.233	10.883	1.440	93%	13.771	1.119	8,1%	-539	3.447	3.454
Nordicom	12.967	3.144	592	29%	12.909	1.324	10,3%	58	913	557
NordGen	29.839	20.810	1.565	75%	29.626	4.888	16,5%	213	19.395	4.548
NVC	33.124	21.142	7.218	86%	33.720	5.394	16,0%	-597	11.641	6.466
NHV	44.122	-	14	0%	41.298	5.588	13,5%	2.824	30.139	7.587
NIVA	4.593	3.314	71	74%	4.073	515	12,6%	520	2.066	1.701
NordForsk	260.666	121.382	2.397	47%	265.847	5.065	1,9%	-5.180	542.030	16.261
NEF	53.619	6.971	10.922	33%	54.820	5.519	10,1%	-1.202	62.407	8.505
Nordisk Innovation	128.327	79.096	9.916	69%	130.138	5.765	4,4%	-1.811	128.721	12.622
Nordregio	30.052	11.701	5.837	58%	28.279	4.907	17,4%	1.773	17.781	9.318
I alt	654.943	309.326	43.719		659.826	47.880		-4.883	827.996	78.713

For yderligere information om Nordiske institutioners regnskaber henvises til institutionernes årsrapporter.

Budgettets udvikling i perioden 2005 – 2016

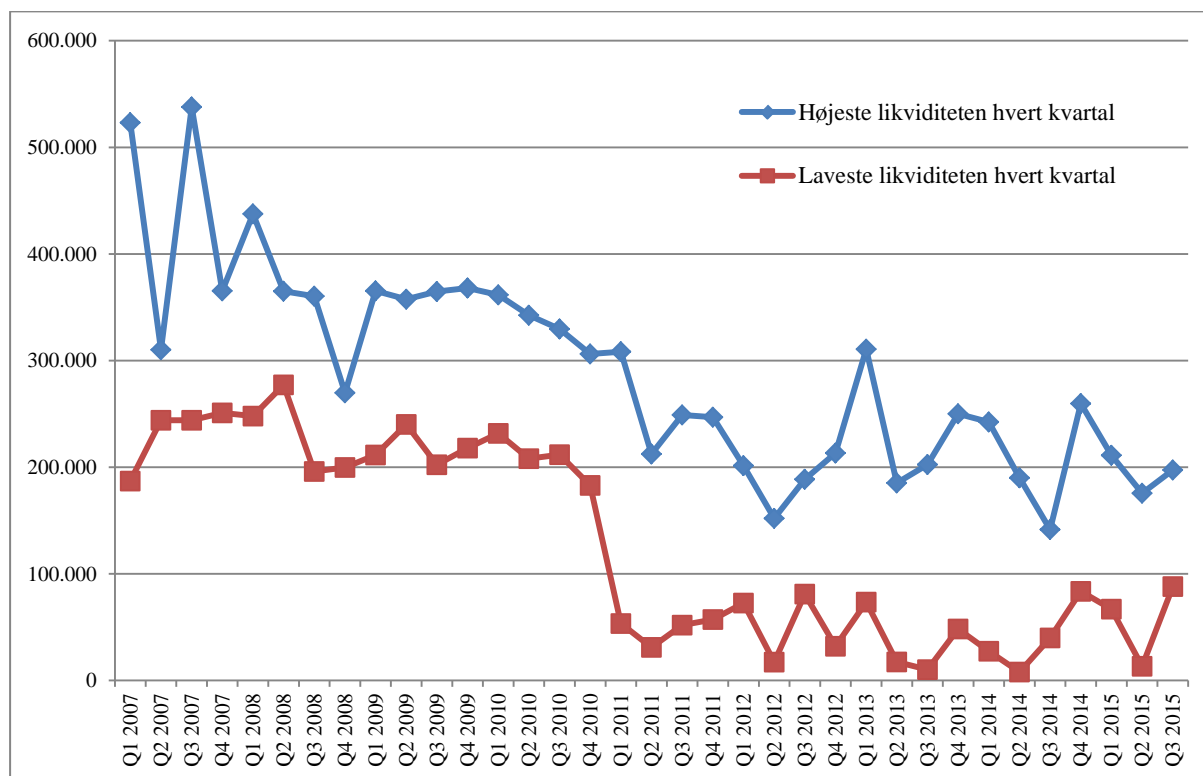

MR-SAM har for 2016 vedtaget en ramme der indeholder 1 % nedskæring (- 9 MDKK) i budgetrammen i forhold til rammen 2015. I 2015 var der 2 % nedskæring (-19 MDKK) i budgetrammen i forhold til 2014 og i 2014 var der 5 % besparelse forhold til 2013 (-49 MDKK).

Niveauskiftet i 2008 skal ses på baggrund af beslutningen i forbindelse med budget 2008 om at finansiere en del af globaliseringssatsninger på 60 MDKK i 2008, som statsministrene lancerede i Punkaharju i Finland i juni 2007, med en forøgelse af aktivitetsrammen på 35 MDKK.

Når budgettet i faste priser i 2010 falder i forhold til 2009, og fortsat i 2011 ligger under niveauet for 2009, skyldes det, de udsving der har været i valutakurserne. I dette tilfælde skyldes det konkret det store fald i norske og svenske kroners værdi fra sidste halvdel af 2008 til midten af 2009 i forhold til danske kroner. Stigningen fra 2011 til 2012 og fortsat til 2013 skyldes på samme måde stigningen i norske og svenske kroner i forhold til danske kroner. Den relativt store fald i faste priser i 2015, og fortsat i 2016 skyldes, foruden de nedskæringer som har været i budgettet, fald i norske og svenske kroners værdi i forhold til danske kroner.

Likviditetens udvikling

Denne graf viser to serier, den ene viser den samlede likviditets højeste punkt hvert kvartal og den anden den laveste. Likviditetsbeholdningen indeholder Ministerrådets totale likviditet hvor likviditeten i anden valute end dansk er beregnet til danske kroner.

Fra og med budgetåret 2008 er landene begyndt at indbetale 4 gange årligt mod tidligere 2 gange, som betyder et ændret mønster i Ministerrådets likviditetsbeholdning. Fra og med midten af året 2014 er landene begyndt at indbetale 8 gange om året, hvor 4 indbetalinger er i DKK og 4 er i landenes valuta.

MR-SAM besluttede i november 2010 at forskyde landenes indbetalinger med to måneder. Effekten heraf er, som ses af figuren, at ministerrådets samlede likviditet er reduceret betydeligt allerede i 2011 og på visse tidspunkter derefter er tæt på 0.

Ministerrådets likviditetbeholdning i danske kroner har været særskilt alvorlig i indeværende år, hvor den i nogle perioder har været negativ og NMRS har bl.a. måtte udskyde udbetalinger. Denne situation kan bedre ses på følgende graf, der viser likviditeten udelukkende i danske kroner i 2015. Landene indbetaler en del af sin bevilling til ministerrådet i egen valuta. Den del af indbetalingerne er udelukkende brugt til dækning af Ministerrådets udbetalinger af basisbevillinger til institutionerne i de respektive lande. Derfor er likviditeten i danske kroner vigtig, eftersom den skal bruges til at finansiere alle projekter, programmer og organisationsbidrag i Ministerrådets regi, samt finansiere sekretariatet.

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO

Samarbejdsministrene		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum Prioriteringsbudgettet (TDKK)		10.153	9.983	170	1,7%
<i>Formandskapspuljen, Finland</i>		<i>2.048</i>	<i>0</i>	<i>2.048</i>	<i>-</i>
1-8012	Statistisk utredning över nordisk rörlighet och för- måner över gränserna	512	0	512	-
1-8013	Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten	102	0	102	-
1-8014	Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och mil- jöavtryck	102	0	102	-
1-8015	Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	307	0	307	-
1-8016	Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	307	0	307	-
1-8017	Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Nor- den	205	0	205	-
1-8018	The Rising North	512	0	512	-
<i>Formandskapspuljen, Danmark</i>		<i>2.048</i>	<i>2.044</i>	<i>4</i>	<i>0,6%</i>
1-8008	Vækst	546	545	1	0,2%
1-8009	Velfærd	546	545	1	0,2%
1-8010	Værdier	614	613	1	0,2%
1-8011	Det blå Arktis	341	341	1	0,2%
<i>Formandskapspuljen, Island</i>		<i>2.048</i>	<i>2.044</i>	<i>4</i>	<i>0,6%</i>
1-8005	Den nordiska spellistan	273	272	1	0,2%
1-8006	Välfärdsvakten	410	409	1	0,2%
1-8007	Bioekonomi-initiativet	1.365	1.362	3	0,2%
<i>Formandskapspuljen, Sverige</i>		<i>0</i>	<i>2.044</i>	<i>-2.044</i>	<i>-100,0%</i>
1-8001	NordMin	0	1.362	-1.362	-100,0%
1-8003	Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåvekande luftföreningar	0	272	-272	-100,0%
1-8004	Lärande på arbetsplats	0	409	-409	-100,0%
<i>Prioriteringspuljen</i>		<i>4.010</i>	<i>3.852</i>	<i>158</i>	<i>4,1%</i>
1-8111	Uddannelse og forskning inden for grøn vækst	0	545	-545	-100,0%
1-8112	Elmarknaden	0	136	-136	-100,0%
1-8113	Grønne tekniske normer og standarder - Norden som standardmaker	0	354	-354	-100,0%
1-8115	Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering	0	613	-613	-100,0%
1-8116	Främja integrationen av miljö och klima i utveckl- ingssamarbetet	0	68	-68	-100,0%
1-8118	Särskilda prioriteringar Grön tillväxt	0	54	-54	-100,0%
1-8210	Hållbar nordisk välfärd	0	1.499	-1.499	-100,0%
1-8212	Välfärd och kost	0	105	-105	-100,0%
1-8410	Politiska prioriteringar	819	477	342	-
1-8411	Politiske initiativer i nærrområderne	461	0	461	-
1-8420	Profilering og positionering	1.365	0	1.365	-
1-8510	Nye tværgående initiativer	1.365	0	1.365	-
Opdelt på kategorier		10.153	9.983	100%	100%
Projektmidler		2.645	736	26,0%	7,4%
Programlignende aktiviteter		5.461	9.247	53,8%	92,6%
Formandskap FI, ikke endnu opdelt på kategorier		2.048		20,2%	

Samarbejdsministrene		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
Internationalt samarbejde		9.251	9.976	-725	-7,3%
1-0820	Kunskapsopbygning og netværk	3.699	3.708	-8	-0,2%
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	338	332	6	1,7%
1-0960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	863	849	14	1,7%
1-0970	Ministerrådets kontorer i Nordvestrusland	0	1.275	-1.275	-100,0%
1-0810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	2.089	1.588	500	31,5%
1-0850	Internationelt samarbejde	239	235	4	1,7%
1-0870	Arktisk samarbejdsprogram	1.190	1.170	20	1,7%
1-0950	Hvideruslandsaktiviteter	614	604	10	1,7%
1-0990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	219	215	4	1,7%
Opdelt på kategorier		9.251	9.976	100%	100%
	Projektmidler	2.849	2.801	30,8%	28,1%
	Programlignende aktiviteter	4.313	4.311	46,6%	43,2%
	Institutioner	2.089	2.863	22,6%	28,7%

Samarbejdsministrene		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
Fællesaktiviteter og sekretariatet		14.688	14.304	384	2,6%
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	<i>4.198</i>	<i>3.893</i>	<i>305</i>	<i>7,8%</i>
1-0410	Föreningarna Nordens Förbund	441	433	7	1,7%
1-0425	Bidrag til Grønland	99	97	2	1,7%
1-0435	Generalsekretærens disponeringsreserv	56	55	1	1,7%
1-0460	Holdbart Norden	413	406	7	1,7%
1-1011	Informationsaktiviteter	705	693	12	1,7%
1-1012	Norden i Fokus	586	576	10	1,7%
1-1030	Hallo Norden	913	821	91	11,1%
1-1036	Græsehindringsråd	667	656	11	1,7%
1-1050	Tjänstemannautbyte	157	155	3	1,7%
1-2534	Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	161	0	161	-
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	<i>10.490</i>	<i>10.411</i>	<i>79</i>	<i>0,8%</i>
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	10.490	10.411	79	0,8%
Opdelt på kategorier		14.688	14.304	100%	100%
	Projektmidler	1.759	1.730	12,0%	12,1%
	Programlignende aktiviteter	1.737	1.632	11,8%	11,4%
	Institutioner	10.490	10.411	71,4%	72,8%
	Organisationsbidrag	701	530	4,8%	3,7%

MR-U		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
MR-U		29.922	30.620	-698	-2,3%
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>	<i>445</i>	<i>494</i>	<i>-49</i>	<i>-9,9%</i>
2-2505	Dispositionsmedel Udbildning og forskning	445	494	-49	-9,9%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>2.072</i>	<i>2.078</i>	<i>-6</i>	<i>-0,3%</i>
2-2544	Det nordiske sprogsamarbejde	939	942	-2	-0,3%
2-2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	76	76	0	-0,4%
2-3127	Politikudvikling voksnes læring	1.057	1.060	-3	-0,3%

	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	10.432	10.166	266	2,6%
2-2513	Nordplus	9.943	10.166	-223	-2,2%
2-2515	Nordic Master Programme	489	0	489	-
	<i>NordForsk</i>	13.980	14.939	-959	-6,4%
2-3100	NordForsk	13.980	14.939	-959	-6,4%
	<i>Forskning i øvrigt</i>	2.993	2.943	50	1,7%
2-3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	1.229	1.208	21	1,7%
2-3181	Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	366	360	6	1,7%
2-3182	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	581	571	10	1,7%
2-3184	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	593	583	10	1,7%
2-3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	224	220	4	1,7%
Opdelt på kategorier		29.922	30.620	100%	100%
	Projektmidler	1.460	1.512	4,9%	4,9%
	Programlignende aktiviteter	14.482	14.169	48,4%	46,3%
	Institutioner	13.980	14.939	46,7%	48,8%

Social- og Helsepolitik		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
MR-S		5.199	5.229	-30	-0,6%
	<i>Projektmedel</i>	2.542	2.499	43	1,7%
3-4310	Projektmiddel - Social- og hälsovårdspolitik	624	613	10	1,7%
3-4311	Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	170	167	3	1,7%
3-4320	Rådet for nordiskt samarbete om funktionshinder	153	151	3	1,7%
3-4340	Nomesko og Nososko	258	254	4	1,7%
3-4382	NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	1.337	1.315	22	1,7%
	<i>Institutioner</i>	2.657	2.730	-73	-2,7%
3-4380	Nordens Velfærdcenter	2.657	2.730	-73	-2,7%
Opdelt på kategorier		5.199	5.229	100%	100%
	Projektmidler	1.205	1.185	23,2%	22,7%
	Programlignende aktiviteter	1.337	1.315	25,7%	25,1%
	Institutioner	2.657	2.730	51,1%	52,2%

Kulturpolitik		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
Sum MR-K		22.893	22.435	457	2,0%
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	6.857	6.213	644	10,4%
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	128	126	2	1,7%
4-2205	Nordisk kulturfond	4.688	4.610	78	1,7%
4-2206	Nordisk Råds priser	524	481	43	9,0%
4-2208	Strategiska satsninger	1.516	996	521	52,3%
	<i>Barn och unga</i>	824	810	14	1,7%
4-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK)	824	810	14	1,7%
	<i>Film och media</i>	4.199	4.706	-507	-10,8%
4-2221	Nordisk computerspilprogram	0	560	-560	-100,0%
4-2222	Nordisk Film- og TV-fond	3.804	3.740	64	1,7%
	<i>Institutioner</i>	395	406	-11	-2,7%
4-2228	NORDICOM	395	406	-11	-2,7%
	<i>Konstområdet</i>	10.131	10.202	-71	-0,7%
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	2.217	2.387	-170	-7,1%
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	419	412	7	1,7%

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO

4-2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	1.560	1.659	-99	-5,9%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	5.935	5.744	191	3,3%
4-2270	Nordens hus i Reykjavik	1.326	1.193	133	11,2%
4-2272	Nordens hus på Färöarna	1.838	1.811	27	1,5%
4-2274	Nordens institut på Åland	399	395	4	1,0%
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	861	849	13	1,5%
4-2548	Kulturkontakt Nord	1.511	1.497	14	1,0%
	<i>Andra kultursatsningar</i>	881	504	377	74,7%
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	881	504	377	74,7%
4-2232	Prioriterede verksamheter	368	0	368	-
4-2234	Samisk samarbeid	513	504	9	1,7%

Opdelt på kategorier	22.893	22.435	100%	100%
Projektmidler	1.645	1.932	7,2%	8,6%
Programlignende aktiviteter	14.036	13.849	61,3%	61,7%
Institutioner	5.935	6.150	25,9%	27,4%
Organisationsbidrag	1.277	504	5,6%	2,2%

Fiskeri og havbrug, jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
Sum MR-FJLS		5.312	5.338	-26	-0,5%
	<i>Projektmidler</i>	124	122	2	1,7%
5-6420	Ny nordisk mad	124	122	2	1,7%
	<i>Fiskeri</i>	846	832	14	1,7%
5-6610	Projektmedel - Fiskeri	846	832	14	1,7%
	<i>Jord- og skovbrug</i>	3.578	3.634	-55	-1,5%
	<i>Projektmidler - jordbrug</i>	162	159	3	1,7%
5-6510	Projektmidler Jordbrug	50	50	1	1,6%
5-6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	112	110	2	1,7%
	<i>Institutioner - jordbrug</i>	2.615	2.687	-71	-2,7%
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	2.615	2.687	-71	-2,7%
	<i>Projektmidler - skovbrug</i>	801	788	13	1,7%
5-6310	Projektmidler Skovbrug	42	41	1	1,6%
5-6581	Samnordisk skogsforskning (SNS)	759	746	13	1,7%
	<i>Levnedsmidler</i>	763	751	13	1,7%
5-6810	Projektmedel - Levnedsmidler	689	677	12	1,7%
5-6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	75	73	1	1,6%

Opdelt på kategorier	5.312	5.338	100%	100%
Projektmidler	1.702	1.673	32,0%	31,3%
Programlignende aktiviteter	995	978	18,7%	18,3%
Institutioner	2.615	2.687	49,2%	50,3%

Jämställdhet		Budget	Budget	Difference	
		2016	2015	+/-	%
MR-Jäm		1.211	1.191	20	1,7%
		1.211	1.191	20	1,7%
6-4410	Projektmedel - Jämställdhet	477	469	8	1,7%
6-4420	MR-JÄMs stödordning	388	381	6	-
6-4480	Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	346	341	6	1,7%

Opdelt på kategorier	1.211	1.191	100%	100%
-----------------------------	--------------	--------------	-------------	-------------

Projektmidler	865	850	71,4%	71,4%
Programlignende aktiviteter	346	341	28,6%	28,6%

Näring-, Energi- og Regionalpolitik		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
Sum MR-NER		17.553	17.810	-257	-1,4%
<i>Näring</i>		<i>11.781</i>	<i>12.029</i>	<i>-249</i>	<i>-2,1%</i>
<i>Projektmidler - Näring</i>		<i>271</i>	<i>267</i>	<i>5</i>	<i>1,7%</i>
7-5140	Projektmidler Näring	271	267	5	1,7%
<i>Institutioner - Näring</i>		<i>11.510</i>	<i>11.763</i>	<i>-253</i>	<i>-2,2%</i>
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	9.440	9.728	-288	-3,0%
7-5280	Nopef	2.070	2.035	35	1,7%
<i>Energi</i>		<i>1.404</i>	<i>1.420</i>	<i>-16</i>	<i>-1,1%</i>
7-5141	Projektmidler Energi	564	554	9	1,7%
<i>Institutioner - Energi</i>		<i>840</i>	<i>866</i>	<i>-26</i>	<i>-3,0%</i>
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	840	866	-26	-3,0%
<i>Regional</i>		<i>4.369</i>	<i>4.360</i>	<i>8</i>	<i>0,2%</i>
7-5143	Impl. af samarbejdsprogram, demografi, arbejdsgrupper och projekmedel - Regional	726	714	12	1,7%
7-5151	NORA	904	889	15	1,7%
7-5160	Grenseregionalt samarbeid	1.268	1.247	21	1,7%
<i>Institutioner - Regional</i>		<i>1.470</i>	<i>1.511</i>	<i>-40</i>	<i>-2,7%</i>
7-6180	Nordregio	1.470	1.511	-40	-2,7%
Opdelt på kategorier		17.553	17.810	100%	100%
Projektmidler		1.561	1.535	8,9%	8,6%
Programlignende aktiviteter		1.268	1.247	7,2%	7,0%
Institutioner		13.820	14.139	78,7%	79,4%
Organisationsbidrag		904	889	5,2%	5,0%

Miljø		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
MR-Miljø		6.028	5.927	101	1,7%
8-3310	Dispositionsmidler Miljø	579	769	-190	-24,8%
8-3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	3.290	3.034	256	8,5%
8-3312	Nordisk Råds miljøpris	82	82	0	-
8-3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	1.504	1.479	25	1,7%
8-6720	SVANEN – Nordisk miljömærkning	573	564	10	1,7%
Opdelt på kategorier		6.028	5.845	100%	100%
Projektmidler		579	769	9,6%	13,2%
Programlignende aktiviteter		4.876	4.512	80,9%	77,2%
Organisationsbidrag		573	564	9,5%	9,6%

Arbetslivspolitik		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
MR-A		1.858	1.830	28	1,5%
	<i>Projektmedel</i>	<i>1.401</i>	<i>1.377</i>	<i>23</i>	<i>1,7%</i>
9-4110	Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	124	122	2	1,7%
9-4111	Arbejdsliv faste udvalg	626	615	10	1,7%
9-4120	Nordjobb	431	424	7	1,7%
9-4130	Kommunikation om arbejdsliv	220	216	4	1,7%
	<i>Institutioner</i>	<i>457</i>	<i>452</i>	<i>4</i>	<i>1,0%</i>
9-4180	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	457	452	4	1,0%
Opdelt på kategorier		1.858	1.830	100%	100%
	Projektmidler	344	338	18,5%	18,5%
	Programlignende aktiviteter	1.057	1.039	56,9%	56,8%
	Institutioner	457	452	24,6%	24,7%
Ekonomi- og Finanspolitik		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
MR-Finans		247	243	4	1,7%
10-5210	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	247	243	4	1,7%
Opdelt på kategorier		247	243	100%	100%
	Projektmidler	247	243	100%	100%
Lagstiftning		Budget 2016	Budget 2015	Difference	
				+/-	%
MR-Lag		189	186	3	1,7%
11-7110	Projektmedel - Lagstiftning	189	186	3	1,7%
Opdelt på katgorier		189	186	100%	100%
	Projektmidler	189	186	100%	100%

SAMMENSTILLING AF BUDGET 2016 OG 2015 (løbende priser, TEUR)

	Budget	Budget	Difference	
	2016	2015	+/-	%
1. MR Samarbejdsministrene	34.092	34.263	-171	-0,5%
a. Prioriteringsbudgettet	10.153	9.983	170	1,7%
b. Internationalt samarbejde	9.251	9.976	-725	-7,3%
i. Heraf kontorerne*	2.089	2.863	-774	-27,1%
c. Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter og sekretariatet	14.688	14.304	384	2,7%
i. Heraf sekretariatet (NMRS)	10.490	10.411	79	0,8%
2. MR Uddannelse og forskning	29.922	30.620	-697	-2,3%
a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	445	494	-46	-9,3%
b. Politikudvikling mv.	2.072	2.078	7	0,3%
c. Mobilitets- og netværksprogrammer	10.432	10.166	326	3,2%
d. NordForsk (institution)	13.980	14.939	-1.034	-6,9%
e. Forskning i øvrigt	2.993	2.943	50	1,7%
3. MR Social- og Helsepolitik	5.199	5.229	-30	-0,6%
i. Heraf Nordens Velfærdcenter (institution)	2.657	2.730	-73	-2,7%
4. MR Kulturpolitik	22.893	22.435	457	2,0%
a. Generelle kultursatsninger	6.857	6.213	644	10,4%
b. Børn og Unge	824	810	14	1,7%
c. Film og Media	4.199	4.706	-507	-10,8%
d. Kunstoprådet	10.131	10.202	-71	-0,7%
i. Heraf Nordiske Kulturhuse (institutioner)	5.935	5.744	191	3,3%
e. Andre kultursatsninger	881	504	377	74,7%
5. MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	5.312	5.338	-26	-0,5%
a. Fiskeri	846	832	14	1,7%
b. Jordbrug	2.777	2.846	-69	-2,4%
i. Heraf NordGen (institution)	2.615	2.687	-71	-2,7%
c. Levnedsmidler	887	872	15	1,7%
d. Skovbrug	5.967	5.867	100	1,7%
6. MR Ligestilling	1.211	1.191	20	1,7%
7. MR Närings-, Energi- og Regionalpolitik	17.553	17.810	-257	-1,4%
a. Näring	11.781	12.029	-249	-2,1%
i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	9.440	9.728	-288	-3,0%
b. Energi	1.404	1.420	-16	-1,1%
i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	840	866	-26	-3,0%
c. Regional	4.369	4.360	8	0,2%
i. Heraf Nordregion (institution)	1.470	1.511	-40	-2,7%
8. MR Miljø	6.028	5.927	101	1,7%
9. MR Arbejdsmarkedspolitik	1.858	1.830	28	1,5%
i. Heraf NIVA (institution)	457	452	4	1,0%
10. MR Ekonomi og Finanspolitik	247	243	4	1,7%
11. MR Lagstiftning	189	186	3	1,7%
Totalt nordisk budget	124.503	125.071	-568	-0,5%

*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Bilag 2 - Status 31.12 2014 på budgetpostniveau

	Budget 2014 +	Ovf. fra 2013 +	Tilbageført i 2014 +	Midler til rådigh- het =	Anvendt i 2014 -	Ikke disp. midler +
Prioriteringsbudget	74.768	3.242	9.732	87.742	83.803	3.939
<i>Projektmidler</i>	3.008	207	728	3.943	2.772	1.171
8110 Testcenter	828	0	429	1.257	1.250	7
8112 Elmarknaden	1.173	0	0	1.173	1.105	68
8116 Främja integrationen av miljö Samordning och förstärkt finansiering av gröna inversteringar och företag	508	200	0	708	708	0
8117 Särskilda prioriteringer Grøn tillvæxt Fælles studie af den nordiske velfærdsmodels udfordringer	0	7	0	7	0	7
8118 Integrering av jämställhetsperspektiv	499	0	0	499	499	0
8211 Politiska prioriteringar	0	0	210	210	210	0
8402	0	0	89	89	0	89
8410	0	0	0	0	-1.000	1.000
<i>Programlignende aktiviteter</i>	71.760	3.035	9.004	83.799	81.031	2.768
8001 NordMin	10.160	131	0	10.291	10.104	187
8002 Fler unga i arbejde i Norden och arbets- magnadsmötet	0	0	678	678	528	150
8003 Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföreningar	2.032	0	0	2.032	2.032	0
8004 Lärande på arbetsplats	3.048	54	0	3.102	3.102	0
8005 Den nordiska spellistan	2.032	0	0	2.032	2.032	0
8006 Valfärdsvakten	3.048	0	0	3.048	3.048	0
8007 Bioekonomi-initiativet	10.160	0	0	10.160	9.925	235
8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst Grønne tekniske normer og standarder - Norden som standardmaker	3.759	0	4.646	8.405	8.405	0
8113 Grøn offentlig indkøb	3.251	0	0	3.251	3.236	15
8114 Utveckla tekniker och metoder för avfallshante- ring	2.540	0	0	2.540	2.540	0
8115 Hållbar nordisk välfärd	6.736	0	390	7.126	7.126	0
8210 Valfärd och kost	13.208	2.154	3.290	18.652	16.671	1.981
8212 Klimavenligt byggeri	1.016	0	0	1.016	1.000	16
8310 Kultur og kreativitet - KreaNord initiativet	5.690	17	0	5.707	5.707	0
8311 Offentlig-privat-partnerskab om planteformidling i Norden	4.064	679	0	4.743	4.559	184
8312 Ny Nordisk Mad	508	0	0	508	508	0
8313	508	0	0	508	508	0
MR-Kultur, MR-Ligestilling, MR-FJL	217.891	2.689	2.334	222.914	220.579	2.335
MR-Kultur	167.879	788	1.245	169.912	168.198	1.714
<i>Projektmidler</i>	8.361	325	1.215	9.902	8.721	1.181
2203 Dispositionsmidler Kultur	1.028	80	118	1.226	1.145	81
2208 Strategiska satsninger	7.333	141	1.097	8.571	7.471	1.100
2294 Tvärsektoriell projektverksamhet	0	105	0	105	105	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	110.905	385	30	111.320	110.889	431
2205 Nordisk kulturfond	34.525	0	0	34.525	34.525	0
2206 Nordisk Råds priser	3.530	290	0	3.820	3.755	65
2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORD- BUK)	6.068	95	0	6.163	5.952	211

		Budget 2014	Ovf. fra 2013	Tilbageført i 2014	Midler til rådigh- het	Anvendt i 2014	Ikke disp. midler
		+	+	+	=	-	+
2221	Nordisk computerspilprogram	6.610	0	0	6.610	6.610	0
2222	Nordisk Film- og TV-fond	27.453	0	0	27.453	27.325	128
2251	Kultur- og kunstprogrammet	17.523	0	7	17.530	17.526	4
2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.022	0	0	3.022	3.022	0
2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	12.174	1	23	12.198	12.174	24
	<i>Institutioner</i>	<i>44.911</i>	<i>-25</i>	<i>0</i>	<i>44.886</i>	<i>44.886</i>	<i>0</i>
2228	NORDICOM	3.144	0	0	3.144	3.144	0
2270	Nordens hus i Reykjavik	8.412	-25	0	8.387	8.387	0
2272	Nordens hus på Färöarna	13.330	0	0	13.330	13.330	0
2274	Nordens institut på Åland	2.895	0	0	2.895	2.895	0
2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.247	0	0	6.247	6.247	0
2548	Kulturkontakt Nord	10.883	0	0	10.883	10.883	0
	<i>Organisationsbidrag</i>	<i>3.702</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>3.804</i>	<i>3.702</i>	<i>102</i>
2234	Samisk samarbeid	3.702	102	0	3.804	3.702	102
MR-FJLS		41.093	856	410	42.359	41.766	593
	<i>Projektmidler</i>	<i>12.281</i>	<i>856</i>	<i>410</i>	<i>13.547</i>	<i>12.954</i>	<i>593</i>
6310	Projektmidler Skovbrug	301	61	96	458	308	150
6510	Projektmidler Jordbrug	364	89	15	468	388	81
6610	Projektmedel - Fiskeri	6.106	298	298	6.702	6.674	28
6810	Projektmedel - Levnedsmidler	4.971	327	0	5.298	5.033	265
6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	539	81	0	620	550	70
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	<i>8.002</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8.002</i>	<i>8.002</i>	<i>0</i>
6420	Ny nordisk mad	1.716	0	0	1.716	1.716	0
6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	807	0	0	807	807	0
6581	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.479	0	0	5.479	5.479	0
	<i>Institutioner</i>	<i>20.810</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>20.810</i>	<i>20.810</i>	<i>0</i>
6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	20.810	0	0	20.810	20.810	0
MR-Ligestilling		8.919	1.045	679	10.643	10.615	28
	<i>Projektmidler</i>	<i>6.379</i>	<i>1.045</i>	<i>679</i>	<i>8.103</i>	<i>8.075</i>	<i>28</i>
4410	Projektmedel - Jämställdhet	6.379	1.045	679	8.103	8.075	28
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	<i>2.540</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.540</i>	<i>2.540</i>	<i>0</i>
4480	NIKK	2.540	0	0	2.540	2.540	0
MR-U, MR-S		278.677	11.959	7.715	298.350	296.573	2.305
MR-U		238.384	11.061	6.668	256.114	255.200	1.441
	<i>Projektmidler</i>	<i>13.005</i>	<i>2.120</i>	<i>5.876</i>	<i>21.001</i>	<i>20.623</i>	<i>905</i>
2505	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	2.939	719	5.386	9.044	9.252	68
2510	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	0	26	137	163	163	0
2520	Rådg.gr. for voksnes læring	0	0	106	106	106	0
2530	Rådg.gr. for højere utbildning	0	125	-80	45	45	0
2544	Det nordiske sprogsamarbejde	6.911	306	328	7.545	7.348	448

Bilag 2 - Status 31.12 2014 på budgetpostniveau

	Budget 2014 +	Ovf. fra 2013 +	Tilbageført i 2014 +	Midler til rådigh- het =	Anvendt i 2014 -	Ikke disp. midler +
Politikudvikling, Videnssamfund og IT- infrastruktur	560	200	0	760	760	0
2553	560	200	0	760	760	0
2560 Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder	2.595	544	0	3.139	2.750	389
3110 Nordiska forskningspolitiske	0	200	0	200	200	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	<i>103.997</i>	<i>8.942</i>	<i>792</i>	<i>113.731</i>	<i>113.195</i>	<i>536</i>
2513 Nordplus	74.616	8.674	718	84.008	83.814	194
Samarbejdsnævnet for Nordenundervisning i udlandet	0	0	74	74	0	74
2545	0	0	74	74	0	74
3127 Politikudvikling voksnes læring	7.781	0	0	7.781	7.781	0
3140 Nordisk komitè for Bioetikk	0	27	0	27	0	27
3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	8.869	0	0	8.869	8.869	0
3181 Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	2.643	57	0	2.700	2.643	57
3182 Nordisk Institut for Asiastudier (NIAS)	4.190	91	0	4.281	4.190	91
3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	4.280	93	0	4.373	4.280	93
3185 Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.618	0	0	1.618	1.618	0
<i>Institutioner</i>	<i>121.382</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>121.382</i>	<i>121.382</i>	<i>0</i>
3100 NordForsk	121.382	0	0	121.382	121.382	0
MR-S	40.293	897	1.047	42.237	41.372	865
<i>Projektmidler</i>	<i>8.695</i>	<i>892</i>	<i>1.047</i>	<i>10.633</i>	<i>9.774</i>	<i>859</i>
4310 Projektmiddel - Social- og hälsovårdspolitik	5.725	892	1.047	7.663	6.804	859
4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	1.106	0	0	1.106	1.106	0
4340 Nomesko og Nososko	1.864	0	0	1.864	1.864	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	<i>10.456</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>10.462</i>	<i>10.456</i>	<i>6</i>
4382 NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	10.456	6	0	10.462	10.456	6
<i>Institutioner</i>	<i>21.142</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>21.142</i>	<i>21.142</i>	<i>0</i>
4380 Nordens Vælfærdcenter	21.142	0	0	21.142	21.142	0
MR-NER, MR-Miljø, MR-A, MR-Finans	185.409	2.654	4.421	192.483	188.556	3.926
MR-Ner	125.500	781	3.682	129.963	127.616	2.347
<i>Projektmidler</i>	<i>11.542</i>	<i>566</i>	<i>2.944</i>	<i>15.052</i>	<i>14.179</i>	<i>873</i>
5140 Projektmidler Næring	1.957	380	0	2.337	2.147	190
5141 Projektmidler Energi	4.192	61	2.944	7.197	7.046	151
5143 Projektmidler Regional	5.393	71	0	5.464	4.931	532
5145 Arbejdsgrupper under regional	0	55	0	55	55	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	<i>9.550</i>	<i>215</i>	<i>738</i>	<i>10.502</i>	<i>9.359</i>	<i>1.143</i>
5142 Arbejdsgrupper - energi	0	215	0	215	215	0
5160 Grenseregionalt samarbeid	9.550	0	738	10.288	9.144	1.143
<i>Institutioner</i>	<i>97.768</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>97.768</i>	<i>97.437</i>	<i>331</i>
3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	6.971	0	0	6.971	6.971	0
5180 Nordisk Innovation	79.096	0	0	79.096	79.096	0
6180 Nordregio	11.701	0	0	11.701	11.371	330
<i>Organisationsbidrag</i>	<i>6.640</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6.640</i>	<i>6.640</i>	<i>0</i>

		Budget 2014 +	Ovf. fra 2013 +	Tilbageført i 2014 +	Midler til rådigh- het =	Anvendt i 2014 -	Ikke disp. midler +
5151	NORA	6.640	0	0	6.640	6.640	0
MR-Miljø		44.392	716	622	45.729	45.100	629
	<i>Projektmidler</i>	6.247	636	356	7.239	7.045	194
3310	Dispositionsmidler - Miljø	6.247	636	356	7.239	7.045	194
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	34.008	77	266	34.351	33.916	435
3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	22.711	56	266	23.033	22.619	414
3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.297	21	0	11.318	11.297	21
	<i>Organisationsbidrag</i>	4.137	2	0	4.139	4.139	0
6720	SVANEN – Nordisk miljömärkning	4.137	2	0	4.139	4.139	0
MR-A		13.698	1.103	115	14.916	14.032	883
	<i>Projektmidler</i>	2.282	67	110	2.460	2.403	57
4110	Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	694	35	110	840	840	0
4130	Kommunikation om arbejdsliv	1.588	32	0	1.620	1.563	57
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	8.102	1.036	4	9.142	8.315	826
4111	Arbejdsliv faste udvalg	4.989	958	4	5.951	5.202	748
4120	Nordjobb	3.113	78	0	3.191	3.113	78
	<i>Institutioner</i>	3.314	0	0	3.314	3.314	0
4180	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	3.314	0	0	3.314	3.314	0
MR-Finans		1.819	54	3	1.876	1.809	67
	<i>Projektmidler</i>	1.819	54	3	1.876	1.809	67
5210	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	1.819	54	3	1.876	1.809	67
MR-Lov		1.390	188	37	1.615	1.407	209
	<i>Projektmidler</i>	1.390	188	37	1.615	1.407	209
7110	Projektmedel - Lagstiftning	1.390	188	37	1.615	1.407	209
Internationalt samarbejde		89.718	8.474	6.247	104.439	101.821	2.618
	<i>Projektmidler</i>	21.309	2.963	2.184	26.457	25.094	1.362
850	Internationellt samarbete	1.727	0	17	1.744	1.744	0
870	Arktisk samarbejdsprogram	9.335	1.938	0	11.273	10.743	530
910	Politiske initiativer	0	200	0	200	200	0
960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	6.231	215	996	7.441	6.919	522
980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	2.438	611	1.101	4.150	3.897	253
990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.578	0	70	1.648	1.590	58
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	47.332	5.067	3.918	56.317	55.218	1.099
820	Kunskapsopbygning och nätverk	27.962	4.162	3.918	36.042	35.025	1.017
950	Hvideruslandsaktiviteter	4.432	905	0	5.337	5.255	82
5280	Nopef	14.938	0	0	14.938	14.938	0

Bilag 2 - Status 31.12 2014 på budgetpostniveau

	Budget 2014 +	Ovf. fra 2013 +	Tilbageført i 2014 +	Midler til rådigh- het =	Anvendt i 2014 -	Ikke disp. midler +
<i>Institutioner</i>	21.077	443	145	21.665	21.509	156
810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen	11.694	178	55	11.927	11.927	0
970 Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland	9.383	264	91	9.738	9.582	156
Samarbejdsministrene	29.158	2.800	2.378	34.336	33.192	1.071
<i>Projektmidler</i>	12.965	2.489	466	15.920	15.378	542
435 Generalsekretærens disponeringsreserv	414	200	100	714	658	56
445 Formandsskabspuljen	0	200	161	361	361	0
460 Holdbart Norden	3.042	376	6	3.424	3.088	336
1011 Informationsaktiviteter	5.086	310	0	5.396	5.394	2
1012 Norden i Fokus	4.423	347	193	4.963	4.816	148
1035 Grænsehindringer	0	782	0	782	782	0
2055 Gränshindersforum	0	274	6	280	280	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	12.220	311	1.913	14.443	13.841	529
1030 Hallo Norden	5.823	0	0	5.823	5.823	0
1036 Grænsehindringsråd	5.076	0	1.097	6.173	5.842	331
1050 Tjänstemannautbyte	1.321	311	815	2.447	2.176	198
<i>Organisationsbidrag</i>	3.973	0	0	3.973	3.973	0
410 Föreningarna Nordens Förbund	3.244	0	0	3.244	3.244	0
425 Bidrag til Västnorden	729	0	0	729	729	0
Globaliseringsinitiativer	0	767	3.465	4.232	4.232	0
<i>Projektmidler</i>	0	400	2.338	2.738	2.738	0
2020 Globaliseringsforum/Grøn Vækst	0	0	1.696	1.696	1.696	0
2042 Energi og transport inkl. opfølgning	0	200	74	274	274	0
2065 Främjandet av högre utbildning	0	200	9	209	209	0
2070 God opplæring av unga och vuxna	0	0	560	560	560	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	0	367	1.127	1.494	1.494	0
2060 NORIA	0	0	750	750	750	0
2080 Kultur og kreativitet	0	0	137	137	137	0
2085 Hälsa och välfärd	0	200	239	439	439	0
2090 Klimatvänligt byggeri	0	167	0	167	167	0
Aktiviteter med selvstændigt regnskab	78.204	0	0	78.204	78.204	0
<i>I alt</i>	78.204	0	0	78.204	78.204	0
180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)	78.204	0	0	78.204	78.204	0
TOTAL	955.215	32.772	36.330	1.024.317	1.007.912	16.405

Bilag 3 – Økonomiske delegeringsregler i Nordisk Ministerråd

På samarbejdsministrenes møde den 26. februar 2007 vedtog man en tilføjelse til Nordisk Ministerråds økonomireglement, hvorefter hvert enkelt ministerråd skal fastsætte egne retningslinjer for den økonomiske dispositionsret. Nedenstående tabel viser delegeringsreglerne for de forskellige ministerråd.

<i>Beslutningsorgan MR/EK</i>	<i>Beløbsgrænse</i>
MR-Kultur ¹⁾	≥ 1 MDKK
EK-Kultur	< 1 MDKK
MR-Jäm ²⁾	≥ 1 MDKK
EK-Jäm	< 1 MDKK
MR-Lag ³⁾	≥ 1 MDKK
EK-Lag	< 1 MDKK
MR-U ³⁾	
EK-U	Alle beslutninger uanset beløb
MR-A	
EK-A	Alle beslutninger uanset beløb
MR-NER ⁴⁾	
EK-N, EK-E og EK-R	Alle beslutninger uanset beløb
MR-S ⁵⁾	
EK-S	Alle beslutninger uanset beløb
MR-Finans	
EK-Finans	Alle beslutninger uanset beløb
MR-M ⁵⁾	
EK-M	Alle beslutninger uanset beløb
MR-FJLS ³⁾	
EK-FJLS	Alle beslutninger uanset beløb.
MR-SAM ⁶⁾	> 1 MDKK
NSK	≤ 1 MDKK

1) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om at Generalsekretæren kan bevilge indtil 500 TDKK fra sektorens dispositionsmidler.

2) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om at Generalsekretæren kan bevilge indtil 300 TDKK af sektorens midler

3) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om at Generalsekretæren kan bevilge indtil 750 TDKK af sektorens midler.

4) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om at Generalsekretæren kan bevilge indtil 50 TDKK per gang fra sektorens midler og bevilge totalt 100 TDKK på hvert af områderne næring, energi og regional.

5) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om at Generalsekretæren kan bevilge indtil 250 TDKK fra sektorens dispositionsmidler.

6) Gælder for beslutninger under Holdbart Norden 1-0460. På Holdbart Norden er der endvidere taget beslutning om at Generalsekretæren kan disponere indtil 300 TDKK (NSK beslutning 10/10). På området Internationalt samarbejde varierer beløbsgrænserne på budgetposter. Der henvises til MR-SAM beslutninger 42/08 og 39/09.

Bilag 4 – Förteckning över förkortningar

AAG	Association of American Geographics
ABA	Active biodiversity assessment
ACAP	Arctic Contaminants Action Programme
ADI	Asian Dynamics Initiative - Köpenhamns Universitets Asiensatsning
AMAP	Arctic monitoring and assessment programme
BAT	Best available techniques
BDF	Baltic Development Forum
BEAC	Barents Euro-Arctic Council
BHSF	Barents Hot Spot Facility
BSAP	Baltic Sea Action Plan (HELCOM)
CAR	Climate Action Reserve
CBD	Convention of Biological Diversity
CBSS	Council of the Baltic Sea States
CCAC	Climate and Clean Air Coalition
CEN	European Committee for Standardization
CFP	The Common Fisheries Policy (EU)
CLRTAP	Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution
CNARC	China Nordic Arctic Research Center
CSD	Commission on Sustainable Development
CSR	Corporate Social Responsibility
CSW	Commission of the Status of Women
DIS	Demokrati, inkludering og sikkerhed
EES	European Evaluation Society
EFINORD	North European Office of the European Forest Institute
EFTA	European Free Trade Association
EHU	European Humanities University
EMG	Elmarknadsgruppen
ENIC	European Network of Information Centres in the European Region
ERA	European Research Area
ERC	European Research Council
ESPO	European Observation Network for Territorial Development and Cohesion
EU	Europeiska Unionen
EØS	Europeisk Østersøsamarbejde
FAO DADIS	Food and Agriculture Organization
FN	Förenta Nationerna
FNF	Föreningarna Nordens Förbund
GREECO	Territorial Potential for a greener Economy
HELCOM	Helsingfors Kommissionen
ICES	International Council for Exploration of the Sea
ICT	Information and Communication Technology
IEA	International Energy Agency

IED	Industrial Emission Directive (Miljö)
INC	Intergovernmental Negotiating Committée (ang. kvicksilverkonvention)
IUFRO	International Union on Forest Research Organizations
KAW	Knut och Alice Wallenbergs stiftelse för forskning med hög vetenskaplig potential
KKN	KulturKontaktNord
KU	Köpenhamns Universitet
LPA	Lärande på arbetsplatsen
LTU	Luleå tekniska universitet
MR-A	Ministerrådet för Arbetsliv
MR-Finans	Ministerrådet för Ekonomi- och Finanspolitik
MR-FJLS	Ministerrådet för Fiskeri, Havsbruk, Jordbruk, Livsmedel och Skogsbruk
MR-Jäm	Ministerrådet för Jämställdhet
MR-K	Ministerrådet för Kultur
MR-Lag	Ministerrådet för Lagstiftning
MR-M	Ministerrådet för Miljö
MR-NER	Ministerrådet för Näring, Energi och Regionalpolitik
MR-S	Ministerrådet för Social och Hälsopolitik
MR-SAM	Samarbetsministrarna
MR-U	Ministerrådet för Utbildning
NAPA	Nordens Institut på Grönland
NEF	Nordisk Energiforskning
NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
NEPR	Nordic Economic Policy Review
NETP	Nordic Energy Technology Perspectives
NI	Nordisk Innovation
NGI	Nordic Game Institute
NGO	Non Government Organisation
NHV	Nordiska Hälsovårdshögskolan
NIAS	Nordens Institut för Asienstudier
NIF	Norden i Fokus
NIFIN	Nordens Institut i Finland
NiFS	Nordiskt Institut för Sjö rätt
NIKK	Nordisk Institutt for kunnskap om kjønn
NIOM	Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer
NIPÅ	Nordens Institut på Åland
NIVA	Nordiska Institutionen för vidareutveckling inom arbetsmiljöområdet
NJC	Nordiskt Journalist Center
NKG	Nordiska kemikaliegruppen
NKJ	Nordiskt Kontaktorgan för jordbruksforskning
NLH	Nordens Hus på Färöarna
NLP	Nordic Play List
NMF	Nordisk arbetsgrupp för Livsmedelsförvaltning och Konsumentinformation
NMR	Nordiska Ministerrådet
NMRS	Nordiska Ministerrådets Sekretariat

NMN	Nordiska Miljömärkningsnämnden
NNC	Nordic Nias Council
NNM	Ny Nordisk Mat
NNR	Nordic Nutrition Recommendation
NOMESKO	Nordisk Medicinalstatistisk Kommitté
NOMEX	Nordic Music Export Program
NOPEF	Nordiska Projektexport Fonden
NOPUS	Nordiskt Utbildningsprogram for Social Service
NORA	Nordiskt Atlantsamarbete
NOREY	Nordens Hus i Reykjavik
NORDBUK	Nordisk Barn och Ungdomskommitté
NordGen	Nordisk Genresurs Center
NORDICOM	Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning
NORDITA	Nordiskt Institut for Teoretisk Fysik
Nordregio	Nordisk Center för Regional Utveckling
NORDVULK	Nordiskt Vulkanologiskt Institut
NOSOSKO	Nordisk Social-Statistisk Kommitté
NPI	Nordic Partnership Initiative
NSI	Nordiskt Samiskt Institut
NSK	Nordisk Samarbetskommitté
NSU	Nordiskt Sommaruniversitet
NVC	Nordens Välfärdscenter
NVL	Nätverk för vuxnas lärande
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OMNIS	Företag specialiserat inom webhosting, domainregistrering och webservices
ONN	Nätverk för nordiska organisationer
OSPAR	The convention for the Protection of the Marine Environment in the North East Atlantic (OSlo and PARis commission)
PhD	Doctor of Philosophy
PIIAC	Program for the International Assessment of Adult Competencies
PIRLS	Progress in International Reading Literacy Study
PISA	Programme for International Student Assessment
POP	Persistent Organic Pollutants (marine miljö)
SLCP	Short lived Climate Pollutants
SNS	Samnordisk Skogsforskning
SME-bolag	Små och mellanstora företag
SVANEN	Nordiskt miljömärke
SVL	Nordiskt samarbete om vuxnas lärande
TAC	Total allowable catches (Fiskeri)
TALIS	Teaching and Learning International Study
TBO	Nordisk arbetsgrupp för glesbefolkade områden
TFBCM	Task force on Black Carbon and Methane
TFEIP	Task force on Emissions, Inventories and Projections
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study
UNEP	United Nations Environment Programme

UNECE	United Nations Economic Commission for Europe
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
WEEE	Waste electrical and electronic Equipment
WHO	World Health Organization
ÄK/EK-xxx	Ämbetsmannakommitté /Embedsmandskommitté

Nordiska ministerrådet

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

ANP 2014:795
ISBN 978-92-893-4412-8 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4413-5 (PDF)

